

NIVALA

Kasvatamme tulevaisuutta

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2022

KH 29.3.2023

KV 15.6.2023

Sisällys

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	5
1.1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	5
1.2 KAUPUNGIN HALLINTO	8
1.3 YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE.....	13
1.4 NIVALAN YLEINEN KEHITYS	14
1.5 NIVALAN KAUPUNGIN TALOUDELLINEN KEHITYS vuonna 2022.....	17
1.6 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	27
1.7 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ	29
1.8 KAUPUNGINHALLITUKSEN SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	31
1.9 KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ	35
1.10 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN.....	36
1.11 TOIMINNAN RAHOITUS.....	38
1.12 TASETARKASTELU	40
1.13 KOKONAISTULOT JA -MENOT	43
2. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	44
2.1 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVÄT YHTEISÖT	44
2.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	46
2.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	49
2.4 KAUPUNGINHALLITUKSEN SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	50
2.5 KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT.....	51
2.6 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN TYTÄRYHTIÖISSÄ	55
Nivalan Kaukolämpö Oy	55
Kiinteistö Oy Kesti	58
Nivalan Liikuntakeskus Oy	60
Kiinteistö Oy Nivalan Vuokratodit	66
Nivalan Teollisuuskylä Oy	69
Nivalan Vesihuolto Oy	72
Nivalan Kuitu Oy	74
3. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN KÄYTTÖTALOUS.....	76
10 KAUPUNGINVALTUUSTO.....	76
11 TARKASTUSLAUTAKUNTA	81

12 KAUPUNGINHALLITUS	83
120 Kaupunginhallitus	88
125 Peruspalvelukuntayhtymä Kallio	92
126 Jokilaaksojen Pelastuslaitos.....	93
127 Nivalan Liikuntakeskus Oy:n toiminta-avustus	94
128 Työllistämistoimet	95
Nivalan Työpajasäätiö sr	98
130 Keskushallinto.....	102
145 Tietohallinto.....	104
150 Henkilöstöjaos	106
16 ALUEELLISET MAASEUTUPALVELUT	109
160 Maaseututoimi	110
165 Lomatoimi	112
40 OPETUSLAUTAKUNTA.....	114
400 Kasvatus- ja koulutuspalvelujen hallintopalvelut.....	117
402 Koulukuraattori- ja psykologipalvelut	118
410 Peruskoulut.....	120
415 Varhaiskasvatuspalvelut	123
420 Lukiopalvelut.....	125
50 HYVINVOINTILAUTAKUNTA.....	127
570 Hyvinvointitoimialan hallintopalvelut	131
575 Kulttuuripalvelut.....	133
580 Nuorisopalvelut.....	135
585 Hyvinvointipalvelut.....	138
590 Kirjastopalvelut.....	141
60 TEKNINEN LAUTAKUNTA.....	144
600 Viranomaispalvelut	146
Maankäyttöprosessi.....	147
700 Tekniset palvelut.....	149
740 Tilapalvelut.....	151
770 Ruoka- ja puhdistuspalvelut	152
TALOUSARVION TOTEUTUMAVERTAILUT	155
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ.....	156

YHTEISESTI JAETTAVAT MENOT JA POISTOT 2022	160
TULOSLASKELMAOSAN TOTEUMA	161
RAHOITUSOSAN TOTEUMA.....	162
INVESTOINTIOSAN TOTEUMA	164
ULKOISET KOKONAISMENOT JA -TULOT	173
VUODEN 2022 VIRALLISET TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	175
TULOSLASKELMA.....	176
RAHOITUSLASKELMA	177
TASE	178
KONSERNITULOSLASKELMA	180
KONSERNIRAHOITUSLASKELMA.....	181
KONSERNITASE.....	182
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	184
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	184
KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	185
TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	186
TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	190
HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTUSTA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	204
VUODEN 2022 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET	213

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Vuoden 2022 aikana tapahtuneet muutosilmiöt koskien paikallis-, alue- sekä valtakunnan tasoa olivat merkittävät. Nivalan kaupunkikonserni joutui edelleen vuoden 2022 alkupuolella huomioimaan toiminnassaan COVID 19 -pandemian vaikutukset. Vastaavasti helmikuussa alkanut Venäjän hyökkäys Ukrainaun toi uusia haasteita ja epävarmuutta niin paikallisesti kuin valtakunnallisesti muun muassa kiihtyvän yleisesti kiihtyvän inflaation ja erityisesti energian kustannustason nousun myötä. Epävarmuutta ilmeni myös raaka-aineiden saatavuudessa.

Edellä mainittujen lisäksi tilikausi sisälsi useita julkisten palvelujen uudelleenorganisointiin liittyviä valmisteluja kuten hyvinvointialue Pohteen, ympäristöterveydenhuollon, alueellisen puhdistus- ja ruokapalvelujen, maatalousyrittäjien lomituspalvelujen sekä työterveyshuollon palvelujen järjestämisen uudelleenorganisointit. Palvelujen uudelleenjärjestämisen ohessa kaupunkikonserni toteutti vahvasti kaupunginvaltuuston hyväksymää konsernistrategiaa ja strategian sisältämiä kärkihankkeita. Vuoden 2025 alusta tapahtuu merkittävä muutos työllisyyspalvelujen järjestämisvastuun siirtyessä valtiolta kunnille

(TE2024 -uudistus). Pohjois-Pohjanmaan maakunnan kunnat parhaillaan valmistelevat uudistusta. Myös sote -kiinteistöjen yhtiöittämisen valmistelu tulee aloittaa vuoden 2023 aikana.

Nivalan kaupunginvaltuuston toukokuussa 2022 hyväksymä strategia sisältää viisi kärkihanketta: asuntoja kaikenikäisille, pitoa ja vetoa, työtä ja yrittäjyyttä Nivalassa sekä kestävä kehityksen Nivala sekä Nivala näkyvä ja kuuluu. Tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä toimielimet arvioivat strategian ja kärkihankkeiden toteutumista. Kaupunginjohtajan näkemyksen mukaan kaupunki ja koko kaupunkikonserni ovat toteuttaneet strategiaa ja kärkihankkeita ansiokkaasti ja siten vuoden 2022 sekä vuoden 2023 alun toiminnallisten tavoitteiden toteutumiseen voimme olla tyytyväisiä. Työtä tämän eteen on tehtävä edelleen ja strategian toteuttaminen vaatii sitoutuneita toimijoita, mutta myös aktiivista strategian jalkauttamista, joka on viime vuosina kehittynyt muun muassa Nivalan kaupungin strategia- ja taloussuunnittelun sekä arviointiprosessin myötä. Strategian toteutumisessa esimiestyöllä, organisaation sisäisellä ja ulkoisella positiivisella palautteella sekä viestinnällä on merkitystä.

Asumisen kehittämisen näkökulmasta tilikauden 2022 aikana kaupunkikonserni edisti vuokra-asuntotarjontaa Nivalan Vuokratyö Oy:n toisen kerrostalohankkeen myötä. Suunnitelmissa on myös uusi rivitalokohde. Niukaksi koettu vuokra-asuntotarjonta ei ole pelkästään Nivalan kaupunkia kohtaava haaste, vaan se koskettaa laajemminkin elinvoimaisia seutukaupunki -tyyppisiä paikkakuntia. Kaupunkikonsernin oman rakennuttamisen lisäksi tarvitaan yksityistä rakennuttamista. Muun muassa tämän johdosta kaupunginhallitus hyväksyi linjauksen siitä, että kaupunginjohtajalla on oikeus tehdä sijoituksia vaihtoehtoisina sijoituksina sijoitusasuntoihin valtuuston vahvistaman sijoitusallokaation puitteissa (kh 12.12.2022 § 475). Ensimmäinen varaus sekä osakekauppa hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 16.3.2023. Pirttirannan kaavan hyväksytyt (kv 29.9.2022 § 71) kaavan toteutus on merkittävä asia Nivalan asumisratkaisujen monipuolistamisen näkökulmasta. Pirttirannan alueelle sijoittuu vajaan 30 viihtyisää omakotitalotonttia, joista useita tontteja on jo kevään 2023 aikana varattu. Pirttirannan kaava-alueella olevaan tonttiin sisältyy Nivalan Kuitu Oy:n toteuttama kuituliittymä. Edellä mainitun lisäksi taajamassa olevien ja kaupungin omistamien tonttien osalta on voimassa tonttikampanja kesäkuun 2023 loppuun saakka, jolloin tontin ostajalle tarjotaan ilmaiset liittymät muun muassa vesi- ja kaukolämpöliittymien osalta. Kaupunki kannustaa markkinoimaan yksityisten omistamia tontteja muun muassa kaupungin www-sivuilla olevassa tonttipörssissä. Opiskelija-asumisen järjestäminen on merkittävä asia kaupungin kehittämisessä 2. asteen (lukio- ja ammatillinen koulutus) vahvaksi opiskelukaupungiksi. Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU on linjannut yhteistyössä

sijaintipaikkakuntien kanssa, että jatkossa paikkakunnat vastaavat opiskelija-asumisen kehittämisestä. Näin ollen Nivalan kaupunkikonserni tulee toteuttamaan merkittävän opiskelija-asumiskohteen paikkakunnalle. Tavoitteena on, että rakennustyöt käynnistyvät kohteen osalta vuonna 2024. Kohteen rahoitusmalli tarkastellaan vuoden 2023 aikana. Paikkakunnalla on tarpeita myös yhteisöllisen asumisen tiimoilta. Tämän osalta kaupunki käy neuvottelut hyvinvointialue Pohteen kanssa toukokuussa 2023. Vuoden 2022 aikana kaupunkikonserni, Peruspalvelukuntayhtymä Kallio sekä Vanhustenkotiyhdistys ry toteuttivat kehitysvamma-asiakkaille Suvantokotiin vuokra-asumiskohteen.

Paikkakunnan vetovoimaisuutta on omalta osaltaan edistänyt maksuton varhaiskasvatus, mutta myös hyvät työllistymis- sekä monipuoliset harrastusmahdollisuudet. Käyttöön otettu varhaiskasvatuksen maksuttomuus on saanut hyvää palautetta ja osaltaan lisännyt varhaiskasvatuspalvelujen tarvetta. Tarpeen lisääntyessä Nokelan päiväkodin sekä Pirttirannan päiväkodin yhteyteen järjestettiin lisätilat neljälle ryhmälle. Parhailaan suunnittelua toteutetaan Pirttirannan päiväkodin laajennuksen osalta. Kaupunginvaltuusto linjasi talousarviokokouksessaan (24.11.2022 § 100) Erkkilän uuden koulun toteuttamisen vuokratilaratkaisuna. Kuntalaisten sähköisen palvelujen käytön edistämiseksi käyttöön otettiin myös sähköinen asiointikanava Kunta Akkuna, joka toteutettiin Nivalan kaupungin koordinoimana 12 kunnan yhteishankkeena.

Lukuisten aktiivisten vapaaehtoisten sekä yhdistysten rooli on keskeinen paikkakunnan pitovoiman ja vetovoiman kehittämisessä kuten myös monien tapahtumien järjestämisessä. Tästä esimerkkinä ovat muun muassa harrastusmahdollisuuksien kehittäminen kuten vuoden 2022 aikana toteutetut Nivalan Urheiluautoilijoiden sekä MCC Nivalan Pyssymäelle toteuttamat jokamiesluokan -autoradasto sekä motocross- ja snowcross -radastot. Kaupungin yhdistyksille tarjoama tilapäislaina mahdollistaa yhdistysten hakkeiden toteuttamisen. Paikkakunnalla toteutettiin myös merkittäviä tapahtumia lukuisien vapaaehtoistoimijoiden myötävaikutuksella. Kaupunginvaltuuston linjauksiin nojautuen Nivalan Liikuntakeskus Oy aloitti monitoimihallin rakennuttamisen ja jatkossa uusi toimitila luo monipuoliset mahdollisuudet erilaisten kulttuuri ja liikuntatapahtumien järjestämiselle unohtamatta harrasteakatemian kehittämistä.

Nivalan kaupunki ostaa kunnalliset ja seudulliset elinkeinopalvelut Nihak ry:ltä. Vuoden 2022 aikana paikkakunnalle perustettiin 51 uutta yritystä (nettomuutos + 33). Työttömien työnhakijoiden osuus aiempiin vuosiin verrattuna oli alhaisempi ollen vuoden lopussa 7,8 %. Toisen asteen opiskelijamäärät kehittyivät vuoden 2022 aikana Nivalan osalta myönteisesti. Kurunpuhdon teollisuusalueen ensimmäisten kohteiden rakennuttaminen käynnistyi vuoden 2022 aikana. Yritysten sijoittumisen kannalta alue on erinomainen, sillä alueen välittömässä läheisyydessä ovat Nivalan Teollisuuskylä Oy:n, Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän, Nihak ry:n, Oulun Yliopiston Kerttu Saalasti Instituutin, Leader ry:n ym. palvelut. Alueen yritykset tarjoavat lukuisia työpaikkoja ja työvoiman saatavuus onkin edelleen keskeinen haaste. Kaupunkikonserni yhteistyökumppaneineen vastaa työvoiman saatavuushaasteeseen muun muassa asumisratkaisujen toteuttamisella, oppimisympäristöjen kehittämisellä sekä yhteistyökumppaneiden kanssa toteutettavilla hankkeilla. 2. asteen koulutuksen kehittäminen sekä työvoiman saatavuuden edistämisen näkökulmasta on tärkeää kansainvälisten opiskelijoiden sekä työvoiman saaminen paikkakunnalle sekä heidän kouluttamisensa ja kotouttamisensa, mutta myös oman kaupunkikonsernin sekä koulutuksen järjestäjän toiminnan ”kansainvälistäminen”. Ukrainan sota on tuonut paikkakunnalle ukrainalaisia. Suuri osa heistä on työllistynyt ja kaupunki on yhteistyökumppaneiden kanssa pystynyt varsin hyvin auttamaan heidän kotoutumisessaan paikkakunnalle. Keskeistä on ollut, että tähän työhön on varattu resursseja. Kaupunginhallitus jatkoi (27.2.2023 § 60) Maahanmuuttoviraston kuntamallisuudesta 31.12.2023 saakka.

Kestävän kehityksen näkökulmasta mainittava on, että vuoden 2022 aikana Skarkta Energy Oy julkaisi Hituran alueelle sijoittuvan aurinkopuistosuunnitelman. Samoin Skarta Energy Oy sekä Nivalan kaupunki allekirjoittivat vuokrasopimuksen Kurunpuhdon alueelle tulevasta aurinkoenergiapuistosta. Päinvastoin kuin ympäristökunnissa, Nivalassa ei ole tuulivoiman osalta uusia kaavoitettavia alueita vireillä.

Tämä tilinpäätösasiakirja antaa hyvän kuvan tilikauden toiminnallisista ja taloudellisista toteutumista. Jatkossakin kaupunki hakee aktiivisesti ulkopuolista rahoitusta eri kehittämissankkeisiin. Ulkopuolisen rahoituksen hakemista tukee talousarviokäsittelyn 2023 yhteydessä hyväksytyt linjaukset siitä, että kaupunki ja kaupunkikonserni varautuvat JTF - ja muiden rahoituskanavien hakkeiden omarahoitusosuuteen vuosien 2023–2024 aikana 2 miljoonalla eurolla. Hankehakuihin on osoitettu myös henkilöstöresurssi ja alkuvuodesta 2023 on sovittu keskeisten yhteistyökumppaneiden kanssa toimintamalli hankehakujen koordinoimiseksi.

Kestävän talouden ja palvelutarpeiden osalta tulee kiinnittää huomiota väestörakenteen muutokseen. Tiedostettava myös on, että viime vuosien tapaisia yllättäviä globaaleja ilmiöitä voi ilmetä ja niihin on varauduttava.

Kulunut vuosi on ollut monien tapahtumien ja työtehtävien täyttämä. Kaupunginhallitus on linjannut kaupunginjohtajan työn painopisteiksi vuodelle 2023

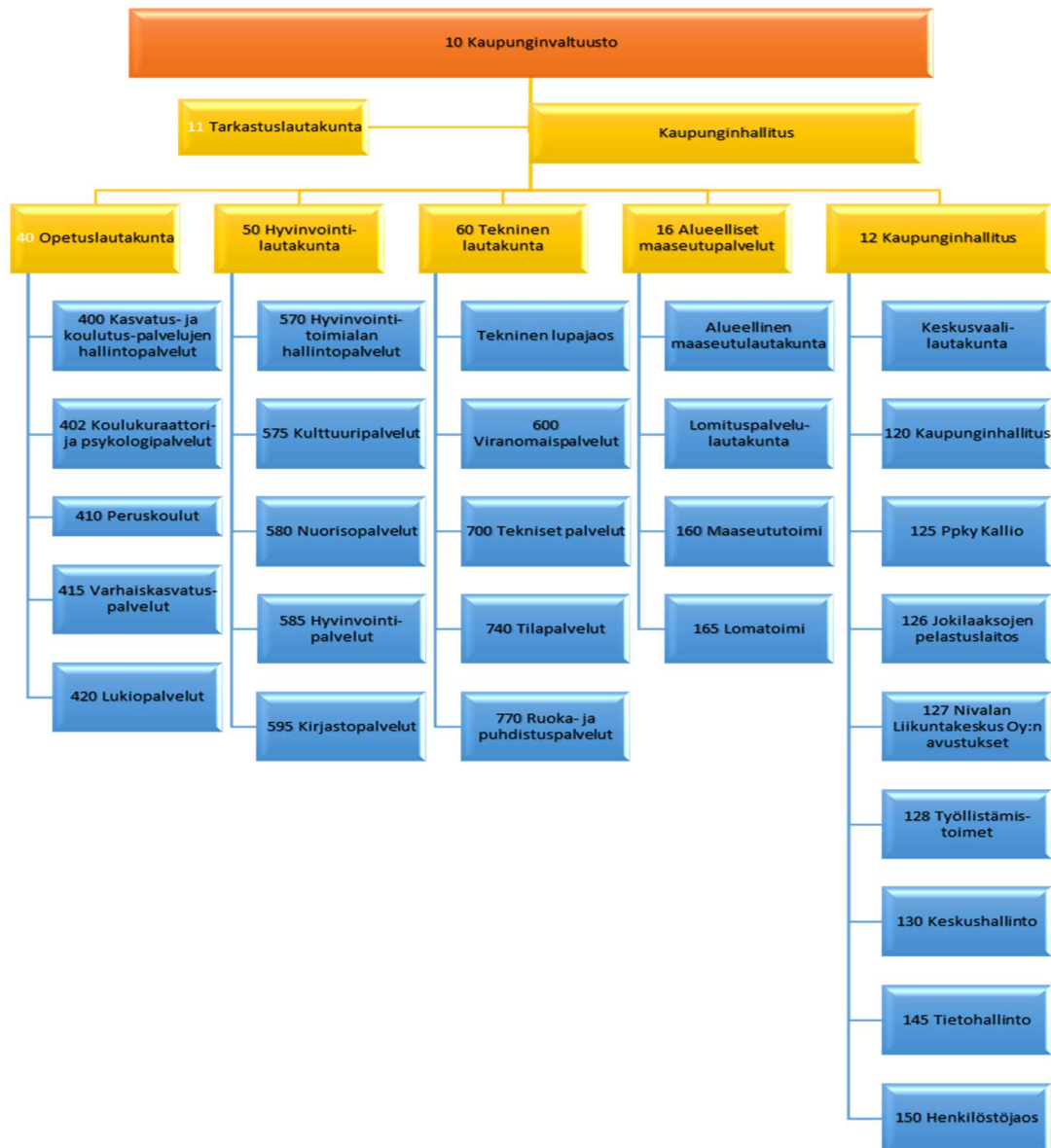
- 1) muutoksen johtaminen
- 2) osaavan työvoiman saatavuuden ja koulutusmahdollisuuksien edistäminen
- 3) monipuolisten asumismahdollisuuksien edistäminen
- 4) kasvua kehittämällä.

Em. painopisteet tukevat konsernistrategian toteuttamista ja niiden toteuttamiseksi tarvitaan hyviä yhteistyökumppanuuksia.

Johtoryhmää, konsernin toimijoita, yhteistyökumppaneita ja luottamushenkilöitä yhteistyöstä kiittäen

Päivi Karikumpu
kaupunginjohtaja

1.2 KAUPUNGIN HALLINTO

Talousasioiden sitovuustasot

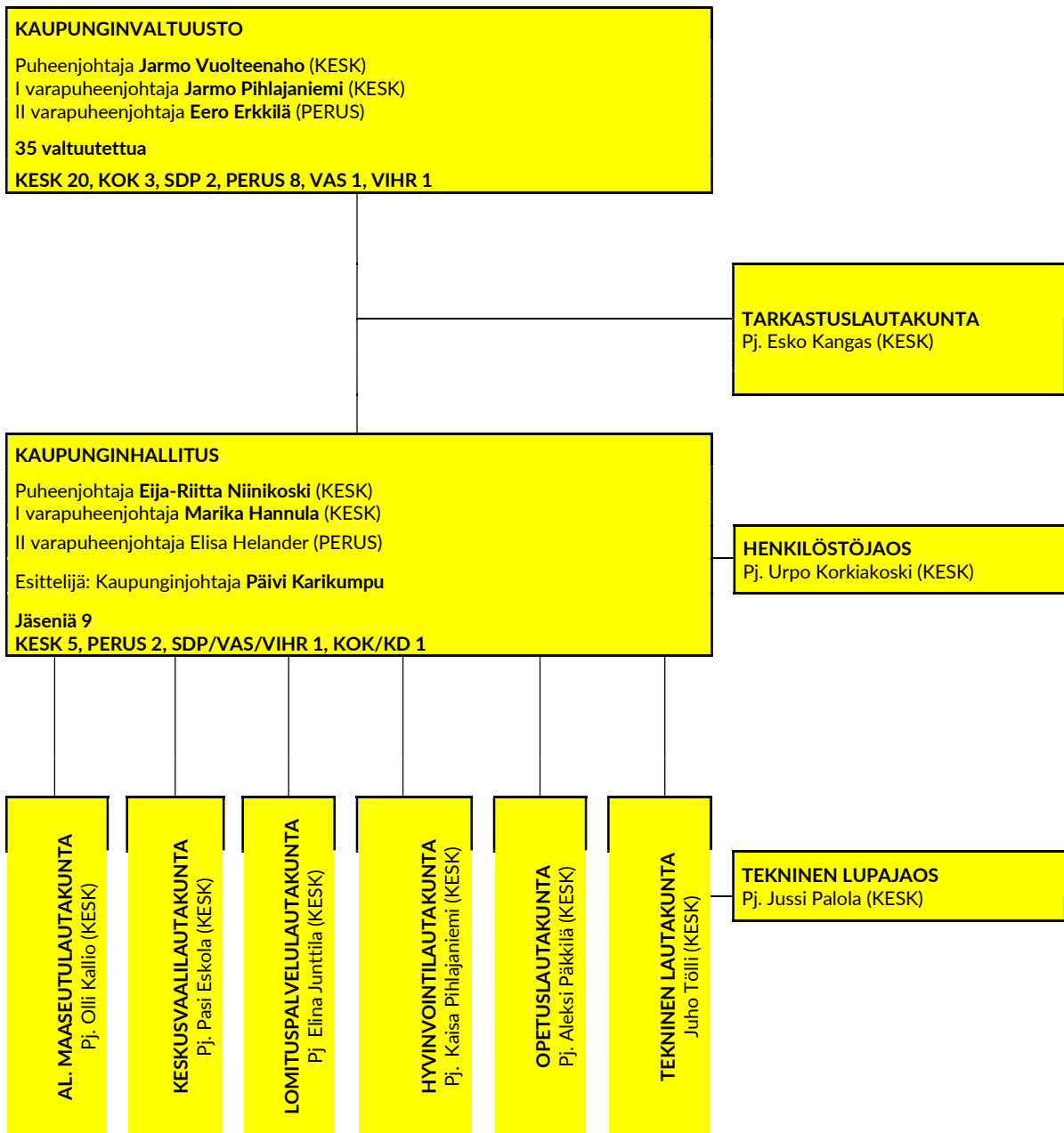
Käyttötalous- ja investointiosassa valtuuston sitovuustaso on kaksinumeroinen toimielintaso, jolle valtuusto on hyväksynyt toimielimen tulo- ja menoarvion sekä toiminnalliset tavoitteet.

Tuloslaskelmaosassa valtuuston sitovuustaso on määrärahoihin verrattavat erät: korkokulut, muut rahoituskulut ja satunnaiset kulut. Tuloarvioihin verrattavia eriä ovat verotulot, valtionosuudet, korkotuotot, muut rahoitustuotot ja satunnaiset tuotot.

Rahoitusosassa valtuuston sitovuustaso on määrärahoihin verrattavat erät: antolainojen lisäys, pitkäaikaisten lainojen vähennys. Tuloarvioihin verrattavat erät ovat antolainojen vähennys ja pitkäaikaisten lainojen lisäys, sekä vaikutus maksuvalmiuteen.

Kaupunginhallituksen sitovuustaso käyttötaloudessa on kolminumeroinen tehtäväalueen tulot ja menot. Poikkeus bruttokäsittelystä on tehtäväalue 770 Ruoka- ja puhdistuspalvelut, jonka sitovuustaso on nettomääräinen, eli toimintakate.

Tilivelvolliset viranhaltijat

Toimielin	Viranhaltija
Keskusvaalilautakunta	keskusvaalilautakunnan sihteeri
Kaupunginhallitus	kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, talousjohtaja
Henkilöstöjaos	hallintojohtaja
Alueellinen maaseutulautakunta	maaseutujohtaja
Lomituspalvelulautakunta	lomituspalvelujohtaja
Opetuslautakunta	sivistysjohtaja
Hyvinvointilautakunta	hyvinvointijohtaja
Tekninen lautakunta	tekninen johtaja
Tekninen lupajaos	rakennustarkastaja

Kaupunginvaltuuston päätöksiä v. 2022

27.1.2022:

- Tilannekatsaus hyvinvointialueuudistukseen
- Digistrategia 2021–2025
- Nivalan kaupungin tietoturvapoliittikka 2021–2025
- Kevyenliikenteenväylä ylikulkusilta - Koivuahontie
- Eroanomus luottamustoimista/Holappa Marjut
- Ateria- ja puhdistuspalvelujen alueellista in-house yhtiötä koskeva selvitys

24.2.2022:

- Valtuuston koollekutsuminen v. 2022
- Virallisten ilmoitusten tiedoksi saattaminen
- Lisämäärärahaesitys kehitysvammaisten tukiasuntojen saneeraukseen
- Nivalan kaupungin selvitys Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle
- Hallintosäännön päivittäminen
- Aloitteet v. 2021
- Delegointipäätökset 2021 /Toimivallan edelleen siirtäminen

31.3.2022:

- Sidonnaisuusilmoitukset
- Nivalan kaupungin takaus Nivalan Teollisuuskylä Oy:n lainaan
- Ennakointisuunnitelma / lisätalousarvioesitys, Nivalan Liikuntakeskus Oy:n koronatuki 2
- Valtuustoaloite 24.2.2022, Jonna Viitala, Perussuomalaisten valtuustoryhmä: Tiedoksianto valtuustolle

19.5.2022:

- Osavuosisikatsaus 1–3/2022
- Strategian vahvistaminen valtuustokaudelle 2022–2025
- Atte Ohtamaan rahaston perustaminen
- Kuntien ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen ateria- ja puhtauspalveluiden in-house yhtiöiden perustaminen sekä osakas- ja perustamissopimusten hyväksyminen
- Kevyenliikenteenväylä ylikulkusilta - Koivuahontie, lisämääräraha

9.6.2022:

- Vuoden 2021 tilinpäätös ja toimintakertomus

- Arviointikertomus 2021
- Tilintarkastuskertomus sekä tili- ja vastuuvapauden myöntäminen vuonna 2021
- Kouluverkkoratkaisu (Aittola)
- Tilannekatsaus - Erkkilän koulun tilainvestointi
- Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2021
- Kotouttamisohjelma 2022–2025
- Lisämääräraha, Maahanmuuttoviraston kuntamalli kuntien majoittamien ukrainalaisten vastaanottoon
- Lisämäärärahaesitys toisen Etsivä nuorisotyöntekijän palkkakuluihin
- Lisämääräraha: Ostopalvelut Nivalan Työpajasäätiöltä

25.8.2022:

- Rakennusvalvonnan taksan tarkastaminen
- Eroanomus luottamustoimista, Pääkkö Jonna

29.9.2022:

- Osavuosikatsaus
- Lisätalousarvioesitys, Nivalan Liikuntakeskus Oy

Talousarviomuutos 2022, hyvinvoinnin toimiala / Lukuharrastus nuorten ja nuorten aikuisten hyvinvoinnin edistäjänä -hanke

- Pirttirannan asemakaavan hyväksyminen
- Muut asiat
- Yhteistyösopimus ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä

19.10.2022:

- Tuloveroprosentin vahvistaminen vuodelle 2023
- Kiinteistöveroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2023
- Lisämääräraha Nivalan Työpajasäätiö sr
- Kiinteistö Oy Nivalan Vuokrakotien oman pääoman vahvistaminen
- Nivalan kaupungin varainhankintapolitiikka
- Eroanomus sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden kuntajaoksesta/ Pihlajaniemi Kaisa

10.11.2022:

- Tiilimaan asemakaavan muutos ja laajennus
- Osavuosikatsaus 1–9/2022
- Selvitys arviointikertomukseen 2021

- Talousarviomuutos OKM:n myöntämään erityisavustukseen: Varhaiskasvatuksen tuen järjestäminen 1.8.2022 voimaan tullen lain mukaisesti
- Talousarviomuutos OPH valtionavustus koulujen kerhotyöhön 2022–2023

24.11.2022:

- Jokilaaksojen Musiikkiopiston perussopimuksen hyväksyminen
- Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2024–2025
- Muut asiat
- Valtuutettujen kyselyt ja aloitteet

15.12.2022:

- Lisätalousarvio: Maahanmuuttoviraston kuntamalli kuntien majoittamien ukrainalaisten vastaanottoon
- Lisätalousarvio Jokilaaksojen Pelastuslaitoksen kuluihin vuonna 2022
- Lisätalousarvio sosiaali- ja terveystoimintaan 2022
- Lisätalousarvio hyvinvoinnin toimiala 2022, Jokilatvan opiston palvelusopimusmaksut
- Lisätalousarvioesitys varautumisen kuluihin
- Talousarviomuutos OKM:n erityisavustus varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaepidemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2022–2024
- Talousarviomuutos kustannuspaikalle 7072 ja määrärahasiirto investointihankkeille 756 ja 782
- Lisätalousarvioesitys, Nivalan Liikuntakeskus Oy
- Tilapalvelujen talousarviomuutos
- Eroanomus luottamustoimesta, Pääkkö Pekka
- Eroanomus luottamustoimista, Vihtari Rauno
- Ympäristöterveyslautakunnan jäsenten nimeäminen
- Hanketoiminnan arviointi 2017–2021
- Henkilöstöstrategia 2023–2025
- Peruspalvelukuntayhtymä Kallion päättämismenettely

Lisäksi joka kokouksessa on ollut pykälä:

- Valtuutettujen kyselyt ja aloitteet

1.3 YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

Pandemia, Venäjän hyökkäyssota, energiakriisi ja voimakas hintojen nousu ovat jo pidempään jatkuneen hitaan talouskasvun ohella muuttaneet talouden toimintaympäristöä rajusti. Edelleen vahvistuva suhdanne tuki julkista taloutta vuoden 2022 alkupuoliskolla. Talouden lievä taantuma heikentää tasapainoa vuonna 2023.

Suomen julkinen talous heikentyi vuonna 2009, eikä tasapainoa ole sen jälkeen saavutettu. Julkisia menoja ei ole pystytty sovittamaan tasapainoon tulojen kanssa, minkä seurauksena julkinen velkasuhde on tuona aikana kaksinkertaistunut. Vuosi 2023 oli 15. peräkkäinen vuosi, jona Suomen julkinen talous on alijäämäinen. Velan kasvu jatkuu, ellei finanssipolitiikan suuntaa muuteta. Korkotason nousu lisää julkisen velan korkomenoja ennustevuosina.

Nopea inflaatio vaikuttaa sekä julkisiin tuloihin että menoihin. Verotulojen kasvu riippuu siitä, kuinka yksityinen kulutus kehittyy nopean inflaation oloissa ja kuinka inflaatio välittyy palkkoihin. Verotulojen kasvua rajoittavat sekä toimet, joilla on pyritty lieventämään energian hintojen nousun vaikutuksia, että ansiotuloveroperusteiden indeksitarkistukset. Julkiset menot kasvavat sosiaalietuuksien ja -avustusten indeksikorotusten vuoksi sekä julkisten palkkojen, ostojen ja investointien kallistumisen vuoksi.

Sote-menojen kasvu jatkuu tulevaisuudessa, kun ikääntyneen väestön määrä kasvaa. Vastuu sote-palveluiden järjestämisestä siirtyi hyvinvointialueille vuoden 2023 alussa. Hyvinvointialueiden palvelutuotannon kustannustehokkuus on tärkeä osa menojen kasvun hillintää tulevaisuudessa. Kokonaisveroasteen kehityksen kannalta on oleellista, kuinka julkiset menot kehittyvät. Jos veroasteen nousu halutaan välttää, julkisen sektorin resurssija on käytettävä tehokkaasti.

IMF suositteli lausunnossaan 17.11.2022 Suomelle suunniteltua hieman kiristävämpää finanssipolitiikkaa vuodeksi 2023. IMF arvioi, että energian hintojen nousua kompensoivia toimia voisi kohdentaa tarkemmin ja siten, että hintasignaalin vaikutusta energian kysyntään ei heikennetä. Keskipitkällä aikavälillä IMF suosittelee julkisen talouden sopeuttamista, jotta ikäsidonnaisten menojen kasvulle tehtäisiin tilaa ja velkasuhde saataisiin pienemmään. (Lähde: Euro ja talous, Suomen Pankki 16.12.2022).

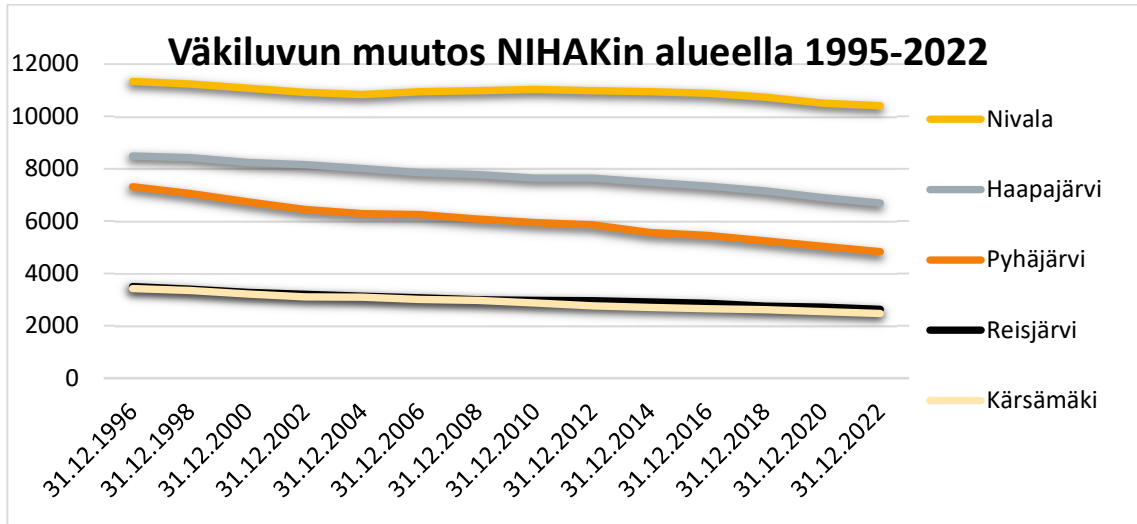
Kuntarahoituksen suhdanne-ennusteen (Q4/ 13.12.2022) mukaan Suomen kuluttajahintojen inflaatiotaso oli 7 % vuonna 2022 ja tasaantuu 4,5 %:iin vuonna 2023. Työttömyysaste oli 6,8 % vuonna 2022 ja sen ennakoitaan nousevan hieman 7,4 %:iin 2023. Toimintaympäristön jyrkistä käännteistä huolimatta Kuntarahoitus ennakoi bkt:n kehityksen ennusteita paremmaksi (1,8 %). Sen sijaan 2023 bkt-kasvun ennakoitaan olevan negatiivinen (-0,5 %) ja korjaantuvan jälleen 2024 (2,4 %).

Vuonna 2023 hyvinvointialueuudistukseen liittyvä verotulojen leikkaus ei vielä täysimääräisenä iske kuntatalouteen, joten kunnille on odotettavissa noin miljardin euron verohyöty. Tilapäisen verohyödyn ansiosta kuntatalous on vuonna 2023 rahoituskellisesti vahvemmassa tilassa kuin kertaakaan aiemmin 2000-luvulla. Kulupuolella palkka- ja korkomenojen nousu sekä yleisen kustannusinflaation kiihtyminen myös rokottavat kuntataloutta. Alkanut vuosi tarjoaa kuitenkin kunnille jonkinlaisen aikalisän sen miettimiseen, miten oman kunnan talouden pitkän aikavälin kestävyys voidaan turvata.

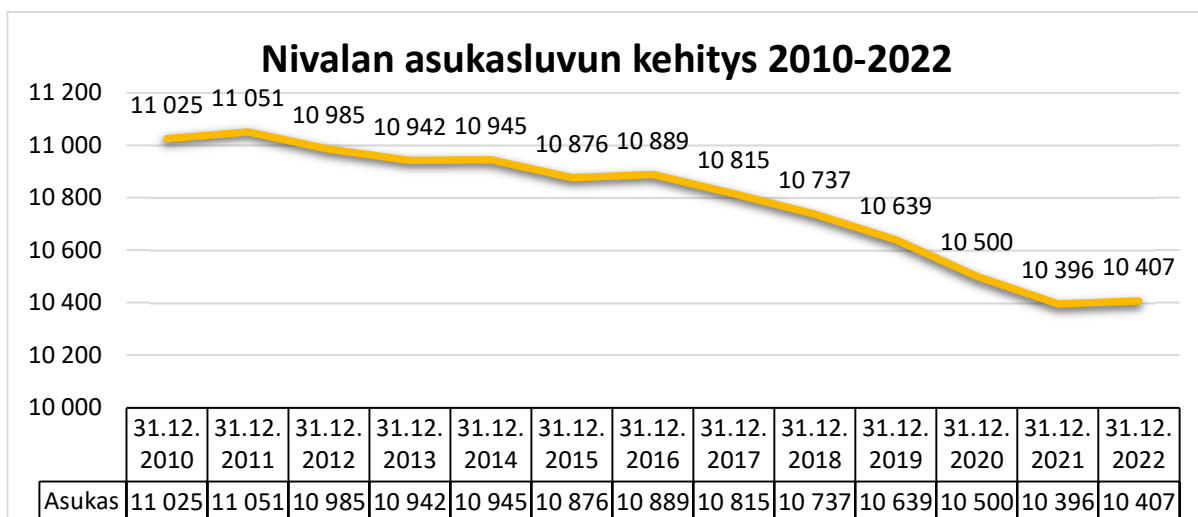
Kuntataloudessa on syytä varautua siihen, että valtiontalouden vaikea epätasapaino heijastuu tulevina vuosina kuntien valtionosuuksiin. Vaikka paisuvat sotemenot poistuvat kuntien vastuulta, hyvinvointialueiden rahoituskriisi on epäsuorasti ongelma myös kuntataloudelle. Vuosikatteen riittävyyteen on kiinnitettävä entistä enemmän huomiota, kun lainanhoitokustannuksista on jälleen tullut merkittävä menoera. (Lähde: Kuntarahoituksen suhdanne-ennuste Q4/ 13.12.2022).

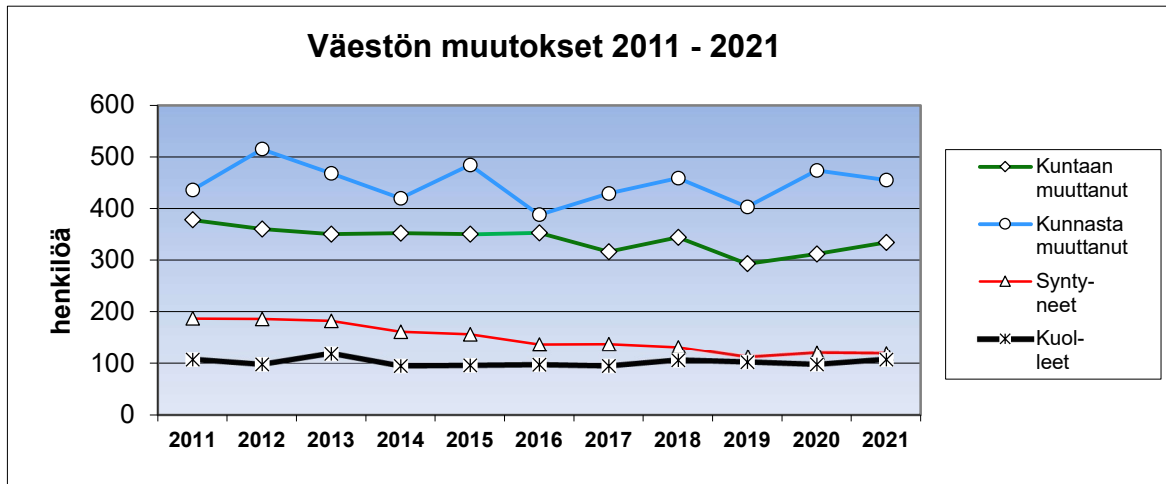
1.4 NIVALAN YLEINEN KEHITYS

Nivalan kaupunki on perustettu vuonna 1867. Nivalan pinta-ala on 539,4 km². Nivala kuuluu Nivala-Haapajärvi seutukuntaan, (Nivala, Haapajärvi, Pyhäjärvi, Reisjärvi, Kärämäki), jonka alueella asui vuoden 2022 lopussa 27 033 henkilöä (27 384 /2021 ja 27 679 /2020). Seutukuntien väkiluku laski vuoden aikana 351 henkilöllä (-1,2 %).

Nivalan asukasluku 31.12.2022 oli 10 407 asukasta. Muutos oli kuluneen vuoden aikana +10 henkilöä (0,1 %). Muuttoliikettä tapahtuu molempiin suuntiin, mutta tarkastelujaksolla ulosmuutto on ollut hieman suurempaa kuin sisään muutto. Nivalan kaupunkistrategian painopistealueeksi on nostettu asumisen kehittäminen ja paikkakunnalle muuton helpottaminen.

Muutokset Nivalan asukasluvussa

	Kuntaan muuttanut	Kunnasta muuttanut	Syntyneet	Kuolleet
2000	286	400	163	121
2005	385	411	169	105
2011	378	436	187	107
2012	360	515	186	98
2013	350	468	182	118
2014	352	420	161	95
2015	350	484	156	96
2016	353	388	136	97
2017	316	429	137	95
2018	344	459	131	106
2019	293	403	112	102
2020	312	474	120	98
2021	334	455	119	107
2022	-	-	105	110

Kunnasta muuttaneiden ja kuntaan muuttaneiden tilastotietoa ei ole vuodelta 2022. Nivalassa syntyvyys on ylittänyt kuolleisuuden tarkastelujaksolla. Vuonna 2022 syntyvyys alitti kuolleisuuden.

Syntyvyydellä on vaikutusta ikäluokkien kokoon ja sitä kautta palvelutarpeisiin. Ikäluokkien pienentyminen vähentää päivähoito- ja esiopetuspaikkojen tarvetta. Koulujen opetusryhmien koko pienenee alle optimin, mikäli aiempaa pienemmät ikäluokat jakautuvat useaan yksikköön. Tämä nostaa peruskoulujen yksikkökohtaisia ja oppilaskohtaisia kustannuksia.

Kaupunginvaltuusto on päättänyt kriteereistä, joilla peruskoulujen toimintaedellytyksiä arvioidaan laskevien oppilasennusteiden olosuhteissa. Kaupungin uusinvestoinneissa näkyy vahva poliittinen tahtotila lähikoulujen säilyttämisestä osana lapsiperheiden hyvää arkea. Perusopetus- ja varhaiskasvatustilojen uusinvestoinnit antavat mahdollisuuden rakentaa ajanmukaisia toiminnallisia tarpeita vastaavia tiloja. Koulut ja päiväkodit voivat olla myös kilpailutekijä asukashankinnassa. Uusi Junttilan koulu otettiin käyttöön 2021 ja Haikaran peruskoulun uudisrakennus ja peruskorjaushanke käynnistyi 2022.

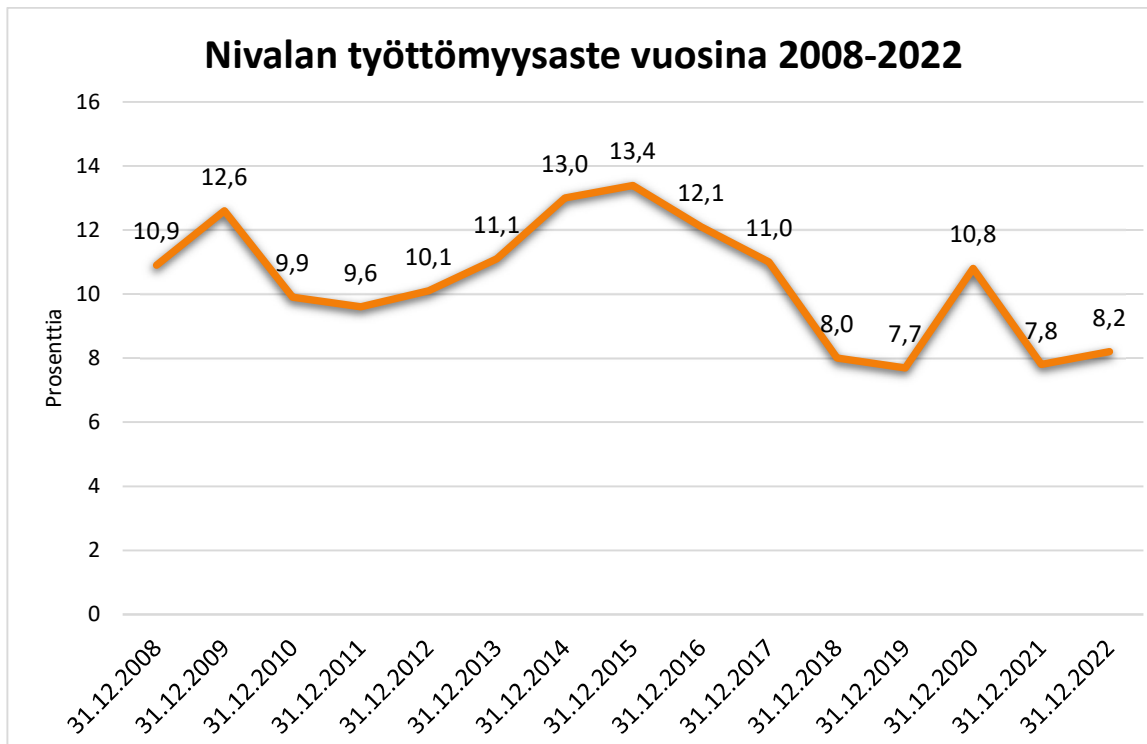
Väestön ikä- ja sukupuolijakauma

Ikä	Miehet	Naiset	Yhteensä	%
0–9	726	687	1413	14
10–19	853	817	1670	16
20–29	535	402	937	9
30–39	616	533	1149	11
40–49	590	507	1097	11
50–59	537	488	1025	10
60–69	655	680	1335	13
70–79	519	557	1076	10
80-	268	421	689	7
	5299	5092	10391	100

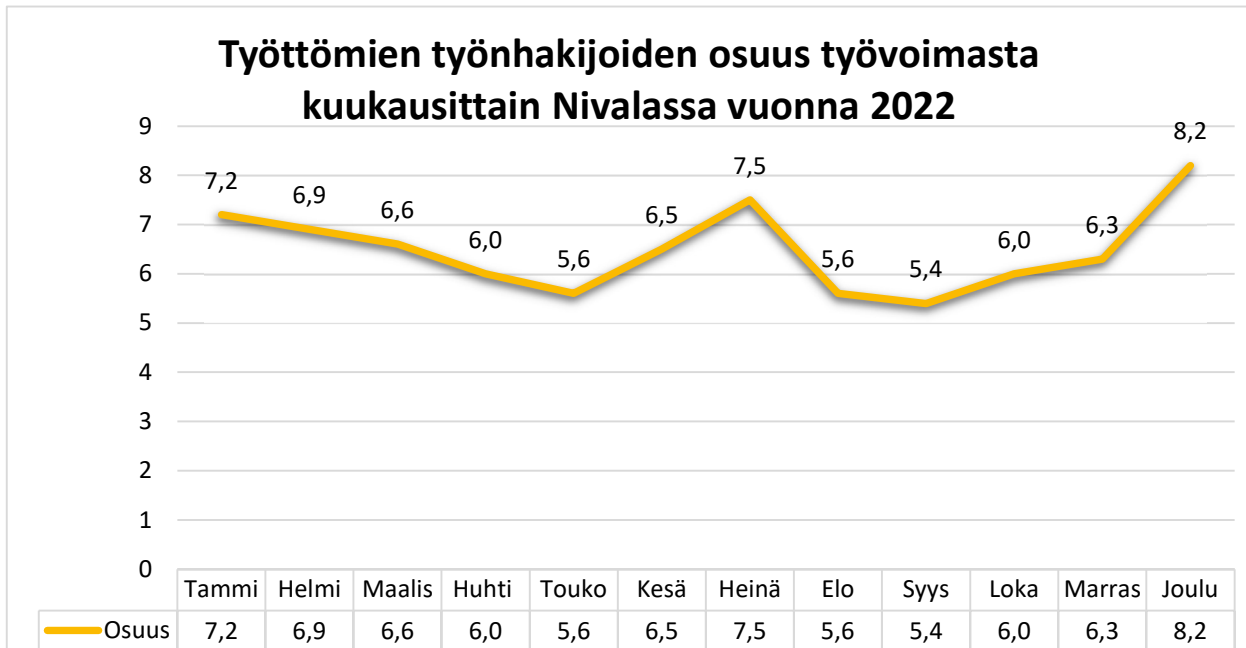
Tilastokeskus 2021

Työllisyyden kehitys

Nivalan työttömyysaste oli 8,2 % 31.12.2022 (7,8 % / 2021). Määrällisesti työttömien työnhakijoiden määrä väheni koko maassa 15 700 henkilöllä aikavälillä tammikuu 2022-tammikuu 2023. Pohjois-Pohjanmaalla määrä nousi 1 136 (+6 %). Avoimien työpaikkojen määrä TE-toimistossa oli 6 363/ joulukuun 2022 (6 927 joulukuussa 2021). Koko Pohjois-Pohjanmaan alueen työttömyysaste oli 11,1 % ja työttömiä työnhakijoita alueella oli 20 928. (Lähde: TEM Työllisyyskatsaus tammikuu 2023)

1.5 NIVALAN KAUPUNGIN TALOUDELLINEN KEHITYS VUONNA 2022

Nivalan kaupungin tilinpäätös vuonna 2022 jäi -710 998,57 euroa alijäämäiseksi. Talousarviovaiheessa alijäämää ennakoitiin tulevan -385 809 euroa, joten poikkeama alkuperäisestä talousarviosta oli -325 tuhatta euroa. Lisätalousarvioita vahvistettiin tilikauden aikana huomattavasti rajumpaa kustannusten nousua ennakoiden, ja talousarviomuutoksilla korjattu tulos olisi toteutuessaan ollut alijäämäinen -2 miljoonaa euroa.

Suhdanteet heikkenivät vuoden 2022 kuluessa. Inflaatio kiihtyi odotettua enemmän. Nivalan kaupungin kustannuskehitystä hillitsi energian voimassa oleva sopimushinta. Myös palkkaratkaisut toteutuivat talousarviovaiheessa ennakoidulla tasolla. Tilinpäätöksessä suhdanteiden vaikutus näkyy eniten sijoitussalkun alaskirjauksissa, joiden tulosvaikutus oli noin -1 miljoonaa euroa. Tätä kompensoi verotulojen ennusteita vahvempi kehitys. Verotuloja tuloutui lopulta 1,2 miljoonaa euroa enemmän, kuin talousarviovaiheen ennusteet lupasivat. Korkeiden nousu kiihtyi ennustettua enemmän. Kaupungin lainasalkusta merkittävä osa on suojattu pitkällä korkosopimuksilla, joten nousevien korkojen vaikutus kaupungin lainojen korkokuluihin jäi vielä vuonna 2022 vähäiseksi.

Vuonna 2022 ennusteiden lupaama talouskasvu kääntyi korkojen ja raaka-ainekulujen sekä energiahintojen kasvuksi. Vuoden 2023 ennakoitaan tulouttavan kunnille kertyneitä verohäntiä ja tarjoavan tilaisuuden valmistautua vuonna 2024 toteutuviin, hyvinvointialuesiirtymään liittyviin valtionrahoituksen tasauksiin. Taantuman merkit leijuvat elinkeinoelämän yllä, ja BKT:n kasvun arvioidaan kääntyvän negatiiviseksi 2023.

Myös julkisessa taloudessa on varauduttava kovempiin aikoihin. Julkisella puolella talouden tervehdyttämiseen on kaksi keinoa: tulojen lisääminen ja menojen vähentäminen. Nousevien korkojen tilanteessa kaupungin velkasalkun kasvattamiseen tulee suhtautua kriittisesti. Investoinnit tulee priorisoida ja uusinvestoinnit suunnata selkeästi elinvoimaa ja tulopohjaa vahvistaviin ratkaisuihin.

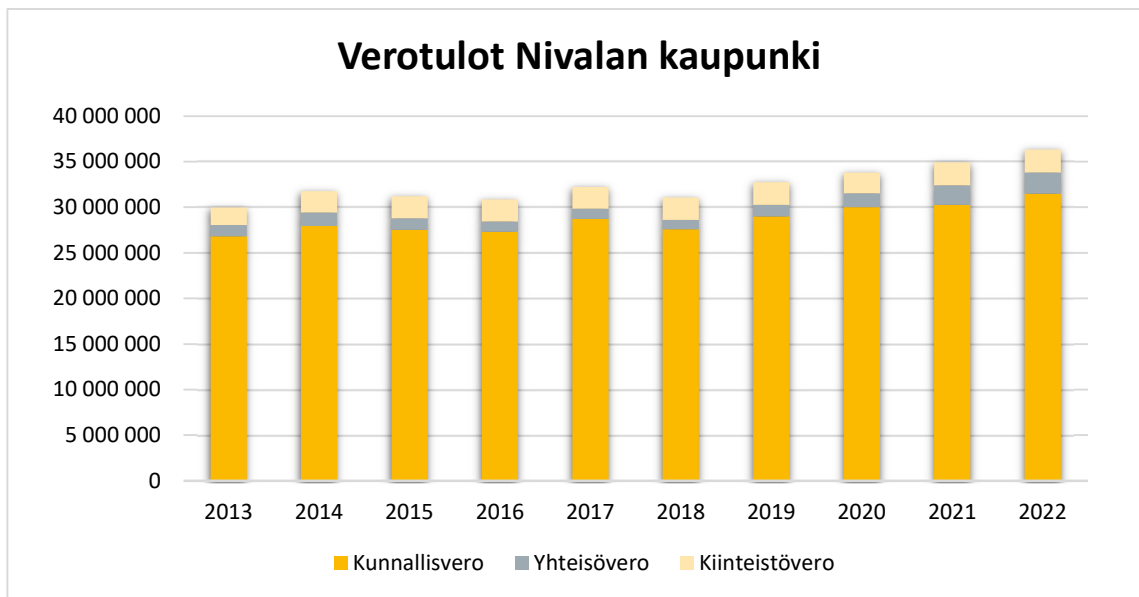
Verotulot

Verotulojen kertymä ylitti talousarviovaiheen veroennusteet 1 193 773 eurolla. Kunnallisvero ylitti ennusteet 354 372 eurolla ja yhteisöveron tilityksiä saatiin 776 948 euroa ennakoitua enemmän. Kiinteistöverokertymäkin oli 62 453 euroa ennusteita parempi.

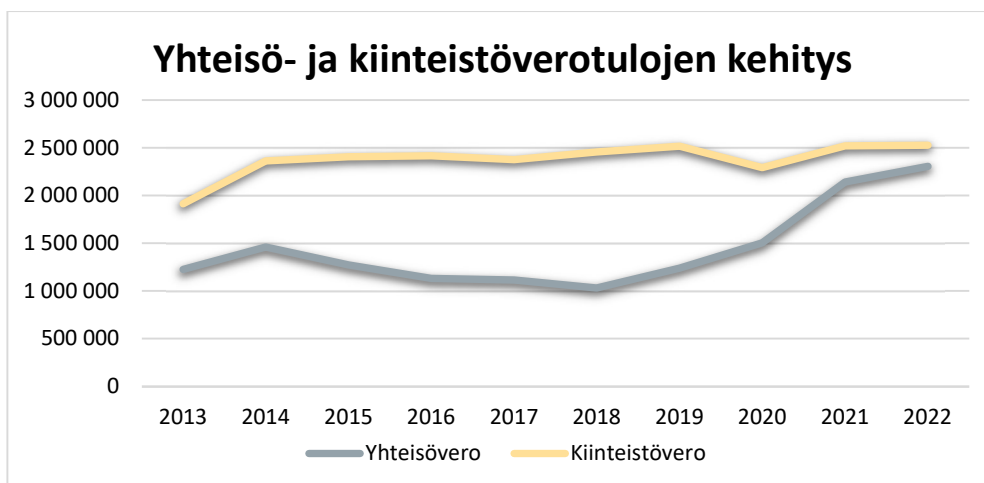
Edellisvuoteen verrattuna verokertymä kasvoi 1 392 280 euroa. Suurin kasvu oli kunnallisverokertymässä, joka oli 1 215 154 euroa edellisvuotta parempi. Myös yhteisövero on kehittynyt positiivisesti kasvun ollessa 167 575 euroa vuodesta 2021.

Verotulot 2022	Talousarvio	Toteuma	TA ylitys +/- alitus -	TA tot.-%
5000 Kunnan tulovero	31 136 000	31 490 372	354 372	101 %
5100 Kiinteistövero	2 467 000	2 529 453	62 453	103 %
5200 Osuus yhteisöveron tuotosta	1 530 000	2 306 948	776 948	151 %
Verotulot	35 133 000	36 326 773	1 193 773	103 %

Verotulojen kehitys verolajeittain

Yhteisö- ja kiinteistöverotulojen kehitys

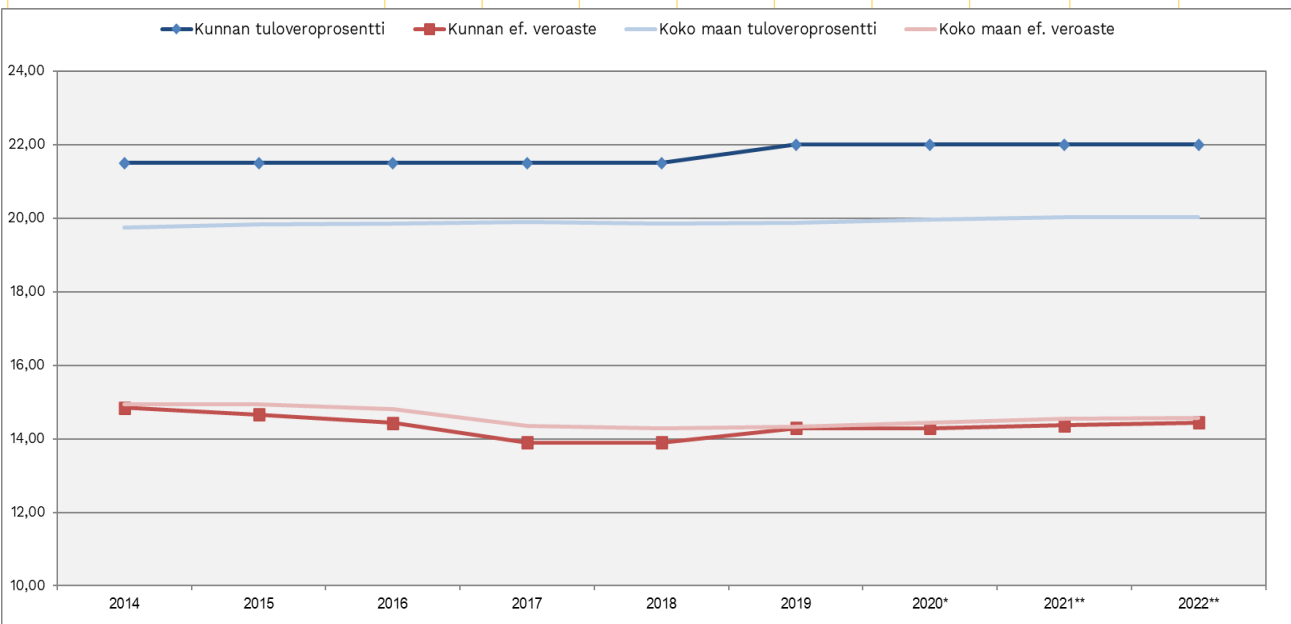
Nivalan veroprosentit vuonna 2022

Tulovero %	Kiinteistövero %				
Kunnallis- vero	Yleinen kiinteistövero	Vakituinen asuinrakennus	Muu kuin vakituinen asuinrakennus	Voima- laitos	Rakennus- paikka
22,00	1,00	0,65	1,00	2,85	4,00

Nivalan kaupungin veroprosentteihin ei esitetty muutoksia vuodelle 2022. Edellisen kerran kunnallisveroprosenttia nostettiin 0,5 % -yksiköllä vuodelle 2019. Vuonna 2023 Nivalan kunnallisveroprosentti on 9,36 %. Uusi veroprosentti perustuu lakiin sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta annetun lain muuttamisesta annetussa laissa (55§).

Nivalan kunnallisveroprosentin kehitys suhteessa koko maan kehitykseen.

Nivala	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021**	2022**
Kunnan tuloveroprosentti	21,50	21,50	21,50	21,50	21,50	22,00	22,00	22,00	22,00
Kunnan ef. veroaste	14,84	14,66	14,43	13,90	13,90	14,29	14,29	14,37	14,44
Erotus	6,66	6,84	7,07	7,60	7,60	7,71	7,71	7,63	7,56

Koko maa	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021**	2022**
Koko maan tuloveroprosentti	19,74	19,83	19,85	19,89	19,84	19,88	19,97	20,02	20,02
Koko maan ef. veroaste	14,93	14,94	14,80	14,35	14,28	14,33	14,44	14,54	14,57
Erotus	4,81	4,89	5,05	5,54	5,57	5,55	5,53	5,48	5,45

Efektiiivinen veroaste kuvaa maksuun pantujen verojen suhdetta tuloihin. Se huomioi vähennysten vaikutuksen lopulliseen veron määrään. Kunnallisverotuksessa tehtävät vähennykset painottuvat alemmille tulotasolle, jolloin toteutunut veroaste jää alhaisemmaksi pieni- ja keskituloisilla. Vuonna 2022 koko maan painotettu efektiiivinen kunnallisvero oli 14,57 % kun painotettu keskimääräinen veroprosentti oli 20,02 %.

Taulukko kuvaa Nivalan maksuun pantujen verojen suhdetta koko maan tasoon. Vaikka Nivalan nimellinen tuloveroprosentti 22 % ylittää maan keskiarvon, jää Nivalan toteutunut keskimääräinen veroaste (14,44 %) hieman valtakunnan tason (14,57 %) alapuolelle.

Kaupungin verotulojen kehitykseen vaikuttavat veroprosentin ohella veropohja (asukasmäärä, yritykset ja kiinteistöt), sekä asukkaiden tulotaso.

Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien järjestämisvastuulla olevien julkisten palveluiden saatavuuden varmistaminen koko maassa. Tähän pyritään tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kunnan valtionosuusrahoitus koostuu kahdesta osasta: kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on merkittävin osa valtionosuusjärjestelmää. Peruspalvelujen valtionosuus on laskennallinen, ja se perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin. Valtionosuuden suuruuteen ei vaikuta se, miten kunta palvelutoimintansa järjestää ja miten paljon rahaa se niihin käyttää.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus kattaa seuraavat tehtäväalueet:

- sosiaali- ja terveydenhuolto
- varhaiskasvatus (päivähoito)
- esi- ja perusopetus
- kirjastot
- yleinen kulttuuritoimi (asukasperusteinen)
- taiteen perusopetus (asukasperusteinen).

Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti kuvaa valtion ja kuntien välistä kustannusten jakoa valtakunnallisesti. Vuonna 2022 valtionosuusprosentti oli 23,59 % (25,67 % / 2021).

Nivalan kaupungin tuloslaskelmaan kirjatut valtionosuudet olivat yhteensä 43 940 075 euroa. Tästä summasta peruspalveluiden valtionosuutta on 37 468 541 euroa ja verotulomenetysten kompensatiota 6 471 534 euroa. Kompensatio esitetään omalla tilillään kirjanpitolautakunnan ohjeen mukaisesti.

Nivalan kaupunki	TP 2022	TA 2022	TP 2021	TA 2021	TP2020
Valtionosuudet	43 940 075	43 678 783	40 951 495	40 951 043	42 378 049

Valtionosuudet on kirjattu tilinpäätökseen suoriteperusteella päätöspäivän mukaan.

Valtionosuudet kasvoivat vuoden 2021 tasosta 2 988 580 euroa. Vuodelle 2022 peruspalvelun valtionosuutta myönnettiin 38 379 847 euroa ja veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvausta 6 240 558 euroa. Työmatkakulujen verovähennysoikeuden kasvattamisen vuoksi veromenetysten kompensatiota lisättiin heinäkuussa 2022. Nivalan kaupungin lopullinen kompensatation määrä oli 6 471 530. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusosuuden ja kotikuntakorvausten neton jälkeen lopullinen valtionosuuksien maksuun pantu määrä on Kuntaliiton laskelman mukaan 43 940 068 euroa.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionapuviranomaisena toimii opetus- ja kulttuuriministeriö. Kunnat osallistuvat lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen rahoitukseen. Tämä toteutetaan vähentämällä kunnalle myönnetystä valtionosuuden perusteesta kunnan asukaskohtainen rahoitusosuus.

Kunnalle maksettavan valtionosuuden määrä saadaan, kun kunkin koulutus-/kulttuurimuodon valtionosuuden laskennallinen peruste kerrotaan kyseessä olevan koulutusmuodon rahoitusprosentilla, lasketaan näin saadut luvut yhteen ja vähennetään saadusta summasta kunnan rahoitusosuus. Opetus- ja kulttuuritoimen toteutunut rahoitus oli Nivalassa -927 929 euroa.

Opetuksen järjestäjä on oikeutettu kotikuntakorvaukseen oppilaan suorittaessa oppivelvollisuuttaan muussa kuin oman kotikuntansa esi- tai perusopetuksessa. Kotikuntakorvaus määräytyy oppilaan iän mukaan.

Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvausjärjestelmä sisältyy kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen. Kotikuntakorvaustulot ja -menot perustuvat kotikuntakorvauksen perusosaan, jonka valtiovarainministeriö päättää vuosittain, ja opetuksen järjestäjän kotikuntakorvauskyselyssä 31.12. tilastointiajankohdan tilanteesta ilmoittamaan oppilasmäärään. Kotikuntakorvausmenot vähentävät ja kotikuntakorvaustulot vastaavasti lisäävät kunnalle myönnettyä kunnan peruspalvelujen valtionosuutta.

Kotikuntakorvaukset 2022

Perus- ja esiopetuksen kotikuntakorvausmenot	-340 119
Perus- ja esiopetuksen kotikuntakorvaustulot	255 089
Perus- ja esiopetuksen kotikuntakorvaukset netto	-85 030

Tilinpäätöksen toimintatuotot

TOIMINTATUOTOT	2022	2021	Muutos 2021-2022
Myyntituotot	9 944 194	9 206 277	737 917
Maksutuotot	633 966	1 078 399	-444 433
Tuet ja avustukset	1 178 141	910 415	267 726
Muut toimintatuotot	6 883 348	4 795 685	2 087 663
YHTEENSÄ	18 639 649	15 990 775	2 648 874

Toimintatuottoihin sisältyvät myyntituotot, maksutuotot, tuet ja avustukset, vuokrat sekä muut tuotot. Toimintatuottojen kokonaismäärä nousi 2,6 meur (17 %) vuodesta 2021. Talousarvion ulkoiset toimintatuotot 10,6 Meur + lisätalousarviot 397 teur ylittyivät 229 teur. Kokonaisuutena toimintatuotot ylittivät talousarvion 4 % (+797 489 euroa). Tukia ja avustuksia tuloutui 96 907 euroa odotettua enemmän, talousarvion myyntituotot ylittyivät 356 344 euroa ja muut toimintatuotot 328 604 euroa.

Myyntituottoihin kirjataan tulot sellaisten tavaroiden ja palveluiden myynnistä, jotka on tarkoitettu myytäväksi tuotantokustannukset peittävään hintaan. Näitä ovat esim. yhteistoimintakorvaukset, lomituspalvelukorvaukset ja kotikuntakorvaukset, oppisopimuskorvaukset ja jäsenkuntien maksuosuudet sekä sisäinen laskutus.

Myyntituottojen kokonaismäärä nousi 737 teur vuodesta 2021. Talousarvion tuloarvio ylittyi 356 teur. Lomituspalvelukorvauksia tuloutui 155 teur yli talousarvion, ja kotikuntakorvaukset ylittivät talousarvion 10 teur. Myyntituottoihin tuloutettiin myös Ukrainan kriisin hoitamiseen saadut tuet, joita ei talousarviolvaiheessa oltu ennakoitu.

Maksutuottoihin kirjataan asiakasmaksut ja muut maksut tavaroista ja palveluista. Maksutuottojen perusteista säädetään usein laissa tai asetuksessa. Näiden tarkoitus ei ole kattaa tuotantokustannuksia, vaan maksu voi määräytyä esim. asiakkaan maksukyvyyn mukaan. Maksutuotot laskivat 444 teur vuodesta 2021. Talousarvion tavoitteen ne ylittivät silti 16 teur (toteuma 103 % talousarviosta). Edellisvuodesta laskivat tuntuvimmin

päivähoitomaksut -320 teur (-30 teur / 2021) ja rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksut -55 teur. Myös lomituspalvelumaksut laskivat huomattavasti, mutta ylittivät silti talousarvion tavoitetasoa. Nivalan kaupungin varhaiskasvatusmaksut poistuvat vuonna 2022. Tämän arvioitiin ennakkoon vähentävän maksutuottoja 350 teur.

Tuet ja avustukset sisältävät pääasiassa saatuja hankerahoituksia. Hankerahaa tuloutetaan tilikaudelle avustuspäätöksen mukaisesti kertyneiden kulujen suhteessa. Tilikauden avustustuotot ylittivät talousarviosumman 211 teur (109 %). Kasvua edellisvuodesta oli 267 teur.

Ulkoisia vuokratuottoja tuloutui 2,6 Meur (99,1 % talousarviosta). Muihin toimintatuottoihin on tuloutunut Köökin apportiksi sijoitetun käyttöomaisuuden myyntivoitoksi katsottava laskennallinen osuus 388 teur, ja maan myyntituottoja 48 teur.

Toimintakulut

TOIMINTAKULUT	2022	2021	muutos euroa	muutos %
Henkilöstökulut	-26 189 635	-24 679 471	1 510 164	6 %
Palvelujen ostot	-59 603 660	-55 315 989	4 287 671	8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 784 584	-3 437 656	346 928	10 %
Avustukset	-1 470 254	-1 658 248	-187 994	-11 %
Vuokrat	-4 671 016	-2 719 089	1 951 927	72 %
Muut toimintakulut	-293 090	-186 892	106 198	71 %
TOIMINTAKULUT	-96 012 240	-87 997 346	8 014 894	9 %

Toimintakuluihin sisältyvät henkilöstökulut (palkat sivukuluineen), palvelujen ostot, aineet, tarvikkeet ja tavarat, sekä vuokrat, avustukset ja muut kulut. Toimintakulujen kokonaismäärä ylitti alkuperäiseen talousarvioon varatun määrärahan 1 %. Lisämäärärahoja vahvistettiin tilikauden aikana 2 Meur, joiden jälkeen toimintakulut alittivat talousarviomäärärahat 1,17 Meur, (talousarviototeuma 99 %).

Henkilöstökulut nousivat 6 % (1,5 Meur) vuodesta 2021. Talousarvioon varattu palkkasumma alittui 1 % (336 teur).

Palvelujen ostot kasvoivat edellisvuodesta 4,2 Meur (8 %) mutta alittivat talousarvioon vahvistetun määrärahan 2 % (985 teur). Peruspalvelukuntayhtymä Kalliolta ostettujen sosiaali- ja terveystalouden loppulaskuksi muodostui 43 779 515 euroa, josta ostetun erikoissairaanhoidon toteuma oli 12 859 290 euroa. Ostetun erikoissairaanhoidon kustannukset alittivat talousarvion 546 380 euroa ja oman toiminnan laskutus 529 989 euroa.

Muita palveluostoja ovat mm. Joki-ICT:n tuottamat ICT-tukipalvelut, Kuntien Hetapalveluiden tuottamat tilitoimistopalvelut, Nivalan Liikuntakeskuksen liikuntapaikkojen ylläpitopalvelut sekä Työpajasäätiöltä ostetut pitkäaikaistyöttömien työllistämispalvelut. Palveluostoihin kirjataan myös sisäisten tukipalveluiden laskutus, joka netotetaan vastaavilla tuotoilla.

Tarvikeostoissa talousarvio ylittyi 12 % (411 teur). Avustuksiin varattuja määrärahoja jäi käyttämättä 274 teur. Avustukset 1,47 Meur sisältävät mm. lasten kotihoidontuen ja työmarkkinatuen kuntaosuuden, Työpajasäätiön työllistämistoimien avustuksen, lomituspalveluiden maksamat avustukset ja sotaveteraanien avustamisen. Maksettujen avustusten määrä laski edellisvuodesta 188 teur.

Vuokriin sisältyvät tilavuokrien lisäksi koneiden ja laitteiden vuokrat. Tilikauden aikana laitehankintoja tehtiin leasingvuokrasopimuksille. Leasingmaksut kirjataan käyttötalouden vuokrakuluiksi.

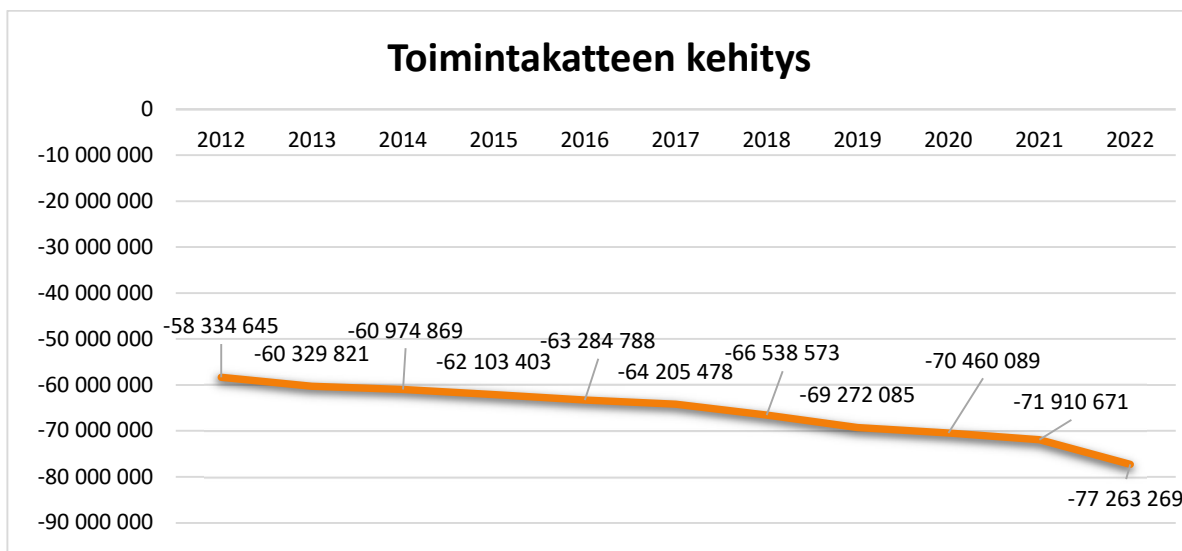
Tuloslaskelman toimintakate

Toimintakate kuvaa toimintakuluja, joista on vähennetty toiminnan tuotot kuten asiakasmaksut ja viranomaismaksut. Toimintakate oli 77,2 Meur, mikä tarkoittaa 5,3 Meur kasvua (+2 %) vuodesta 2021. Toimintakate pysyi alkuperäisen talousarvion raamissa (-77,56 Meur). Toimintakulut kasvoivat edellisvuodesta 8 Meur, ja ilman lisätalousarvioita niiden loppusumma olisi ylittänyt talousarviota. Toimintakatteen maltillista nousua selittääkin toimintatuottojen kehitys, jolla kompensoitiin kulujen ennakoitua suurempaa kasvua.

Talousarvion toimintatuottoja tuloutui 797 teur odotettua enemmän. Tuottojen toteumaprosentti lisätalousarviot huomioiden oli 104 %, alkuperäiseen talousarvioon verraten päästiin 107 % toteumaan.

	TA 2022	TA-MUUTOS	TA + MUUTOS	TP 2022	POIKKEAMA
TOIMINTAKATE	-77 560 663	-1 680 572	-79 241 235	-77 263 269	1 978 763

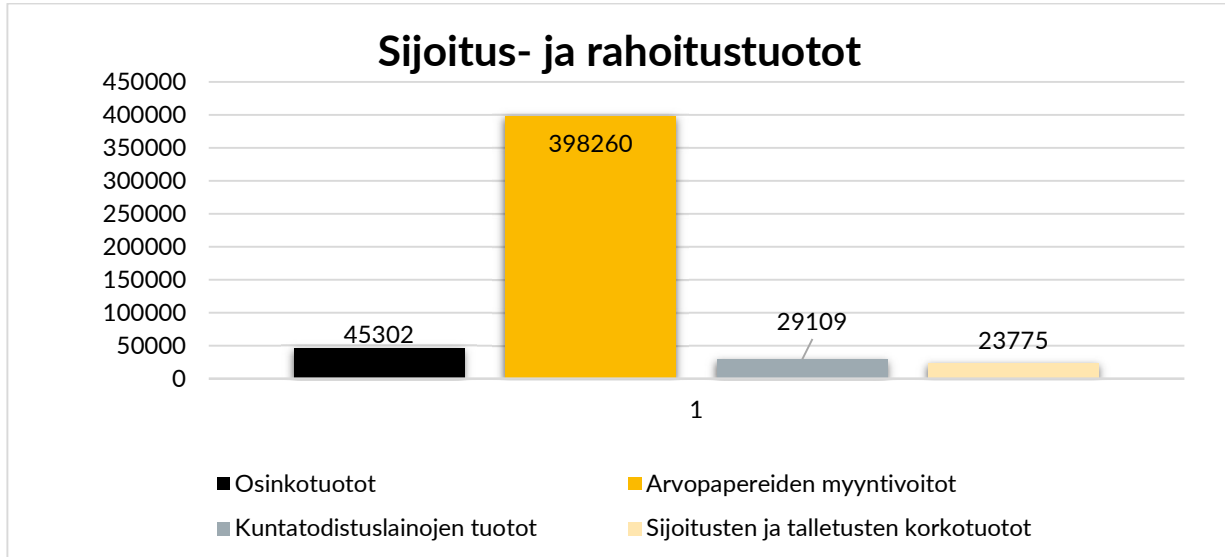
Toimintakate on kulujäämä, jonka kasvu tarkoittaa, että toiminnan kulut ovat kasvaneet, ja/tai toimintatuotot vähentyneet. Toimintakatteen kasvaessa entistä pienempi osa valtionrahoituksesta jää käytettäväksi investointeihin ja lainan lyhennyksiin. Toimintakatteen kehityksellä on siten suora vaikutus kokonaisrahoitustarpeeseen ja velkaantumiskehitykseen. Toimintakatetta kasvattavat vuosittain mm. palkkojen sopimuskorotukset ja yleinen kustannustason nousu sekä uudet määrärahat strategian mukaisten ja valtiohallan kunnalle osoittamien tehtävien toteuttamiseen.

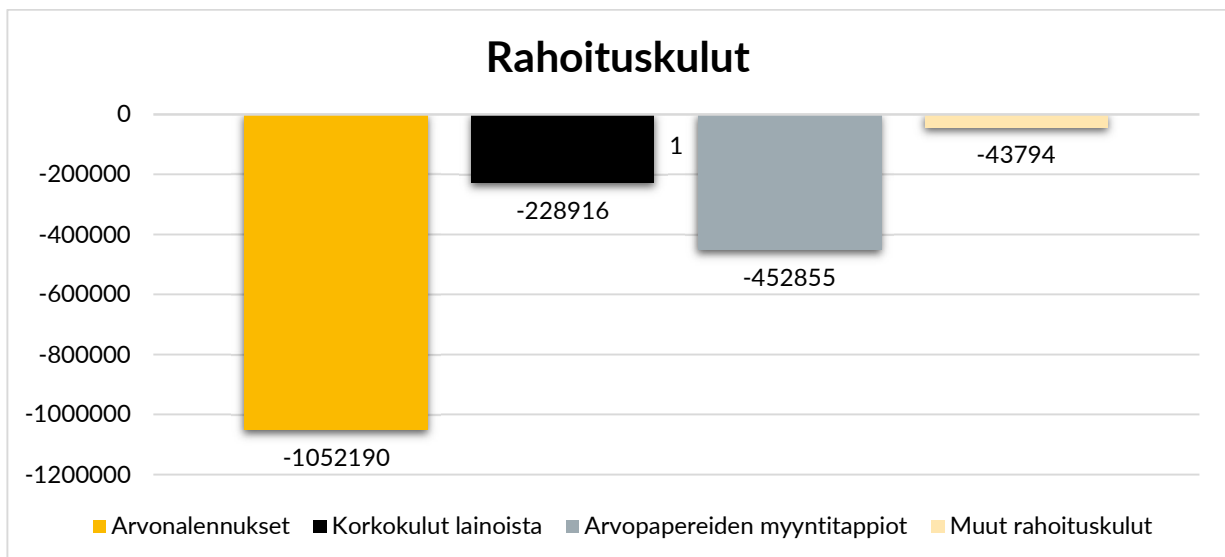
Vuonna 2022 toimintakate kasvoi 7,4 % vuodesta 2021, mikä poikkeaa menneiden vuosien noin 2 % kasvusta. Vuosina 2018 ja 2019 nähtiin samoin nopeampaa kasvua, joka tasaantui 2020–2021. Vuonna 2023 inflaation ja palkkaratkaisuiden odotetaan jälleen kiihdyttävän toimintakatteen kasvua.

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuottoihin kirjataan sijoitussalkun tuotot sekä antolainauksen korkotuotot. Rahoitustuottojen ja kulujen nettovaikutus tulokseen oli -974 teur. Tulos jäi talousarviotavoitteesta 1,9 Meur. Sijoitussalkun arvo oli tilikauden lopussa 18,2 Meur. Salkun arvo laski 700 teur tilinpäätöksestä 2021.

Sijoituksista kertyi korkotuottoja 24 teur (86 teur/2021), arvopapereiden myyntivoittoja 398 teur (1,1 Meur /2021) ja osinkotuottoja 45 teur (54 teur/2021). Kuntatodistuslainoista saatiin korkotuottoja 29 teur (94 teur/2021).

Rahoituskuluihin sisältyvät lainojen korot ja muut rahoitusmenot, sekä vaihtuvien vastaavien arvonalennukset. Lainojen korkokulut olivat 229 teur (71 teur/2021). Lainasalkkuun suhteutettuna vieraan pääoman toteutunut keskiporko oli 0,36 %. Arvonlennuksia kirjattiin 1 Meur (17 teur/2021) ja myyntitappioita 453 teur (34 teur/2021).

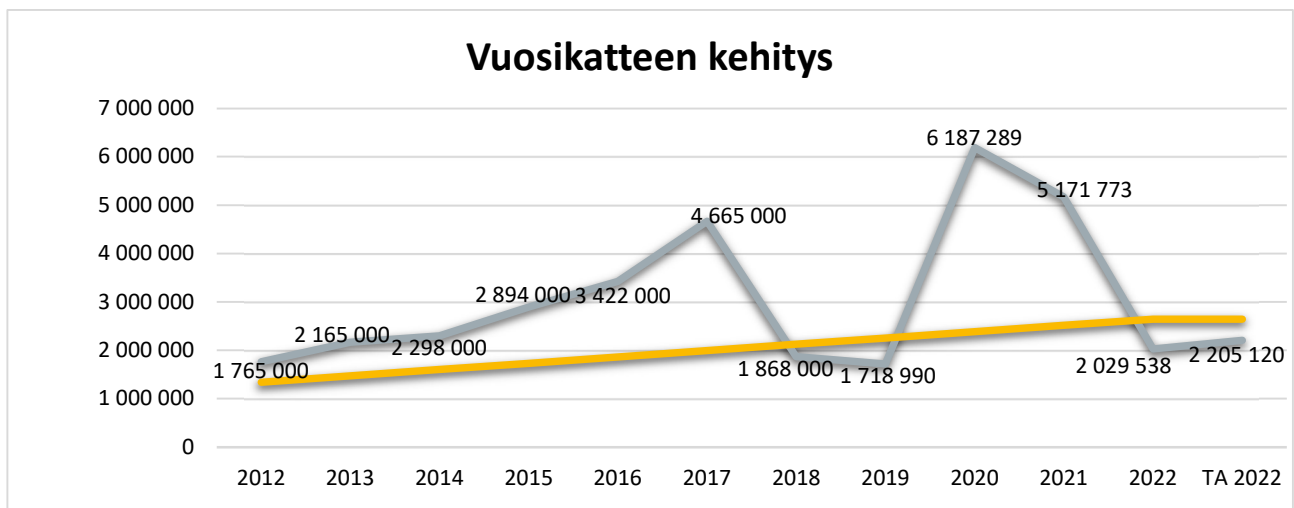
Tuloslaskelman vuosikate

Vuosikate kertoo paljonko rahoitusta jää investointeihin ja lainojen lyhennyksiin sen jälkeen, kun toimintakulut on katettu. Kaavion värillinen alue kuvaa rahan käyttöä, ja sininen viiva käytettävissä olevaa rahoitusta vuosina 2016–2022. Tuloslaskelman vuosikate on 2 029 538 euroa (5 171 772/2021). Vuosikate jäi 175 teur alkuperäisen talousarvion tavoitetta heikommaksi.

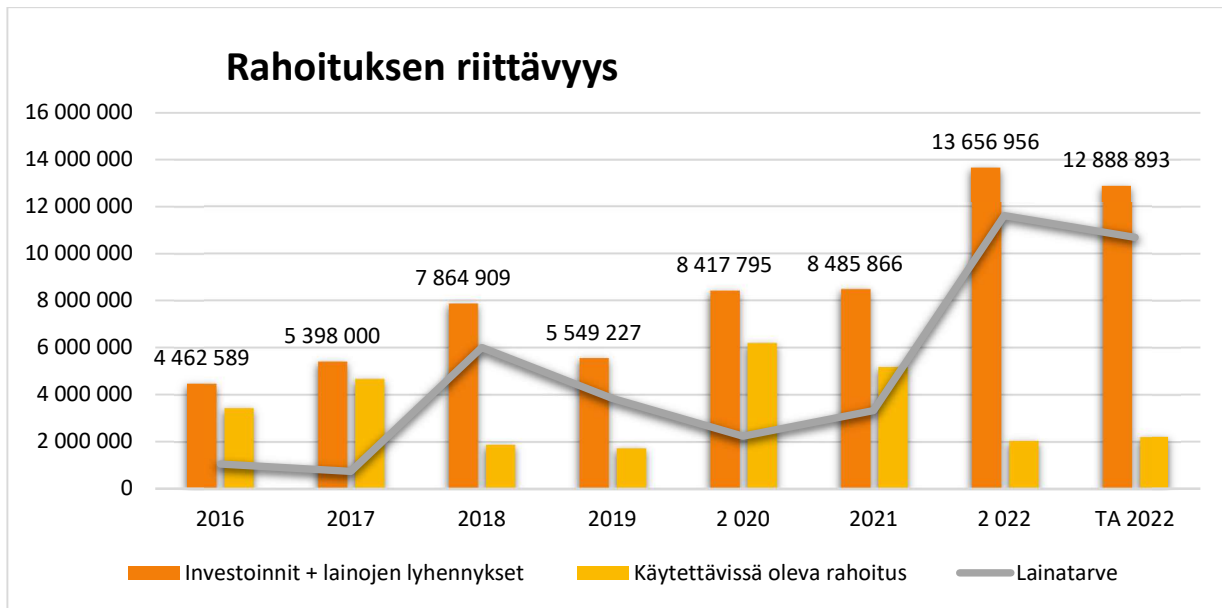
Tasapainotilanteessa vuosikate kattaa sekä nettoinvestoinnit että lainojen lyhennykset. Vuonna 2022 investointeja toteutui nettona 9,5 Meur ja lainanlyhennyksiä maksettiin 4,2 Meur. Vuosikate 2 Meur

Poistot kuvaavat kertyvää korjausvelkaa, mikä ennakoii tulevaisuuden investointitarpeita. Omistajan on varauduttava rahoitussuunnittelussa ylläpitämään omaisuuserät myös tulevaisuudessa.

Vuosikate on kasvanut vuodesta 2012 vuoteen 2017. Vuosina 2018 ja 2019 koettiin notkahdus, mutta 2020 palautti vuosikatteen kestäväälle tasolle. Vuoden 2020 kasvu johtui lähes yksinomaan covid-19 pandemian vuoksi vahvistetuista valtion lisätalousarvioista. 2021 vuosikate piti pintansa, mutta tilikausi 2022 toi mukanaan uuden notkahduksen. Oranssi kuvaaja kuvaa vuosikatteen keskimääräistä kehitystä vuosina 2012–2019. Tilikausi 2022 jää näin tarkasteltuna selvästi alle pidemmän aikavälin keskiarvon.

Kaupungin lainatarpeen vaihtelu 2016–2022

Nivalan kaupungin strategisena tavoitteena on pitää velkasalkun kasvu maltillisena ja korkoriski hallinnassa. Kuluvalle valtuustokaudelle ajoittuu suurehkoja investointeja, mikä lisää lainarahoituksen tarvetta. Lainan tarpeessa on nähtävissä selkeä nousu vuonna 2022 ja myös vuoden 2023 talousarvio lisää lainan ottoa.

Tilikauden tulos ja yli- / alijäämä

Tilikauden tulos ennen tuloksen järjestelyeriä on -713 037 euroa. Tilikauden alijäämään lisätään suunnitelman mukainen poistoeron tuloutus 2 038 €. Tilikauden alijäämä -710 999 euroa vähentää taseen kertynyttä ylijäämää, jota oli tilikauden 2022 avaavassa taseessa 12 238 047,76 euroa.

Investointitulot ja -menot

Investointiosan tuloja ovat rahoitusosuudet investointeihin ja käyttöomaisuuden myyntitulot. Vuoden 2022 tilinpäätöksessä investointiosan myyntituloja kertyi maan mynnistä yhteensä 44 390,53 euroa. Hyvinvointialuesiirtymän yhteydessä kaupungin ruoka- ja puhdistuspalvelut siirtyivät perustettavaan yhtiöön Köökkiin. Kaupunki sijoitti yhtiöön apporttina ruoka- ja puhdistuspalveluiden käytössä olleita käyttöomaisuushyödykkeitä. Apporttisijoituksesta kirjattiin tuloutusta teknisen lautakunnan irtaimen omaisuuteen 71 681,02 euroa. Investointimenojen kokonaismäärä oli 9 572 653,50 euroa, ja nettoinvestoinnit 9 456 581,95 euroa. Investointikohteet on eritelty talousarvion toteumavertailun investointiosiossa.

Lainojen muutokset

Kaupungin pitkäaikaisten lainojen lyhennysohjelman mukaiset vuosilyhennykset olivat 4,2 Meur. Uutta talousarviolainaa nostettiin tilikauden aikana 9,5 Meur. Vieraan pääoman rahoituksen kokonaismäärä tilikauden lopussa oli 63,8 Meur, mikä on 5,3 Meur enemmän kuin kauden alussa. Lyhytaikaisia kuntatodistuslainoja käytettiin tasaamaan rahoitustarpeita tilikauden aikana. Kuntatodistuslainaa oli tilikauden 2022 alussa 16 Meur ja tilikauden päättyessä 16 Meur. Kuntatodistuslainojen korot nousivat tilikauden aikana ja päättyivät nollan yläpuolelle.

1.6 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Uuden kaupunkistrategian 2022–2025 tavoitteena on kaupungin väkiluvun kasvattaminen. Viidellä kärkihankkeella edistetään asunto- ja tonttitarjontaa, sujuvaa asettumista paikkakunnalle, työllistymistä ja työvoiman saatavuutta sekä nuorten yrittäjyyttä, kaupunkikonsernin näkyvyyttä ja taloudellista ja ekologista kestävyyttä. Pitoa ja vetoa lisätään kehittämällä kaupunkiympäristöä ja kaupunkiorganisaation toimintaa.

Kuluvan vuoden 2023 talousarviossa Nivala jalkauttaa strategian tavoitteita monin tavoin. Maksuton varhaiskasvatus ja lapsiperheiden kotipalvelutoiminta helpottavat perheiden arkea. Mittavaan investointiohjelmaan sisältyy lähikoulujen ja varhaiskasvatuksen tilojen kehittämistä, kaupunkiympäristön toimivuuden ja viihtyisyyden parantamista ja liikenneturvallisuutta parantavia hankkeita. Konserniyhtiöiden toiminta tukee kaupungin kasvua.

Uusi strategia jatkaa inhimillisen pääoman kehittämistä. Palvelutuotanto-organisaatiolle osaava henkilöstö on ratkaisevan tärkeä tuotannontekijä. Kaupungin avoimet työpaikat on saatu täytettyä, vaikka työvoiman saatavuus on yleisesti ottaen heikentynyt. Lähivuosien mittavat eläköitymiset lisäävät uuden työvoiman tarvetta. Työvoiman saatavuuden heikentyminen koko maassa nostaa työnantajamaineen, henkilöstöjohtamisen ja esimiestaitojen painoarvoa toiminnan jatkuvuuden turvaamisessa. Kaupunki kehittää organisaatiotaan vastaamaan muuttuvan toimintaympäristön vaatimaa osaamista. Välineenä hyödynnetään mm. Lean-menetelmää.

Julkisen rahoituksen hakeminen ja tehokas hallinnointi, digitalisaatio ja digitaalinen markkinointi ovat esimerkkejä osaamisalueista, joiden kehittäminen on tunnistettu investoinneiksi tulevaisuuden toimintakykyyn. Viestinnän ja näkyvyyden kehittäminen on nostettu uudessa strategiassa konsernitason kärkihankkeeksi.

Sosiaali- ja terveystalouden siirtyminen hyvinvointialueiden vastuulle muutti kuntien rahoitusrakennetta vuodesta 2023 alkaen. Kaupungin ohjausote budjettiin ja sitä kautta omaan toimintaan vahvistuu, kun vaikeasti ennakoitavien sosiaali- ja terveydenhuollon kuluerien vaikutus lakkaa. Verotulojen siirto toteutuu täysimääräisenä vasta 2024, joten kuluvan vuoden aikana on mahdollista ennakoida ja sopeuttaa toimintaa talouden uuteen tasapainotilaan.

Hyvinvointialuesiirtymän jälkeen kaupungin suurin toimiala on kasvatus ja koulutuspalvelut. Terveystalouden edistämisen saralla kaupungin rooli on vahvasti ennaltaehkäisevässä työssä. Hyvinvointipalveluiden toimiala ylläpitää ja kehittää terveyttä ja hyvinvointia tukevia toimintamahdollisuuksia kaupunkilaisten vapaa-aikaan. Terveellistä ja turvallista arkea ja kaupunkilaisten osallisuutta ja aktiivisuutta voidaan edistää esteettömällä kaupunkisuunnittelulla ja liikenneturvallisuutta parantamalla.

Uusi toimintamalli edellyttää uusia toimintatapoja myös organisaatiolta. Kehityshaasteena on luoda toimivat yhteistyörakenteet ja toimintatavat uusien toimijoiden, hyvinvointialueen ja ruokapalveluyhtiö Köökin kanssa. Sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen valmistelu tulee ajankohtaiseksi lähivuosina. Kaupungin kiinteistöjen salkuttamista ja kiinteistönhoidon tehostamista on tässä yhteydessä hyvä arvioida myös laajemmin.

TE-palvelut siirtyvät kaupungin vastuulle vuoden 2025 alusta. Periaatepäätös toimintamallista tulee ajankohtaiseksi jo vuoden 2023 aikana.

Taloustaloutta ylläpidetään kehittämällä kaupunkiorganisaation toimintakykyä. Tavoitteena on turvata tulevaisuuden palvelut kehittämällä kaupunkikonsernin prosesseja asiakaslähtöisiksi, ratkaisukeskeisiksi ja laadukkaiksi. Covid-19 pandemian vaikutukset Nivalan kaupunkikonsernin talouteen jäivät odotettua vähäisemmiksi. Toimintaympäristön muutoksista nousevia haasteita ovat korkojen nousu, palkkaratkaisut ja inflaatio, jotka tulevat aiheuttamaan haasteita rahoituksen riittävyydelle.

Kaupungin perustehtävä on tuottaa julkisia palveluita tarkoitukseen osoitetulla valtionrahoituksella. Talouden tasapainotila tarkoittaa, että kunta pystyy tulo- ja rahoituksellaan kattamaan kaikki kulunsa myös pitkällä aikavälillä. Toimintakulujen lisäksi on maksettava infran ylläpitämiseksi tarvittavat korjausinvestoinnit ja palvelutuotannon tarvitsemat uusinvestoinnit sekä lainojen lyhennyserät. Nivalan talouden painolastina on pulleahko lainasalkku, joka taloussuunnittelukaudella jatkaa kasvuaan. Lainasalkun kasvu yhdistettynä korkojen nousuun tulee nostamaan rahoituskuluja merkittävästi, mikä vähentää toiminnan rahoitusta.

Julkisorganisaation tehtävä on tuottaa kansalaisille julkista arvoa. Julkisen arvon lisääminen ja talouden samanaikainen tasapainottaminen on mahdollista, jos palvelut pystytään tuottamaan entistä kustannustehokkaammin. Onnistunut kehittäminen edellyttää asiantuntevaa resurssien johtamista, realistista ja ennakoivaa talouden suunnittelua ja ratkaisukeskeistä, avointa vuorovaikutusta konsernitoimijoiden välillä, sekä objektiivista, tietoon perustuvaa päätöksentekoa. Tiedolla johtamisen edistämiseksi on Nivalassa otettu kaupunginvaltuuston päätöksellä käyttöön ennakkovaikutusten arviointimenetelmä EVA. Digistrategiassa asetetaan pidemmän aikavälin tavoitteet tiedonhallinnan kehittämiseksi koko organisaatiossa.

1.7 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ

Toimialojen riskikartoitus toteutetaan joka vuosi. Riskihavainnot pisteytetään niiden merkityksen ja todennäköisyyden osalta. 12 riskipistettä tai enemmän saaneille kohteille määritellään korjaavat toimenpiteet.

Korkojen nousun arvioidaan aiheuttavan merkittävää rahoituskustannusten nousua koko konsernissa. Antolainojen puolella riskiä liittyy kaupungin myöntämiin takauksiin Nivalan Vanhustenkotiyhdistykselle. Takausvastuu oli 749 681 euroa / 31.12.2022

Kaupungin pitkäaikaisesta lainakannasta 84 % oli kiinni pitkissä korkositoumuksissa / 1.1.2023. Lainakannasta noin neljäsosa on lyhytaikaista kuntatodistuslainaa, joka reagoi korkojen nousuun välittömästi. Lyhytaikainen rahoitus mukaan lukien pitkäaikaisten korkositoumusten osuus lainasalkusta oli tilinpäätöshetkellä 63 %. Merkittävin pudotus matalien korkojen aikana nostettujen lainojen määrässä tapahtuu vuosina 2025–2027.

Korkojen nousu nostaa lainarahalla toteutettavien investointien hintaa. Kaupungin ja konserniyhtiöiden omistamien kiinteistöjen ylläpitokustannuksia kasvattaa korkokulujen lisäksi kohonnut energian hinta ja yleinen inflaation kiihtyminen. Kiinteistöjen kustannustehokas hallinnointi edellyttää ennakoivaa kokonaisuuden suunnittelua ja riittävän henkilöstö- ja osaamisresurssin osoittamista kiinteistöjen ylläpito- ja kehittämistehtäviin. Haasteena on toisaalta moneen yksikköön hajautuneen hallinnollisen työn keskittäminen ja toisaalta riittävän henkilöstön löytäminen kiinteistönhoidon tehtäviin.

Kiinteistökannan vanhenemiseen liittyy riski liian nopeista ja raskaista investointipäätöksistä suhteessa väestökehitykseen. Riskinä on, ettei investoinneilla saada aikaan aidosti kilpailukykyistä kaupunkiympäristöä. Ikäluokkien pientyminen, perheiden lapsiluvun pientyminen ja negatiivinen nettomuutto ovat tosielämän indikaattoreita, joista aiheutuva riski on, että palvelurakenteen kustannukset pysyvät ennallaan tai kasvavat, vaikka käyttäjien määrä vähenee. Lasten määrän väheneminen vaikuttaa varhaiskasvatuspalvelujen ja koulujen resursointitarpeisiin. Riskienhallintatoimeksi on esitetty palveluiden mitoituksen ja tilaratkaisuiden pitkäjänteistä ja koordinoitua suunnittelua.

Useat toimialat raportoivat henkilöstön kehitystarpeita. Henkilöstön jaksamista heikentää ohut organisaatio ja työtehtävien määrä suhteessa resursointiin. Varahenkilöjärjestelmän puutteet vaarantavat osalla toimialoista prosessien jatkuvuuden ja sijaisten saanti on vaikeutunut. Yllättävät poissaolot aiheuttavat työtehtävien kasautumista, ja riskin, etteivät työtehtävät valmistu aikataulussa. Erityisesti hankeaikatauluissa pysyminen voi aiheuttaa myös taloudellista riskiä, jos rahoittajien vaateisiin ei pystytä vastaamaan.

Henkilöstöjohtamisen haasteiksi koetaan riittävän ajan varaaminen esimiestyölle ja henkilöstöjohtamiselle. Riskienhallinnan keinoina esitetään esimiestyön tuen järjestämistä. Tarvetta on havaittu työn uudelleen organisoinnille ja työelämätaitoja kehittävälle koulutukselle.

Uusien järjestelmien käyttöönotto ja tiedossa olevien muutosten, kuten työvoimahallinnon uudistus vuonna 2025, toteuttaminen vaatii työaikaresurssin osoittamista muutoksen suunnitteluun ja muutostukeen. Kaupunginhallitus on käynnistänyt selvityksen keskitetyn talous- ja henkilöstöhallinnon tarpeesta kaupunkiorganisaatiossa.

Hyvinvointialuesiirtymän myötä kaupungin rahoitus vähenee periaatteessa samassa suhteessa kuin kuluja siirtyy hyvinvointialueelle. Lopullinen tasaus verorahoitukseen tehdään vuonna 2024. Hyvinvointialueen budjetointi ei ensimmäisenä toimintavuonna ole onnistunut, seurannaisvaikutuksena on nähty kaupungin vuokraosastavien viivästyksiä. Korkojen nousu, inflaatio ja palkkaratkaisut nostavat kustannuksia nopeammin, kuin valtionrahoitus ehtii reagoida.

Taantumaa lähestyvän talouskehityksen tuloksena myös alueen elinkeinotoiminnan riskit ovat lisääntyneet. Työllisyystilanne on toistaiseksi pysynyt hyvänä. Tuotantokustannusten kasvun arvioidaan vaikuttavan merkittävästi alueen yritysten, myös maatalousyritysten toimintaedellytyksiin, ja sitä kautta alueen maatalouden volyymiin.

Kaupungin ICT-laitehankinnoissa on siirrytty käyttämään leasingrahoitusta. Laiterekisteriä on ylläpitänyt 3-Step-IT, joka on myös hoitanut leasinghankintojen rahoitussopimusten laadinnan ja laskutuksen. Hansel-kilpailutuksessa sopimustoimittajaksi vaihtui CHG Meridian. Uuden toimittajan palvelukokonaisuudesta ei ole

vielä saatu tarkempia tietoja. Riskinä on, että laiterekisterin ylläpidosta ja leasinglaskutuksista aiheutuu siirtymävaiheessa moninkertaista työtä.

Kaupungin varasto- ja kalustokirjanpidossa on havaittu kehityskohtia, joiden merkitys ei ylitä riskipisteetyksen raja-arvoja, mutta joihin etsitään ratkaisuja toiminnan sujuvoittamiseksi.

Kokonaisuutena kaupungin suurimmat riskit liittyvät lainarahan hinnan nousuun, väestönkehitykseen sekä työvoiman saatavuuteen.

1.8 KAUPUNGINHALLITUKSEN SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kirjanpitolautakunnan kuntajaostoton yleisohjeen mukaisesti kunnanhallituksen on toimintakertomuksessaan tehtävä selkoa siitä, miten sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskien hallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla talous- ja suunnittelukaudella. Mikäli kaupungin sisäisessä valvonnassa on havaittu puutteita ja virheitä, on niistä tehtävä selkoa ja esitys niiden korjaamisesta.

Sisäisen valvonnan tulisi toteutua kunnan johtamis-, suunnittelu- ja ohjauskäytännöissä. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan toteuttamisesta. Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeessa todetaan, että selonteon valmistelu on perusteltua vastuuttaa eri tehtäväalueille siten, että lauta- ja johtokunnat ja niiden alainen toimialajohto valmistelevat kunnanhallitukselle osaltaan selonteossa esitettävät tiedot sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että

- kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista,
- päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että
- lainsäännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja
- kunnan omaisuus ja voimavarat turvataan.
- väärinkäytökset ehkäistään tai havaitaan ja niihin puututaan.

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamista ja hallintaa, joilla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja niitä uhkaavia riskejä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulee perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan. Perusteissa voidaan myös todeta, että sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on voimassa, mitä kunnan hallintosäännössä on määrätty tai muutoin ohjeistettu.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa, ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Riskienhallintaprosessi kattaa

- toimintaympäristön analysoinnin
- riskien ja mahdollisuuksien kokonaisvaltaisen tunnistamisen ja kuvaamisen
- riskin ja mahdollisuuksien toteutumisen todennäköisyyden ja seurauksien analysoinnin
- riskien hallinnan ja mahdollisuuksien hyödyntämisen menettelyiden määrittelyn ja toimeenpanon valvonnan
- merkittävien riskien ja niiden hallinnan menettelyiden dokumentoinnin ja tuloksellisuuden raportoinnin tilivelvollisille toimielimille
- riskien hallinnan järjestelmän ja prosessin toimivuuden seurannan ja arvioinnin sekä raportoinnin toimintakertomuksessa.

Sisäinen valvonta käsittää myös siitä huolehtimisen, että kaupungin toiminnan tarkoitus ja asetetut tulostavoitteet on saatettu tiedoksi organisaation kaikille tasoille ja asetettujen tulostavoitteiden toteutumista seurataan. Lisäksi sisäisen valvonnan keinoin varmistetaan, että yhteistoiminta on riittävää organisaation kaikilla tasoilla.

Kuvaus Nivalan kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Nivalan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kaupunkistrategian

Nivalan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kaupunkistrategian vuosille 2022–2025. Strategiassa määritetään kaupungin toimintojen tahotila, strategiset päämäärät, toimenpiteet ja strategiset hankkeet.

Kaupunginvaltuuston hyväksymänä tavoitteena on, että strategian toteutumista ja päivitystarpeita arvioidaan vuosittain ennen talousarviovalmistelun aloittamista.

Nivalan kaupungin talousarvio vuodelle 2023 on valmisteltu siten, että strategiassa määritetyt painopisteet on huomioitu vuoden 2023 sekä suunnitelmavuosien toiminnassa. Toimielimet arvoivat tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä toimialan tavoitteiden toteutumista samoin kuin tarkastuslautakunta arviointikertomuksen laadinnan yhteydessä tavoitteiden toteutumista.

Strategian tavoitteet jalkautetaan tulevan vuoden sekä suunnitelmavuosien talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan. Tavoitteiden toteutumisen arviointi toteutetaan toimielinten ja tarkastuslautakunnan toimesta puolivuotiskatsauksen ja tilinpäätöskäsittelyn yhteydessä.

Tytäryhtiöt päivittävät edustamansa yhtiön strategian siten, että se soveltuvin osin toteuttaa kaupunkistrategian keskeisiä tavoitteita.

Nivalan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt hallintosäännön 30.3.2017 (§ 23)

Keväällä 2017 hyväksytty hallintosääntö tuli voimaan 1.6.2017. Hallintosääntö on päivitetty 24.2.2022 (§ 19). Hallintosäännön 10 luku ohjeistaa kaupungin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa.

Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä

1. hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat
2. valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti sekä
3. antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä
4. vastaa konsernin sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten, että kaupungin toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan
5. hyväksyy sisäisen tarkastuksen suunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessin tuloksellisuutta
6. vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että konsernin toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallinta riskiä arvioidaan
7. valmistelee toimintakertomuksessa annettavat tiedot konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Konsernijohton tehtävät ja toimivallan jako sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa

Hallintosäännössä (19 §) määritetään mm., että konsernijohto

1. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan

2. antaa valtuustolle puolivuositain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä
3. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta konsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa.
4. käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa.
5. vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteensovittamisesta siten, että kaupungin toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan
6. vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kaupungin toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan riskien toteutumisen vaikutukset ja toteutumisen todennäköisyys, sekä määritellään riskienhallinnan toimenpiteet korkean riskiluokituksen havainnoille.
7. valmistelee toimintakertomuksessa annettavat tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kaupunginhallitus on päätöksellään 11.12.2018 (§ 175) määrittänyt konsernijohtoon kuuluviksi kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan. Lisäksi kaupunginhallitus on nimennyt konsernijohtoon kuuluvaksi talousjohtajan. Kaupunginvaltuusto on 19.10.2019 hyväksynyt hallintosäännön, jossa määritetään kaupunginkonsernijohtoon kuuluviksi kaupunginhallitus, kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto, kaupunginjohtaja sekä kaupunginhallituksen nimeämät viranhaltijat.

Omistajaohjauksen tuloksellisuusarviointi teetettiin keväällä 2021. Kaupunginhallitus käsittelee arvioinnin tulokset 7.6.2021 (§217). Arviointi esiteltiin uudelle kaupunginhallitukselle 23.8.2021 (§6).

Lautakunnat vastaavat toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Lautakunnat vastaavat toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoinnista kaupunginhallitukselle sekä keskeisistä johtopäätöksistä. Sisäinen valvonta tarkoittaa myös sitä, että lautakunta arvioi osaltaan asetettujen tavoitteiden toteutumista. Tämä on luonnollista mm. osavuositarkastusten sekä tilinpäätöksen valmistelun yhteydessä.

Viranhaltijoiden ja esimiesten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Hallintosäännössä on määritetty myös viranhaltijoiden ja esimiesten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät (§ 78).

Nivalan kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on hyväksytty kaupunginhallituksessa 7.9.2020 ja kaupunginvaltuustossa 24.9.2020.

Johtoryhmän jäsenten tehtäväkuvaan määritetty vastuut toimialansa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta. Toimialajohtajat vastaavat oman toimialansa talousarvion ja toimintasuunnitelman laadinnasta sekä seurannasta hallintosäännössä määritellyn mukaisesti kuten myös tilinpäätöksen laadinnasta.

Toimialajohtaja myös vastaa toimialansa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kaupungin toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan riskien toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan. Edellä mainitut asiat dokumentoidaan Targetor Pro -alustalle.

Vastaavasti talousjohtaja vastaa kaupungin talousarvon ja toimintasuunnitelman laadinnasta sekä seurannasta hallintosäännössä määritellyn mukaisesti kuten myös tilinpäätöksen laadinnasta. Hän myös vastaa kaupungin sekä kaupunkikonsernin riskienhallinnan suunnittelusta ja ohjeistamisen valmistelusta kaupunginhallitukselle.

Konserniohjeet määrittävät konsernin sisäistä valvontaa, riskienhallintaa ja raportointia

Nivalan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Nivalan kaupungin konserniohjeet 14.12.2017. Tytäryhtiöiden ilmoitusten mukaan konserniohje on hyväksytty myös kaupungin tytäryhtiöiden yhtiökokouksissa keväällä 2018, jolloin se on tullut menettelytapoineen myös tytäryhtiöitä sitovaksi.

Konserniohjeen mukaisesti sisäinen valvonta ja kokonaisvaltainen riskienhallinnan järjestäminen kuuluu tytäryhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajan vastuulle.

Tytäryhteisön hallituksen on huolehdittava siitä, että riskienhallinnan periaatteet on määritelty, ja että yhteisön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja niitä seurataan. Kokonaisvastuu tytäryhtiön riskienhallinnasta kuuluu yhteisön hallitukselle.

Tilintarkastajat arvioivat prosesseja, joilla organisaatiossa varmistetaan, että merkittävät riskit on ymmärretty ja että niitä hallitaan asianmukaisesti.

Tytäryhteisöjen tulee raportoida konsernijohdolle merkittävistä riskeistä sekä riskienhallinnan toimivuudesta ja riittävydestä. Käytännössä raportointi toteutetaan tytäryhteisön hallituksen laatimassa toimintakertomuksessa, jossa tulee selostaa hallituksen tietoon tulleet merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä periaatteet, joiden mukaan sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty (Nivalan kaupungin konserniohje, konsernin sisäinen valvonta ja kokonaisvaltainen riskienhallinta, s. 8).

Johtopäätös sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä Nivalan kaupungissa

Nivalan kaupungin osalta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet ja toimintatapa kokonaisarvioinnin tekemiseksi on toimiva.

Toimielimet sekä tytäryhtiöiden hallitukset käsittelevät edustamansa toimialan sekä edustamansa yhtiön osalta riskikartoitukset. Sisäisen valvonnan raportointi sisältyy riskikartoitusraportointiin.

Tytäryhteisön toimitusjohtajan tai vastaavan on huolehdittava riittävän ja toimivan sisäisen valvonnan toteuttamisesta ja ylläpitämisestä sekä toimivuuden varmistamisesta. Tytäryhteisön hallituksen on huolehdittava siitä, että riskienhallinnan periaatteet on määritelty ja että yhteisön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, arvioidaan. Valtuuston hyväksymän konserniohjeen mukaisesti tytäryhteisöjen tulee raportoida konsernijohdolle merkittävistä riskeistä sekä riskienhallinnan toimivuudesta ja riittävydestä.

Tunnistetut merkittävimmät kehittämiskohteet

Puitteet ja menettelytavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamiselle ovat Nivalan kaupunkikonsernissa toimivat. Merkittäviä puutteita prosessissa ei ole havaittu. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta raportointia sujuvoitetaan.

Taloussuunnittelukauden kehittämistoimenpiteet

Valmiussuunnitelmien päivitys on edennyt kuluneella kaudella. Valmiussuunnitelmat on tavoitteena saattaa kaikilta osin ajan tasalle tulevalla kaudella. Avainhenkilöiden varahenkilöjärjestelmää vahvistetaan. Tietoturvakoulutukset ovat kiinteä osa riskienhallintaa.

Resurssihoitamista on vahvistettu läpi koko organisaation. Kaupunkikonsernin kiinteistömassan ylläpito edellyttää ennakointia. Kiinteistöjen kuntokartoitus on käynnistetty konsernitasolla. Kaupunkikonsernin strategian toteutumisen kannalta keskeistä on myös osaavan työvoiman työkyvön ylläpitäminen sekä työvoiman saatavuus. Riittävän henkilöstön varmistaminen on nostettu strategiseksi tavoitteeksi. Eläköityminen lisää uuden henkilöstön tarvetta. Tämä tulee ottaa huomioon koko kaupunkikonsernin henkilöstöjohtamisessa, jotta kaupungin kasvustrategiaa voidaan toteuttaa tehokkaasti.

Strategisten tavoitteiden toteutumisen seuranta kehitetään määrittelemällä kärkihankkeita kuvaavat mittarit, joiden toteutuminen arvioidaan strategian päivittämisen yhteydessä vuosittain. Pitkän aikavälin tavoitteiden ja painopistealueiden päivitystarvetta arvioidaan mittareiden toteuman perusteella.

Toimintaympäristön muutokset kuten korkojen kehitys, covid-19 pandemian vaikutukset, hyvinvointialueiden uudistus sekä väestörakenteen muutokset aiheuttavat osittain ennakoimattomia muutoksia kaupungin tulo- ja menorakenteeseen. Hyvä kulukuri ja velkaantumisen hillitseminen ovat keskeisiä riskienhallintatoimia.

1.9 KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOSEN KÄSITTELYSTÄ

Kaupunginhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaan tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Kaupunginhallitus esittää 1.1.-31.12.2022 tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

Tilikauden tulos	-713 036,57
Poistoero	2 038
Rahastojen muutos	0
Varausten muutos	0
Tilikauden ylijäämä	-710 998,57

Tuloutetaan poistoeroja suunnitelman mukaan 2 038,00 euroa.

Tilikauden ylijäämä siirretään edellisten tilikausien yli- / alijäämätilille. Edellisten tilivuosien ylijäämää tällä tilillä on 12 238 047,76 €, joten v. 2023 avaavaan taseeseen tulee edellisten tilikausien yli- / alijäämätilille 11 527 049,19 € ylijäämää. Taseeseen ei jää kattamatonta alijäämää.

1.10 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Ulkoinen tuloslaskelma (1000 €) ja tunnusluvut

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	9 944	5 812
Maksutuotot	634	1 078
Tuet ja avustukset	1 178	910
Vuokratuotot	6 079	2 468
Muut toimintatuotot	805	531
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	18 640	10 799
Valmistus omaan käyttöön	109	96
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-20 756	-19 462
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-4 669	-4 488
Muut henkilösivukulut	-765	-729
Palvelujen ostot	-59 604	-51 922
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 785	-3 437
Avustukset	-1 470	-1 658
Vuokrat	-4 671	-2 719
Muut toimintakulut	-293	-187
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-96 012	-82 806
TOIMINTAKATE	-77 263	-71 911
Verotulot	36 327	34 934
Valtionosuudet	43 940	40 951
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	66	192
Muut rahoitustuotot	739	1 175
Korkokulut	-229	-72
Muut rahoituskulut	-1 550	-98
VUOSIKATE	2 030	5 172
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunn.mukaiiset poistot	-2 743	-2 629
Arvonalentumiset		-203
Satunnaiset erät		
TILIKAUDEN TULOS	-713	2 340
Poistoeron lis. (-)tai väh.(+)	2	2
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-711	2 342

Tuloslaskelman tunnusluvut

	2022	2021	
Toimintatuotot % toimintakuluista	12,7 %	13,1 %	
Vuosikate % poistoista	74 %	182,6 %	
Vuosikate €/asukas	195 € / asukas	498 € / asukas	
Asukasmäärä	10 407	10 391	

Toimintakate on toimintatuottojen ja kulujen erotus. Se ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen luku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Sitä arvioidaan suhteessa poistoihin, nettoinvestointeihin ja lainojen lyhennyseriin. Vahvassa taloudessa vuosikate kattaa lainan lyhennykset ja korvausinvestointien neton sekä uusinvestointien nettomäärän. Tasapainoisessa taloudessa vuosikate kattaa lainan lyhennykset ja korvausinvestoinnit. Hyväksyttävän alarajalla olevassa taloudessa vuosikate kattaa korvausinvestoinnit (sumu-poistot). Kriisin esiasteella olevassa taloudessa vuosikate on positiivinen, mutta tilikauden tulos pois lukien satunnaiset erät, on negatiivinen. Kriisitaloudessa vuosikate on negatiivinen.

Vuosikate % poistoista: $100 * (\text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalennukset})$

Tunnusluvun arvon ollessa 100 % tulo-rahoitus on riittävä, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista nettoinvestointien tasoa.

Kunnan vuosikate asukasta kohden on kuntien tulo-rahoituksen tason vertailussa yleisesti käytetty tunnusluku. Keskimääräistä kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voi asettaa. Kunnan koko, taajama-aste ja toimintojen organisointi ovat vertailua vaikeuttavia tekijöitä.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen vaikuttavat lisäksi satunnaiset tuotot ja kulut, mistä syystä tulo-rahoituksen riittävyyttä ei voi arvioida sen perusteella.

Tilikauden yli- / alijäämä. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli-/alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai vähentäviä tuloksenjärjestelyeriä ovat varausten ja rahastojen muutokset.

Kunnilla on kuntalakiin perustuva alijäämän kattamisvelvollisuus, joten ylijäämä käytetään aina ensin taseen alijäämän kattamiseen.

1.11 TOIMINNAN RAHOITUS

Rahoituslaskelma ja tunnusluvut

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 030	5 172
Tulorahoituksen korjaukset	-244	-64
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-9 573	-4 550
Pysyvien vastaavien		
hyödykkeiden luovutustulot	553	78
Toiminnan ja invest. rahavirta	-7 234	636
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	0	-330
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 500	5 000
Pitkäaikaisten lainojen vähenn	-4 200	-4 150
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-7 000
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.var.ja po:n muut.	42	-288
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0
Saamisten muutos	1 754	1 934
Korottomien velkojen muutos	546	216
Rahoituksen rahavirta	7 641	-4 618
RAHAVAROJEN MUUTOS	407	-3 982
RAHAVAROJEN MUUTOS	-407	3 982

Rahoituslaskelman tunnusluvut

	2022	2021
Investointien tulorahoitus %	21,46 %	113,67 %
Lainanhoitokate	0,51	1,24
Rahavarat 31.12.	19,95 M€	19,5 M€
Kassan riittävyys (pv)	71 pv	78 pv
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta 1000 euroa	-3 739	-4 682
Asukasmäärä	10 407	10 391

Toiminnan rahoitusta tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen toiminnan ja investointien rahavirta sekä rahoituksen rahavirta. Näiden kolmen rahavirran nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Rahoituslaskelman välitulokset Toiminnan ja investointien rahavirta on tunnusluku, jonka positiivinen määrä ilmaisee paljonko rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen määrä ilmaisee, että menoja joudutaan kattamaan kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Investointien tulorahoitus %: $100 * (\text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno})$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, joka on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella, eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Lainanhoitokate: $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja. Arvo on hyvä > 2 , tyydyttävä $2 > \text{arvo} > 1$, heikko < 1 .

Rahavarat 31.12. = rahoitusarvopaperit + rahat ja pankkisaamiset. Tunnusluku kuvaa likvidien rahoitusinstrumenttien määrää tilinpäätöshetkellä.

Kassan riittävyys (pv): $365 * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän maksut voidaan kattaa tilanteen 31.12. rahavaroilla.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta: Tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneen tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

1.12 TASEARKASTELU

Tase (1000 €) ja tunnusluvut

T A S E	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	81	101
Muut pitkävaikutteiset	495	743
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	576	844
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	9 223	9 129
Rakennukset	39 595	39 143
Kiinteät rakenteet ja l	8 635	8 382
Koneet ja kalusto	601	754
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 834	2 124
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	61 889	59 532
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	33 776	29 151
Muut lainasaamiset	1 554	1 554
Muut saamiset	241	241
Sijoitukset yhteensä	35 571	30 946
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	98 036	91 322
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	299	348
Muut toimeksiantojen varat	6	4
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	305	353
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Muu vaihto-omaisuus	6	6
Vaihto-omaisuus yhteensä	6	6
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	0	0
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	0	0
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	734	779
Lainasaamiset	1 177	2 174
Muut saamiset	347	227
Siirtosaamiset	453	1 285
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	2 711	4 465

Saamiset yhteensä	2 711	4 465
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	4 043	4 943
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	462	1 142
Joukkovelkakirjalainasaamiset	12 633	11 763
Muut arvopaperit	1 146	1 058
Rahoitusarvopaperit yhteensä	18 284	18 906
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	1 669	639
VASTAAVAA YHTEENSÄ	121 011	115 691
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	-35 757	-35 757
Muut omat rahastot	-1 642	-1 642
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-12 238	-9 896
Tilikauden yli-/alijäämä	711	-2 342
Oma pääoma yhteensä	-48 926	-49 637
POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUKSET		AUK.
Poistoero	-27	-29
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	-27	-29
PAKOLLISET VARAUKSET	-193	
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	-392	-397
Muut toimeksiantojen pääomat	-6	-7
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	-398	-403
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	-43 322	-38 549
Muut velat	-2	-2
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	-43 324	-38 552
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	-16 000	-16 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-4 477	-3 950
Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Saadut ennakot	0	-5
Ostovelat	-3 569	-3 044
Muut velat	-566	-595
Siirtovelat	-3 531	-3 476
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	-28 143	-27 070
Vieras pääoma yhteensä	-71 467	-65 622
VASTATTAVAA	121 011	-115 691

Taseen tunnusluvut

	2022	2021
Omavaraisuusaste	41,0 %	42,90 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	78,1 %	75,70 %
Lainakanta 31.12.	63,8 Meur	58,5 Meur
Lainakanta € / asukas	6 130 €	5 630 €
Lainasaamiset 31.12.	1,2 Meur	1,6 Meur
Lainakanta sis. leasingvastuut	64,3 Meur	58,8 Meur
Lainakanta / as. sis. leasingvastuut	6 176 €	5 656
Kertynyt yli- / alijäämä 1000 €	11 527	12 238
Kertynyt yli- / alijäämä / asukas	1 108 €	1 178 €/as
Asukasmäärä	10 407	10 391

Omavaraisuusaste: $100^*(\text{oma pääoma} + \text{poistoero} + \text{vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Hyvänä tavoitetasona pidetään 70 % omavaraisuutta. Mikäli omavaraisuusaste laskee alle 50 % indikoi se merkittävän suurta velkaantumista.

Suhteellinen velkaantuneisuus: $100^*(\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$

Suhteellinen velkaantuneisuus ilmaisee, kuinka paljon käyttötuloista tarvitaan vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmin kunta selviytyy velan takaisinmaksusta tulorahoitukselle.

Lainakanta 31.12.: vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat). Lainakanta kuvaa korollisen vieraan pääoman määrää.

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.13 KOKONAISTULOT JA -MENOT

Kokonaismenojen ja – tulojen laskelma laaditaan tulos- ja rahoituslaskelmasta, joka sisältää vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

TULOT	€	%	MENOT	€	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	11 246 608,26	11,0 %	Toimintakulut	88 619 198,88	85,2 %
Verotulot	36 326 773,24	35,6 %	- Valmist. omaan käyttöön	-109 321,15	-0,1 %
Valtionosuudet	43 940 075,00	43,0 %	Korkokulut	229 223,28	0,2 %
Korkotuotot	66 355,09	0,1 %	Muut rahoituskulut	1 550 280,00	1,5 %
Muut rahoitustuotot	739 107,49	0,7 %	Satunnaiset kulut		0,0 %
Satunnaiset tuotot		0,0 %	Tulorahoituksen korj.erät		0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %	Pakollisten varausten muutos		0,0 %
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-244 324,01	-0,2 %	+/- Pakoll. varauk. muutos		0,0 %
Investoinnit		0,0 %	- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	0,00	0,0 %
Rahoitusosuudet inv.menoihin		0,0 %	Investoinnit		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	553 088,06	0,5 %	Investointimenot	9 572 653,50	9,2 %
Rahoitustoiminta		0,0 %	Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähenn.	0,00	0,0 %	Antolainasaamisten lis.	0,00	0,0 %
Pitkäaik. lainojen lisäys	9 500 000,00	9,3 %	Pitkäaik. lainojen vähenn.	4 200 374,00	4,0 %
Lyhytaik. lainojen lisäys		0,0 %	Lyhytaik. lainojen vähenn.	0,00	0,0 %
Oman pääoman lisäykset		0,0 %	Oman pääoman vähenn.		0,0 %
Kokonaistulot yht.	102 127 683,13	100,0 %	Kokonaismenot yht.	104 062 408,51	100,0 %

Täsmäytys

-1 934 725,38 kokonaismenot - kokonaistulot

-1 934 725,38 Rahavarojen muutos - muut maksuvalmiuden muutokset

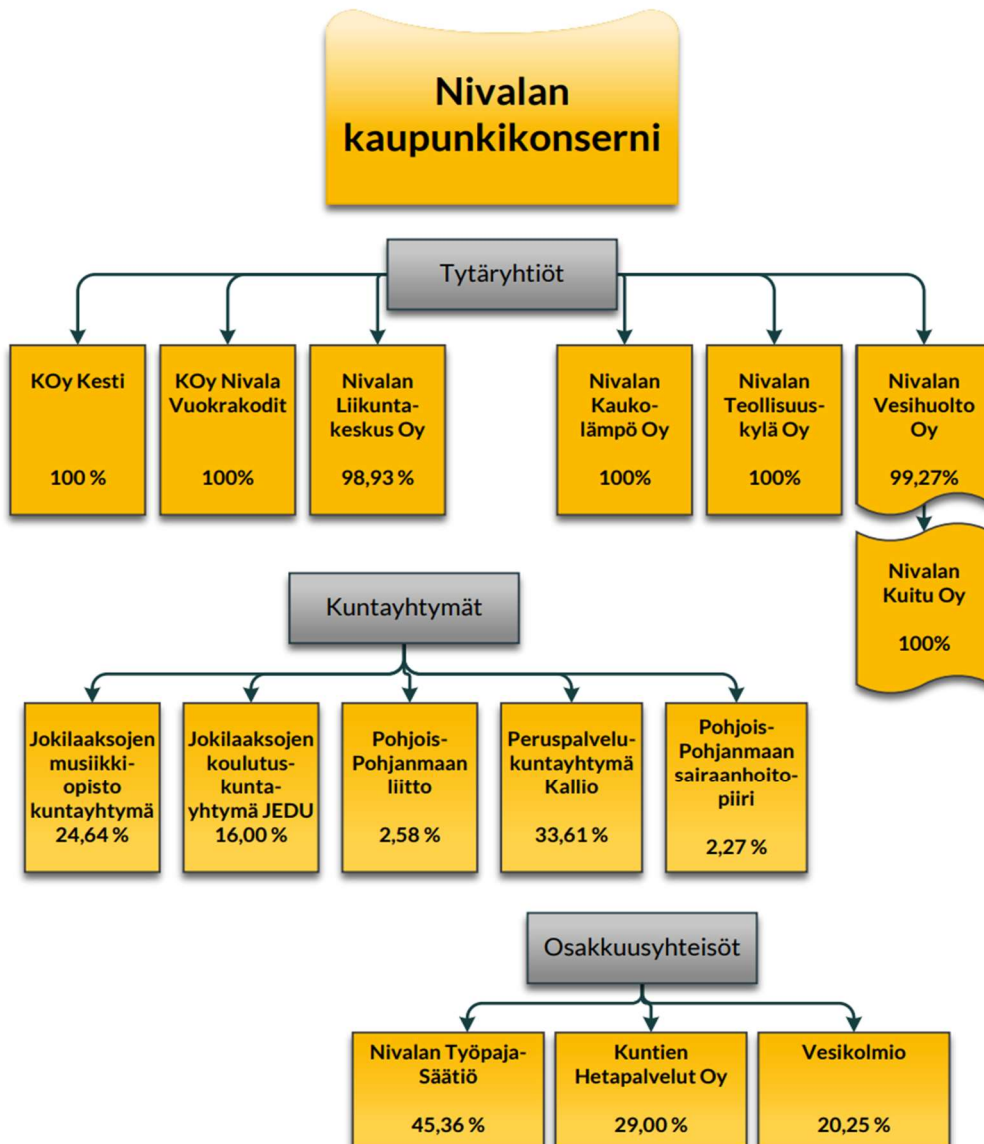
2. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

2.1 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVÄT YHTEISÖT

Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt yhteisöt

Tytäryhtiöt

Nivalan kaupungin tytäryhtiöiden toiminnan tavoitteena on tukea kaupungin strategian mukaista kasvua ja siinä tarkoituksessa tuottaa ja järjestää palveluja toimialueellaan. Nivalan kaupungin tytäryhtiöitä ovat: Kiinteistö Oy Kesti, Kiinteistö Oy Nivalan Vuokratodit, Nivalan Kaukolämpö Oy, Nivalan Liikuntakeskus Oy, Nivalan Teollisuuskylä Oy ja Nivalan Vesihuolto Oy. Nivalan Vesihuolto perusti marraskuussa 2018 Nivalan Kuitu Oy:n, jonka osakkeista Vesihuolto omistaa 100 %. Nivalan kaupungin omistusosuudeksi muodostuu 99,27 %.

Nivalan kaupungin omistusosuudet ja tytäryhtiöiden tulokset tilikaudella 2022

Nivalan kaupungin tytäryhtiö	Nivalan kaupungin omistusosuus osakkeista	Nivalan kaupungin omistusosuus osakepääomasta	%	Tytäryhtiön voitto / tappio
Koy Kesti	7 330	142 368,99	100	0
Koy Nivalan Vuokrakodit	5 341	898 291,72	100	-84 196,56
Nivalan Liikuntakeskus Oy	325 779	5 479 425,94	98,93	-120 921,61
Nivalan Kaukolämpö Oy	860	36 160,41	100	407 210,63
Nivalan Teollisuuskylä Oy	94 133	11 140 296,38	100	11 092,74
Nivalan Vesihuolto Oy	19 511	328 164,92	99,27	-178 741,51
Nivalan Kuitu Oy	79,64	1 991	99,27	-95 714,42

Kuntayhtymät

Kuntayhtymän yhdistelyssä kunnan konsernitilinpäätökseen on noudatettu soveltuvin osin tytäryhteisön käsittelyn menettelytapoja. Kuntayhtymien taseet on yhdistelty konsernitilinpäätökseen lukuarvoiltaan omistusosuuden mukaisesti. Konsernitilinpäätöksen edellyttämät liitetiedot on yhdistelty lukuarvoltaan peruspääoman jäsenosuuden mukaisessa suhteessa Konserniyhteisöjen ja kuntayhtymän välisistä liiketapahtumista aiheutuneet sisäiset erät vähennetään konsernituloslaskelmaa ja -tasetta laadittaessa peruspääoman jäsenosuuden mukaisessa suhteessa.

Nivalan omistusosuuden kuntayhtymistä ja kuntayhtymien tulokset tilikaudella 2022

Kuntayhtymät, joissa Nivala on osakkaana	Kuntayhtymän peruspääoma	Nivalan osuus	Nivalan osuus %	Kuntayhtymän voitto / tappio
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	148 151 170,78	3 363 031,58	2,27	-28 450 585,16
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU	16 641 031,54	2 662 622,45	15,80	-834 912,73
Peruspalvelukuntayhtymä Kallio	2 712 802,54	911 785,37	33,61	10 133,41
Pohjois-Pohjanmaan liitto	436 079,09	11 264,18	2,58	84 342,90
Jokilaaksojen musiikkiopiston kuntayhtymä	23 609,04	5 817,27	24,64	42 373,52

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisö on omistusyhteisyhteisö, jossa konserniyhteisöllä on yksin tai yhdessä muiden samaan kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa huomattava vaikutusvalta liiketoiminnan ja rahoituksen johtamisessa, mutta joka ei kuulu kuntakonserniin. Nivalan kaupungin osakkuusyhteisöjä ovat Nivalan Työpajasäätiö (omistusosuus 81,66 % säädepääomasta ja 45,36 % äänivallasta), Kuntien Hetapalvelut (29 % omistusosuus) ja Vesikolmio (20,25 % omistusosuus). Kunnan konsernitilinpäätökseen on yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

2.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS

Nivalan kaupunki ohjasi tytäryhtiöidensä toimintaa valitsemalla niiden hallituksiin edustajansa sekä toteuttamalla konserniohjeistuksella ja konsernivalvonnalla. Nivalan kaupungin strategia päivitettiin kevään 2020 aikana. Tytäryhtiöt päivittivät strategiansa emon strategiaan yhteensopivaksi.

Tytäryhtiöiden taloutta arvioidaan konsernin tasolla seuraavilla tunnusluvuilla:

Tunnusluku	Määrittely	Arviointi
Liikevaihto	Yrityksen varsinaiseen toimintaan kuuluvien tuotteiden tai palvelujen myyntituotot, joista on vähennetty annetut alennukset sekä alv ja muut välittömästi myynnin määrään perustuvat verot.	Tarkastellaan kehitystä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Liikevaihto ei kerro yrityksen kannattavuudesta eikä sen kehitys indikoi kannattavuuden muutoksia.
Taseen loppusumma	Virallisen tilinpäätöksen taseen loppusumma.	Taseen loppusumma kertoo yrityksen toimintaan sitoutuneen pääoman määrän. Luvun perusteella arvioidaan yrityksen kokoa. Lukuun vaikuttavat yrityksen toimiala ja tuotantotaparatkaisut.
Henkilöstö	Tilikauden keskimääräinen henkilöstömäärä, kokopäiväiset henkilöt.	Kuvaa yrityksen kokoa.
Tilikauden voitto / tappio	Virallisen tuloslaskelman voitto / tappio.	Kaupungin tytäryhtiöiden tavoitteena ei ole voiton tavoittelu vaan palveluiden tuottaminen. Positiivinen tulos indikoi yrityksen kykyä suoriutua tehtävästään.
Nettotulos	Liikevaihto - liiketoiminnan kulut + liiketoiminnan rahoituskulut + rahoitustuotot - säännölliset muut kulut + säännölliset nettotuotot - varsinaisen toiminnan välittömät verot+ poistot.	Nettotulos indikoi yrityksen kykyä aikaansaada toiminnallaan varoja investointeihin ja velkojen maksuun. Nettotulos mittaa varsinaisen toiminnan tulosta. Siihen eivät sisälly tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomat satunnaiset erät. Kumulatiivisen nettotuloksen tulee olla positiivinen, jotta yrityksen toimintaa voidaan pitää kannattavana.
Sijoitetun pääoman tuotto %	(Nettotulos + korko- ja rahoituskulut + verot) / sijoitettu pääoma X 100. Sijoitettu pääoma saadaan vähentämällä taseen loppusummasta korottomat velat kuten osto-, ennakkomaksu-, siirto- ja toimitusluottovelat sekä muut korottomat velat, joita ovat esim. poistoerosta yhteisöverokannalla laskettu laskennallinen vero. Konsernilainaa ei vähennetä.	Sijoitetun pääoman tuotto % mittaa suhteellista kannattavuutta eli sitä tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle pääomalle. Luvun rinnalla on hyvä tarkastella myös euromääräistä tulosta. Arviointiasteikko: Erinomainen 15 % tai yli

		Hyvä	10–14,9 %
		Tyydyttävä	6–10 %
		Välttävä	3–6 %
		Heikko	alle 3 %
Omavaraisuusaste %	Oma pääoma / taseen koko pääoma X 100. Omavaraisuusasteella tarkoitetaan oman pääoman osuutta koko taseen mukaisesta pääomasta. Omaan pääomaan sisällytetään poistoero vähennettynä laskennallisella verovelalla.	Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, tappionsietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä. Arviointiasteikko:	
		Erinomainen	yli 50
		Hyvä	35–50 %
		Tyydyttävä	25–35 %
		Heikko	alle 15 %
Velkaantumistasaste %	Vieras pääoma / taseen koko pääoma X 100 Taseen vieraaseen pääomaan lisätään poistoerosta laskettu laskennallinen verovelka.	Hyvä	alle 65 %
		Tyydyttävä	65–85 %
		Heikko	yli 85 %

Nivalan Vesihuolto Oy:n ja Nivalan Kaukolämpö Oy:n osalta omavaraisuusastetta heikentää liittymismaksujen kirjaaminen kirjanpitolain mukaisesti vieraaseen pääomaan.

Kunnan arviointimenettelyn käynnistäminen

Kuntalain 118 § säädetään erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelystä. Edellytyksiä arviointimenettelyn käynnistämiseksi arvioidaan konsernitilinpäätöksen lukujen perusteella.

Vuoden 2022 tilinpäätöstä arvioidaan uusien, vuonna 2019 säädettyjen arviointikriteereiden mukaan. Uusien kriteerien mukaan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää 110§:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa (ei muutosta), sekä jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa.

Tai jos seuraavat neljä kriteeriä täyttyvät:

1. Kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia.
2. Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti.
3. Asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskiarvon vähintään 50 %.
4. Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate¹ on alle 0,8.

Arviointikriteereille on määritelty myös väljemmät raja-arvot (ns. keltaiset valot), jotka eivät vielä johda arviointimenettelyyn, mutta joiden täytyessä kunnan tulee kiinnittää erityistä huomiota talouden kehitykseen ja analysointiin. Keltaisten raja-arvot ovat seuraavat:

1. Konsernin kertynyt alijäämä on vähintään 500 € / asukas.

¹ Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa konsernituloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennyksen summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitaseen lainamäärä kahdeksalla.

2. Konsernin vuosikate % poistoista on alle 100
3. Tuloveroprosentti 1,5 % - yksikköä yli keskimääräisen.
4. Konsernin laskennallinen lainanhoitokate alle 1,0.

Nivalan kaupunkikonsernin arviointi uusien arviointikriteerien mukaan

Kriisikunnan merkki	arvio 2022	Tilinpäätös 2022	arvio 2021	Tilinpäätös 2021
Kertynyt alijäämä / asukas				+7 487/ asukas
Tai seuraavat neljä täyttyvät:				
Laskennallinen lainanhoitokate on pienempi kuin 0,8. (Keltainen jos on pienempi kuin 1,0)		0,41		0,81
Vuosikate on vähemmän kuin 80 % poistoista. (Keltainen jos 80–100 %)		87 %		144 %
Konsernin lainakanta ylittää valtakunnan keskiarvon 50 % tai enemmän. (Keltainen 25–49 %)		arvioidaan tilaston valmistuttua.		Ylitys 23 %
Tuloveroprosentti ylittää valtakunnan keskiarvon 2 %-yksiköllä. (Keltainen jos ylitys 1,5–1,99 %)		ka 20,02 % ylitys 1,98 % yks		ka 20,00 % ylitys 2 %-yks.

2.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Hyvinvointialuesiirtymä aiheuttaa muutoksia kaupunkikonsernin rakenteisiin. Peruspalvelukuntayhtymä Kallion toiminta lakkaa ja 1.1.2023 lähtien sosiaali- ja terveystalvet järjestää Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde.

Uudistukseen liittyen ruoka- ja puhdistuspalvelut yhtiöitettiin vuoden 2022 aikana tarkoitusta varten perustettuun kuntaomisteiseen Kööri Oy:hyn, josta Nivalan kaupungin omistusosuus on 11,40 %. Muita omistajia ovat Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue, Ylivieskan kaupunki, Haapajärvi, Haapavesi, Sievi, Pyhäjärvi, Oulainen, Siikajoki, Pyhäjoki, Alaveska ja Pyhäntä.

Konsernin johtoryhmä (kaupunginjohtaja, toimitusjohtajat, kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen 1. puheenjohtajat sekä talousjohtaja) kokoontuivat vuoden 2022 aikana säännöllisesti. Kokouksissa käsiteltiin tytäryhtiöiden ajankohtaiset tilannekatsaukset ja konsernitason ajankohtaiset prosessit. Kuluneella tilikaudella käsiteltiin, mm. kaupunginhallituksen kehittämishankkeita, työterveyshuollon järjestämistä, energia-asioita, strategia kärkihankkeiden jalkautusta yhtiöiden toimintaan sekä kaupungin takaus- ja antolainauspolitiikkaa.

Energian hintavaihteluita on tasattu kaupunkikonsernissa keskittymällä sähkön kilpailutuksella. Kaukolämmön hinta on pystytty pitämään kohtuullisella tasolla huolimatta toimintaympäristön muutoksista. Nivalan Kaukolämpö Oy:n lämmöntuotanto ei ole turpeesta riippuvaista. Yhtiö on myös pystynyt siirtämään kuluttajahintoihin hyötyä, jota se on saanut sähkön hinnanvaihtelusta.

Kaupungin takaus- ja antolainauspolitiikka valmisteltiin vuoden 2022 aikana. Uuteen politiikkaan on dokumentoitu takausten ja antolainojen myöntämisen ehdot ja käytännöt kaupunkikonsernissa. Poliitiikka täydentää hallintosäännössä ja konserniohjeessa annettuja linjauksia. Kaupunki myöntää takauksia samaan konserniin kuuluville tai kokonaan kuntaomisteisille yhtiöille. Vuoden 2022 aikana myönnetyt takaukset liittyivät kaupungin infran ja elinvoiman kehittämiseen. Kaupunki tarkastelee takauksia myöntäessään säännönmukaisesti kuntalain ja EU:n valtioneuvoston ehtoja takausten myöntämiselle.

Nivalan Työpajasäätiö tuottaa kaupungin työllistämispalveluita. Eduskunta hyväksyi 1.3.2023 lakiesityksen TE-palveluiden uudistuksesta. Palvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnille 1.1.2025. Uudistuksessa kunnille siirtyvät työ- ja elinkeinotoimistoilta julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuu sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten julkisiin työvoimapalveluihin liittyvät hankintatehtävät ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen julkisiin työvoimapalveluihin liittyvät maksatustehtävät. Nykyiset työ- ja elinkeinotoimistot lakkautetaan ja tehtäviä valtiolla hoitava henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksella kuntiin tai kuntayhtymiin.

Kunta voi järjestää työvoimapalvelut itsenäisesti, jos kunnan työvoiman määrä on vähintään 20 000 henkilöä. Muutoin palveluiden järjestämiseksi maantieteellisesti yhtenäinen ja työmarkkinoiden kannalta toimiva työllisyysalue, jonka työvoiman määrä on vähintään 20 000 henkilöä, ja jossa palveluiden järjestämisvastuu on siirretty joko vastuukunnalle tai kuntayhtymälle.

Työvoimapalveluiden järjestämisvastuu muodostaa kunnille uuden valtioneuvoston tehtävän. Myös kunnan rahoitusvastuu laajenee koskemaan työmarkkinatuen lisäksi peruspäivärahaa ja ansiopäivärahan perusosaa. Lisääntyvä rahoitusvastuu on tarkoitettu kompensoida valtioneuvostuksella.

2.4 KAUPUNGINHALLITUKSEN SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten konsernivalvonta on kuntakonsernissa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten konsernivalvontaa on mainituilla kohdealueilla tarkoitettu kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan. Jos konsernivalvonnassa on havaittu puutteita ja virheitä, on niistä tehtävä lausumassa selkoa ja esitys niiden korjaamisesta.

Nivalan kaupunginhallitus toteaa konsernivalvonnasta seuraavaa. Nivalan kaupungin konserniohjeet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa joulukuussa 2017. Konserniohjeet on lisäksi käsitelty ja hyväksytty kunnan määräysvallassa olevien tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa ja hallituksessa. Hyväksytyjä konserniohjeita noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä tai yhteisön säännöistä muuta johdu. Kaupunginjohtaja vuosittain tilinpäätöksen valmistelun yhteydessä raportoi kaupunginhallitusta sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä kaupunkikonsernissa.

Hallintosäännössä (19 §) on määritetty konsernijohton tehtävät. Konsernijohto vastaa mm. omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle. Kaupunginhallitus on päätöksellään 11.12.2018 (§ 175) määrittänyt konsernijohtoon kuuluviksi kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan. Lisäksi kaupunginhallitus nimeää konsernijohtoon kuuluvaksi talousjohtajan. Kaupunginhallitus on täydentänyt 18.12.2018 § 198 päätöstään siten, että kaupunginvaltuustoa konsernijohtossa edustaa valtuuston puheenjohtajisto.

Nivalan kaupunki ohjaa ja valvoo tytä- ja osakkuusyhteisöjensä toimintaa valitsemalla niiden toimielimiin edustajansa. Kaupunginhallitus ohjeistaa yhtiökokousedustajia ja antaa siten edustajilleen ohjeistukset kaupungin kannasta kulloinkin käsiteltävänä olevaan asiaan ja myös näin toteuttanut konsernivalvontaa. Konserniohjeistuksen mukaisissa asioissa tytäryhtiöt pyytävät omistajaohjausta konsernijohtolta.

Kaupunginhallitus toteaa, että konsernivalvonnassa ei ole havaittu tilikauden 2022 aikana merkittäviä puutteita. Toimintakäytäntöjä tarvittaessa tarkennetaan.

2.5 KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT

Konsernin tuloslaskelma (1000 €) ja tunnusluvut

	2022	2021
TOIMINTATUOTOT	75 812	74 543
TOIMINTAKULUT	-151 216	-143 922
TOIMINTAKATE	-75 404	-69 378
VEROTULOT	36 049	34 713
VALTIONOSUUEDET	48 703	45 730
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0	0
KORKOTUOTOT	88	361
MUUT RAHOITUSTUOTOT	522	1 206
KORKOKULUT	-879	-627
MUUT RAHOITUSKULUT	-1 623	74
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-1 893	1 014
VUOSIKATE	7 456	12 078
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	0	0
SUUNNITELMAN MUK.POISTOT	-8 550	-8 371
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-8 550	-8 371
ARVONALENTUMISET	0	-203
SATUNNAISET ERÄT	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 094	3 504
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	-249	-247
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 343	3 257

Konsernin tuloslaskelman tunnusluvut

	2022	2021
Toimintatuotot / Toimintakulut %	50,1 %	51,8 %
Vuosikate / Poistot %	87,2 %	144,3 %
Vuosikate euroa / asukas	716	1 162
Asukasmäärä	10 407	10 391

Konsernin rahoituslaskelma (1000 euroa) ja tunnusluvut

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2022	2021
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	7 456	12 078
Satunnaiset erät	-116	-108
Tulorahoituksen korjauserä	-155	-172
TOIMINNAN RAHAVIRTA	7 184	11 798
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	0	0
Investointimenot	24 587	15 789
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-20	205
Investointien taseen luovutukset	-200	-24
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusmyyntivoitto/-tappio	-475	-59
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-23 891	-15 912
Toiminnan ja investointien rahavirta	-16 706	-4 114
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		0
Antolainasaamisten vähennykset		0
Antolainauksen muutokset		0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-24 460	-12 995
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	3 232
Pitkäaikaisten lainojen vähennys lyhyt aik. tili	8 368	3 176
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-46	8 560
Lainakannan muutokset	16 138	-1 973
Oman pääoman muutokset	-11	109
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	
Toimeksiantojen varat ja po:n muut	75	-290
Toimeksiantojen varat ja po:n muut (vastattavaa)	45	95
Vaihto-omaisuuden muutos	144	119
Saamisten muutos	2 061	-9
Korottomien velkojen muutos	-490	97
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 835	13
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	17 962	-1 851
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 255	-5 965
Rahavarojen muutos	1 255	-5 965

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut

	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuotta 1000 €	-15 722,88	-15 723
Investointien tulorahoitus %	30,35 %	77,5 %
Lainan hoitokate	9,48	3,29
Laskennallinen lainan hoitokate	0,41	0,81
Kassan riittävyys päiviä	70,3	77,3

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja. Arvo on hyvä > 2, tyydyttävä 2 > arvo > 1, heikko < 1.

Konsernitase (1000 euroa) ja tunnusluvut

Konsernin tase	Toteuma 2022	Toteuma 2021
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	757	718
MAA-JA VESIALUEET	10 446	10 271
RAKENNUKSET	115 112	110 026
KIINTEÄT RAK. JA LAITTEET	14 302	11 449
KONEET JA KALUSTO	8 034	9 171
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	3 157	2 841
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	18 184	10 107
AINEELLISET HYÖDYKKEET	169 235	153 865
OSAKKEET JA OSUUDET	3 615	3 348
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET	0	
MUUT LAINASAAMISET	1	1
MUUT SAAMISET	951	930
SIJOITUKSET	4 567	4 279
PYSYVÄT VASTAAVAT	174 559	158 863
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	165	204
LAHJOITUSRAHASTOJEN ERITYISKATTEET	304	353
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	273	259
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	742	816
VAIHTO-OMAIUUUS	749	893
VAIHTO-OMAIUUUS	749	893
MYYNTISAAMISET	8	11
LAINASAAMISET	0	
MUUT SAAMISET	8	52
SIIRTOSAAMISET	0	
PITKÄAIKAISET SAAMISET	17	63
MYYNTISAAMISET	5 435	5 049
LAINASAAMISET	123	174
MUUT SAAMISET	1 802	1 573
MUUT SIIRTOSAAMISET	1 404	2 367
LYHYTAIKAISET SAAMISET	8 764	9 163
SAAMISET	8 781	9 226
OSAKKEET JA OSUUDET	4 043	4 943
SIJOITUKSET RAHAMARK.INST	673	1 507
JOUKKOVELKIRJALAINASAAM	12 633	11 763
MUUT ARVOPAPERIT	2 520	2 766
RAHOITUSARVOPAPERIT	19 869	20 979
RAHAT JA PANKKISAAMISET	16 061	13 696
VAIHTUVAT VASTAAVAT	44 711	43 901
VASTAAVAA	220 761	204 472

	Toteuma 2022	Toteuma 2021
PERUSPÄÄOMA	35 757	35 761
SÄÄTIÖIDEN PÄÄOMA	4	
ARVONKOROTUSRAHASTO	34	1 676
MUUT OMAT RAHASTOT	2 063	392
ED.TILIK.YLI/ALIJÄÄMÄ	25 644	22 411
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 343	3 257
OMA PÄÄOMA	62 158	63 497

VÄHEMMISTÖOSUUDET	157	123
VÄHEMMISTÖOSUUDET	157	123
POISTOERO	0	0
VAPAAEHT.VARAUKSET	0	0
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR	0	0
ELÄKEVARAUKSET	0	
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	839	696
PAKOLLISET VARAUKSET	839	696
VALTION TOIMEKSIANNOT	165	204
LAHOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	397	404
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	580	490
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 142	1 098
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	0	0
LAINAT RAHOITUS- JA VAK.LAITOK	105 244	90 198
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	0	
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	0	0
SAADUT ENNAKOT	2	2
OSTOVELAT	0	
MUUT VELAT	3 780	3 731
SIIRTYVÄT KOROT (pitkäaikainen)	0	
PITKÄAIKAINEN	109 027	93 932
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	16 000	16 000
LAINAT RAHOITUS- JA VAK.LAITOK	9 319	8 183
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	0	
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	0	45
SAADUT ENNAKOT	206	220
OSTOVELAT	8 414	7 274
MUUT VELAT	1 783	1 615
SIIRTYVÄT KOROT (lyhyt aik.)	0	
SIIRTOVELAT	11 716	11 790
LYHYTAIKAINEN	47 438	45 127
VIERAS PÄÄOMA	156 464	139 059
VASTATTAVAA	220 761	204 472

Konsernitaseen tunnusluvut

	2022	2021
Omavaraisuusaste % ²	28,2 %	31,1 %
Suhteellinen velkaantuneisuus % ³	97,4 %	89,6 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) 1000 €	24 300,54	25 668
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) €/asukas	2 335,02	7 487
Konsernin lainat + leasing €/asukas	14 773	11 537
Konsernin lainakanta + leasing 31.12. Meur	154	120
Asukasmäärä	10 407	10 391

² 100 * (Omapääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – saadut ennakot)

³ 100* (Vieras pääoma – saadut ennakot) / Käyttötulot

2.6 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN TYTÄRYHTIÖISSÄ

Nivalan Kaukolämpö Oy

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Yhtiö tuottaa ympäristöystävällistä kotimaista lämpöä ja sähköä Nivalan taajamassa. Toimintatapa luo työtä ja hyvinvointia paikkakunnalle ja antaa liike-elämälle kestävän energiaratkaisun.

Sähkön hinta toteutui odotettua korkeammalla, josta se heijastui myös yhtiön tulokseen. Tuulivoimalle suotuisat säät ja Olkiluoto 3:n tuotanto koekäytön aikana kuitenkin hillitsivät todella korkeiden hintojen muodostumista. Myös siirtoyhteyksien kautta tulevan maakaasulauhdesähkön tuotantohinta aleni loppuvuotta kohti.

Inflaatio toteutui oletettua suurempana kustannusten nousuna erityisesti loppuvuodesta. Korkojen nousu oli myös ennakoitua nopeampaa. Talouden ennakoitavuus pysyi haasteellisena koko vuoden.

Valtakunnallisesti polttoainemarkkinaan vaikutti ulkomaalaisen hakkeen saatavuuden tyrehtyminen. Yhtiö kasvatti turpeen osuutta reagoidakseen kiristyneeseen markkinaan. Saatavuus polttoaineilla hieman heikkeni loppuvuodesta, mutta varsinaista polttoainepulaa ei kertomusvuonna muodostunut.

Verkoston laajentamiseen, erityisesti Tiilimaalle sekä Kurunpuhtoon, investoitiin yhteensä yli 400 000 €. Turbiinin määräaikaishuolto siirtyi varaosien toimituksen viivästyttyä vuodelle 2023.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Tavoite	Mittari toteutumiselle	Toteuma 31.12.	Tila
Taloudeltaan tasapainoinen kaupunkikonserni	Yhtiö tuottaa kohtuuhintaista energiaa liiketaloudellisesti kannattavasti	Toiminta pysyy kannattavana nykyisellä lämmön hinnalla inflaation kiihtymisestä huolimatta.	Vuoden 2022 osalta korkea sähkön hinta kompensoi kasvaneet kulut.	Toteutuu
Edistämme kestävä kehitystä.	Tarjoamme puhdasta lämpöä uusille kaavoitetuille alueille.	Verkoston runkolinjojen laajentuminen uudisrakentamisen mukana uusille alueille	Lämpöä jaellaan molemmille uusille alueille. Kurunpuhtoon jakelu on siirrettävän lämpökontin varassa. Rungon liittäminen pääverkkoon toteutetaan 2023.	Toteutuu
Kehitämme toiminnallisesti ja taloudellisesti laadukkaita palveluja	Laitos hyötysuhteen kehittäminen ja verkostovuotojen hallinnan tehostaminen	Tuotannon hyötysuhteen nostaminen > 1 % ja verkostovuodon	Savukaasupesurin tuotto suhteessa KL-myyntiin kasvoi 2 %-yksikköä. Kokonaishyötysuhde kuitenkin laski 2,8 %-	Toteutuu osittain

<p>palvelurakennetta ja toimintatapoja uudistamalla.</p>		<p>vähentäminen 2021 tasosta.</p>	<p>yksikköä. Syy laskuun on suurilta osin kokonaistuotantomäärän 5,7 % lasku lämpimämmän vuoden seurauksena, jolloin kiinteiden häviöiden osuus korostuu. Myös korkeiden sähkön hintojen aikana ajettu lisätuotanto apujäähdyttimillä madaltaa laskennallista hyötysuhdetta.</p> <p>Verkostolle tehtiin ilmalämpökuvaus helikopterilla. Verkostovuodon määrä laski alle puoleen edelliseen vuoteen verrattuna.</p>	
--	--	-----------------------------------	--	--

Tunnusluvut

Suoritteet	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Kaukolämmönm.(MWh)	49696	56 514	54 394	53 744
Sähkönmyynti (MWh)	6631	8 989	8 504	8048
Höyrymyynti (MWh)	0	0	0	0
Kaukolämmönh.(alv0%)	56,00	56,00	56,00	56,00
Sähkön hinta (alv.0%)	27,54	87,12	50,0	153,02
Höyryn hinta (alv.0%)	0	0	0	0
Verkoston pituus (km.)	58,36	60,6	60,2	61,56
Polttoaineen käyttö turve/puu/ref/öljy (%)	18/82/0/0	7/92/0/1	4/95/0/1	10/89/0/0
Kaukolämpöliitt.(kpl)	619	638	640	655

Talous

1000 €

1000 €	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
KASVU				
Liikevaihto	3 801	4 773	4 319	5 092
Taseen loppusumma	16 003	15 669	13 066	12 859
Henkilöstö	6	6	6	6
KANNATTAVUUS				
Nettotulos	53	588	226	610
Sijoitetun PO:n tuotto%	2,4	8,3	4,7	9,3
VAKAVARAISSUUS				
Omavaraisuusaste %	12,1	15,7	17,6	21,8
Velkaantumisaste %	87,9	84,3	82,4	78,2
Lainat				
* rahalaitoksilta	10 545	9 091	7 636	7636
* kaupungilta	0	0	0	0

Kiinteistö Oy Kesti

Toimintaympäristö ja sen keskeiset muutokset

Koy Kesti vuokraa, rakennuttaa ja ylläpitää kiinteistöjä erityisryhmien asumiseen, johon kuuluvat kehitysvammaisten ryhmäkoti asuminen ja ikäihmisten palvelukoti asuminen.

Kiinteistökantaa pidetään kunnossa ja kehitetään tulevaisuuden tarpeita huomioiden sekä reagoidaan nopeastikin mahdollisen uudisrakentamisen lisätarpeisiin.

Vuoden 2022 talousarvio tavoitteeseen laaditaan pitkäjänteisen kiinteistöstrategian laatiminen. Varaudutaan sote-uudistuksen tuomiin muutoksiin mm. kiinteistöjen vuokraukseen liittyvät toimenpiteet. Tarpeita henkilöstöresurssien kasvuun mitoitetaan uudelleen.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Tavoite	Mittari toteutumislle	Toteuma 31.12.	Tila
Laadukkaiden palvelujen, hyvän arjen ja asumisen kaupunki	Asuntoja ja tiloja ylläpidetään erityisryhmien tarpeisiin omassa kotikaupungissa.	Laadunmittarina toimivat asukkaat ja käyttäjät, joilta saadut asiakaspalautteet käsitellään yhtiössä. Seurataan käyttöasteella ja asiakaspalautteella.	Kiinteistöjen käyttöaste erityisryhmäasuttamisessa 100 %.	Toteutuu
Taloudeltaan tasapainoinen kaupunkikonserni	Asuntokannan kehittämistoimenpiteiden tavoitteena on houkuttelevuus, viihtyisyys sekä kiinteistökannan arvon säilyminen.	Pitkäjänteinen kiinteistöjenhuolto ja -hoito kiinteistöstrategian mukaisesti, jota seurataan vuosittain. Kiinteistökannan arvon säilyttäminen.	Varautumissuunnitelman laadinta toteutui ja sähkökatkoihin varautumiseen ennakoitiin tarvittavilla järjestelmillä. Kiinteistöautomaation kehittämistyö eteni. Kunnossapito- ja huoltotyöt toteutuivat. Tilaratkaisujen ja laajennustarpeiden kehittämissuunnittelu jatkuu.	Toteutuu osittain
Tutkimusta ja koulutusta kehittävä – yrittäjyyden edellytyksiä ja työtä tarjoava seutukaupunki	Kesti ylläpitää ja vuokraa asuntoja ja tiloja erityisryhmille, jotta palveluntarjoajat yritykset voivat sujuvasti harjoittaa työtä asiakkaiden tarpeisiin.	Tilojen käyttöaste ja asiakaspalautte.	Palveluntuottajien toiminta erityisryhmäkohteissa toteutui.	Toteutuu

Tunnusluvut

Suoritteet	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
asuntojen lkm	67	95	95	95
huoneistoala m ²	3280	4 488	4488	4 488
käyttöaste %	100	100	100	100

Talous

1000 €	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
--------	---------	---------	---------	---------

KASVU

Liikevaihto	421	501	665	624
Taseen loppusumma	7358	6178	5000	6111
Henkilöstö	2	2	2	2

KANNATTAVUUS

Nettotulos	0,00	50	2	60
Sijoitetun PO:n tuotto%	0,73	0,98	2,5	1,04

VAKAVARAIUUUS

Omavaraisuusaste %	3,4	4,85	5	5,8
Velkaantumisaste %	96,6	95,14	95	94,2
Lainat	7002	5779	5777	5636
* rahalaitoksilta	5 882	5779	5777	5636
* kaupungilta	1120	0	0	0

Nivalan Liikuntakeskus Oy

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

- Uudet hankkeet, investoinnit ja käynnistettävät toiminnot TA vuonna ja niiden vaikutus tuottoihin ja kustannuksiin.
  - Liikuntaneuvonta jatkuu suunnitelman mukaan
    - kohderyhmä: vähän tai ei olleenkaan liikkuvat, erityisryhmät, liikuntalähetteet
    - tavoite on yksi uusi asiakas per vko eli 52
      - toteuma 64 asiakasta
    - tavoite laskea senioreiden harrastamisen maksuttomuutta Liikuntakeskuksessa 75 vuotiaisiin
      - toteutunut ja määräraha sovittu
    - liikuntaväline- ja tilavuokrien markkinointia on lisätty täten vuokrausmäärät kasvaneet
    - Hankkeen mukaisten palvelujen palauttaminen koronaa edeltävään aikaan on toteutunut
    - vähän liikkuvista uusasiakashankintaa kivijalka palveluihin
      - liikuntaneuvonnan ryhmäliikunnan asiakkaista on saatu arkiliikkuja
    - resurssien lisääminen omasta henkilökunnasta
      - yksi työntekijä valmistunut liikuntaneuvojaksi ja käytetään noin 30 % työajata neuvonnan pariin
  - Harrasteakatemia
    - harrastusakatemialla mahdollistetaan toisen asteen opiskelijoiden kouluaikainen liikunnan tavoitteellinen lisäharjoittelu
      - akatemia tunteja on 4 tuntia per viikko ja 32 viikkoa per vuosi
      - ohjaajia toiminnassa on 8 ohjaajaa
      - budjetista (60 000) euroa suurin osa on palkka- ja olosuhdekuluja
    - Tavoitteena Lukio- ja ammattiopiskelu paikkojen kasvattaminen ja uusopiskelija -hankinta
      - keväällä akatemiassa on 48 oppilasta ja syksyllä määrä kasvoi 65 opiskelijaan
      - lukuvuoden 2023-2024 aikana alkaa myös 9 -luokkalaisten akatemia toiminta
    - toimintaa kehitetään uusien lajien ja harrasteiden pariin ja markkinointiin on panostettu mm. tekemällä akatemia toiminnasta esittelyvideo
    - terveyskuntomittauksensa testaustoiminnan kehittäminen
      - kaikki opiskelijat testataan
  - Harrastamisen suomen malli
    - toiminnassa aktiivisesti mukana suunnitelman mukaan, siirto Liikuntakeskukseen kun toiminta vakiintuu kunnan perustehtäväksi.
      - toteutunut, hyv .LTk:n kanssa yhteinen työntekijää 50:50
  - Energiatalous ja tavoitteet
    - Tähtää energian tehokkaaseen hyödyntämiseen Liikuntakeskuksen tarpeisiin
      - aurinkovoimala 2 ja 3 hankkeet
      - siirtyminen 100 % led-valaistukseen - > kesken
    - Vähähiilisyys ja kestävä kehityksen periaatteet
      - Liikuntakeskuksen energiatoimenpiteiden päästövaikutus = hiilidioksidialenema - 55 t (vastaa noin 20 polttomoottoritoimisen henkilöauton vuotuisia päästöjä)
    - tavoitteena saada tehdyt investoinnit toimimaan tehokkaasti
      - Aurinkovoimala 1 tuotti sähköä 113 MWh per vuosi. Energia menee uimalan käyttöön
      - jäähallin lämpöpumpun lämpötuotto on

- esim. jäähallin lämmönkulutus on laskenut 2020 käyttöön otetun jäähalli-/energiaremontin jälkeen 150 MWh:a
    - tavoite 400 MWh:n kulutuksen alenemaa uimalan ja monitoimihallin käyttöön edellyttää toimenpiteitä
      - toimilaitteet matalalämpötilamitoidut
      - uimalan pää iv-koneen lämpöpatterin uusiminen
  - Monitoimihalli rakentamisen aloitus ja toiminnan suunnittelu
    - käyttötalous
      - varmistetaan vuoden 2023 aikana. Asialle vaaditaan vahva ja sitova omistajaohjaus
    - Yhteistyötahot ja rahoitus
      - toteutunut suunnitellun mukaan
    - kilpailutus, valinnat
      - tehty ja valittu toimijat
    - rakentaminen
      - rakentaminen alkoi 27.6.2022
  - Liikunta-alueiden hoitokustannukset
    - PTP, määräraha ja indeksitarkastus tehdään vuosittain
  - Liikuntakeskuksen alueen jatkosuunnitelmat
    - Kalliontien muutokset vaikuttavat liikenneturvallisuuksiin ja aluepysäköintiin
      - pihasuunnitelma valmis
    - Liikuntakeskuksen alueen käyttösuunnitelmat; mm. lähiliikunta-alueet, P-alueet jne.
      - tulevien vuosien liikuntapaikkasuunnitelma päivitetään vuoden 2023 aikana
  - Pyssymäen tulevat kehityshankkeet ja niissä mukana olo
    - moottoriurheilun tarpeet
      - oltu mukana
- Muut toimintaan vaikuttavat asiat
  - Matkaparkin kalustaminen, markkinointi ja toiminnan hoitaminen
    - matkaparkin tuotto huono ja kustannuksia enemmän kuin tuloja
  - Arvio vuoden 2022 tilinpäätöksen vaikutuksista konsernin tulokseen, lainakantaan ja omavaraisuusasteeseen koko taloussuunnittelukaudella.
    - Tulee vakauttamaan yhtiön talouden kun koronavaikutteet loppuvat, elpyminen kestää vielä 2022 ja tulokset tulevat näkymään konsernituloksessa viiveellä
  - Muut toimintaan vaikuttavat asiat toimintaympäristössä
    - Liikunnan vaikutus julkisen talouden kustannuksiin on tutkittu.
      - liikkumattomuuden hinta Suomessa 3 miljardia vuosi. Tämä tarkoittaa noin 550,00 euroa/kuntalainen per vuosi. Liikunta kannattaa aina ja siihen kannustaminen tuo yhteiskunnalle säästöjä.
    - Haasteena on ollut kävijämäärien ylläpito.
    - Harrastusmahdollisuuksien monipuolisuus polarisoi harrastajakantaa
    - Tavoitteena on korona elpymisen jälkeen että talous vakautuu. Pikaista elpymistä ei ole. Asiakasmaksut vuodelle 2022 on laskettu -10 % käyttöasteella normaaliin tavoitteeseen - kasvua ei vielä tavoitella.
      - talous ei palautunut 2019 tasoon. Yhtiö tarvitsi kaksi tukipakettia yhteensä 172 000,00 euroa mikä vastaa noin 15 %:a asiakasmaksuista.
    - hyvinvointimittarit on määritelty.
      - hyvinvointimittarit ovat tärkeitä mm. valtionosuus vertailussa

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2022

Päätavoitteeksi asetettiin, että palautetaan palvelut, toiminta ja siten myös kävijämäärät vuoden 2019 tasoon.

- kävijämäärätavoitteeksi asetettiin 90 %:a vuoden 2019 toteumasta
  - jäähallin käyttöastetavoite yli 80 %, uimahallin kävijätavoite 63 000 käyntikertaa, kuntosalilla 25 000 käyntikertaa, keilahallissa ka 70 % sekä eri liikuntatapahtumat yli 9 000 suoritetta.
  - Tavoitteisiin ei kaikilta osin päästy, toteumat:

- jäähallin käyttöaste 81,3 %
- uimalassa 57 449 käyntikertaa
- kuntosalilla 37 404 käyntikertaa
- keilahallissa 15 489 keilaus varausta (ed. vuonna 11 606 kpl)
- liikuntatapahtumia 85, joissa suoritteita 12 480 ja osallistujia 18130
  - tämän lisäksi polkupyörä kampanjassa 25 547 suoritetta
- muita tilastoja
  - Pyssyhovin varauksia 84 kpl, aitiassa 172 varausta, pallokentällä käyttötunteja 1632 ja hiekkaurmella 297 tuntia
- yksiköiden mahdollisimman laaja palvelutuotanto:
  - liikunnan palvelut, tukipalvelut sekä tilojen ja kaluston vuokraus eri liikunta- ja vapaa-ajan tapahtumia varten
- yleisötapahtumien sekä kesätapahtumien järjestäminen Kapinaviikolla
  - noin 1 tapahtuma per kk ja Uikon Taikaa 2022
  - 37 kampanjaa vuoden aikana
- liikuntatapahtumien järjestäminen
  - 54 liikuntatapahtumaa
- yhdistysten tapahtumiin osallistuminen ja tukeminen
  - toteutunut yhteensä 31 yhteistyötapahtumaa, joissa noin 5500 osallistujaa
- Liikuntakeskus tuottaa monipuolisia ja virikkeellisiä hyvinvointi-, tapahtuma- sekä liikuntapalveluja yhteistyössä eri tahojen ja yhteisöjen kanssa sekä hoitaa, ylläpitää ja kehittää liikuntapaikkoja.
  - 10 lasten-/nuorten tapahtumaa
  - 37 terveys-/hyvinvointitapahtumaa
  - 7 koululiikuntatapahtumaa
  - 31 yhteistyötapahtumaa
  - Uikon Taikaa 2022
- tukipalvelut tuottavaa
  - ravintola-, kahvio-, myynti-, markkinointi ja hallinnon palveluja.
- peruskorjaus suunnitelma tehty 2022.

Taloudelliset tavoitteet vuodelle 2022

Toiminnallisten tavoitteiden käyttöasteet nostivat myös talouden tavoitteet korkealle ja näihin ei kaikilta osin päästy.

- liikevaihtotavoite 1,250 milj. euroa ylitettiin vajaalla 200 teurolla
- tulos tavoite -41 teuroa -> toteuma - 115 teuroa
- Liikkarin TA sisälsi toiminta-avustuksiin +1,5 %:n indeksikorotuksen (11 500 €). Asia jäi TA:oon mutta sitä ei tuotu valtuustolle hyväksyttäväksi.

Ennakointisuunnitelman ehtojen mukaisesti käyttöasteen alenemaa on tuettu kahdella eri lisämäärärahalla. Nämä on kirjattu tulokseen.

Taloutta jouduttiin tukemaan myös tilapäislainalla mitä ei voida kirjata tulokseen. Tilikauden aikana mm. hintojen ja kustannusten ennakoimattomat nousut sekä muut ennalta arvaamattomat kustannukset toivat merkittäviä kulueriä. Näitä yksittäisiä talouden ennakoimattomia muuttujia talousarvioon nähden oli:

- Sähkön (Q4; sähkötuotteen aluehintaero) ja jäteveden hinnan (korotus 1.6.) nousun vaikutus - 40 000,00 euroa
- Koronan tuoma tehostetun siivousmitoituksen päivitys tuo noin +15 % kustannukset (-13 000,00 €)
- Tilikauden aikana jouduttiin investoimaan budjetoimattomiin kaluston ja kiinteistön rikkoontumisiin noin -30 000,00 euroa
- täysin ennakoimattomat pitkät sairauslomat 318 päivää (norm alle 50 pv) sekä niiden aiheuttamat palkka- ja sos. kuluerät sekä lomapalkkavelat kasvattaa henkilöstömenoja

Tilikauden ennakoimattomien muuttujien vaikutus talousarvion toteutumiseen nähden on merkittävä. Talousarvioon nähden TP2022 olisi toteutunut, tai jopa ylittynyt, toimintatuottojen sekä käyttöasteen laskun eli ES:n mukaisen kompensaaation kanssa ilman ennalta em. arvaamattomia kulueria.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Tavoite	Mittari toteutumiselle	Toteuma 31.12.	Tila
Laadukkaiden palvelujen, hyvän arjen ja asumisen kaupunki	Nivalan Liikuntakeskus Oy tuottaa tasapuolisesti monipuolisia liikuntaan, hyvinvointiin ja viihtyvyyteen tähtäviä palveluja Oulun eteläisen alueella sekä ylläpitää, kehittää ja luo uusia liikuntapaikkoja kunnan alueella. Tavoitteena on koko toiminta-alueensa asukkaiden fyysinen, henkinen ja sosiaalinen hyvinvointi.	Toimintaa ohjaa suunnitelmallinen tiekartta Työsuhteessa sitoutunut ja ammattitaitoinen henkilöstö	Strategia on päivitetty 21.6.2022 vastaamaan kuntastrategiaa. Henkilöstön määrä liian alhainen. Mitoitusta tarkennetaan toimenkuvien tarkastamisen yhteydessä.	Toteutuu
	Nivalan Liikuntakeskus Oy tuottaa tasapuolisesti monipuolisia liikuntaan, hyvinvointiin ja viihtyvyyteen tähtäviä palveluja Oulun eteläisen alueella sekä ylläpitää, kehittää ja luo uusia liikuntapaikkoja kunnan alueella. Tavoitteena on koko toiminta-alueensa asukkaiden fyysinen, henkinen ja sosiaalinen hyvinvointi.	Kävijämäärä Palvelut	Kokonaiskävijämäärät kasvussa vuoteen 2021 ja 2020 verrattuna mutta yhä jäljessä viimeiseen perusvuoteen eli vuoteen 2019 verrattuna noin 24 624 kävijää. Uimahalli 57 449 kävijää Kuntosali 37404 kävijää Keilahalli 15 498 pelikertaa Uikko 2022 yhteensä 110 351 kävijää * vuonna 2019 vastaava ajankohta oli 131 598 kävijää. * vuoteen 2020 kasvua 24 727 kävijää * vuoteen 2021 kasvua 22 606 kävijää Jäähallin ka -% 81,3	Toteutuu osittain

			Palvelutuotantolisäys: 2. asteen akatemia toiminta	
	Nivalan Liikuntakeskus Oy tuottaa tasapuolisesti monipuolisia liikuntaan, hyvinvointiin ja viihtyvyyteen tähtäviä palveluja Oulun eteläisen alueella sekä ylläpitää, kehittää ja luo uusia liikuntapaikkoja kunnan alueella. Tavoitteena on koko toiminta-alueensa asukkaiden fyysinen, henkinen ja sosiaalinen hyvinvointi.	Yritys ja yhteisömyynnin kehittäminen	Yritykset siirtyneet yhä enemmän käyttämään liikuntaseteliä tai muita liikuntaetuja tarjoaviin operaattoreihin. Suoria yrityksiä asiakassuhteita on noin 120 kpl Yhteisöjen varaukset mm. senioriliikunnan osalta toteutuu liikunnan neuvonnan ja opiston ohjattujen vuorojen toimesta. Tarkoitus on elvyttää yhdistysten ryhmäliikunta toimintaa mikä loppui koronan takia yhdistysten perueissa vuorot.	Toteutuu
	Nivalan Liikuntakeskus Oy tuottaa tasapuolisesti monipuolisia liikuntaan, hyvinvointiin ja viihtyvyyteen tähtäviä palveluja Oulun eteläisen alueella sekä ylläpitää, kehittää ja luo uusia liikuntapaikkoja kunnan alueella. Tavoitteena on koko toiminta-alueensa asukkaiden fyysinen, henkinen ja sosiaalinen hyvinvointi.	Energiätehokkuus Kiinteistöjen PTS	Sähköntuotanto 131 MWh Lämmöntuotanto CO ₂ päästöalennus 55 t Pitkän tähtäimen peruskorjaussuunnitelma tehty * toteutettu mm. salaoja ja sadevesijärjestelmien pikaisia korjauksia ja rakenteiden kuivauksia sekä puutteiden korjauksia * kriittisin lähivuosien isoin korjausinvestointi on jäähallin vesikatteen ja paneloinnin kokonaan uusiminen sekä uimahallin ja jäähallin ulkomaalaus	Toteutuu osittain

Tunnusluvut

Suoritteet	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Käyttökate	608	289	261	199
Poistot	-376	-270	-266	-275
Tilikauden tulos	143	-24	-45	-120
Rahoitustulos	15	-19	-10	745
Nettomenot / as.	96,28 (perustoiminta)	101,41	100	90.9 (netto)

Talous

1000 €	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
--------	---------	---------	---------	---------

KASVU

Liikevaihto	954	951	1 242	1 407
Taseen loppusumma	7 254	7 357	10 004	9 146
Henkilöstö	13	13	14	17

KANNATTAVUUS

Nettotulos	143	19	-45	-120
Sijoitetun PO:n tuotto%	3,4	0,3	-0,3	-0,9

VAKAVARAISUUS

Omavaraisuusaste %	45	45,4	50	61,8
Velkaantumisaste %	55	54,6	50	38,2
Lainat	3 287	3 600	3 396 (korjattu 17.2)	3 333
* rahalaitoksilta	2 680	2 894	2 790	2 635
* kaupungilta (netto)	44	100	0	62
Pääomalaina	606	606	606	606

Kiinteistö Oy Nivalan Vuokratodit

Toimintaympäristö ja sen keskeiset muutokset

Vuokratodien perustehtävä on tarjota kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja eri elämäntilanteisiin noin kolmen kilometrin säteellä Nivalan palvelujen lähellä. Olemassa olevasta asuntokannasta pyritään huolehtimaan hoidon- ja peruskorjausten osalta mahdollisimman hyvin koko sen elinkaaren ajan. Yhtenä merkittävänä talouden tunnuslukuna on käyttöasteen tavoitteellinen nousujohteisuus, johon yksin Vuokratodit ei voi vaikuttaa vaan koko paikkakunnan vetovoimaisuus ja houkuttelevuus ovat tekijänä. Käyttöasteeseen ja talouden kokonaiskuvaan vaikuttaa merkittävästi kiinteistökannan kasvanut korjausvaje, sekä kiinteistöjen korkea keski-ikä. Kiinteistöstrategia on päivitetään vuosittain.

Keskeisimpänä toimintaympäristön muutoksena Vuokratodit näkee pienten asuntojen kysynnän voimakkaan kasvun, joka on ollut viime vuodet nousujohteinen. Selkeästi kysynnän kasvu on myös opiskelija-asuntojen osalta, johon Vuokratodit eivät ole pystyneet vastaamaan.

Kiinteistökannan kehittäminen ja ylläpito:

Väestörakenteen kehitystä ja muuttoliikettä tulee seurata ja Vuokratodien omaa asuntokantaa tulee kehittää kysynnän mukaiseksi ja näin ollen on vastattu kysyntään kesällä valmistuneella kerrostalolla osoitteeseessa Kuokkatie 2.

Vuoden 2022 alkuvuodesta käynnistyy Kuokka 2. vaiheen rakentaminen osoitteeseen Kyntäjätie 2, arvioitu valmistumien ja käyttöönotto ajankohta on 1/2023. Mahdollinen lisärahoitustarve tulee käsiteltäväksi, jos rakentamiskustannukset nousee.

Nivalan kaupungilta otettu tilapäislaina järjestellään uudella lainoituksella /rahoitusjärjestelyillä > Uusia lainoja joudutaan mahdollisesti ottamaan 2022 aikana mm. kiinteistökannan peruskorjauksiin. > Haetaan yhtiölle Nivalan Kaupungilta SVOP-rahastointia tai taseen vahvistamista (erillinen selvitys). Lisäksi uutta lainaa joudutaan mahdollisesti ottamaan tilapäislainan muodossa mikäli maksuvalmius ei mahdollisen yllättävän koronnousun tai kasvavan käyttöasteenvajauksen tai lisääntyvien muuttoremonttien / pakollisten asuntoremonttien (esim. kosteusvaurio) vuoksi ole mahdollista normaalilla vuokratulorahoituksella. Henkilöstön lisäresurssointiin varaudutaan palkkakulujen kasvulla.

TALOUSARVION SUUNNITELMAVUOSILLE 2022-2024 TULEVAT HANKKEET

Kuokka 2. vaiheen kerrostalon rakentaminen. Asunto-osuuskunta rakentamisen kehittämishankkeen käynnistäminen. Hanke kohdennetaan lapsiperheille, josta laaditaan yhteistyössä Ara:n kanssa suunnitelmat, jossa rakentamisen toteuttamistapa olisi erillis- tai kytkettyinä pientaloina. > Opiskelija-asunto hankkeen jatkosuunnittelu, jossa Vuokratodit jatkaa tehdyn luonnossuunnitelman pohjalta tarveselvitystä opiskelija-asuntojen kysyntään vastaamiseen. Mahdollinen tonttivarauksen tehdään tarveselvityksen jälkeen Lehtolantien ja Tarhinpolun välisestä tontista.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Tavoite	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Tutkimusta ja koulutusta kehittävä -yrittäjyyden edellytyksiä ja työtä	Vuokratodit mahdollistavat nopeallakin aikataululla	Asiakastyytyväisyys ja -palautte.	Kiinnostus vuokra-asumiseen on ollut hyvä ja vaihtuvuus ollut maltillista. Asuntoja on pystytty tarjoamaan myös Nivalaan töiden	Toteutuu osittain

tarjoava seutukaupunki	<p>asunnon löytymisen uusille asukkaille.</p> <p>Töihin paikkakunnalle tuleville mahdollistetaan asunnon järjestäminen sekä työporukoille tarjotaan asuntotilanteen mukaan asumismahdollisuuksia.</p>		perässä muuttaville. Käyttöaste kehitys on ollut positiivista ollen tilikauden aikana ka. 95,14 %.	
Laadukkaiden palvelujen, hyvän arjen ja asumisen kaupunki	Nivalan palveluja lähellä olevat asunnot. Turvataan kysyntää vastaavat toimivat, kohtuuhintaiset vuokra-asuntomarkkinat, vuokra-asuntokannan kunnan säilyminen, sosiaalisesti eheät alueet ja kuntalaisille eri elämänvaiheisiin sopiva asumismuoto.	Laadunmittarina toimivat asukkaat ja käyttäjät, joilta saadut asiakaspalautteet käsitellään yhtiössä. Seurataan käyttöasteella ja asiakaspalautteella.	Asunnohakija tilanne ollut vilkasta ja vuokra-asumiseen kiinnostus ollut positiivista. Kiinteistökannan kehittämistoimenpiteitä suunnitellaan ja pyritään vastaamaan kasvaneeseen kysyntään.	Toteutuu
Taloudeltaan tasapainoinen kaupunkikonserni	Asuntokannan kehittämistoimenpiteet, joilla tavoitteena houkuttelevuus, viihtyisyys sekä kiinteistökannan arvon säilyttäminen.	Pitkäjänteinen kiinteistöjenhuolto ja -hoito kiinteistöstrategian mukaisesti, joita seurataan ja päivitetään vuosittain. Kiinteistökannan arvon säilyttäminen.	Asumisen kehittämiseen Vuokrakodit on vastannut uudiskohteen rakentamisella, jonka rakentaminen on toteutunut suunnitellusti. Uusia investointeja kiinteistökannan kehittämiseen on suunnittelupöydällä. Muuta kiinteistökantaa on pidetty kunnossa huolto- ja korjaustoimilla.	Toteutuu osittain

Tunnusluvut

Suoritteet	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
asuntojen lukumäärä	345	359	359	359
huoneistoala m ²	18 180	18 473	18474	18 474
käyttöaste %	93,54	93,5	98	95,14

Talous

1000 €	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
--------	---------	---------	---------	---------

KASVU

Liikevaihto	1 977	2 040	2193	2133
Taseen loppusumma	13 639	15 418	12500	14 840
Henkilöstö	3	3	3	4

KANNATTAVUUS

Nettotulos	90	-126	10	-84
Sijoitetun PO:n tuotto%	1	-0,11	2	-0,57

VAKAVARAIUUUS

Omavaraisuusaste %	16	12	24	18
Velkaantumisaste %	84	88	76	82
Lainat	11 188	13188	9958	11 703
* rahalaitoksilta	9 973	12173	9058	11 588
* kaupungilta	1 215	1 015	900	115

Nivalan Teollisuuskylä Oy

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Nivalan Teollisuuskylä rakennuttaa ja vuokraa yrityksille tarkoituksenmukaisia toimitiloja. Yhtiön hallinnoi kehityshankkeita ja tuottaa elinkeinopalveluita yhdessä yhteistyökumppaneidensa kanssa. (Nihak ry).

Teollisuuskylän toimintaympäristön keskeiset muutostekijät liittyvät talouden laajaan kuvaan; inflaatio, korkojen nousu, energian hinta ja häiriöt toimitusketjuissa. Toistaiseksi asiakasyritykset eivät ole raportoineet vakavista häiriöistä toiminnassa, mutta kuluva talvi tulee on ollut haastava varsinkin paljon sähköä käyttävillä asiakkailla. Toisaalta syksyllä ennakoitua pahimmat skenaariot eivät Edelleen muutostekijöiden vaikutuksia on tarkasteltava yrityskohtaisesti. Teollisuuskylä Oy:n myyntisaatavat eivät merkittävästi lisääntyneet vuoden 2022 aikana. Liikevaihto kehittyi vahvasti korkean vuokrausasteen ja pandemia-aikana tehtyjen järjestelyjen päättymisten vuoksi.

Investoinneista RST Steel Oy:lle toteutetut toimitilat ja kuusi erillistä toimitilaa sisältävä Tiiliruukki 1 valmistuivat aikataulussa kesäkuun 2022 lopussa. Taloudellisen loppuselvityksen perusteella myös kustannusarviot pitivät hyvin, huolimatta rakennustarvikkeiden voimakkaista hintavaihteluista. Marraskuun lopulla valmistui Best Glass Oy:n 2000m²:n laajennus Lastaustielle. Tilinpäätöshetkellä on käynnissä saneeraushankkeita sekä Kurunpuhdon lokakuussa aloitettu n. 7000m² suurhanke, joka valmistuu NTcab Oy:n käyttöön.

Teollisuuskylän asiakasyrityksillä on edelleen vahva kasvu- ja kehityshalu, joka ennakoi positiivista kehitystä koko kaupungille. Vakavan haasteen kasvun totetumiselle ja yrittäjäksi ryhtymiselle asettaa työvoiman ja rahoituksen saatavuus. Tämän ongelman ratkaisemiseen tarvitaan valtakunnan tason toimenpiteitä ja rakennemuutosta nykyiseen toimintamalliin työllisyyden edistämiseksi ja toisaalta rahoitusvaihtoehtojen laajempaa tarjontaa.

Kaupungin alueelle suunnitellut aurinkopuistohankkeet ja biokaasulaitos ovat tulevaisuudessa kilpailuetuja alueella toimiville yrityksille. EU:n hankerahoitusta on runsaasti saatavilla uuden ohjelmakauden alkaessa. Nivalan Teollisuuskylä Oy ei yksinään voi saada statuksensa vuoksi rahoitusta kehityshankkeilleen. Nivala kaupunkina on varautunut hankkeiden omarahoitusosuuksiin 2 milj€:n määrärahalla. Teollisuuskylä Oy tukee omalla toiminnallaan asiakkaitaan ja sidosryhmiään hankkeiden suunnittelussa, hakemisessa ja koordinoinnissa. Yhtiö oli kuluneella tilikaudella mukana mm. seuraavissa hankkeissa; Uulops, M3D ja T27.

Strateginen tavoite	Tavoite	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Tutkimusta ja koulutusta kehittävä - yrittäjyyden edellytyksiä ja työtä tarjoava seutukaupunki	Monipuolinen toimitilatarjonta Yrityspalveluiden tarjonta yhteistyössä Nihak ry:n kanssa Tutkimus- ja kehitystoiminta (Elme)	Vuokrausaste mm. Suomen Yrittäjien kuntabarometri Elmen yrityskäyttäjien lukumäärä p.a. (konsortion ulkopuoliset)	Vuokrausaste 93,56 % Kuntabarometrissa sijalla 2. K-P:n alueella Elmen yrityskäyttäjien lkm. 43 kpl	Toteutuu
Laadukkaiden palvelujen, hyvän arjen ja asumisen kaupunki	Kasvun mahdollistaminen omilla toimenpiteillä Työntekijöiden saatavuuden edistäminen Oman toiminnan kehittäminen ja konseptointi	Kehityshankkeiden (elinvoima) lukumäärä/koko Uusien työpaikkojen lukumäärä Teollisuuskylässä 20 Uusien tietojärjestelmien	Hankkeet: Uulops, M3D, T27 HUOM! NTK Oy:n muuttunut status hankerahoituksen osalta	Toteutuu osittain

		käyttöönotto jatko v2022 aikana	Uusia työpaikkoja asiakasyrityksissä 88 kpl Uudet tietojärjestelmät: Planet, Netvisor, BEM-järjestelmän käytön laajentaminen	
Taloudeltaan tasapainoinen kaupunkikonserni	Omavaraisuusasteesta huolehtiminen ~ 40 % Kannattava liiketoiminta Kiinteistöstrategian noudattaminen	Omavaraisuusaste 39,85 % Nettotulos 427 t€	Omavaraisuusaste 39,66 % Nettotulos 267 t€	Toteutuu osittain

Tunnusluvut

Suoritteet	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Uudet työpaikat	-39	Asiakasyrityksissä uusia työpaikkoja 97 kpl, nettolisäys 23 kpl	20	Uudet työpaikat asiakasyrityksissä +88 Nettomuutos asiakasyrityksissä -36

Talous

1000 €	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
KASVU				
Liikevaihto	3 669	3 530	3 493	3 923
Taseen loppusumma	33 430	34 724	44 201	44 285
Henkilöstö	6,5	6,5	8	7
KANNATTAVUUS				
Nettotulos	604	345	427	267 €
Sijoitetun PO:n tuotto%	2,53	1,71	1,72	1,66
VAKAVARAIUUS				
Omavaraisuusaste %	50,71	49,81	39,85	39,66
Velkaantumisaste %	49,29	50,19	60,15	60,34

Lainat	14770	15 162	24 432	24 031
* rahalaitoksilta	13937	14 329	23 599	23 198
* kaupungilta	833	833	833	833

Nivalan Vesihuolto Oy

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Vesihuollon tavoitteena on taata laadultaan moitteettoman talousveden saatavuus, asianmukainen viemärointi ja jätevesien puhdistus kaikille asiakasryhmille vesiyhtiön toiminta-alueillaan. Vesiyhtiö ostaa asiakkailleen toimittamansa talousveden tukkuvesiyhtiö Vesikolmio Oy:ltä ja toimittaa jäteveden tukkuvesiyhtiön jätevedenpuhdistamolle. Yksityistalouksien lisäksi asiakkaina voivat olla muun muassa erilaiset eläintuotantotilat, elintarviketeollisuus, teollisuusyritykset ja palvelualan yritykset. Uusia merkittäviä hankkeita ei ole tiedossa jatkuvasti käynnissä olevien vesi- ja viemärijohtoverkostojen saneerausinvestointien lisäksi.

Yhtiöllä ei ole lainaa eikä lainanoton tarvetta ole tiedossa lähivuosille. Tulevaisuudessa, kun tukkuvesiyhtiö Vesikolmio Oy:n siirtoviemäri valmistuu Nivala-Ylivieska välille, on mahdollista, että rakennetaan alueviemärinteitä sivukylille siirtoviemärin läheisyyteen. Alueviemärintihankkeen kustannukset voivat olla useita miljoonia euroja.

Talous- ja jäteveden myynneissä ei tapahdu vuosittain suuria muutoksia ja näiltä osin yhtiön taloudellinen tila on hyvin ennustettavissa. Merkittävimmät kustannustason nousut tulevat tukkuyhtiön hinnankorotusten myötä, joihin yleensä tiedetään ennalta varautua ja huomioidaan talouden suunnittelussa. Toistaiseksi vielä viemäriverkoston vuotovesien määrä voi sateisina vuosina olla huomattavan suuri, jolloin yhtiön taloudellinen tulos voi notkahtaa suunnitellusta jossain määrin. Suunta on ollut parempaan ja toimenpiteitä tehdään edelleen jatkuvasti vuotovesien vähentämiseksi.

Korona sekä Ukrainan sota ovat vaikuttaneet myös vesihuoltoalalla tarvikkeiden saatavuuteen ja toimitusaikojen pitenemiseen joihin pitää varautua.

Polttoaineiden sekä sähköenergian hintojen nousut vaikuttavat jonkin verran taloudelliseen kannattavuuteen mutta eivät merkittävästi.

Tulevan talven mahdollinen sähkön säännöstely tulee huomioida, mutta säännöstely ei mitä luultavimmin voi koskea huoltovarmuuden kannalta kriittisiä toimijoita kuten vesihuolto toimiala on.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Tavoite	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Taloudeltaan tasapainoinen kaupunkikonserni	Yhtiö osaltaan kaupunkikonsernissa varmistaa taloudellisesti kannattavan toiminnan.	Taloudellinen tulos vähintään nollan tuntumassa.	Reilusti negatiivinen tulos	Ei toteudu
Varmistamme osaavan henkilöstön riittävyyden.	Huolehdimme henkilöstön osaamisesta tarpeellisilla koulutuksilla.	Erinäisissä töissä vaadittavat pätevyyskoulutukset/-kortit ovat voimassa.	Tarvittavat koulutukset on suoritettu	Toteutuu
Laadukkaiden palvelujen, hyvän arjen ja asumisen kaupunki	Vesi- ja viemäri liittymät aina saatavilla. Laadukkaat tuotteet ja toimitus	Talousveden laatu täyttää aina sille asetetut vaatimukset.	Kaikki liittymät on voitu rakentaa. Talousveden laadussa ei ole ollut ongelmia.	Toteutuu

	kohtuullisin kustannuksin.		Hinnoittelu edelleen kohtuullista.	
--	-------------------------------	--	---------------------------------------	--

Tunnusluvut

Suoritteet	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Viemärlaitos nettotulos	-2	13	-19	-158
Vesilaitos nettotulos	63	46	10	-20
Talousveden myynti (m ³ /v)	852 970	839 057	850 000	810 761
Jäteveden myynti (m ³ /v)	293 881	281 739	295 000	271 802
Talousveden hinta (€/m ³) (kaikki hinnat verollisia)	1,22	1,22	1,22	1,34
Jäteveden hinta (€/m ³)	3,41	3,41	3,41	3,76
Talousveden perusmaksu (€/v)	52,08	52,08	52,08	74,40
Jäteveden perusmaksu (€/v)	74,40	74,40	74,40	89,28

Talous

1000 €	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
KASVU				
Liikevaihto	1 918	1918	2 027	2 031
Taseen loppusumma	6 044	6085	6 050	5 939
Henkilöstö	7	7	7	7
KANNATTAVUUS				
Nettotulos	61	60	-9	-178
Sijoitetun PO:n tuotto%	1,4	1,1	0	-3
VAKAVARAISSUUS				
Omavaraisuusaste %	60,5	61,4	61	60
Velkaantumisaste %	39,5	38,6	39	40
Lainat				
* rahalaitoksilta	-	-	-	-
* kaupungilta	-	-	-	-

Nivalan Kuitu Oy

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Nivalan Kuitu Oy rakentaa ja ylläpitää valokuituverkkoa sekä tuottaa laadukkaita tietoliikennepalveluja Nivalaan pääosin niille alueille, joissa valokuituverkkoa ei vielä ole.

Varsinainen kuituverkon rakentamishanke on saatu päätökseen ja yhtiö on siirtynyt ns. tuotanto- ja ylläpitovaiheeseen. Uusia isompia rakentamisalueita ei ole toistaiseksi näköpiirissä. Uusia liittymiä tulee kymmenkunta vuosittain.

Yhtiössä tulee huomioida koronaepidemian sekä Ukrainan sodan aiheuttamat tarvikkeiden saatavuusongelmat sekä hintojen nousu.

Operaattorisopimus Cinia Oy:n kanssa päättyy vuoden 2024 alussa. Operaattorikilpailutusta aletaan valmistamaan alkuvuodesta 2023.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Tavoite	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Kehitämme kuntalaisten digitaalisia palveluja.	Mahdollisimman kattava valokuituverkko ja sen myötä mahdollisuus erittäin nopean ja varmatoimisen laajakaistan käyttöön.	60 prosentin liittymisaste sekä kilpailijoita nopeammat ja edullisemmat yhteydet.	Yhtiöllä on nopeammat ja edullisemmat yhteydet kilpailijoihin verrattuna. Omalla toiminta-alueellaan 60 % kattavuus on saavutettu.	Toteutuu
Taloudeltaan tasapainoinen kaupunkikonserni	Yhtiö osaltaan kaupunkikonsernissa varmistaa taloudellisesti kannattavan toiminnan.	Taloudellinen tulos vähintään nollan tuntumassa.	Taloudellinen tulos on reilusti miinuksella johtuen rajusta poistosuunnitelmasta.	Ei toteudu

Tunnusluvut

Suoritteet	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Valokuituliittymien määrä	777 kytketty keskuksissa	950	1 020	1012
Valokuituasiakkaiden määrä	595 liittymää laskutuksessa	756	1 300	1220
Johtoverkoston pituus km	241	242	235	243

Talous

1000 €	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
KASVU				
Liikevaihto	530	490	405	445
Taseen loppusumma	3 022	2 148	1950	1947
Henkilöstö	0	0,2	0,5	0,5
KANNATTAVUUS				
Nettotulos	91	25	-11	-95
Sijoitetun PO:n tuotto%	17	1,2	0	-5
VAKAVARAIKUUS				
Omavaraisuusaste %	0	1,5	0	-3
Velkaantumisaste %	100	98,5	100	103
Lainat	2 220	2 020	1 964	1863
* rahalaitoksilta	1020	1 020	964	963
* kaupungilta	1200	1000	1 000	900

3. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN KÄYTTÖTALOUS

10 KAUPUNGINVALTUUSTO

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Valtuuston tehtävät ja toimivalta määritellään kuntalaisissa (Kuntalaki 410/2015). Kunnassa on valtuusto, joka vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää:

1) kuntastrategiasta; 2) hallintosäännöstä; 3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta; 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta; 5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista; 6) varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista; 7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista; 8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista; 9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta; 10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä; 11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista; 12) tilintarkastajien valitsemisesta; 13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta; 14) muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrätyistä asioista.

Kaupunkikonsernia ohjaavina asiakirjoina ovat valtuuston hyväksymät kaupunkikonsernistrategia, valtuustosopimus ja konserniohje, joka sisältää ohjeet hyvästä hallinto- ja johtamistavasta Nivalan kaupunkikonsernissa.

Kuntatalouden osalta kuntalaki korostaa mm. kuntayhtiöiden johtamista eli konsernijohtamista osana kunnan talouden hoitoa. Laissa kerrotaan välineet, joilla kunnan taloutta seurataan. Näitä kriteereitä ja seurannan välineitä tulee Nivalan kaupunkikonsernissa aktiivisesti seurata, ennakoida ja kehittää. Talouden seurannassa on siirrytty konsernin talouden johtamiseen. Mm. kuntalain 118 §:ssä säädetään erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriteerejä on uudistettu. Uudistetut kriisikuntakriteerit kuvaavat kunnan taloutta eri näkökulmista nykyistä paremmin. Kriisikuntamittariston rakenne säilyy ennallaan, mutta tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja on muutettu.

Arviointimenettely voidaan käynnistää

- jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa.
- jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa

tai

- jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot

1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia

2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti

3. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla

4. konsernitalinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8

Uusia raja-arvoja sovellettiin ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella.

Eduskunta hyväksyi sote- ja pelastustoimen uudistuksen keskeiset lait (EV 111/2021) ja presidentti Niinistö on vahvistanut ne 29.6.2021. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kokonaisuudessaan hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen. Ensimmäiset aluevaltuuston vaalit järjestettiin 23.1.2022 ja uudet aluevaltuustot aloittivat toimintansa 1.3.2022. Nivalan kaupunki kuuluu jatkossa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueeseen. Ympäristöterveydenhuolto ei siirtynyt hyvinvointialueelle. Entiset Kallion kuntayhtymän kunnat tuottavat alueen ympäristöterveydenhuollon palvelut yhdessä siten, että Ylivieska on vastuukuntana. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle perustettiin kolme ateria- ja puhtauspalveluita tuottavaa in-house yhtiötä. Nivalan kaupungin ateria- ja puhtauspalvelut siirtyivät PPE Köökki Oy:lle 1.1.2023 alkaen. Lomituspalvelut tuottaa jatkossa Toholammin kunta. Nivalan lomituspalvelut siirtyivät Toholammin alaisuuteen 1.1.2023.

Nivalan kaupungin konserniohje hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 14.12.2017 § 56. Konserniohje on hyväksytty tytäryhtiöiden hallituksissa keväällä 2018. Kuntalaki (47 §) asettaa kunnille veloitteen päättää kuntakonsernin keskeisistä tavoitteista ja konserniohjauksen periaatteista sekä määrää kunnan konsernijohtosta konserniohjauksen ja konsernivalvonnan järjestäjänä. Nivalan kaupungin konserniohjeella luodaan puitteet kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden ja strategian mukaisesti. Konserniohjeella kaupunginvaltuusto määrittelee konserniohjauksen periaatteet, joiden perusteella konsernijohto ohjaa konsernia. Konserniohjeen tavoitteena on yhtenäistää ja tehostaa konsernin yhtiöiden ja yhteisöjen johtamis- ja hallintokäytäntöjä ja siten varmistaa riittävää avoimuutta ja tiedonkulkua, sisäisen ja ulkoisen valvonnan riittävyttä ja toimivuutta, riskienhallintaa ja hyvää laskenta- ja kirjanpitoikäytäntöä sekä tilintarkastustapaa siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kuntakonsernin kokonaisuus huomioon ottaen.

Valtuustoryhmät ovat valtuuston puheenjohtajan johdolla valmistelleet valtuustososopimuksen 2021 – 2025. Valtuustososopimus on hyväksytty kaudelle 2022-2025

Nivalan kaupunkikonsernin strategia

Voimassa olevassa Nivalan kaupunkikonsernin strategiassa visiona on ”Kasvatamme tulevaisuutta”. **Strategiseksi päämääräksi on määritetty:**

- tutkimusta ja koulutusta kehittävä- yrittäjyyden edellytyksiä ja työtä tarjoava seutukaupunki
- laadukkaiden palvelujen, hyvän arjen ja asumisen kaupunki
- taloudeltaan tasapainoinen kaupunkikonserni

Valtuusto hyväksyi uuden strategian toukokuussa 2022. Strategiatyöhön sisältyi valtuustoseminaari ja valtuuston opintomatka.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Laadukkaiden palvelujen, hyvän arjen ja asumisen kaupunki	Strategiatyö. Uuden kaupunkikonsernistrategian hyväksyminen valtuustokaudelle.	Strategia on vahvistettu huhtikuun loppuun mennessä.	Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunkikonsernistrategian vuosille 2022–2025 kokouksessaan 19.5.2022 § 37.	Toteutuu

	Päätöksentekomme edistää paikkakunnan asuntotarjonnan kehittymistä sekä monipuolista ja aktiivista tonttipolitiikkaa.	Vuokra-asuntojen määrä on lisääntynyt.	Kerrostalokohde (Kuokka 2) valmistuu 3/2023. Kohteessa 21 asuntoa. Rivitalokohde suunnittelussa.	Toteutuu
	Päätöksentekomme edistää paikkakunnan asuntotarjonnan kehittymistä sekä monipuolista ja aktiivista tonttipolitiikkaa.	Tarjolla olevien tonttien määrä on kasvanut.	Pirttirannan asuinalueen markkinointi ja infrastruktuurin rakentaminen käynnistynyt. Tonttipörssi toiminnassa. Osuuskuntarakennuttaminen sovittu kartoitettavaksi ja toteutettavaksi myöhemmässä vaiheessa. Meijerinrannan ennakkomarkkinointi käynnistynyt 2/2023. Opiskelija-asumisen kohteen sijainti ja laajuus määritetty. Kohteen valmisteluaiakataulu määritetty siten, että v. 2024 voidaan aloittaa kohteen rakennuttaminen. Vuoden 2023 aikana rahoitusmalli valmis.	Toteutuu
	Päätöksentekomme edistää paikkakunnan asuntotarjonnan kehittymistä sekä monipuolista ja aktiivista tonttipolitiikkaa.	Myytyjen omakotitonttien määrä on edellisvuotta suurempi.	Vuonna 2022 myyty: <ul style="list-style-type: none"> • 5 omakotitalotonttia, kaksi kaava-alueelta ja kolme Junntilan koulupiiristä (2021: myyty 4 omakotitalotonttia) • 1 teollisuustontin laajennus • kaksi peltopalstaa • kahdella tilusvaihdolla parin yrityksen tontin järjestelyä 	Toteutuu
	Päätöksentekomme edistää paikkakunnan asuntotarjonnan kehittymistä sekä monipuolista ja aktiivista tonttipolitiikkaa.	Rakennuslupien määrä on edellisvuotta suurempi.	Rakennuslupia myönnetty 77 (68 vuonna 2021), joista 12 omakotitaloille.	Toteutuu
	Päätöksentekomme edistää paikkakunnan asuntotarjonnan kehittymistä sekä monipuolista ja aktiivista tonttipolitiikkaa.	Tonttipörssi on helposti myyjien ja ostajien käytettävissä kaupungin nettisivuilla.	Uusilla kotisivuilla on tonttipörssi hyvin saavutettavissa.	Toteutuu

	Päätöksentekomme edistää paikkakunnan asuntotarjonnan kehittämistä sekä monipuolista ja aktiivista tonttipolitiikkaa.	Asukasmäärän kehitys on myönteistä.	Väkiluvun muutos 31.12.2022: + 10	Toteutuu
Tutkimusta ja koulutusta kehittävä – yrittäjyyden edellytyksiä ja työtä tarjoava seutukaupunki	Päätöksenteko tukee yhteistyötä toisen asteen koulutuksen, ammattikorkeakoulujen sekä yliopistojen kanssa opiskelu- ja työllistymismahdollisuuksien vahvistamiseksi.	Nuorten työllisyyden / työttömyysasteen kehitys.	Alle 25 vuotiaita työttömiä 12. 2022:51 (12.2021:44).	Toteutuu osittain
	Päätöksenteko tukee yhteistyötä toisen asteen koulutuksen, ammattikorkeakoulujen sekä yliopistojen kanssa opiskelu- ja työllistymismahdollisuuksien vahvistamiseksi.	Jatko-opintoihin ohjautuvuus	Opiskelijavuosikertymä eri vuosina Nivalassa, 31.12. tilanne: 2022: 758,79 ov 2021: 732,34 ov 2020: 722,50 ov Opiskelijamäärä Nivalassa 31.12. eri vuosina: 2022: 962 opiskelijaa 2021: 951 opiskelijaa 2020: 979 opiskelijaa Oppi- tai koulutusopimukset, jotka olivat voimassa eri vuosina: 2022: 1322 kpl (764 eri opiskelijalla) 2021: 1319 kpl (723 eri opiskelijalla) 2020: 1374 kpl (769 eri opiskelijalla)	Toteutuu
	Arvioimme valtuustokausittain kaupungin omien ja yhteistyössä tehtävien hankkeiden tuloksellisuutta.	Arviointi on tehty.	Katsaus hankkeista annettu kaupunginhallitukselle 28.11.2022 § 441 sekä kaupunginvaltuustolle 15.12.2022 § 118.	Toteutuu
	Edistämme yrittäjyyttä ja elinvoimaa tukevalla kaavoitusratkaisulla, infran rakentamisella, monipuolisella	Teollisuuden ja yritystoiminnan uusinvestointien määrä.	Etsitään tilastotieto.	Toteutuu osittain

	tonttitarjonnalla ja yrityspalveluiden kehittämisellä.			
	Edistämme yrittäjyyttä ja elinvoimaa tukevilla kaavoitusratkaisuilla, infran rakentamisella, monipuolisella tonttitarjonnalla ja yrityspalveluiden kehittämisellä.	Työllisyyden myönteinen kehitys.	Työttömyysprosentti 31.12.2022 Nivala 8,2 %.	Toteutuu osittain
	Edistämme yrittäjyyttä ja elinvoimaa tukevilla kaavoitusratkaisuilla, infran rakentamisella, monipuolisella tonttitarjonnalla ja yrityspalveluiden kehittämisellä.	Yritysten nettolisäys.	Yritysten lukumäärä 9/2022: 667 Nettolisäys +33	Toteutuu osittain
Taloudeltaan tasapainoinen kaupunkikonserni	Tarkennamme kaupungin omistajaohjauksen tavoitteet ja rakenteet kaupunkikonsernin ja osakkuusyhteisöjen osalta.	On tarkennettu	Yhtiökohtaiset tavoitteet tarkennettu talousarvion 2023 käsittelyn yhteydessä.	Toteutuu
	Päätöksenteko tukee verotulojen positiivista kehittymistä.	Verotulot kehittyvät positiivisesti.	Vuoden 2021 tilinpäätökseen verrattuna v. 2022 verokertymä oli + 1,4 milj.euroa suurempi.	Toteutuu
	Kuntalaisten peruspalveluiden riittävä rahoitus turvataan kehittämällä palvelurakennetta vastaamaan kustannustehokkaasti ajanmukaisiin palvelutarpeisiin.	Toimintakate kehittynyt positiiviseen suuntaan (vrt. TP2021)	Täsmennetään tieto.	Ei toteudu

Talous

10 KAUPUNGINVALTUUSTO	Talousarvio	Talousarvio-	Talousarvio +	Tilinpäätös	
Selite	2022	muutos 2022	muutos	2022	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-91 203	0	-91 203	-106 774	-15 571
TOIMINTAKATE	-91 203	0	-91 203	-106 774	-15 571

11 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Tarkastuslautakunta on valtuuston vaalikaudeksi asettama riippumaton toimielin, jonka tärkein valvonnan kohde on valtuuston päätösten toimeenpanosta vastaava kaupunginhallitus sekä sen alaiset tilivelvolliset viranhaltijat.

Tarkastuslautakunnalle kuntalaissa (410/2014 121 §) 121 §:n määrittämät tehtävät ovat:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Lautakunta seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista ja esittelee tilintarkastuskertomuksen valtuustolle. Valtuuston asettamien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista seurataan kuulemalla vastaavia viranhaltijoita sekä tutustumalla vuosittain joihinkin keskeisiin toimintoihin. Johonkin talousarviovuonna toteutettavaan merkittävään investointiin tutustutaan myös paikan päällä.

Talousarviovuonna tehtyjen havaintojen pohjalta lautakunta laatii arviointikertomuksen joka annetaan valtuustolle tilinpäätöskokouksessa. Lautakunnan tehtävänä on arvioida tavoitteiden toteutumisen lisäksi kaupungin toiminnan tarkoituksenmukaisuutta ja vaikuttavuutta sekä edesauttaa tuloksellisuuden ja tehokkuuden mitattavuutta ja vertailtavuuden kehittämistä.

Kuntalain (210/2015) mukaan tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on ilmoitettava julkisesti sidonnaisuuksistaan. Säännöstä sovelletaan 1.6.2017 alkaen. Kuntalain (210/2015) 84 §:n mukaan sidonnaisuusilmoitukset tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista. Tarkastuslautakunta saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi (kuntalaki 121 §) kun henkilö on valittu luottamustoimeensa tai tehtävänsä eli sidonnaisuusilmoitus annetaan pääsääntöisesti valtuustokauden alkaessa. Sidonnaisuusilmoitukseen tapahtuva muutos on ilmoitettava viipymättä. Ilmoitukset julkaistaan yleisessä tietoverkossa.

Valtuustokaudelle 2021–2025 valittu lautakunta kokoontuu vuoden 2022 aikana tarpeen mukaisesti.

Tilintarkastuspäiviä vuonna 2022 käytetään tarvittava määrä.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Tarkastuslautakunta on laatinut arviointikertomuksen vuoden 2022 toiminnasta.

Lautakunta on seurannut 2022 talousarviovuoden toimintaa ja taloutta kuulemalla viranhaltijoita organisaation eri tasolla ja vertaamalla selvityksiä omiin ja kuntalaisten havaintoihin sekä tilintarkastajalta saatuun aineistoon.

Lautakunnan hyväksymä tarkastussuunnitelma siihen tehtyine täydennyksineen on pääosin toteutunut.

Tarkastuslautakunta on ilmoittanut kaupunginvaltuustolle vuoden 2022 aikana korjatut ja tehdyt sidonnaisuusilmoitukset.

Tarkastuslautakunta kokoontui talousarviovuonna 12 kertaa.

Kaupungin tilintarkastajien suorittamia tarkastuspäiviä vuonna 2022 oli yhteensä 20,5 pv, joista Asko Vanhatuvalla 12 päivää ja Maritta Hintsalalla 8,5 päivää.

Tarkastuslautakunta on kuullut toimintavuoden aikana seuraavia henkilöitä:

Talusojohtaja Ulla Alin
 Peruspalvelukuntayhtymä Kallio talusojohtaja Urho Möller
 Kaupunginjohtaja Päivi Karikumpu
 Lomituspalvelujohtaja Markus Rauma
 Vs. maaseutujohtaja Mervi Vähäsöyrinki
 Nivalan Työpajasäätiö rs toimitusjohtaja Riitta Kaskela
 KOY Nivalan Vuokrakodit ja KOY Kesti toimitusjohtaja Simo Hautamäki
 Nivalan Kaukolämpö Oy toimitusjohtaja Hannu Petäistö
 Nivalan Vesihuolto Oy toimitusjohtaja Olli Jokinen
 Nivalan Teollisuuskylä Oy toimitusjohtaja Harri Poranen
 Nivalan Liikuntakeskus Oy toimitusjohtaja Pekka Niemelä
 Tekninen johtaja Ville Repo

Talous

11 TARKASTUSLAUTAKUNTA	Talousarvio	Talousarvio-	Talousarvio +	Tilinpäätös	
Selite	2022	muutos 2022	muutos	2022	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-20 366	0	-20 366	-21 206	-840
TOIMINTAKATE	-20 366	0	-20 366	-21 206	-840

12 KAUPUNGINHALLITUS

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Kuntalaki 410/2015 § 39 määrittelee *kunnanhallituksen tehtävät*. Sen mukaan kunnanhallituksen tulee vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta, valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Kunnanhallitus edustaa kuntaa työnantajana ja vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta, kunnan toiminnan yhteensovittamisesta sekä kunnan toiminnan omistajaohjauksesta. Kunnanhallitus myös huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kunnanhallituksen puheenjohtaja johtaa poliittista yhteistyötä, jota kunnanhallituksen tehtävien toteuttaminen edellyttää. Kunnanhallituksen puheenjohtajan muista tehtävistä määrätään hallintosäännössä. (Kuntalaki § 40). Nivalan kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Hallintosäännössä (hyväksytty 10.6.2021 § 61 kaupunginvaltuustossa) määritellään konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta.

Kaupunginhallitus-toimielimen alaisuuteen kuuluvat seuraavat *tehtäväalueet*: kaupunginhallitus, Peruspalvelukuntayhtymä Kallio, Jokilaaksojen pelastuslaitos, Nivalan Liikuntakeskus Oy:n avustukset, työllistämistoimet, keskushallinto, tietohallinto ja henkilöstöjaos. Jätehuoltoviranomaisena on toiminut 1.1.2013 alkaen jätehuoltolautakunta, jossa isäntäkuntana toimii Ylivieskan kaupunki. Kaupunki on nimennyt edustajansa jätehuoltolautakuntaan.

Nivalan kaupunkikonsernin toimintatapoja tarkennettiin uusimalla *konserniohje*. Kaupunginvaltuusto hyväksyi konserniohjeen 14.12.2017 ja tytäryhtiöiden yhtiökokoukset keväällä 2018. Konsernin toimintojen ja talouden omistajaohjaus nousee aiempaa suurempaan rooliin mm. taloussäännösten uudistusten johdosta.

Kuntien rooli kasvaa edelleen *työttömyyden hoidossa*. TE-palvelujen siirtoa koskeva hallituksen esitys annettiin eduskunnalle 6.10.2022. Kunnille palveluiden järjestämisvastuu siirtyisi 1.1.2025. Ministerityöryhmän linjauksen mukaisesti palvelut siirrettäisiin kunnalle tai useammasta kunnasta muodostuvalle yhteistoiminta-alueelle, jonka työvoimapohjan on oltava vähintään 20 000 henkilöä. Nivalan kaupunki on organisoinut kaupungin työllistämistoimintoja Nivalan Työpajasäätiön alaisuuteen vuodesta 2015 lähtien. Työllistämistoimet -tehtäväalueeseen on koottu pitkäaikaistyöttömyyden hoidon kehittämiseen osoitettavat määrärahat (ostopalvelu), jotka osoitetaan Nivalan Työpajasäätiölle. Samassa tehtäväalueessa on myös kunnan osuus työmarkkinatukeen, aikuisten työpajatoimintaan sekä nuorten "kesäduuni" avustukseen kohdennettavat määrärahat. Kaupungin ja Nivalan Työpajasäätiön yhteistyöllä tarjotaan aktivointipalveluja työttömille ja hillitään työmarkkinatuen kuntaosuutta. TE-palvelujen siirron valmistelussa kaupungin ja Nivalan Työpajasäätiön yhteistyö on ensiarvoisen tärkeää.

Kuntalain mukaan kunnanhallituksen roolia kunnan henkilöstöpolitiikassa korostetaan. Nivalan kaupungin *henkilöstöstrategia* päivitettiin syksyllä 2022. Henkilöstöstrategian visio on "Tekemisen meininki". Henkilöstöstrategian strategisiksi tavoitteiksi ja kärkihankkeiksi on valittu "Johtaminen voimavarana" ja "Viestimme viisaasti".

Nivalan kaupunki ostaa talous- ja palkkahallinnon palvelut kuntien omistamalta osakeyhtiöltä Kuntien Hetapalvelut Oy:ltä. Nivalan Työpajasäätiö Oy hakee työllistämistoimintoihin liittyvät palkkatuet sekä raportoinnit. Velvoitetöylyllistettävien osalta palkkatuet haetaan kaupungin toimesta.

Kaupunkikonsernistrategia hyväksyttiin *toukokuussa 2022*. Toimielimen alaisuuteen kuuluvat tehtäväalueet tukevat toiminnallaan Nivalan kaupungin strategiassa määritettyjen tavoitteiden toteuttamista. Hyvinvoinnin toimiala on valmistellut sähköisen hyvinvointikertomuksen Nivalan kaupungin osalta. *Sähköisen hyvinvointikertomuksen* tilastotietoja huomioidaan vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2023- 2025 valmistelussa. Kertomuksen hyödyntämistä kehitetään edelleen osaksi strategista johtamista.

Vanhustenkotiyhdistykselle myönnettyjä takausvastuiden määrä oli vuoden 2022 alussa 822 492 euroa. Takausvastuita on edelleen ja Vanhustenkotiyhdistyksen taloustilanne on heikko. Vanhustenkotiyhdistys on neuvotellut Valtionkonttorin kanssa muiden lainojen järjestelyistä.

Asumisen edistäminen ja työvoiman saatavuus ovat kaupunginhallituksen keskeiset kehittämishankeet vuodelle 2022 ja suunnitelmavuosille. Myös Kyösti ja Kalervo Kallion museosäätion kiinteistöratkaisuihin tulee varautua.

Maailman laajuinen koronapandemia vaikutti edelleen vuoden 2022 toimintaan. Sähköisten järjestelmien ja toimintatapojen kehittäminen jatkui edelleen. Viestintää kehitetään vastaamaan muuttuvan toimintaympäristön vaatimuksia.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Tutkimusta ja koulutusta kehittävä – yrittäjyyden edellytyksiä ja työtä tarjoava seutukaupunki	Arvioimme valtuustokausittain kaupungin omien ja yhteistyössä tehtävien hankkeiden tuloksellisuutta.	Arviointi on tehty.	Katsaus hankkeista annettu kaupunginhallitukselle 28.11.2022 § 441 sekä kaupunginvaltuustolle 15.12.2022 § 118.	Toteutuu
	Haemme ja kohdennamme hanke- ja kehittämisrahoitusta aktiivisesti.	Hankkeiden lukumäärään kehitys verrattuna edelliseen tilinpäätökseen.	Vuonna 2022 Nivalan kaupunki hallinnoi, oli osallistujana tai rahoittajana 36:ssa hankkeessa, joista 18:ssa Nivala oli hallinnoijana. Vuonna 2021 Nivalan kaupunki hallinnoi, oli osallistujana tai rahoittajana 33:ssa hankkeessa, joista 20:ssa Nivala oli hallinnoijana. Tässä yhteydessä hankkeella tarkoitetaan projektia, johon saadaan ulkoista rahoitusta.	Toteutuu
	Rakennamme aktiivisesti yhteistyötä toisen asteen koulutuksen, ammattikorkeakoulujen sekä yliopistojen kanssa paikkakunnan opiskelu- ja työllistymismahdollisuuksien lisäämiseksi.	Yhteistyömuodot (malli ja lukumäärä)	1/2023 jäsenetty hankevalmistelun toimintamalli (NYR) keskeisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Toimintamalli käytössä.	Toteutuu
	Edistämme yrityspalveluidemme tunnettuutta ja asiakaslähtöisyyttä.	Yrittäjäbarometrin tulokset.	Kuntabarometri 2022: TOP 10 kunnat, 10 000-50 000 asukasta, Nivala 7. elinkeinopolitiikan kokonaisarvosanalla mitattuna. Yritysdynamiikan kokonaispisteillä mitattuna	Toteutuu

			Nivala 8.(10 000-19 999 asukkaan kunnista, Suomen Uusyrityskeskukset ry vaikuttavuustutkimus 2022)	
	Sitoutamme opiskelijoita paikkakunnan toimintaan tarjoamalla opiskelumahdollisuuksia ja työharjoittelupaikkoja.	Toisen asteen opiskelijoiden määrä	<p>Lukio-opinnoissa 2021: 209 opiskelijaa ja 2022: 187 opiskelijaa. Aloittaneita lukiossa 2021: 68 ja 2022: 57.</p> <p>Opiskelijavuosikertymä eri vuosina Nivalassa, 31.12. tilanne:</p> <p>2022: 758,79 ov</p> <p>2021: 732,34 ov</p> <p>2020: 722,50 ov</p> <p>Opiskelijamäärä Nivalassa 31.12. eri vuosina:</p> <p>2022: 962 opiskelijaa</p> <p>2021: 951 opiskelijaa</p> <p>2020: 979 opiskelijaa</p> <p>Oppi- tai koulutus sopimukset, jotka olivat voimassa eri vuosina:</p> <p>2022: 1322 kpl (764 eri opiskelijalla)</p> <p>2021: 1319 kpl (723 eri opiskelijalla)</p> <p>2020: 1374 kpl (769 eri opiskelijalla)</p>	Toteutuu osittain ☐
	Sitoutamme opiskelijoita paikkakunnan toimintaan tarjoamalla opiskelumahdollisuuksia ja työharjoittelupaikkoja.	Työssäoppimiseen osallistuneiden määrä.	Tietoa ei ole saatavilla.	Ei tietoa ☐
Laadukkaiden palvelujen, hyvän arjen ja asumisen kaupunki	Olemme vahvojen kylien kaupunki, jossa edistetään kylien elinvoimaisuutta, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.	Leader- hankkeiden lukumäärä	Kaikki Liikkuu -leaderhanke Kyösti Kallion koulun vanhempainyhdistys, Pyssymäen moottoriratojen kehityshanke, Ahteen koulun	Toteutuu ☒

			vanhempainyhdistys ry:n Ahe liikuttaa hanke.	
	Olemme vahvojen kylien kaupunki, jossa edistetään kylien elinvoimaisuutta, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.	Rakennuslupien määrän kehitys	Rakennuslupia myönnetty 77 (68 v.2021), joista 12 omakotitaloille.	Toteutuu
	Olemme vahvojen kylien kaupunki, jossa edistetään kylien elinvoimaisuutta, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.	Kyläkoulujen oppilasmäärän kehitys.	Kyläkoulujen oppilasmäärän kehitys (tilanne 20.9.2022 tilastointipv.): Ahde -11, Aittola +1, Erkkilä -1, Haapala -5, Haikara -7, Junttila -15, Järvikylä -6, Karvoskylä +4, Kyösti Kallio -4, Malila +3, Välikylä +5. Nettomuutos -36,(20.9. 2021 tilasto - syksyllä 20.9.2022 tilasto)	Toteutuu osittain
	Kehitämme toiminnallisesti ja taloudellisesti laadukkaita palveluja palvelurakennetta ja toimintatapoja uudistamalla.	Toimintakate	Toimintakate heikentynyt, luku tarkentuu.	Toteutuu osittain
	Vahvistamme asiakaslähtöisiä ja ratkaisukeskeisiä toimintamalleja koko konsernissa.	Lean-hankkeiden määrä ja tulokset.	Hallinto-, talous- ja HR-selvityksen Lean prosessi aloitettu 1.-2.3.2023.	Toteutuu
	Valmistaudumme pandemian jälkeiseen aikaan tukemalla henkistä kriisinkestävyyttä.	Palvelut ja harrastusmahdollisuudet jatkuvat mahdollisimman häiriöttä ja turvallisesti.	Palvelut ja harrastusmahdollisuudet toimivat normaalisti.	Toteutuu
	Valmistaudumme pandemian jälkeiseen aikaan.	Investointien lisääntyminen	Haikaran koulun investointi toteutuksessa. Erkkilän koulun investointi toteutuksessa (vuokrasiirtotilamalli). Monitoimihallin investointi toteutuksessa.	Toteutuu
	Sitoutamme opiskelijoita paikkakunnan toimintaan kehittämällä tapahtuma- ja harrastustoimintaa.	Harrasteakatemiaan osallistuneiden määrä	2021–2022 tavoitti 48 toisen asteen opiskelijaa. 8/2022 ilmoittautuneita on 56. Urheilulinjalla 13 eri lajia, lisäksi teatteritaiteen ja bändisoiton linjat. Uusia avauksia -22: musiikkiliikunta ja kuvataide / kädentaidot. Toiminta avautuu musiikkiopiston opiskelijoille.	Toteutuu
	Uuden valtuustokauden strategiavalmistelu käynnistäminen.	Strategia on valmis huhtikuun loppuun mennessä.	Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunkikonsernistategian vuosille 2022-2025	Toteutuu

			kokouksessaan 19.5.2022 § 37.	
Taloudeltaan tasapainoinen kaupunkikonserni	Kuntalaisten peruspalveluiden riittävä rahoitus turvataan kehittämällä palvelurakennetta vastaamaan kustannustehokkaasti ajanmukaisiin palvelutarpeisiin.	Lainakanta / asukas tunnusluvun kehitys.	Tieto täsmentyy.	Toteutuu
Laadukkaiden palvelujen, hyvän arjen ja asumisen kaupunki	Junttikangas-Ojalanperä-kevyenliikenteenväylän toteutus.	Toteutettu.	Kohde on valmis ja käytössä.	Toteutuu
Taloudeltaan tasapainoinen kaupunkikonserni	Tarkennamme kaupungin omistajaohjauksen tavoitteet ja rakenteet kaupunkikonsernin ja osakkuusyhteisöjen osalta.	Tarkennukset on tehty Kiinteistö- ruoka- ja puhdistuspalveluiden järjestäminen on linjattu.	Omistajaohjauksen keskeiset linjaukset määritetty talousavion 2023 hyväksymisen yhteydessä. PPE Kööki on aloittanut toimintansa.	Toteutuu osittain
	Toteutamme kehittämishankkeen paikkakunnalle muuton ja osaavan työvoiman saatavuuden edistämiseksi.	Asukasluvun kehitys kääntyy nousuun.	Väkiluvun muutos 31.12.2022: + 10.	Toteutuu

Talous

12 KAUPUNGINHALLITUS	Talousarvio	Talousarvio-	Talousarvio +	Tilinpäätös	
Selite	2022	muutos 2022	muutos	2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 233 478	1 685 555	2 919 033	2 851 270	-67 763
TOIMINTAKULUT	-52 071 307	-1 237 726	-53 309 033	-51 906 875	1 402 158
TOIMINTAKATE	-50 837 829	447 829	-50 390 000	-49 055 604	1 334 396

120 Kaupunginhallitus

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Kaupunginhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Kaupunginhallituksen tehtävissä korostuvat kunnan henkilöstöpolitiikka, vastuu kunnan toiminnan yhteensovittamisesta, vastuu omistajaohjauksesta, sekä sisäisen valvonnan ja riskien hallinnasta huolehtiminen. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja johtaa poliittista yhteistyötä, jota kaupunginhallituksen tehtävien toteuttaminen edellyttää. Jatkossa kaupunginhallituksen rooli korostuu konsernijohtamisen osalta. Nivalan kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja sekä muut kaupunginhallituksen nimeämät viranhaltijat. Hallintosäännössä määritellään konsernijohtoon kuuluvien tehtävistä ja toimivallan jaosta.

Kaupunkilaisten terveyttä edistävään asenteeseen vaikuttamisen mahdollisuus on kuntalaisten osallistuminen ja osallisuus. Hyvinvoinnin ja terveyden tietopohjan ja seurantarjestelmän todentamiseksi odotamme kuntalaisilta palautetta. Kehitämme kaupungin sähköistä asiointia ja asiakaspalvelua.

Kaupunginhallituksen toiminnassa on tärkeää Nivalan kaupungin edunvalvonta. Hyvinvoinnin toimiala on valmistellut hyvinvointikertomuksen. Hyvinvointikertomuksen pohjalta asetettuja painopisteitä huomioimme koko kaupungin organisaation toiminnassa. Kehitämme hyvinvointikertomuksen hyödyntämistä edelleen osaksi strategista johtamista.

Kiinnitämme viestintään ja markkinointiin entistä enemmän huomiota. Kaupunginhallitus on hyväksynyt Nivalan kaupungin viestintäohjeen (11.6.2018 § 184) ja kriisi- ja häiriötilanteenviestintäohjeet (7.6.2021 § 218). Nivalan kaupungin ja paikallisyhteisön kehittämiseksi ja tuleviin muutoksiin valmistautumiseksi hyväksyttiin Nivalan kaupunkikonsernin strategian keväällä 2022. Strategisiksi päämääräksi Nivalan kaupunkistrategiassa määrittelimme seuraavat tekijät: 1) turvallinen arki ja hyvinvoivat asukkaat 2) Yrittäjyyden edellytyksiä ja työtä tarjoava seutukaupunki sekä 3) Kestävästi kehittyvä. Nivalan kaupungin brändiohje hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 9/2020.

Valmiussuunnitelman yleisen osan linjauksen mukaisesti toimialojen valmiussuunnitelmat päivitetään valtuustokauden alussa.

Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden kuntajaos, jonka tehtävät määritellään hallintosäännössä.

Kaupunginhallituksen tehtäväalueen alaisuudessa ovat mm. seuraavat määrärahat:

	KP	TA2022	TP 2022
Kaupunginhallitus toimintatuotot	1200	226 598	1 717 962
Kaupunginhallitus toimintakulut	1200	-272 830	-402 205
Muu yleishallinto	1201	-137 486	-127 849
Jäsenmaksut yhteensä		-137 486	-127 849
Pohjois-Pohjanmaan liitto		-75 437	-75 437
Suomen Kuntaliitto		-43 163	-32 287
Muut		-18 886	-17 159
Nivalan historiankirjan myynti	1202	600	0

Varautuminen	1204	-29 236	-48 295
SoTe Pela -jaos	1205	-23 108	-2 892
Kunnan tuki maksulliseen lomitukseen	1207	-25 000	-21 969
Kyläyhteisöjen kehittäminen	1208	-30 000	-542
Kerttu Saalasti säätiön kotikuntaosuus	1210	-41 500	-41 500
Seutukunnalliset	1211	-162 301	-218 727
Leader	1212	-70 000	-198 000
Veteraanit yhteensä	1219	-19 000	-19 000
veteraanien kotiapupalvelu		-10 000	
veteraanikuntoutus		-9 000	
Kehittäminen ja vetovoimaisuus yhteensä	1220	-80 000	-106 352
TOK3(*)		-5 000	
muu kehittäminen ja vetovoimaisuus		-75 000	
Kuntaosuudet elinkeinoelämää kehittäviin hankkeisiin yht.	1222	-70 000	-41 639
Kerttu Saalasti instituutin kehittämisrahoitus		-30 000	-30 000
Muu elinkeinoelämän ELME -kehittämishankkeet(**)		-40 000	-11 639
M3D, M3D investointi, T27			
Osaavan työvoiman saatavuus (seutukaupunki)			
Osa Valoa -hanke (Oulun yliopisto)			
UuLops - uuden osaamisen lukio -hanke			
Kiertotaloushanke	1213	-9 000	-9 286
Kaupunginhallituksen kehittämishanke: Asuminen ja työvoiman saatavuus	1214	-65 000	-14 634
Harrasteakatemia	1215	-51 850	-51 850
Ukrainan kriisi	1225	-36 000	-67 829

*) Toimintakykyiset kuntakonsernit-hanke, Kuntaliitto, FCG

**) ELME Studio (=Elinvoimaa metallista) on uusien tuotantoteknologioiden tutkimuksen, koulutuksen ja elinkeinoelämän yhteisö. ELME-visio on ”Merkittävin kansainvälinen tulevaisuuden tuotantotekniikan osaaja Suomessa”.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiselle	Toteuma 31.12.	Tila
Tutkimusta ja koulutusta kehittävä – yrittäjyyden edellytyksiä ja työtä tarjoava seutukaupunki	Haemme hankerahoitusta ja osallistumme yhteishankkeisiin.	Meneillään olevat hankkeet.	1/2023 jäsenetty hankevalmistelun toimintamalli (NYR) keskeisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Hankkeita on aktiivisesti valmistelussa ja haussa. PPML:n kehittämisspäällikkö on antanut johtoryhmälle ja konsernin johtoryhmälle infon hankerahoituksista. Emo etsii aktiivisesti hankerahoituksia kehitettäviin kohteisiin (esim. infrakohteet)	Toteutuu
	Valmistaudumme hyvinvointialueen ja lomituspalveluiden yhteistoiminta-alueiden syntymisiin.	Valmisteluelimiin ja -työryhmiin osallistuminen.	Hyvinvointialue Pohde ja Toholammin lomituspalvelujen yhteistoiminta-alue on käynnistänyt toimintansa. Em. toimintojen osalta keskeiset palvelut ovat Nivalassa lähipalveluna.	Toteutuu
	Teemme yhteistyötä toisen asteen ammatillisen oppilaitoksen, lukion, JEDU:n, ammattikorkeakoulun ja Oulun yliopiston kanssa.	Yhteistyön muodot: - koulutukset - hankkeet	1/2023 jäsenetty hankevalmistelun toimintamalli (NYR) keskeisten yhteistyökumppaneiden (mm. Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU, Centria, Oulun Yliopiston Kerttu Saalasti instituutti; Nihak ry) kanssa.	Toteutuu
Laadukkaiden palvelujen, hyvän arjen ja asumisen kaupunki	Kehitämme asukkaille sähköisiä palveluja joustavan asioinnin varmistamiseksi.	Sähköinen asiointiportaali on käytössä.	Kunta-Akkuna portaali on käytössä.	Toteutuu
	Työterveyshuollon palveluiden järjestäminen.	Palvelut on järjestetty.	Työterveyshuollon tuottajaksi valittiin Mehiläinen Oy(Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 354).	Toteutuu
	Ympäristöterveydenhuollon palveluiden uudelleen järjestämisen valmisteluun osallistuminen.	Organisointi on valmistunut.	Ympäristöterveydenhuollon palvelujen tuottaminen on käynnistynyt Ylivieskan kaupungin toimesta.	Toteutuu
	Maatalousyrittäjien lomituspalveluiden uudelleen organisointiin osallistuminen.	Lähipalvelut on turvattu lomitustoiminnassa.	1.1.2023 alkaen Toholammen kunta tuottaa maatalousyrittäjien lomituspalvelut alueen maatalousyrittäjille.	Toteutuu

			Nivalassa on maatalousyrittäjien palvelujen toimipiste.	
	Aktiivinen osallistuminen hyvinvointialueen valmisteluun.	Kaupunginhallituksen itsearviointi	Vielä ei ole toteutettu, mutta täsmennetään arviointimallia.	Ei toteudu
	Valmiussuunnitelmien päivittäminen vastaamaan uutta toimintamallia.	Valmiussuunnitelma on päivitetty.	Pääosin päivitetty. Osallistuttu harjoituksiin.	Toteutuu osittain
	Monipuolinen kaavoitus ja tonttipolitiikka.	Pirttirannan, Kurunpuhdon ja Tiilimaan toteutukset käynnistyneet.	Kaavat ovat lainvoimaisia.	Toteutuu
Taloudeltaan tasapainoinen kaupunkikonserni	Asumisen edistämisen ja työvoiman saatavuuden aktiivinen edistäminen kaupunginhallituksen kehittämishankkeena.	Hanketyö on käynnistetty.	Ko. kohteiden kehittämistyö käynnissä.	Toteutuu

Talous

120 Kaupunginhallitus Selite	Talousarvio 2022	Talousarvio- muutos 2022	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	227 198	1 685 555	1 912 753	1 769 696	-143 057
TOIMINTAKULUT	-1 213 050	-69 175	-1 282 225	-1 376 807	-94 582
TOIMINTAKATE	-985 852	1 616 380	630 528	392 889	-237 639

125 Peruspalvelukuntayhtymä Kallio

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Tilikaudella 2022 Nivalan kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ja ympäristöterveydenhuollon tuotti Peruspalvelukuntayhtymä Kallio. Palveluntuotanto tapahtui sopimusohjauksella, jossa omistajaohjausta toteutti sopimustyöryhmä. Yhtymähallituksen nimeämän sopimustyöryhmän tarkoitus oli varmistaa omistajakuntien tahdon välittyminen asioiden valmisteluvaiheessa. Työryhmän jäseniksi oli nimetty omistajakuntien kuntajohtajia ja kuntayhtymän johtavia viranhaltijoita.

Ppky Kallion tulosalueita olivat perhe- ja sosiaalipalvelut, hoito- ja hoivapalvelut, vastaanottopalvelut, erikoissairaanhoido ja kuntoutus, aikuisten psykososiaaliset palvelut, työterveyshuolto, suun terveydenhuolto ja ympäristöterveydenhuolto.

Uudet hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 1.1.2023. Nivala kuuluu Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueeseen, joka tuottaa jatkossa sosiaali- ja terveyspalvelut. Peruspalvelukuntayhtymä Kallion toiminta lakkaa.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Laadukkaiden palvelujen, hyvän arjen ja asumisen kaupunki	Varmistetaan nivalalaisille toimivat ja saavutettavat sotepalvelut hyvinvointialueella.	Nivalassa säilyvät lähipalvelut.	Nivalan palveluissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 2022 aikana. Hyvinvointialueen tulevia päätöksiä ei ole mahdollista ennakoita.	Ei tietoa ☐

Talous

125 Peruspalvelukuntayhtymä Kallio Selite	Talousarvio 2022	Talousarvio- muutos 2022	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2022	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-45 295 053	-830 000	-46 125 053	-44 546 006	1 579 047
TOIMINTAKATE	-45 295 053	-830 000	-46 125 053	-44 546 006	1 579 047

126 Jokilaaksojen Pelastuslaitos

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Vuonna 2022 Jokilaaksojen pelastuslaitoksen omistajia olivat pelastustoimialueen kunnat, joilla oli pelastuslain 24 § mukainen yhteistoimintasopimus palvelun tuottamisesta alueella.

1.1.2023 alkaen pelastustoimi siirtyy hyvinvointialueen järjestämisvastuulle. Pelastustoimen osalta kaupungin sopimuskumppani on jatkossa Pohde, joka vuokraa pelastuslaitoksen tilat pelastustoiminnan käyttöön.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Laadukkaiden palvelujen, hyvän arjen ja asumisen kaupunki	Varmistetaan nivalalaisille toimivat pelastuspalvelut hyvinvointialueella.	Pelastustoiminta jatkuu häiriöttä uudessa organisaatiossa.	Hyvinvointialuesiirtymä on toteutunut suunnitellusti.	Toteutuu osittain

Talous

126 Jokilaaksojen Pelastuslaitos Selite	Talousarvio 2022	Talousarvio- muutos 2022	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2022	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-1 265 632	-108 551	-1 374 183	-1 567 697	-193 514
TOIMINTAKATE	-1 265 632	-108 551	-1 374 183	-1 567 697	-193 514

127 Nivalan Liikuntakeskus Oy:n toiminta-avustus

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Nivalan Liikuntakeskus Oy on kaupungin tytäryhtiö, jonka toiminta-ajatuksena on tuottaa kunnalle liikuntalaisia säädettyjä liikuntapalveluita. Liikuntalain tavoitteena on edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä laajentaa liikuntaharrastusta myös uusiin ja liikunnallisesti passiivisiin väestöryhmiin. Liikuntalain tavoitteena on lisäksi monialaisen ja moniammatillisen yhteistyön edistäminen em. tavoitteiden edistämiseksi. Kuntalain mukaan kunnan tulee edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Kaupunki varaa vuosittain talousarviossaan Liikuntakeskus Oy:lle määrärahan kaupungin liikuntapaikkojen ylläpitämiseen ja hallintaan. Määräraha myönnetään käyttötaloustukena julkisten liikuntapalveluiden ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Vuonna 2022 käyttötaloustuki kohdentui jäähallin ja uimahallin kustannuksiin. Kävijämäärät lähtivät nousuun koronarajoitusten poistuttua. Hallitöiden kustannustaso nosti poikkeuksellisen korkea energian hinta. Myös lainojen korkokulut lähtivät nousuun vuonna 2022.

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Taloudeltaan tasapainoinen kaupunkikonserni	Hallitöiden käyttötalous toteutuu talousarvion mukaisena.	Talousarvioon varatut määrärahat riittävät.	Energian hinnan nousu nosti hallitöiden kustannuksia. Lisämäärärahoja tarvittiin talouden tasapainottamiseen.	Ei toteudu
	Monitoimihallihanke toteutuu talousarvion mukaisena.	Talousarvioon varatut investointimäärärahat eivät ylity.	Monitoimihallihanke on edistynyt suunnitelmien mukaan ja pysynyt talousarviossa.	Toteutuu
	Harrasteakatemia toteutuu.	Harrasteakatemiamalla on toteutettu.	Harrasteakatemiassa oli syksyllä 2022 65 opiskelijaa, joista uusia 29. Urheilulinjalla 10 lajia, teatteritaiteen ja bändisoiton linjat. Tanssiliina aloitti syksyllä 2022. Kuvataide/kädentaidot ja musiikkiopiston linjat eivät toteutuneet.	Toteutuu

Talous

127 Nivalan Liikuntakeskus Oy:n toiminta-avustus	Talousarvio 2022	Talousarvio-muutos 2022	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2022	Poikkeama
Selite					
TOIMINTAKULUT	-770 000	-172 000	-942 000	-942 021	-21
TOIMINTAKATE	-770 000	-172 000	-942 000	-942 021	-21

128 Työllistämistoimet

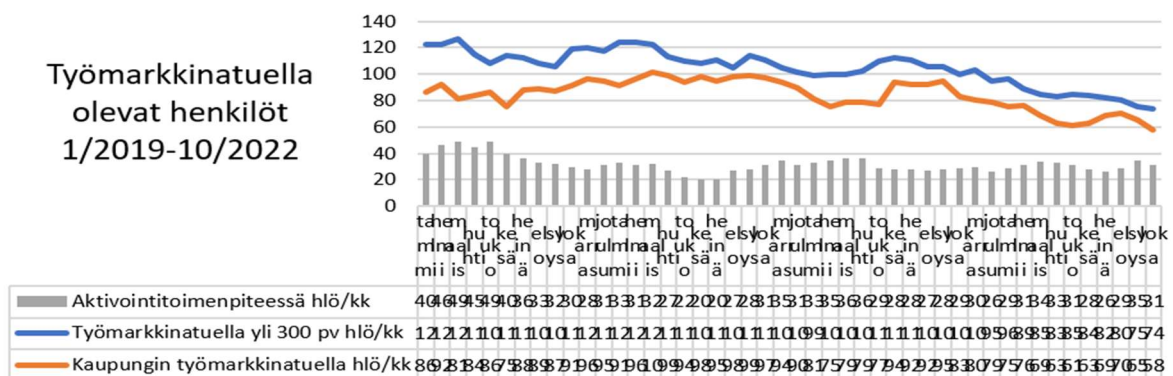
Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

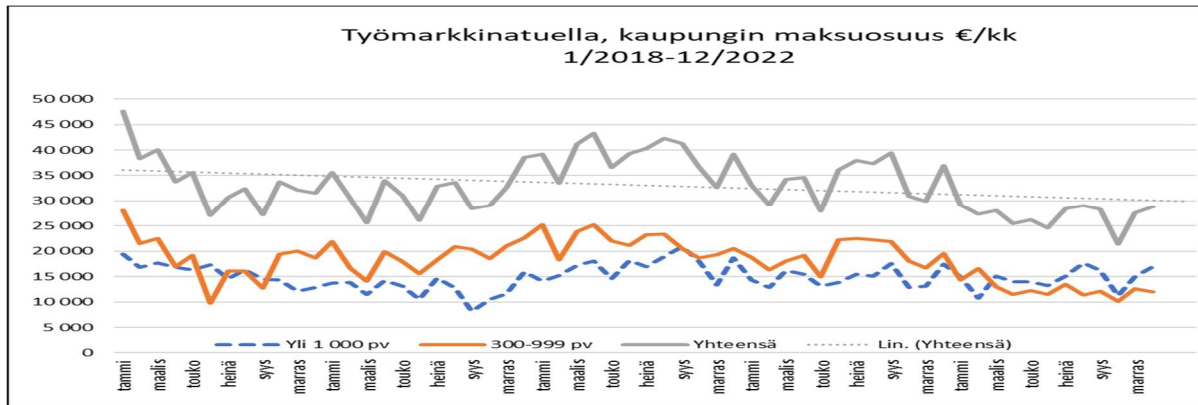
Kaupungin ja Nivalan Työpajasäätiön yhteistyöllä pyritään tarjoamaan aktivointipalveluja työttömille ja hillitsemään työmarkkinatuen kuntaosuutta. Nivalan Työpajasäätiö tuottaa Nivalan kaupungille työllistämispalveluita pitkäaikaistyöttömien työllistämistoiminnan osalta. Velvoitetäyttyvät kaupunki työllistää itse. Säätiön hallinnon muodostavat hallintoneuvosto ja hallitus. Työpajasäätiön toimintaa kuvataan tarkemmin erillisessä osassa tytäryhtiöiden toimintakuvauksen yhteydessä.

Pohjois-Pohjanmaan työllistymistä edistävä monialaisen yhteispalveluverkoston (ns. TYP-verkosto) muodostavat kaikki Pohjois-Pohjanmaan kunnat, Kela sekä Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto. Työllistymistä edistävällä monialaisella yhteispalvelulla tarkoitetaan yhteistoimintamallia, jossa työ- ja elinkeinotoimisto, kunta ja Kansaneläkelaitos yhdessä arvioivat työttömien palvelutarpeet, suunnittelevat työttömien työllistymisen kannalta tarkoituksenmukaiset palvelukokonaisuudet sekä vastaavat työttömien työllistymisprosessin etenemisestä ja seurannasta. Tavoitteena on edistää työttömien työllistymistä tarjoamalla heille heidän palvelutarpeensa mukaisia julkisia työvoimapalveluja sekä sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalveluja.

Kaupunki tukee nuorten kesätyöntekijöiden työllistymistä ns. kesäduunisetelin avulla. Kesätyöllistämisen periaatteet tulevat noudattelemaan pääsääntöisesti kuluvan vuoden periaatteita siten muutettuna, että on mahdollisuus hakea nuorten kesäyrittäjyysseteliä.

TE-palvelujen siirtoa koskeva hallituksen esitys annettiin eduskunnalle 6.10.2022. Kunnille palveluiden järjestämisvastuu siirtyisi 1.1.2025. TE-palvelujen siirtoa valmistellaan yhteistyössä ministeriöiden, TE-palvelujen, ELY-keskusten, KEHA-keskuksen, kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa. Ministerityöryhmä linjasi, että palvelut siirrettäisiin kunnalle tai useammasta kunnasta muodostuvalle yhteistoiminta-alueelle, jonka työvoimapohjan on oltava vähintään 20 000 henkilöä. Nivalan tulee olla aktiivinen toimija TE-palveluiden siirron valmistelussa. Pohjois-Pohjanmaan TE24 selvityksen yhteydessä tehtiin kunnille kysely, jossa selvitettiin kuntien tavoitteita työllisyysalueista ja yhteistyöstä sekä palveluista ja yhdyspinnoista.

Taulukko: Tehtävälueen määrärahajakauma vuodelle 2022.**)

	TA 2022	TP 2022
1286 Kunnan osuus työmarkkinatuesta *)	370 000 €	324 622 €
1280 Työpajasäätiöltä ostopalvelut **)	308 000 €	233 000 €
1281 Työpajapalvelut**)	288 500 €	363 500 €
1283 Velvoitetöyöllistäminen (menomäärärahat)	63 524 €	49 070 €
Työllistämiskustannukset yhteensä	1 030 024 €	970 192 €
1284 Työttömien terveystarkastus ja eläkeselvitykset ***)	0 €	0 €
1288 Kesätyöntekijät (kesäduuni)	25 000 €	22 519 €

*Yksi keskeinen kaupungin asettamista tavoitteista Nivalan Työpajasäätiölle on pitkäaikaistyöttömien määrän kasvun taittaminen sekä siten vähentää kaupungin osuutta kunnan työmarkkinatukeen.

**Säätiölle osoitettu rahoitus työllisyystoimintojen kehittämiseen 100 000 €, palkkatukityöllistetyt 100 000 €. Työpajatoimintaan liittyvien ostopalvelujen määrärahavaraus 288 500 € (siirretty hyvinvointilautakunnan alaisuudesta).

***Kaupunki ostaa Nivalan Työpajasäätiöltä työllistämistoimintojen kehittämistyötä. Kaupunki ostaa Nivalan Työpajasäätiöltä työaikaan sen sijaan, että kaupunki itse työllistää. Säätiö solmii työ sopimukset henkilöiden kanssa ja myy työaikaan kaupungille ja hakee palkkatuen. Velvoitetöyöllistettävien kanssa työ sopimukset tekee kaupunki. Vuonna 2019 oli palkkatukityöllistettyjä 16 ja velvoitetöyöllistettyjä 6.

**) PPKY Kallion toimintaa jatkossa.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Varmistamme kaikissa palveluissa toimivat yhteistyöverkostot ja -foorumit.	Osallistumme aktiivisesti toimiin, joilla TE-palvelut siirtyvät kunnille v.2024 alusta.	Valmisteluun osallistuminen TE-palvelujen siirrossa. Nivalalaisilla asiakkaila toimivat te-palveluiden lähipalvelut.	Kaupunginhallitus antoi lausunnon lakiluonnoksesta julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi (Kh 14.6.22 § 247). Yhteyshenkilöinä	Toteutuu ■

			VM.n valmistelussa Nivalan Työpajasäätiön toimitusjohtaja, varalla Nivalan kaupungin hallintojohtaja. Pohjois-Pohjanmaan TE2024-uudistuksen asiantuntijaselvitysten yhteyshenkilöksi Nivalan kaupungilta nimetty hallintojohtaja (KH 17.8.22).	
Taloudeltaan tasapainoinen kaupunkikonserni	Vahvistamme ja tuemme työllistymistä yhdessä Nivalan Työpajasäätiön kanssa.	Työmarkkinatuen kuntaosuuden aleneminen.	Vuonna 2021 keskimääräinen työmarkkinatuen kuntaosuus on ollut 33 995 €/kk, vuonna 2022: 27 051 €/kk.	Toteutuu
Toimimme aktiivisesti työllisyyden edistämiseksi.	Vahvistamme ja tuemme työllistymistä yhdessä Nivalan Työpajasäätiön kanssa.	Yli 1000 päivää työttömänä olleiden määrän aleneminen.	Tuhatpäiväisiä oli vuonna 2022 kaksi enemmän kuin edellisenä vuonna, prosentteina +4,2 %	Ei toteudu
	Vahvistamme ja tuemme työllistymistä yhdessä Nivalan Työpajasäätiön kanssa.	Alle 29 vuotiaiden työttömien määrän lasku.	TE-toimistosta ei ole alle 29-vuotiaiden työttömien määrää julkisesti saatavilla olevissa tilastoissa. Alle 25-vuotiaita työttömiä nuoria oli Nivalassa vuonna 2022 keskimäärin 15 vähemmän kuin vuonna 2021, prosentteina -31,9 %.	Toteutuu
Taloudeltaan tasapainoinen kaupunkikonserni	Työpajasäätiön talouden tervehtyttäminen ja työpajatoimintojen kehittäminen.	Työpajasäätiön tulos on vähintään 0.	Tulos -5 761,69 €	Toteutuu osittain
	Asiakasohjauksen kehittäminen yhteistyössä Ppky Kallion kanssa.	Asiakkaat ohjautuvat palveluihin tehokkaasti.	Asiakasohjautuvuus on parantunut.	Toteutuu

Talous

128 Työllistämistoimet Selite	Talousarvio 2022	Talousarvio- muutos 2022	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	30 000	0	30 000	37 053	7 053
TOIMINTAKULUT	-997 024	-58 000	-1 055 024	-992 629	62 395
TOIMINTAKATE	-967 024	-58 000	-1 025 024	-955 576	69 448

Nivalan Työpajasäätiö sr

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Nivalan Työpajasäätiö tuottaa Nivalan kaupungille nuorten työpajatoiminnan, etsivän nuorisotyön sekä pitkäaikaistyöttömien työllistämistoiminnan palveluja. Pitkäaikaistyöttömien työllistämistoimintaan kuuluvat työpajatoiminta ja työvalmennus työpajoilla, yksilövalmennus työpajoilla ja seinättömänä valmennuksena, sosiaalinen valmennus sekä palkkatukityöllistäminen. Työpajasäätiön palveluvalikoimaan kuuluu myös sosiaalinen kuntoutus sekä työllistymistä ja sosiaalista osallisuutta edistävien hankkeiden toteutus ja hallinnointi. Työpajasäätiön valmennus-, ohjaus-, neuvonta- ja kuntoutuspalvelujen tarkoituksena on edistää heikossa työmarkkina-asemassa olevien nivalalaisten työllistymis- ja opiskeluvaihtoehtoja sekä ylläpitää ja tukea heidän työ- ja toimintakykyään ja elämänhallintataitojaan.

Vuonna 2022 Työpajasäätiö hallinnoi kolmea kehittämishanketta. ESR-rahoitteinen, vuonna 2020 käynnistynyt Navi-Go! -hanke jatkuu 30.4.2023 saakka. Hankkeen ylläpitämä monialainen palvelupiste Luotsi palvelee Nivalan keskustassa työkäisiä kaikissa työllistymiseen ja työuralla pysymiseen liittyvissä asioissa. Luotsi-palvelupisteessä toimii myös Kelan etäpalvelupiste. Vuoden 2021 puolivälissä käynnistynyt kolmevuotinen STEA-rahoitteinen AsTu - Asumisen tukemisella eteenpäin -hanke tarjoaa tukea erilaisissa vuokralla asumisen haasteissa. Samoin 1.7.2021 käynnistynyt työvoimapoliittisella rahoituksella toteutettava Täsmätyöhön-hanke, jossa kehitetään yritysyritysteistyötä ja osatyökykyisten työhönvalmennusta, on saanut periaatteellisen päätöksen kolmevuotisesta rahoituksesta, joka vahvistetaan vuodeksi kerrallaan. Navi-Go!- ja AsTu-hankkeita toteutetaan Työpajasäätiön hallinnoimana Nivalan lisäksi myös laajemmalla alueella tiiviissä yhteistyössä paikallisten yhteistyökumppaneiden kanssa: Navi-Go! -hankkeella on toimipiste Haapajärvellä ja AsTu-hankkeella Haapajärvellä, Pyhäjärvellä ja Ylivieskassa. Toukokuussa 2022 haettiin rahoitusta uudelle digiosallisuusohjelmalle, joka ei kuitenkaan saanut STEA-rahoitusta, ja loppuvuodesta haettiin rahoitusta kulttuuriosallisuusohjelmalle. Työpajasäätiö osallistui loppuvuodesta myös Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteen hankintakilpailutukseen ja valittiin kuntouttavan työtoiminnan ja sosiaalisen kuntoutuksen palveluntuottajaksi vuodesta 2023 eteenpäin. Hankkeiden hallinnointiin kuuluu yleensä 5–20 % omarahoitusosuus, joka on kustannettu Työpajasäätiön muusta toiminnasta saaduilla tuloilla.

Työttömyys laski vuoden 2022 aikana alimmillaan jo alle kuuden prosentin tasolle, mutta oli vuoden lopulla mm. tyypillisen kausivaihtelun vuoksi kohonnut yli kahdeksaan prosenttiin. Positiivisen työllisyyskehityksen aikana myös pitkäaikaistyöttömyys laski loppuvuodesta koronapandemiaa edeltäneelle tasolle, mutta työttömissä on edelleen paljon henkilöitä, joiden työllistyminen avoimille työmarkkinoille ei etene hyvässäkin työllisyystilanteessa, ja jotka tarvitsevat pitkäkestoista valmennuksellista tukea työllistymisvaihtoehtojensa parantamiseksi. Työllisyyden koheneminen laski myös kaupungin työmarkkinatuen maksuosuuden 324 622 euroon eli alimmalle tasolle Työpajasäätiön perustamisen jälkeen. Vuonna 2023 käynnistyvät sote- ja työllisyyssektorin suuret valtakunnantason muutokset tulevat vaikuttamaan sekä kaupungin työmarkkinatukimaksuihin että työttömille suunnattuihin palveluihin, minkä vuoksi verkostoyhteistyön kehittämisen ja uusien yhteistyömahdollisuuksien kartoittamisen lisäksi jatkettiin valmennuksen ja muun toiminnan kehittämistä tulevien uudistusten olennaisena ennakointitoimenpiteenä. Lokakuussa 2022 Työpajasäätiöllä käynnistettiin muutosneuvottelut, joiden tuloksena päätettiin metallipajan lakkauttamisesta 1.2.2023 alkaen.

Etsivän nuorisotyön, nuorten työpajatoiminnan sekä pitkäaikaistyöttömien työllistämistoiminnan ostopalvelujen tuottamisen kokonaiskustannus Nivalan kaupungille vuonna 2022 oli 659 500 euroa. Hyvinvoinnin toimialan alle sijoittuvat Työpajasäätiön nuorille tarjoamat palvelut, eli osittain valtionavustuksilla rahoitetut nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö, joista hyvinvointitoimen 33 000 euron rahoitusosuutta korotettiin kesäkuussa 30 000 euron lisämäärärahalla, koska Pohjois-Pohjanmaan AVI myönsi avustuksen vain yhden etsivän nuorisotyöntekijän palkkaamiseen. Palkkatukityöllistämiseen myönnettiin kesäkuussa 50 000 euron ja pitkäaikaistyöttömien työllistämispalveluihin lokakuussa 58 000 euron lisämäärärahat, minkä jälkeen kaupungin keskushallinnon osuus on 596 500 euroa, joka koostuu pitkäaikaistyöttömien työllistämisen ostopalveluista (446 500 euroa) ja palkkatukityöllistämisestä (150 000 euroa).

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Tutkimusta ja koulutusta kehittävä – yrittäjyyden edellytyksiä ja työtä tarjoava seutukaupunki	Työllisyysprosessin kehittäminen: työllistävien yritysten ja työtä etsivien kohtaanto	Positiiviselle jatkopolulle palveluista siirtyvien määrä kasvaa 10 %	Positiiviselle jatkopolulle sijoittuneiden asiakkaiden määrä kasvanut 26 % vuoteen 2021 verrattuna.	Toteutuu ■
Laadukkaiden palvelujen, hyvän arjen ja asumisen kaupunki	Valmistautuminen te- ja sote-palveluiden valtakunnallisiin uudistuksiin: palvelujen mukauttaminen muuttuvaan toimintaympäristöön	Palvelusuunnitelma 2023 (2024)	Palvelusuunnitelma hyväksytty Työpajasäätiön hallituksessa 20.12.2022.	Toteutuu ■
Taloudeltaan tasapainoinen kaupunkikonserni	Tulopohjan kasvattaminen: työpajojen vetovoiman kehittäminen	Työpajojen liikevaihto ylittää talousarviotavoitteen	Työpajamyynnin liikevaihto 84 % vuositavoitteesta.	Ei toteudu ☐
	Aktiivinen hankehaku ja kilpailutuksiin osallistuminen	Rahoituspäätös vähintään yhdelle uudelle hankkeelle tai palvelulle	Rahoitusta haettu kahdelle uudelle kehittämishankkeelle, toiseen kielteinen rahoituspäätös joulukuussa. Hyvinvointialueen hankintakilpailutuksessa valinta kuntouttavan työtoiminnan ja sosiaalisen kuntoutuksen palveluntuottajaksi.	Toteutuu ■

Tunnusluvut

Suoritteet	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Työpajojen lukumäärä	6	6	6	6
Hankkeiden lukumäärä	3	4	4	3
Toimintaan osallistuneet Työpaja- ja hanketoiminta	195	200	200	174
- joista nuoria	81	55	80	54
- joista muissa kuin kaupungin ostopalveluissa	78	91	100	89
Positiivinen jatkosijoittuminen %	24	35	50	44
Etsivätoiminta	59	68	80	62
- tilaisuuksissa tavoitetut	850	2800	1000	2 929
Ohjaamo-toiminta/Luotsi-palvelu	170	435	150	584
Muut palvelut	12	0	60	34
Työllisyys- ja talousvaikutukset Työmarkkinatuen kuntaosuuden muutos %	23	-12	-1	-20
Kaupungin tmt-maksuosuudella olevin määrän muutos hlöä	-6	-23	-5	-23
Aktivointiasteen muutos %	-19	8	5	12

Talous

1000 €	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
KASVU				
Liikevaihto	841	1 156	1387	1 333
Taseen loppusumma	191	179	150	362
Henkilöstö	22	25	26	29
KANNATTAVUUS				
Nettotulos	-51	-5	0	-6
Sijoitetun PO:n tuotto%	-32	-10	1	-16
VAKAVARAISSUUS				
Omavaraisuusaste %	18	16	15	6
Velkaantumisaste %	0	0	0	0
Lainat	21	12	0	12
* rahalaitoksilta	0	0	0	0
* kaupungilta	21	12	0	12

130 Keskushallinto

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Keskushallinnon tehtäväalueeseen kuuluvat mm. kaupunginhallituksen ja -valtuuston asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon kuuluvat asiat, asiakaspalvelu, asiakirjahallinto sekä talous- ja palkkahallinnon järjestäminen. Keskitetty kirjaamo aloitti toimintansa 1.1.2021 ja sen toimintaa kehitetään edelleen. Tehtäväalueeseen sisältyy myös kunnallisten ja valtiollisten vaalien ja vanhusten asiointiliikenteen järjestäminen sekä osuudet verotuksen kustannuksiin. Keskusvaalilautakunta ja keskusvaalilautakunnan sihteeri vastaavat vaalien toimittamisesta kunnassa. Vuonna 2022 järjestettiin aluevaalit. Aluevaalit olivat uusien 1.1.2023 aloittavien hyvinvointialueiden ensimmäiset vaalit.

Nivalan kaupunki on osakkaana Kuntien Hetapalvelut Oy:ssä 1.1.2015 alkaen, ja *Hetapalvelut Oy tuottaa Nivalan kaupungille talous- ja palkanlaskennan palvelut.*

Arvioimme henkilöstöressurssien tarpeen ennakoidusti mahdollisten lähivuosien eläköitymisen yhteydessä. Panostamme henkilöstön rekrytointiin. Kehitämme viranomaisten ja kuntalaisten välistä viestintää Suomi.fi-viestit palvelun käyttöä laajentamalla. Otimme sähköisen tiedonohjaussuunnitelman asianhallintaohjelmassa käyttöön vuoden 2021 alusta. Tiedonohjaussuunnitelma on ajantasainen luettelo viranomaisen tehtävistä sekä niissä käsiteltävistä asiakirjallisista tiedoista, niiden säilytysajoista ja -paikoista sekä julkisuustiedoista. Vuoden 2022 aikana aloitimme sähköiseen arkistoon siirtymisen, ensimmäisenä siirretään Dynasty asianhallintaohjelma sähköiseen arkistoon.

Nivalan kaupungille on laadittu tiedonhallintamalli, joka hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 20.12.2021. Tiedonhallintasuunnitelma ja-malli on kunnille lakisäätienen (Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta 906/2019 § 5). Tiedonhallinnan uudistamisen tavoitteena on parantaa hallinnon avoimuutta, asiakirjojen saatavuutta ja julkisuusperiaatteen toteutumista. Lisäksi tavoitteena on parantaa tietojärjestelmien ja tietovarantojen yhteentoimivuutta.

Vuoden 2022 alusta it-palvelut siirtyivät keskushallinnon tehtäväalueelta ja muodostivat oman tehtäväalueensa; tietohallinnon tehtäväalueen.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Kehitämme kuntalaisten digitaalisia palveluja.	Osallistumme digitalisuutta edistäviin hankkeisiin aktiivisesti.	Kunta-Akkuna hankkeessa on valmistunut kuntalaisille sähköisiä palveluja tarjoava alusta. Digiyy-tietoturvanhanke on tuottanut koulutuksia henkilöstölle ja kuntalaisille.	Kunta-Akkuna hankkeessa avattiin sähköisen asioinnin portaali kuntalaisille maaliskuussa 2022. Digiyy-tietoturvanhanke on aloittanut koulutusten järjestämisen ja järjestänyt tietoturvakartoitusta.	Toteutuu ■
Viestimme selkeästi ja rakentavasti.	Varmistamme ajantasaisen tiedon kotisivuillamme. Tuemme asiakaspalvelutaitoja.	Kotisivujen tiedot ovat ajantasaiset kaikilta osin. Kotisivujen päivittäjät on koulutettu joka toimialalle. Asiakaspalveluun suunnatut koulutukset.	Toimialoilla on omat kotisivujen päivittäjät. Kaupungin henkilöstöllä on käytössä Hallintoakatemian koulutuslisenssi verkkokoulutuksiin, joissa myös asiakaspalveluun suunnattuja koulutuksia saatavilla.	Toteutuu ■
Kehitämme toimintatapoja, raportointia ja ohjelmistoratkaisuja tukemaan tiedolla johtamista.	Aloitamme sähköiseen arkistointiin siirtymisen. Tiedonhallintamallimme on ajantasainen.	Asianhallintaohjelmisto on siirtynyt sähköiseen arkistointiin. Tiedonhallintamallin tila.	Sähköisen arkistoinnin projekti on aloitettu. Tiedonhallintamalli on hyväksytty kaupunginhallituksessa.	Toteutuu ■
	Toimisto- ja talousprosessien läpikäyminen Lean-menetelmää apuna käyttäen.	Riittävät ja optimaaliset resurssit toimisto- ja talouspalveluissa.	Yhteisen hallinto-, talous ja HR -yksikön selvitys on aloitettu Lean-prosessilla.	Toteutuu ■

Talous

130 Keskushallinto Selite	Talousarvio 2022	Talousarvio- muutos 2022	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	248 622	0	248 622	296 673	48 051
TOIMINTAKULUT	-1 450 074	0	-1 450 074	-1 388 796	61 278
TOIMINTAKATE	-1 201 452	0	-1 201 452	-1 092 123	109 329

145 Tietohallinto

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Tietohallinto muutettiin omaksi tehtäväalueeksi vuonna 2022. Tietohallinnon tehtäväalueeseen kuuluvat mm. tukipalveluiden järjestäminen, ICT:n kokonaisarkkitehtuuri, budjetointi laitteiden ja ohjelmistojen osalta (käyttötalous ja investoinnit), laitehankinnat sekä tietoturvan edistäminen.

Tukipalvelut, tietoliikenne ja palvelimet on ulkoistettu kuntien omistamalle Joki ICT Oy:lle. Asiantuntijapalveluja toimittaa pääsääntöisesti Joki ICT Oy ja Atea Oy. Laitehankinnoissa noudatetaan puitesopimuksia, jotka Hansel Oy ja Kuntien Tiera Oy ovat kilpailuttaneet (kopiokoneet, laitehankinnat). Tietoliikenteen osalta toimipisteiden väliset valokuidut vuokrataan Nivalan Kuitu Oy:ltä.

Nivalan kaupunki ja Joki ICT Oy neuvottelivat alkuperäisen ulkoistus sopimuksen myötä uuden tukipalvelusopimuksen. Ulkoistuksen siirtymävaiheessa oli sovittu, etteivät hinnat nouse ja tukipalvelusopimus neuvotellaan siirtymävaiheen jälkeen uusiksi. Nivalan kaupungilla oli Joki ICT Oy:ltä kolme henkilöä töissä, mutta laskutettiin vain 1,5 henkilöstä. Uuden tukipalvelun myötä Nivalan kaupunki ostaa Joki ICT Oy:ltä 1,6 htv tukipalvelutyötä ja 1,2 htv asiantuntijapalvelua. Tämä näkyi isona muutoksena kustannuksiin (noin 86 000 eurosta nousu 192 000 euroon).

Tietohallinto edistää tiedonhallintamallin toteuttamista organisaatiossa. Toimintaa ohjaa voimaan tullut tiedonhallintalaki (906/2019 laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta), joka vaatii organisaatiolta tiedonhallintamallin tekemistä. Tiedonhallintamalli koskettaa jokaista toimialaa. Tiedonhallinta korostuu tiedonhallintalain myötä; tietojen käsittely pitää olla suunnitelmallista, tietoturvallista, tarpeellista ja dokumentoitua. Tiedonhallintamalli edellyttää, että tietoaineistot, tietovarannot, tietovirrat, rajapinnat, prosessit, sovellukset ja järjestelmät ovat dokumentoituna. Dokumentoidaan sidosryhmät ja toimittajat. Tiedonhallintamalli edellyttää vaikutustenarviointia uusia ohjelmistoja ja järjestelmiä hankittaessa.

Nivalan kaupungilla on toiminut 2017 vuodesta asti tietoturvatyöryhmä. Tietoturvatyö on edistynyt. Työryhmä muutettiin tietohallintoon keskittyväksi digityöryhmäksi. Muutoksen myötä työryhmä käsittelee tietoturvan lisäksi organisaation (tiedonhallintayksikön) tietojen käsittelyä ja vastaa näin tiedonhallintalain vaatimuksiin.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Nivalan kaupungille päivitettiin tietoturvapoliittikka, jonka kaupunginhallitus hyväksyi 20.12.2022. Nivalan kaupungille on laadittu digistrategia 2021 - 2025 vastaamaan digitalisaation haasteisiin (Kaupunginhallitus 20.12.21 § 205).

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Kehitämme kuntalaisten digitaalisia palveluja.	Tietovarantojen kehittäminen ja hyödyntäminen.	Kunta-Akkunaan tuodut palvelut. Mobiilisovellus kuntalaisille.	Kunta-akkuna-portaali avattu kuntalaisille.	Toteutuu osittain
Kehitämme toiminnallisesti ja taloudellisesti laadukkaita palveluja palvelurakennetta ja toimintatapoja uudistamalla.	Manuaalisen, toistuvan rutiininomaisen työn ja työmäärän vähentäminen automaation (ohjelmistorobotiikan) keinoin.	Automatisoitujen prosessien lukumäärä / säästetyt henkilötyöpäivät. Tiekartta ohjelmistorobotiikan hyödyntämiseen.	Ohjelmistorobotiikan tiekarttaa hahmoteltu. Vaatii yhteistyötä, läpikäyntiä, suunnittelua ja aikataulutusta eri toimialojen kanssa.	Siirtyy seuraavalle vuodelle
Kehitämme toimintatapoja, raportointia ja ohjelmistoratkaisuja tukemaan tiedolla johtamista.	Tuotetaan tietoa eri järjestelmistä päätöksenteon tueksi. Hyödynnetään tietovarantoja ja tietoallasta.	Esimiesten työpöydän ensimmäinen vaihe; leasing-maksut ja laitemäärät kustannuspaikoittain.	Esimiesten työpöydän ensimmäinen vaihe; leasing-maksut ja laitemäärät kustannuspaikoittain.	Toteutuu osittain
Varmistamme osaavan henkilöstön riittävyyden.	Henkilökunnan koulutus.	Pidetyt koulutukset. M365 pilviympäristön käyttöön laadittu pelikirja.	Jedu toteuttanut Excelin ja digitaitojen peruskurssit kaupungin henkilöstölle. Pelikirjan suunnittelu ja toteutus projekti on aloitettu yhdessä JokilCT:n kanssa.	Toteutuu osittain

Talous

145 Tietohallinto Selite	Talousarvio 2022	Talousarvio- muutos 2022	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	791 158	0	791 158	806 027	14 869
TOIMINTAKULUT	-882 300	0	-882 300	-915 822	-33 522
TOIMINTAKATE	-91 142	0	-91 142	-109 795	-18 653

150 Henkilöstöjaos

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Nivalan kaupungin hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallituksen henkilöstöjaoksen tehtäväkenttään kuuluvat seuraavat alueet:

- vastata henkilöstöhallinnon kehittämisestä, ohjaamisesta ja päätöksenteosta
- tekee kaupungin puolesta sellaiset virka- ja työehtosopimukset, joissa päätösvalta on paikallistasolla Kunnallisen työmarkkinalaitoksen valtuutuksen nojalla
- päättää myös virka- ja työehtosopimuksen täytäntöönpanosta, sopimusten harkinnanvaraisten määräysten soveltamisesta ja näihin liittyvien neuvottelujen käymisestä.

Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset solmittiin kesäkuussa 2022.KT, JAU ja JUKO pääsivät erillissopimukseen kunta-alan uusista työ- ja virkaehtosopimuksista 2022–2025. Sopimuskausi on 1.5.2022–30.4.2025. Uudet työehtosopimukset tulivat voimaan 1.6.2022 alkaen ja määrittivät mm. palkkausmuutokset.

Eduskunta hyväksyi hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevan lainsäädännön kesällä 2021. Nivalan kaupungin henkilöstöstä siirtyi hyvinvointialueelle koulukuraattorit ja psykologi. Ruoka - ja puhdistuspalvelun henkilöstö siirtyi alueelle perustettuun in-house yhtiöön vuoden 2023 alusta. Yhteistoimintaneuvottelut näiltä käytiin vuoden 2022 aikana.

Maatalousyrittäjien eläkelaitos Mela jatkaa lomituspalvelujen paikallisverkoston vahvistamista. Pohjoiseen Suomeen muodostettiin nykyisistä 14 paikallisyksiköstä kaksi maantieteellisesti laajempaa paikallisyksikköä. Eteläisempi yksikkö muodostui nykyisistä Kaustisen, Toholammin, Haapaveden, Kalajoen, Nivalan ja Reisjärven paikallisyksiköistä. Järjestämisvastuu on Toholammilla. Nivalan yksikön henkilökunta siirtyi ko. yhteistoiminta-alueelle. Yhteistoimintaneuvottelut myös näiltä osin on käyty vuoden 2022 aikana.

Nivalan kaupungin henkilöstöstrategia uusittiin kaupunkikonsernistategian tapaan syksyn 2022 aikana vuosille 2023–2025. Kaupungin henkilöstölle on tehty Kevan (Kuntien eläkevakuutus) toimesta työhyvinvointikysely keväällä 2021. Henkilöstöstrategiassa huomioitiin työhyvinvointikyselyn pohjalta tehty toimintasuunnitelma.

Nivalan kaupungin henkilöstömäärä 31.12.2022 oli 665 henkilöä (naisia 528, miehiä 137) joista 491 henkilöä (73,83 %) oli vakinaisessa työsuhteessa (naisia 385, miehiä 106), määräaikaisessa työsuhteessa 20,60 % ja työllistettyjä 0,15 %.

Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 48,84 vuotta. Vuonna 2021 koko kunta-alan henkilöstön keski-ikä oli 45,5 vuotta. Vuoden 2022 aikana keskimäärin jokainen viranhaltija/työntekijä oli 15,51 kalenteripäivää (kpv) sairauslomalla sairauksien vuoksi (2021: 17,37, 2020: 16,28, 2019: 19,9, 2018:19,3, 2017:18,3, 2016: 16,2). Koko kunta-alan keskiarvo oli vuonna 2021: 16,7 kpv.

Nivalan kaupungilla on käytössä aktiivisen tuen malli työhyvinvoinnin kehittämiseksi. Henkilöstöjaos ja yhteistoimintaelin ovat hyväksyneet toimintaohjeen epäasiallisen käytöksen ja häirinnän tapauksissa (Hj 5.6.2019 ja Yt-elin 22.5.2019).

Vuonna 2020 levinnyt koronapandemia vaikutti edelleen henkilöstön työskentelyyn. Etätöön käyttö on laajentunut ja valmiudet siihen teknisesti ovat hyvät. Pandemian jälkeenkin etätöy jää osaksi työn tekemisen tapoja. Lähi- ja etätöön yhdistäminen asettavat haasteita yhteisöllisyyden vaalimiselle ja esimiestyölle. Muutosten nopeus luo epävarmuutta. Näihin haasteisiin vastaamiseen tarvitaan tukea niin johdolle, esimiehille kuin koko henkilöstölle.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Varmistamme osaavan henkilöstön riittävyyden.	Henkilöstöjohtamisen periaatteet- ohje on aktiivisessa käytössä	Henkilöstöjohtamisen periaatteiden näkyminen arjessa	Henkilöstöjohtamisen periaatteet ohje on päivitetty yhdessä toimialojen kanssa.	Toteutuu
	Kehitämme yhteistyötä työterveyshuollon kanssa.	Työterveysyhteistyöhön kehitetyt tavat ja menetelmät.	Työterveyshuollon uusi tuottaja on valittu: Mehiläinen Oy. Työterveyshuollon toiminta uuden tuottajan kanssa on käynnistynyt ja toimintasuunnitelmaa valmistellaan.	Toteutuu
	Henkilöstöetuutemme tukevat entistä paremmin työhyvinvointia.	ePassin käyttäjien määrä	2022: 482 eri työntekijää on käyttänyt ePassia,	Toteutuu
	Valmistaudumme Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aloittamiseen ja osallistumme valmisteluun.	Koulutukset / tiedotukset hyvinvointialueesta.	Hyvinvointialueelle siirtyville on pidetty infot.	Toteutuu
	Valmistaudumme Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aloittamiseen ja osallistumme valmisteluun.	YT-neuvottelut siirtymiseen liittyen käyty.	Yt-neuvottelut pidettiin 20.10.2022 (yhteistoimintaelimen kokous).	Toteutuu
	Valmistaudumme lomituspalveluiden siirtymiseen yhteistoiminta-alueille.	YT-neuvottelut siirtymiseen liittyen käyty.	Henkilöstön kuuleminen toteutettu. Yhteistoimintaneuvottelut käyty yt-elimessä.	Toteutuu
Valmistaudumme pandemian jälkeiseen aikaan.	Kehitämme etätöön johtamista ja etätöytäitoja.	Etätööhön suunnatut koulutukset/tilaisuudet	Hankittu Hallintoakatemian koulutuslisenssi	Toteutuu osittain
	Seuraamme henkilöstön työhyvinvoinnin kehittymistä.	Sairauspoissaolojen kehitys - määrä: pysyvästi alle valtakunnan keskitason (tavoite 15 kpv tai alle)	Koko henkilöstön sairauspoissaolot 15,51 kpv/htv, vakituinen henkilöstö 19,14 kpv/htv.	Toteutuu osittain
	Seuraamme henkilöstön työhyvinvoinnin kehittymistä.	Sairauspoissaolojen syyt on selvitetty.	Otetaan käyttöön sähköinen esihenkilökompassi ja työkykykompassi työterveyshuoltoon alku vuonna 2023, valmistelu aloitettu.	Toteutuu

Kehitämme toimintatapoja, raportointia ja ohjelmistoratkaisuja tukemaan tiedolla johtamista.	Uusi Intra toimii tiedon jako- ja palautekanavana.	Intra on aktiivisessa käytössä Mittareina: - asiakastyytyväisyyskyselyiden tulokset - palautteen määrä	Intra on käytössä. Viestintä otetaan yhdeksi henkilöstöstrategian kärkihankkeeksi, "Viestimme viisaasti". Viestinnän tietoisuus yhdessä Tulus Oy:n kanssa sovittu ja aloitettu henkilöstölle.	Toteutuu osittain
--	--	---	---	--

Talous

150 Henkilöstöjaos Selite	Talousarvio 2022	Talousarvio- muutos 2022	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	132 000	0	132 000	151 996	19 996
TOIMINTAKULUT	-512 031	0	-512 031	-501 274	10 757
TOIMINTAKATE	-380 031	0	-380 031	-349 278	30 753

16 ALUEELLISET MAASEUTUPALVELUT

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Toimialaan kuuluu kaksi tehtäväaluetta; lomituspalvelut ja maaseututoimi.

Lomatoimi hoitaa lomituspalvelujen järjestämisen Nivalan, Sievin ja Ylivieskan kuntien alueella. Lomituspalvelujen järjestämisestä vastaa alueellinen lomituspalvelulautakunta.

Maaseututoimi vastaa maaseutuhallinnon lakisääteisten tehtävien sekä maaseudun kehittämistehtävien järjestämisestä Nivalan, Kärämäen, Oulaisten, Sievin ja Ylivieskan kuntien alueella. Toiminnan järjestämisestä vastaa alueellinen maaseutulautakunta.

Maaseutuhallinnossa oli useita henkilömuutoksia vuoden 2022 aikana, mutta tehtävät hoidettiin tehtäviä ammattitaidolla ja asiakaslähtöisesti. Vuoden 2022 elokuussa järjestettiin maaseutunäyttely Nivalassa, Tiilimaan alueella. Näyttelyn yleisötavoite saavutettiin ja näytteilleasettajilta saatiin hyvää palautetta. Näyttely onnistui myös taloudellisesti erittäin hyvin.

Maatalouden rakennekehitys jatkui voimakkaana: tilamäärä hiukan väheni, mutta kokonaistuotanto säilyi. Tämä näkyi koko toimialalla palveluntarpeen vähenemisenä mm. lomituspäivät vähenivät. Melan päätöksen mukaan 1.1.2023 lähtien maatalouslomituksen Nivalan osalta järjestää Toholammin kunta. Toholammin kunta vastaa lomituksen järjestämisestä Pohjois-Pohjanmaan eteläisillä alueilla sekä Keski-Pohjanmaalla. Lomittajien työhyvinvointihanke jatkui kuluvan vuoden aikana.

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Laadukkaiden palvelujen, hyvän arjen ja asumisen kaupunki	Järjestetään Nivalan Maaseutunäyttely 2022	Näyttely toteutetaan onnistuneesti	Maaseutunäyttely toteutui onnistuneesti sekä yleisötavoitteen osalta sekä näytteilleasettajien palautteen mukaan.	Toteutuu ■
Valmistaudumme lomituspalveluiden muutokseen.	Tiedotetaan henkilöstöä säännöllisesti	Lomituspalveluiden siirto Toholammille menee sujuvasti	Lomituspalvelujen siirto onnistui Nivalan kaupungin osalta.	Toteutuu ■
	Osallistutaan aktiivisesti uuden lomitussyksikön valmisteluun	Nivalassa säilyy lomituspalveluiden toimipiste	Nivalassa säilyi toimipiste asiointia varten. Toimipisteessä työskentelee lomitushjaajia ja muuta henkilökuntaa.	Toteutuu ■

Talous

16 ALUEELLISET MAASEUTUPALVELUT	Talousarvio 2022	Talousarvio-muutos 2022	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	4 393 223	0	4 393 223	4 411 541	18 318
TOIMINTAKULUT	-4 599 193	0	-4 599 193	-4 527 582	71 611
TOIMINTAKATE	-205 970	0	-205 970	-116 041	89 929

160 Maaseututoimi

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Alueellinen maaseutulautakunta on viiden kunnan yhteinen lautakunta, jossa on jäseniä yhteensä kuusi. Kärämäen, Oulaisten, Sievin ja Ylivieskan kunnista kustakin 1 ja Nivalan kunnasta 2. Lautakunta on muodostettu kuntien välisellä yhteisellä sopimuksella. Lautakunnan tehtäväalueena on hoitaa alueen lakisääteiset maaseutuhallinnon tehtävät sekä muita maaseudun ja maatalouden kehittämistehtäviä.

Pääasiallisin tehtävä on hoitaa viljelijöiden EU- ja kansallisten maataloustukien hakemisen järjestäminen, hakemusten käsittely ja maksatustehtävät annettuja säädöksiä ja ohjeita noudattaen. Tehtävät hoidetaan Ruokaviraston Maksajavirastosopimuksen mukaisesti. Toiminta hoidettiin lähipalveluina siten, että jokaisessa kunnassa oli toimipiste.

Vuosi 2022 oli nykyisen EU-ohjelmakauden viimeinen vuosi. Loppuvuoden aikana saatiin selvyttä uuden ohjelmakauden linjauksista sekä miten ne vaikuttavat maatalouden harjoittamiseen. Linjaukset eivät vaikuttaneet maataloushallinnon resurssien tarpeeseen. Maataloudessa lähdetään vuoteen 2022 taloudellisesti haastavassa tilanteessa, koska tuotantokustannukset ovat voimakkaasti nousseet.

AgroTeknoa jokilaaksoihin hanke jatkui vuonna 2022 ja sille haettiin ja saatiin jatkoaikaa vuoden 2023 loppuun saakka. Hankkeella on edistettiin uuden maatalousteknologian käyttöönottoa sekä tuotettiin uutta tietoa ja käyttäjäkokemuksia uusista koneista, laitteista ja tuotantomenetelmistä. Hankkeen toiminta parantaa omalta osaltaan maataloustuotannon tehokkuutta, kannattavuutta ja ympäristöystävällisyyttä..

Maaseututoimi oli mukana myös väli-Suomen alueen Uudistavan teknologian ja älymaatalouden teemaverkostossa. Teemaverkostossa tuotiin maatalousalan ja teknologia-alan toimijoita yhteen sekä jalkautettiin tutkimusosaamista ja innovaatioita yritysten käyttöön. Teemaverkosto toimii vielä vuoden 2023. Vuonna 2022 haettiin maa- ja metsätalousministeriöstä rahoitusta hankkeeseen, jossa jalkautettaisiin maatalouden ilmastotoimia sekä edistettäisiin ilmastomuutokseen sopeutumista. Hanke ei kuitenkaan saanut rahoitusta eikä sen toteuttamista aloitettu.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Laadukkaiden palvelujen, hyvän arjen ja asumisen kaupunki	Riittävät resurssit viranomaistyöhön	Tukimaksut maksetaan kahden viikon sisällä maksuluvan aukeamisesta.	Tukimaksut maksettiin tavoitteen mukaisesti viimeistään kahden viikon kuluttua maksatuksen tultua mahdolliseksi.	Toteutuu
Tutkimusta ja koulutusta kehittävä – yrittäjyyden edellytyksiä ja työtä tarjoava seutukaupunki	AgroTeknoa Jokilaaksoihin - hankkeen kautta edistetään uuden teknologian käyttöönottoa sekä tuotetaan tietoa ja käyttäjäkokemuksia uusista koneista,	Järjestetään laajempi ammattitapahtuma hankealueella.	Hanke järjesti nurmirehujen korjuun ja maanmuokkauksen työnäyttökset maaseutunäyttelyn yhteydessä. Lisäksi järjestettiin useita pienempiä tapahtumia hankealueella, mm	Toteutuu

	laitteista ja tuotantomenetelmistä		ajo-opastin päivän Kpedun koulutilalla.	
--	------------------------------------	--	---	--

Talous

<i>160 Maaseututoimi</i>	Talousarvio	Talousarvio-	Talousarvio +	Tilinpäätös	
Selite	2022	muutos 2022	muutos	2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	710 787	0	710 787	561 832	-148 955
TOIMINTAKULUT	-917 220	0	-917 220	-675 245	241 975
TOIMINTAKATE	-206 433	0	-206 433	-113 414	93 019

165 Lomatoimi

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Tehtäväluejohtaja lomituspalvelujohtaja

Nivalan lomituspalvelut on maatalousyrittäjille lomituspalveluja järjestävä toimintayksikkö. Paikallisyksikkö toimii Sievin, Ylivieskan ja Nivalan alueella. Yksikköä hallinnoi Nivalan kaupunki. Yksikön tehtävät määräytyvät maatalousyrittäjien eläkelaitoksen (MELA) kanssa solmitun toimeksiantosopimukseen mukaa palvelujen järjestämisestä. Paikallisyksikkö saa valtiolta 100 % rahoituksen lomittajien palkkoihin. Toiminnan järjestämiseen ja hallinnollisiin kuluihin Mela korvaa valtakunnallisesti kullekin vuodelle vahvistetun määrärahan puitteissa. Hallinnon saama määrärahaa myönnetään vuosittain toteutuneiden lomituspäivien perusteella. Vuonna 2020 lomituspäiviä oli 16 432 pv.

Mela päätti keväällä 2022, että **Toholammin, Kaustisen, Kalajoen, Nivalan Reisjärven ja Haapaveden lomitusyksiköt yhdistetään 1.1.2023 alkaen** yhdeksi paikallisyksiköksi, jota hallinnoi Toholammin kunta. Yhdistyminen on osa valtakunnallista paikallisyksikköuudistusta, jossa osa uusista yksiköistä aloittaa jo 1.1.2022.

Uuden paikallisyksikön alueella oli vuonna 2022 lomituspalvelujen piirissä 1 984 lomaan oikeutettua maatalousyrittäjää ja 1 143 maatilaa sekä 113 turkisyrittäjää ja 95 turkistarhaa. Alueella työskentelee noin 350 vakituista maatalouslomittajaa ja 30 hallinnon henkilöä. Vuonna 2020 alueella lomitettiin 96.226 päivää. Melan arvion mukaan vuonna 2023 alueella tuotetaan noin 86 000 lomituspäivää. Lomituspäivien määrällä mitattuna uuden yksikön on arvioitu olevan Suomen suurin.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Laadukkaiden palvelujen, hyvän arjen ja asumisen kaupunki	Toteutamme 21-22 hankkeen maatalouslomittajille työhyvinvoinnin parantamiseksi	Hanke käynnistyy ja eri yhteistyötahot saadaan osallistutettua.	Hanke toteutui	Toteutuu
	Maatalouslomittajien työhyvinvointia parannetaan.	Lomittajat saavat koulutusta ja toimintaa fyysisen ja psyykkisen työkyvyn tueksi.	Lomittajille on järjestetty koulutusta työhyvinvoinnista työterveyshuollon ja yksityksen toimesta.	Toteutuu
	Maatalouslomittajien työhyvinvointia parannetaan.	Digitaalisten taitojen kehittäminen ja hyödyntäminen.	Hankkeessa opastettiin digityökalujen käyttöä mm työnantajien ja työntekijöiden vuorovaikutuksen lisäämiseksi. Kaikkia tavoitteena olleita digipalveluja ei saatu otettua käyttöön.	Toteutuu osittain
	Maatalouslomittajien työhyvinvointia parannetaan.	Pro pilvipalvelut pitotti toteutetaan ja lomittajien	Hanketta ei toteutettu arvioitua suurempien kustannusten vuoksi.	Ei toteudu

		työturvallisuus ja opastaminen kehittyi.		
--	--	--	--	--

Talous

165 Lomatoimi Selite	Talousarvio 2022	Talousarvio- muutos 2022	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	3 682 436	0	3 682 436	3 849 709	167 273
TOIMINTAKULUT	-3 681 973	0	-3 681 973	-3 852 336	-170 363
TOIMINTAKATE	463	0	463	-2 627	-3 090

40 OPETUSLAUTAKUNTA

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Toimialajohtaja sivistysjohtaja

Opetuslautakunta vastasi kasvatus- ja koulutuspalveluista: varhaiskasvatus, esiopetus, perusopetus sekä lukiokoulutus sekä niihin liittyvistä hallinnon tehtävistä, oppilashuollon palveluista ja tukipalvelujen järjestämisestä. Syksyllä 2022 aloitti toinen ikäluokka maksuttomassa toisen asteen koulutuksessa. Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu v. 2016 ja v. 2017 syntyneiden ikäluokille jatkui.

Ulkopuolista hankerahoitusta saaneet ja v. 2022 jatkuneet hankkeet:

Niva-Kaijan koulun NordPus 2021-2024, 6.358 €, jatkui 2023

Niva-Kaijan koulun KV-hanke Erasmus 2020-2023, 34.786 €, jatkui 2023

Esi- ja perusopetuksen laadun ja tasa-arvon kehittäminen OKM 2021-2022, 26.250 €, päättyi 31.12.2022

Koulujen kerhotyö OPH 2021-2022 22.921 €, päättyi 31.12.2023

Uuden osaamisen UULops-hanke 2020-2022 ELY (13 toteuttajaa, hanke yht. 588.501 € Nivala 180.296 €), päättyi 31.12.2022

Erasmus Maailmalle yhdessä liikkuen Erasmus 2020-2023 (Aluehallintovirastojen ja kuntien yhteishanke 13 organisaatiota, hanketuki yhteensä 245.960 €), jatkui 2023

Koronaepidemian vaikutusten tasaaminen varhaiskasvatuksessa ja esi- ja perusopetuksessa OKM 2021-2022 69.474 €, päättyi 31.12.2022

Eleven+ alueen etälukiohanke 2022-2024, hallinnoijana Ylivieskan kaupunki, yhteinen hankeraha 113.000 €, 11 lukiota

Kustannuksiin on vaikuttanut pääomavuokraan siirtyminen, sisäisten erien kasvu (vuokrat, ICT-palvelut, puhdistus- ja ruokahuoltopalvelut) sekä palkkamenojen ja ostopalvelujen kustannusten kasvu. Uutena menona oli lasten kotihoidon tuen kuntalisä ja toisen maksuttoman ikäluokan aloittaminen lukiokoulutuksessa 1.8.2022. Varhaiskasvatuksen maksutulot vähenivät maksuttoman varhaiskasvatuksen vuoksi.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiselle	Toteuma 31.12.	Tila
Tuotamme osaamista, hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluja asukkaiden elämänkaaren eri vaiheissa.	Toteutamme hyväksytyjä kehittämissuunnitelmia mm. opetussuunnitelmaa, opiskeluhoitosuunnitelmaa, toimintasuunnitelmia ja hyvinvointisuunnitelmaan sisältyvää lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.	Suunnitelmien toteutuminen on arvoitu.	Kasvatus- ja koulutuspalvelujen varautumissuunnitelma päivitetty op.ltk 22.3.2022. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muutokset ja täydennykset käsitelty op.ltk 19.4.2022. Varhaiskasvatussuunnitelma päivitetty op.ltk 24.5.2022. Koulujen toimintasuunnitelmien ja oppilashuoltosuunnitelman arviointi tehty toukokuussa 2022. Lääkehoitosuunnitelmat on päivitetty. Ensimmäinen Lasten ja nuorten foorumi toteutettiin keväällä ja toinen syksyllä.	Toteutuu

<p>Varmistamme osaavan henkilöstön riittävyyden.</p>	<p>Kehitämme rekrytointiprosessia, mahdollistamme henkilöstön täydennyskoulutuksen ja huolehdimme henkilöstön jaksamisesta.</p>	<p>Rekrytointiprosessi on käyty läpi. Henkilöstön osallistuu täydennyskoulutukseen. Säännölliset kehityskeskustelut.</p>	<p>Käydyt kehityskeskustelut kirjataan sähköiseen järjestelmään. Henkilöstöllä mahdollisuus hakeutua harkinnanvaraiseen täydennyskoulutukseen. Rekrytointivaikkeitä erityisopettajien ja varhaiskasvatusopettajan tehtäviin ja yleensä sijaisuuksiin. Rekrytointiprosessin kehittämiseen ja toteuttamiseen tarvitaan isolla toimialalla henkilöresurssia.</p>	<p>Toteutuu osittain</p>
<p>Valmistaudumme pandemian jälkeiseen aikaan.</p>	<p>Toteutamme kaupungin Korona-Exit 2022 suunnitelmaa.</p>	<p>Suunnitelman ja toimenpiteiden toteutuminen.</p>	<p>Keväällä palatiin ns. normaaliin arkeen eikä voimassa ollut enä koronaohjeistuksia. Lisäresurssina valtionavustuksella työskennellyt keväällä sivukylän kouluilla kiertävä resurssiopettaja ja syksyllä resurssiopettaja Kyösti Kallion koululla. Käytettävissä ollut perusopetuksessa ylimääräisiä tukiovetustunteja (688 h). Varhaiskasvatuksessa avustuksella oli 2 avustajaa. Huomiota kiinnitetty oppilaiden lisäntyneisiin poissaoloihin ja kasvun sekä oppimisen edistymiseen.</p>	<p>Toteutuu</p>
<p>Haemme ja kohdennamme hanke- ja kehittämisrahoitusta aktiivisesti.</p>	<p>Haemme aktiivisesti ulkopuolista hankerahoitusta eri tehtävälueille.</p>	<p>Uusia hankehakemuksia tehty vähintään kaksi.</p>	<p>Saatu OPH:n avustus kerhotyön kehittämiseen v. 2023-2024 (9.000 €), OKM:n erityisavustus varhaiskasvatustien uudistamisen edistämiseksi v. 2022-2023 (115.000 €). Uuden osaamisen lukio - hankkeeseen haettiin jatkoaika 1.9.-31.12.2022 (PSELY). Saatiin OKM:n erityisavustus varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2022-2024 (172.000 €). Nivalan lukio lähti mukaan Eleven+- lukioiden kehittämishankkeessa (Ylivieskan kaupunki hallinnoi) v. 2022-2024.</p>	<p>Toteutuu</p>

Varmistamme kaikissa palveluissa toimivat yhteistyöverkostot ja -foorumit.	Kehitämme toimialan sisäistä yhteistyötä ja työskentelemme yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen ja muiden toimijoiden kanssa.	Vastuuhenkilöt osallistuvat aktiivisesti verkostojen toimintaan.	Keväällä saatiin valmiiksi toimintamallit PPKY Kallion ja kuntien kesken: Kun huoli herää, Nepsy-prosessi ja Perhekeskusverkosto. Syksyllä valmistui Sijoitetun lapsen koulupolku -toimintamalli. Toimintamalli koulujen käytettäväksi lainvastaisten tekojen käsittelyyn valmistui yhteistyössä poliisin ja lastensuojelun kanssa. Varauduttu opiskeluhuollon muutoksiin hyvinvointialueen käynnistyessä.	Toteutuu
	Osallistumme lasten ja nuorten palvelujen osalta hyvinvointialueen suunnitteluun ja käynnistämiseen.	Nivalan lasten ja nuorten palvelut on huomioitu hyvinvointialueen suunnittelutyössä.	Vastattu hyvinvointialueen valmistelun tiedonkeruuseen ja kyselyihin. Osallistuttu tietoisuuhiin ja seurattu lakimuutoksia.	Toteutuu

Talous

40 OPETUSLAUTAKUNTA Selite	Talousarvio 2022	Talousarvio- muutos 2022	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	444 643	296 000	740 643	876 173	135 530
TOIMINTAKULUT	-25 911 177	-318 157	-26 229 334	-26 172 863	56 471
TOIMINTAKATE	-25 466 534	-22 157	-25 488 691	-25 296 690	192 001

400 Kasvatus- ja koulutuspalvelujen hallintopalvelut

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Tehtäväluejohtaja sivistysjohtaja

Tehtävälue sisälsi opetuslautakunnan määrärahat ja koulutoimiston asiantuntijoiden tuottamat palvelut kasvatukseen ja koulutuksen toimialalle. 9-jäseninen lautakunta kokoontui pääsääntöisesti kerran kuussa. Lautakunta ja toimialan esihenkilöt pitivät yhteisen iltakoulun 16.8.2022 ja lautakunta piti strategiailtakoulun 30.8.2022. Kokouksia pidettiin 10 ja asioita käsiteltiin 133 pykälässä. Asioina oli mm. Aittolan koulun jatkamisedellytysten tarkastelu, hanke- ja avustusasiat, valtuustoaloitteet, suunnitelmien päivitykset sekä toiminnan resurssointi ja talousarviomuutokset.

Tehtävälueella huolehdittiin opetuslautakunnan asiakirjahallinnosta ja arkistoinnista, asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä ohjeistettiin ja valvottiin lautakunnan alaisten tehtävälueiden toimintaa. Tehtävälue vastasi mm. koulukuljetusten sopimuksista ja järjestelyistä, vakituisen kouluhenkilökunnan rekrytoinnista ja yhteisestä koulutuksesta, kouluuntuloilmoittautumisista, laskutuksesta, sähköisistä lomakkeista, tilastoinnista, kyselyistä, tiedonsiirroista ja asiakaspalvelusta sekä talousarvion ja tilinpäätöksen laadinnasta yhdessä vastuuyksikköjen kanssa.

Kirjaamossa tehtiin 572 avausta Dynastia-asianhallintajärjestelmään. Toimialan viranhaltijat tekivät 990 viranhaltijapäätöstä, joista julkisena 689 ja salaisena 301 päätöstä. Kuntarekry-ohjelman kautta tehtiin 35 rekrytointi-ilmoitusta (kaupungin ilmoitukset yhteensä 44). ICT-palvelut siirsi toimialan sähköpostiosoitteet muotoon edu.nivala.fi hallintoa lukuunottamatta. Kaikkia toisen denantin käyttönotosta aiheuneita vaikutuksia ei ole osattu arvioida ja selvittävää on edelleen.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Kehitämme kuntalaisten digitaalisia palveluja.	Ylläpidämme ja kehitämme hallinto-ohjelmia ja kuntalaisille tarjottavia sähköisiä palveluja.	Osallistuminen kaupungin intranetin ja internet-sivujen sisällöntuotantoon ja tiedottamiseen somekanavilla. Asiakkaiden sähköisten palvelujen ylläpitäminen ja kehittäminen.	Osallistuttu kapupungin Vakka-intranetin, internetin ja palvelutietovarannon ylläpitämiseen sekä sähköisten palvelujen ylläpitämiseen ja kehittämiseen.	Toteutuu ■

Talous

400 Kasvatus- ja koulutuspalvelujen hallintopalvelut Selite	Talousarvio 2022	Talousarvio-muutos 2022	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-266 925	0	-266 925	-250 917	16 008
TOIMINTAKATE	-266 925	0	-266 925	-250 917	16 008

402 Koulukuraattori- ja psykologipalvelut

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Tehtävälajejohtaja

Oppilas- ja opiskelijahuolto on oppilaiden ja opiskelijoiden hyvän oppimisen, psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä. Oppilas- ja opiskelijahuolto toteutetaan yksilöllisenä ja yhteisöllisenä. Koulukuraattori- ja koulupsykologipalvelut kuuluivat oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisesti esi- ja perusopetuksen oppilaille sekä toisen asteen opiskelijoille osana opiskeluhuoltoa. Opiskeluhuollon ohjausryhmänä toimi moniammatillinen NOHOR.

Tehtävissä toimi kolme vakinaista koulukuraattoria. Vastaavan koulukuraattorin paikka oli täyttämättä, mutta sen sijaan oli palkattuna yksi määräaikainen koulukuraattori. Koulupsykologipalveluissa saimme vuoden alusta rekrytoitua virkapsykologin, mikä vähensi ostopalvelun tarvetta. Niva-Kaijan koululle ostettiin edelleen koulupsykologipalvelua yksi päivä viikossa sekä varauduttiin tarpeen mukaan ostamaan lisätutkimuksia.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolakia muutettiin 1.1.2022 siten, että siihen lisättiin velvoittava säännös koulukuraattori ja -psykologipalveluiden sitovista henkilöstömitoituksista: yhtä koulukuraattoria kohden tulee olla enintään 670 opiskelijaa ja yhtä psykologia kohden enintään 780 opiskelijaa. Koulukuraattoreiden ostalta mitoitus Nivalassa täyttyi. Koulupsykologin osalta säännös tulee voimaan 1.8.2023.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Kehitämme toiminnallisesti ja taloudellisesti laadukkaita palveluja palvelurakennetta ja toimintatapoja uudistamalla.	Valmistelemme koulukuraattoreiden ja -psykologipalvelujen siirron hyvinvointialueen vastuulle.	Siirto toteutuu vuoden lopussa.	Tehtävälaje poistui vuoden loputtua kaupungin talousarvioasetelmasta. Hyvinvointialueiden aloittaessa v. 2023 koulukuraattorit- ja koulupsykologit siirtyivät hyvinvointialueen työntekijöiksi.	Toteutuu ■
Tuotamme osaamista, hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluja asukkaiden elämänkaaren eri vaiheissa.	Turvaamme koulupsykologipalvelut ja oppilastestaukset ostopalveluilla.	Palvelusopimukset ja oppilastestaukseen odottavien määrä.	Virkapsykologi aloitti 1.1.2022. Ostopalvelusopimukset oli Taitomaja Oy:n ja Koulupsykologi Maija Koivukankaan kanssa.	Toteutuu ■
Varmistamme kaikissa palveluissa toimivat yhteistyöverkostot ja -foorumit.	Teemme yhteistyötä PPKy Kallion sekä muiden lasten ja nuorten asioista vastaavien tahojen kanssa.	Osallistuminen työryhmien toimintaan ja tiimipalaverit.	Toimintamallit PPKY Kallion kanssa laadittu ja käyttöön otettu: Kun huoli herää, Nepsy-prosessi, Perhekeskusverkosto	Toteutuu ■

			ja Sijoitetun lapsen koulupolku. Toimintamalli kouluilla alaikäisten lainvastaisten tekojen varalle hyväksytty ja käyttöön otettu. Toteutettu kaksi Lasten ja nuorten Foorumia. Moniammatillinen opiskeluohjauksen ohjausryhmä on kokoontunut. Kouluilla on yhteisölliset opiskeluohjaukset.	
--	--	--	--	--

Talous

402 Koulukuraattori- ja psykologipalvelut	Talousarvio	Talousarvio-	Talousarvio +	Tilinpäätös	
Selite	2022	muutos 2022	muutos	2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	18 050	0	18 050	19 109	1 059
TOIMINTAKULUT	-454 317	0	-454 317	-411 603	42 714
TOIMINTAKATE	-436 267	0	-436 267	-392 494	43 773

410 Peruskoulut

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Tehtäväluejohtaja sivistysjohtaja

Järjestimme perusopetuksen perusopetuslain ja -asetuksen sekä opetussuunnitelman mukaisesti. Koululaisella on oikeus saada perusopetuslain ja voimassa olevan opetussuunnitelman mukaista opetusta ja siihen liittyvät tukipalvelut (koulukuljetus, kouluruoka ja oppilashuollon palvelut) jokaisena koulupäivänä. Oppilaalla on oikeus edellytyksensä mukaiseen opetukseen sekä yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen tuen tarpeen ilmetessä. COVID-19 tauti- ja sen jälkiseuraukset vaikuttivat edelleen opetusjärjestelyihin ja lasten tuen tarpeeseen. Lukuvuonna oli käytettävissä valtiolta saatua erityisavustusta vaikutusten lieventämiseen, mutta sen lisäksi tarvittiin monialaista yhteistyötä.

Nivalassa toimi 11 perusopetuksen alakoulua ja yksi yläkoulu. Aittolan koulun jatkamisedellytyksiä selvitettiin ja tarkastelu päätettiin tehdä syksyllä 2024. Syyslukukauden 2021 alkaessa käytöön otetun Junttilan koulun vihkijäiset pidettiin 31.5.2022. Haikaran koulun opetusjärjestelyissä huomioitiin aloitetun saneerauksen/uudisrakentamisen vaikutus. Valtuusto päätti toteuttaa Erkkilän koulun uusinvestoinnin vuokratulla tilaelementtimallilla.

	Peruskoulujen oppilastilasto VV. 2023/24--2027/28					22.2.2023		
	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	2026-27	2027-28	2028-29	2029-30
(väestötiedot 1/2023) luvuissa ei esiopetusoppilaita								
Ahde	95	83	86	76	78	73	72	65
Aittola	44	39	36	36	33	28	22	23
Erkkilä	62	65	62	60	54	43	40	34
Haapala	70	62	61	63	57	59	54	52
Haikara	117	116	105	108	99	97	90	81
Junttila	68	60	61	54	48	54	53	47
Järvikylä	58	57	62	58	50	51	47	42
Karvoskylä	58	61	57	59	61	60	57	52
Kyösti Kallion k	291	276	261	252	244	236	233	223
KKK/pienryhmät *	82	79	75	60	54	42	7	
Malila	53	50	50	43	41	37	36	35
Väläkylä	61	58	55	54	48	43	37	36
Yhteensä	1059	1006	971	923	867	823	748	690
Niva-Kaija	520	521	530	525	513	487	438	415
Yhteensä	1579	1527	1501	1448	1380	1310	1186	1105
*Alakoulujen pienryhmäopetus on keskitetty Kyösti Kallion koululle. Oppilaiden siirtymiset omilta sivukylien kouluilta pienryhmäopetukseen ei näy tilastossa.								

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiselle	Toteuma 31.12.	Tila
Yrittäjyys on osa nivalalaista arkea.	Toteutamme opetussuunnitelmaan sisältyvää yrittäjyyskasvatusta ja olemme mukana Yrityskylä-toiminnassa.	Opetussuunnitelman toteutuminen. Alakoulujen ja yläkoulun osallistuminen Yrityskylä -toimintaan.	Koulut toteuttivat opintojakson ja käynnin Yrityskylässä Oulussa. Yrityskyläsopimus uusittiin.	Toteutuu
Edistämme kestävästä kehitystä.	Laajennamme Kestävä kehitys 50/50 energiahanketta uusiin toimipaikkoihin.	50/50 - energiasäästöhankeeseen osallistuvien toimipaikkojen määrä	Asiaa selvitettiin ja todettiin, ettei pilotointi ole toteutunut (korona ja etätyöskentelujaksot). Oppilaiden ja toimipaikkojen henkilökunnan mahdollisuudet energiansäästöihin nähtiin rajallisiksi. Päätettiin ettei aloiteta erillistä energiansäästöhanke. Opetussuunnitelmiin sisältyy ilmasto- ja energia-asioiden käsittely opetuksessa ja siten aihe on esillä opetuksessa sekä projektiluontoisissa ja monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa.	Ei toteudu
Kehitämme toiminnallisesti ja taloudellisesti laadukkaita palveluja palvelurakennetta ja toimintatapoja uudistamalla.	Huomioimme ikäluokkien pientymisen palvelurakenteessa. Parannamme palvelutarjontaa erityisen tuen tarpeessa oleville lapsille käynnistämällä toinen etu-luokka. Siirrämme koulujen esiopetusryhmien hallinnonin varhaiskasvatukseen.	Aittolan koulun jatkamisen edellytykset vuoden 2024 jälkeen on tarkasteltu ja koulun jatkosta päätetty keväällä 2022. Opetuslautakunta on päättänyt keväällä 2021 perusopetusryhmien määrän seuraavaa lukuvuotta varten. Toisen etuluokkatoiminta on käynnistetty syksyllä 2022. Esiopetuksen hallinnointi on keskitetty varhaiskasvatukseen 1.8.2022 lukien.	Aittolan koulun jatkotarkastelulle on annettu kahden vuoden lisäaika valtuuston päätöksellä. Perusopetus- ja esiopetusryhmien määrä päätetty ja tuntikehyt sekä avustusten kautta saatu resurssi jaettu käyttöön. Toinen etuluokka käynnistetty 1.8.2022. Esiopetuksen hallinnonin selvittäminen ja päätös siitä siirtyi.	Toteutuu osittain
Tuotamme osaamista, hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluja asukkaiden elämänkaaren eri vaiheissa.	Vahvistamme lasten ja nuorten myönteistä minäkuvausta, pärjävyyttä ja osallisuutta. Koulutamme henkilökuntaa uusiin toimintatapoihin.	Oppilaskuntatoiminta Koulujen YHR-toiminta Koulutukset Nepsy-toimintaan ja positiivisen pedagogiikan käyttöön.	Jokaisella koululla toimii oppilaskunta ja YHR. Erityisopettajat ovat osallistuneet Nepsy-koulutukseen. Positiivinen pedagogiikka on mukana arjen toiminnassa.	Toteutuu
Luomme edellytyksiä	Järjestämme lapsille ja nuorille	Harrastamisen mallin kerhojen määrä ja	Harrastamisen malli toimii kouluilla. Jokaisella	Toteutuu

turvalliselle liikkumiselle ja monipuoliselle harrastustoiminnalle.	harrastamismahdollisuuksia Nivalan harrastamisen mallilla ja koulujen kerhotyönä.	osallistuneiden lasten määrä. Koulujen kerhojen määrä ja osallistuneiden lasten määrä.	koululla toimi omia koulukerhoja.	
---	---	---	-----------------------------------	---

Talous

410 Peruskoulut Selite	Talousarvio 2022	Talousarvio- muutos 2022	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	341 593	131 533	473 126	394 174	-78 952
TOIMINTAKULUT	-16 456 572	-131 532	-16 588 104	-16 401 707	186 397
TOIMINTAKATE	-16 114 979	1	-16 114 978	-16 007 534	107 445

415 Varhaiskasvatuspalvelut

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Tehtäväluejohtaja varhaiskasvatusjohtaja

Varhaiskasvatus on lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus. Määräajat varhaiskasvatuspaikan järjestämiselle asettaa varhaiskasvatuslaki. Perusopetuslaki ja -asetus säätelevät esiopetuksen järjestämistä. Lapsella on oikeus edellytystensä mukaiseen opetukseen esiopetuspaikassa sisältäen yleisen, tehostetun ja erityisen tuen.

Varhaiskasvatuspalvelua toteutettiin seuraavina kokonaisuuksina: päiväkotihoido, esiopetus, varhaiskasvatus vuoropäiväkodissa, perhepäivähoito, palveluseteli (yksityinen palveluntuottaja), varhaiserityiskasvatus, varhaiskasvatuksen kerhotoiminta, lastenhoidontuet (kotihoidon tuki, yksityisen hoidon tuki ja kuntalisä, joustava ja osittainen hoitoraha). Kaupungissa toimi kuusi kunnallista päiväkotia ja kaksi yksityistä Pilke-päiväkotia.

Pirttirannan päiväkodille siirrettiin lisätilaa Haikaran koululta (Huvila). Nokelan päiväkodille vuokrattiin lisätilaa (Majakka). Varhaiskasvatuksen kulut nousivat sisäisten toimintamenojen kustannuskehityksen (vuokrat, ruokahuolto- ja IT-palvelut) ja palkkakehityksen vuoksi. Varhaiskasvatus muutettiin maksuttomaksi vuoden alusta lukien. Lisäksi varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön määrärahaa kotihoidontuen kuntalisän maksamiseen kotona hoidettaville alle 2-vuotiaille. Vuosina 2021-22 Nivalan varhaiskasvatus on toiminut kaksivuotisen esiopetuksen kokeilukuntana. Opetusministeriö valitsi toimipaikat ja 2016 ja 2017 syntyneitten ikäluokasta kokeiluun 20% lapsista. Kokeilu järjestetään Vilkun ja Knuutinpuhdon päiväkodeissa. Arvioimme ja kehitimme pedagogiikkaa, toimintatapoja ja palvelurakennetta. Vahvistimme henkilöstön osaamista ja työhyvinvointia

Varhaiskasvatusikäisiä lapsia oli 1.12.2022 hoidossa 339, joista päiväkodeissa 206, perhepäivähoidossa 62 ja yksityisillä 71. Varhaiskasvatuksen esiopetuksessa oli 89 lasta. Edelliseen vuoteen verrattuna päiväkodeissa hoidettavien lasten määrä lisääntyi 33 lapsella; perhepäivähoidossa oli 16 lasta vähemmän. Kaikkiaan varhaiskasvatuksessa oli 22 lasta edellisvuotta enemmän, mutta esikoululaisia neljä vähemmän eli kokonaisuus kasvoi +18 hoidettavalla.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen tehtävälueella

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Laadukkaiden palvelujen, hyvän arjen ja asumisen kaupunki	Suuntaamme vapautuvaa varhaiskasvatuksen reurssia avoimen varhaiskasvatuksen ja kerhomuotoisen toiminnan kehittämiseen.	Alle esiopetusikäisten osallistuminen varhaiskasvatukseen	Vuoden 2022 lopussa varhaiskasvatukseen osallistumisaste alle esiopetusikäisten ikäluokissa oli 69 %.	Toteutuu ■
	Vahvistamme uusia toimintatapoja (mm. kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu, Liikkuva varhaiskasvatus - projekti)	Toiminnan arvioinnin työkalut käytössä (asiakaskyselyt, vasu-pohjaiset arviointityökalut, Toiminnan arvioinnin käsikirja, Pienin askelin -toimintamalli)	Liikkuva varhaiskasvatus - hanke päättyi toukokuussa 2022. Sen myötä käytäntöön jäi hyviä, pysyviä liikunnallista elämäntapaa tukevia käytäntöjä. Varhaiskasvatus osallistui yksittäin kasvatus- ja	Toteutuu ■

			koulutuspalvelujen laadunarviointiprosessiin arviointi-illoissa helmimaaliskuussa. Kaksivuotisen esiopetuskokeilun myötä Nivalan varhaiskasvatus on mukana valtakunnallisessa arviointityössä.	
Varmistamme osaavan henkilöstön riittävyyden.	Vahvistamme henkilöstön osaamista ja ammattitaitoa	VASU-perustaiset paikalliset ja alueelliset koulutukset (koulutusten määrä, osallistujien määrä)	Keväällä 2022 on laatittu uusi varhaiskasvatussuunitelma 1.8.2022 voimaan astuneen lakimuutoksen velvoittamana (kolmiportainen tuki). Arjen käytäntöjen opas on päivitetty vastaamaan uutta varhaiskasvatussuunnitelmaa. Haasteena on ollut koulutetun henkilöstön saatavuus sijaisuuksiin. Esimerkiksi kolmea kiertävää varahoitajaa ei kahdesta hakukierroksesta huolimatta saatu rekrytoitua	Toteutuu osittain

Talous

415 Varhaiskasvatuspalvelut Selite	Talousarvio 2022	Talousarvio- muutos 2022	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	10 000	164 467	174 467	272 451	97 984
TOIMINTAKULUT	-6 971 533	-186 624	-7 158 157	-7 412 269	-254 112
TOIMINTAKATE	-6 961 533	-22 157	-6 983 690	-7 139 819	-156 128

420 Lukiopalvelut

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Tehtäväluejohtaja lukion rehtori

Lukion tehtävänä on antaa laaja-alainen yleissivistys ja riittävät valmiuden lukion oppimäärään perustuviin jatko-opintoihin. Syksyllä 2020 aloittaneet noudattivat vielä vanhaa vuonna 2016 käyttöön otettua opetussuunnitelmaa ja syksyllä 2021 ja 2022 aloittaneet 1.8.2021 käyttöön otettua opetussuunnitelmaa. Päivitetty lukiolaki tuli voimaan 1.8.2019 ja oppivelvollisuuslaki 1.8.2021. Oppivelvollisuuslain mukaisesti toinen ikäluokka aloitti maksuttomassa lukiokoulutuksessa syksyllä 2022. Vastasimme yhteistyösopimuksen perusteella JEDU:n Nivalan yksikön kaksoistutkintoa suorittavien oppilaiden lukio-opinnoista ja ylioppilaskirjoituksista.

Hallinnoimme Uuden osaamisen lukio -ESR hanketta, joka jatkui vuoden 2022 loppuun saakka. Hankkeessa kehitettiin uuden opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti alueen lukioiden elinkeinoelämä- ja korkeakoulu yhteistyötä. Loppuvuodesta liityimme Eleven+ lukioverkon yhteiseen hankkeeseen, jossa selvitetään alueen etälukiotoimintaa. Oppilailla oli mahdollisuus osallistua Jedun Nivalan yksikön ja Nivalan Liikuntakeskuksen kanssa toteutettavaan Harrasteakatemiatoimintaan. Toimintaa on laajennettu siten, että liikunnan lisäksi tarjolla oli myös musiikki ja teatteritoimintaa.

Oppilasmäärä 20.9.2022: 1 lk 58, 2 lk 59, 3 lk 56, 4 lk 2, yht. 175, lisäksi Jedun Nivalan yksikön lukio-opintoja suorittavia oppilaita 23.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Yrittäjyys on osa nivalalaista arkea.	Toteutamme opetussuunnitelman mukaista yrittäjyyskasvatusta.	Opetussuunnitelman ja opintojaksojen toteutuminen.	Yrittäjyysopinnot sisältyvät lukion opetussuunnitelmaan ja toteutuvat. Uuden osaamisen lukio UuLops -hankkeella jatkoaika 31.12.2022 saakka. Vuosi yrittäjänä -ohjelmassa perustettiin lv 2021-2022 viisi yritystä.	Toteutuu ■
Edistämme kestävä kehitystä.	Toteutamme opetussuunnitelmaan sisältyvän kestävä kehityksen opetusta.	Opetussuunnitelman toteutuminen ja teemapäivät.	Opetus on järjestetty opetussuunnitelmien mukaisesti. Keväällä valmistui 53 ylioppilasta, josta kolme kaksoistutkintolaista. Lukiolla on järjestetty tapahtumia ja tilaisuuksia eri teemoilla. Toukokuun alussa oli kaksipäiväiset UuLops-hankkeen	Toteutuu ■

			tapahtumapäivät. Biologian ja maantiedon opiskelijoiden matkat Haapajärven sahalle ja Äänekosken biotuotetehtaalle toukokuussa.	
Tuotamme osaamista, hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluja asukkaiden elämänkaaren eri vaiheissa.	Järjestämme hyvää lukio-opetusta ja ohjausta.	Opiskelijoiden palaute.	Nivalan lukio sai erityisen hyvää opiskelijapalautetta viimeisimmässä kouluterveyskyselyssä.	Toteutuu ■
Luomme edellytyksiä turvalliseen liikkumiseen ja monipuoliseen harrastustoiminnalle.	Laajennamme Harrasteakatemiaa toimintaa taito- ja taideaineisiin.	Taito- ja taideaineiden käynnistyminen Harrasteakatemiassa.	Mukana lv. 2021-2022 yhteensä 48 opiskelijaa, josta 34 Nivalan lukiolta ja 14 Jedulta. Toimintaa on ollut urheilun, teatteritaiteen ja bänditoiminnan linjoilla.	Toteutuu ■

Talous

420 Lukiopalvelut Selite	Talousarvio 2022	Talousarvio- muutos 2022	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	75 000	0	75 000	190 439	115 439
TOIMINTAKULUT	-1 761 830	0	-1 761 830	-1 696 367	65 463
TOIMINTAKATE	-1 686 830	0	-1 686 830	-1 505 927	180 903

50 HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Toimialajohtaja hyvinvointijohtaja

Hyvinvoinnin toimialan tehtävänä on koko väestön hyvinvoinnin ja elämänlaadun parantaminen sekä kaupungin näkyvyyden ja vetovoimaisuuden kehittäminen. Palveluja tuotetaan tiiviissä yhteistyössä kaupungin eri toimialojen ja kaupunkikonsernin muiden toimijoiden sekä eri järjestöjen, yhdistysten, yritysten ja muiden organisaatioiden kanssa. Hyvinvoinnin toimialan palveluilla ennaltaehkäistään terveydellisiä ja sosiaalisia ongelmia. Toimialan tehtävänä on kerätä ja hyödyntää tutkittua tietoa päätöksenteon tueksi ja huolehtia, että kaikilla nivalalaisilla toimijoilla on mahdollisuus hyödyntää luontevasti laajaa hyvinvointikertomusta oman toimintansa suunnittelussa. Toimiala valmistelee ja käynnistää erilaisia oman toimialaansa liittyviä kehittämishankkeita. Hyvinvoinnin toimiala varmistaa, että sen kaikissa palveluissa on toimivat yhteistyöverkostot ja -foorumit. Jatkossa toimintaan tulee vaikuttamaan olennaisesti tulevien hyvinvointialueiden perustaminen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tulee korostumaan entistä enemmän kuntien tehtävissä. Toimiala on aktiivisesti mukana alueellisissa ja valtakunnallisissa verkostoissa.

Toimintaa ohjaavat Kuntalaki, Terveydenhuoltolaki, eri palvelujen omat erityislait, Nivalan kaupunkistrategia, Nivalan laaja hyvinvointikertomus, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisopimus, eri tehtäväalueiden omat suunnitelmat ja sopimukset. Hyvinvoinnin toimialan palveluista tuotetaan omana toimintana hallintopalvelut, kulttuuripalvelut, nuorisopalvelut, hyvinvointipalvelut ja kirjastopalvelut. Kirjasto osallistuu Pohjois-Suomen E-kirjastoon sekä Oulun ja Joki-kirjastojen vetämiin alueellisiin kehitystyöryhmiin. Ostopalveluina tuotetaan kansalaisopisto (Jokilatvan opisto), musiikkiopisto (Jokilaaksojen musiikkiopisto), tanssiopisto (Tanssiopisto Uusikuu), liikuntapalvelut (Nivalan Liikuntakeskus Oy), etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta (Nivalan työpajasäätiö).

Hyvinvoinnin toimiala vastaa kaupungin markkinoinnin kehittämisestä kaupunginhallituksen linjausten mukaisesti.

Keskeisiä muutoksia ja samalla myös vaikuttavia korona exit -toimenpiteitä:

- hyvinvointijohtajan työajan lisääminen (työaika 100 %)
- toisen kulttuurituottajan palkkaaminen
- lapsiperheiden kotipalvelutoiminnan jatkaminen yhteistyössä MLL Pohjois-Pohjanmaan piirin kanssa (määräraha siirtyy hyvinvoinnin toimialalle)
- liikuntapalveluissa seniorikortin maksuttomuus yli 75-vuotiaille
- Liikuntakeskus Oy:n tilojen maksuttomuus ohjatussa liikunnassa alle 10-vuotiaille
- koulunuorisotyöntekijän toimen vakinaistaminen
- Jatkorahoituksen hakeminen toiselle etsivä nuorisotyöntekijälle (Työpajasäätiö). Vuoden 2022 aikana käydään Työpajasäätiön kanssa keskustelut etsivä nuorisotyön siirtämisestä kaupungin omaksi toiminnaksi.

Toimialan hankkeet

Hallintopalvelut

Harrastamisen Nivalan malli, yksivuotinen, kokonaiskustannukset (30.6.2022 asti) 92.800 €, omavastuu 21.400 €, rahoitus P-S:n AVI, päätös saatu toukokuussa 2021, jatkohakemus tehdään, jos hankerahoitusta on tarjolla

Kulttuuripalvelut

Monitoimihallin prosenttitaiteen rahoitushaku Taiteiden edistämiskeskukselta n. 30.000 € helmi-maaliskuussa 2022.

Pohjois-Pohjanmaan Kulttuurikenttä – Yhteistyötä ja vaikuttavuutta kulttuuripalveluihin -hanke, 2022-23, rahoitushaku menossa, Pohjois-Pohjanmaan liitto vastaa omarahoitusosuudesta

Nuorisopalvelut

Koulunuorisotyö 1.12.2020-31.7.2022, kokonaiskustannukset (-22) 29.800 €, omavastuu 14.800 €, rahoitus P-S:n AVI, päätös rahoituksesta saatu marraskuussa 2020

Leirit nuorisopalveluissa, yksivuotinen, kokonaiskustannukset 9.900 €, omavastuu 3.900 €, rahoitus P-S:n AVI, päätös rahoituksesta toukokuussa 2022

Hyvinvointipalvelut

Osallisuushanke, kaksivuotinen, Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry:n hallinnoima, omavastuu 2.000 €, päätös rahoituksesta tullut keväällä 2021

Nikotiinipakkahanke, kolmivuotinen, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin hallinnoima, rahoitus THL:lta, ei omavastuuta, päätös rahoituksesta joulukuussa 2021.

Voimaa vanhuuteen, kaksivuotinen 2021-22, rahoitus Ikäinstituuttista

Kirjastopalvelut

Nuorten ja nuorten aikuisten lukuharrastuksen edistäminen hyvinvoinnin kehittäjänä 1.11.2021-31.12.2022, kokonaiskustannukset 21.126 €, omavastuu 4.236 €, rahoitus P-S:n AVI, rahoituspäätös syyskuu 2021, lisätalousarvio 2022.

Kuule mua! -demokratiahanke, 1.11.2021-31.12.2022, kokonaiskustannukset 18.000 €, omavastuu 5.000 €, rahoitus P-S:n AVI, rahoituspäätös saatu lokakuussa 2021

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Tuotamme osaamista, hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluja asukkaiden elämänkaaren eri vaiheissa.	Päivitämme toimialamme työntekijöiden tehtäväkuvat. Huomioimme päivittämisen yhteydessä mm. uudet toimet, tehtäväalueen sisäiset työnjaot ja kaupunkimarkkinoinnin tehtävät.	Tarkistettujen tehtäväkuvien määrä verrattuna toimialan työntekijämäärään.	Tehtäväkuvausten päivittäminen on aloitettu loppuvuonna 2022. Työ saatetaan loppuun vuoden 2023 alkupuolella.	Toteutuu osittain
	Kehitämme toritoimintaa. Haastamme järjestöt	Kesän aikana toritapahtumia kesä-, heinä- ja elokuussa	Kesän 2022 aikana toteutuivat kaikki suunnitellut olleet	Toteutuu

	mukaan järjestämään toritapahtumia.	vähintään kahdeksan (8). Arvioitu osallistujamäärä.	8 toritapahtumaa. Lisäksi torilla järjestettiin mm. Kapina-rallin lähtötapahtuma. Järjestöt ja yhteisöt ovat olleet aktiivisia torin käyttäjiä.	
Haemme ja kohdennamme hanke- ja kehittämisrahoitusta aktiivisesti.	Toimialamme hanketoiminta on aktiivista ja arvioimme hankkeiden toimintaa ja vaikuttavuutta.	Käynnistyneiden hankkeiden määrät ja saadun hankerahoituksen määrä. Tehtyjen arvioiden määrä ja niiden käsittelyt lautakunnassa.	Käynnistyneitä tai meneillään olevia hankkeita oli hyvinvoinnin toimialalla vuonna 2022 yhteensä 11. Näiden hankerahoituksen yhteissumma oli 1 270 406 euroa, joskin osassa hankkeita Nivala oli osatoteuttajana ja osa hankkeista jakautuu useammalle vuodelle.	Toteutuu
Varmistamme kaikissa palveluissa toimivat yhteistyöverkostot ja -foorumit.	Olemme aktiivisesti mukana alueellisissa ja valtakunnallisissa hyte-verkostoissa ja jaamme osallistumisvastuita omalla toimialalla huomioiden henkilöiden osaamiset.	Keskeisten verkostojen määrät ja vastuiden jakaantuminen	Hyvinvoinnin toimiala on mukana esim. POPhyte-yhteisössä, Terve Kunta-verkostossa, HYTE-oppimisverkostossa sekä hyvinvointijohtamisen verkostossa osallistuen aktiivisesti yhteisöjen ja verkostojen palaveriin sekä koulutuksiin.	Toteutuu
	Perustamme työryhmän kartoittamaan Kyösti ja Kalervo Kallion museon ja Peltoluontokeskus Agrikumin erilaisia tilaratkaisuja ja rahoitusvaihtoehtoja.	Ryhmän toiminta on käynnistynyt/ ei ole käynnistynyt.	Nivalan kaupunki on yhteistyössä Nivalaseuran ja Jokihovi OY:n kanssa allekirjoittanut 5.7. aiesopimuksen Peltoluontokeskusteeman kehittämisestä. Keskustelut Kyösti ja Kalervo Kallion museo jatkosta ovat käynnistyneet.	Toteutuu osittain
Valmistaudumme pandemian jälkeiseen aikaan.	Toteutamme kaupungin korona exit-suunnitelmaa.	Toteutus verrattuna suunnitelmaan.	Erilaisten tapahtumien määrä on palautunut	Toteutuu

			vähintään pandemiaa edeltävälle tasolle. Samoin tapahtumiin osallistuneiden henkilöiden määrä. Etätyökäytänteitä on jatkettu jossain määrin, kuten myös erilaisten kokousten järjestämistä etänä.	
--	--	--	---	--

Talous

50 HYVINVOINTILAUTAKUNTA Selite	Talousarvio 2022	Talousarvio- muutos 2022	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	169 474	13 000	182 474	177 883	-4 591
TOIMINTAKULUT	-2 559 346	-68 836	-2 628 182	-2 623 729	5 250
TOIMINTAKATE	-2 389 872	-55 836	-2 445 708	-2 445 846	659

Hyvinvointilautakunnan vuoden 2022 talousarvio toteutui kokonaisuudessaan hyvin. Merkittävimpiä määrärahojen ylityksiä tai alituksia aiheuttivat henkilöstöjärjestelyt. Niistä on kerrottu tarkemmin toimipistekohtaisesti. Vuoden lopussa hyvinvoinnin toimialalle kohdentui Jokilatvan opiston 50 559 euron jälkilaskutus, johon ei ennätetty enää tehdä lisätalousarviota.

570 Hyvinvointitoimialan hallintopalvelut

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Hyvinvointilautakunta, tehtävälajejohtaja hyvinvointijohtaja

Hyvinvoinnin toimialan hallintopalveluihin kuuluvat hyvinvointilautakunta, hyvinvointijohtaja ja toimistopalvelut sekä palvelusopimukset kansalaisopistosta, musiikkiopistosta, tanssiopistosta, liikuntapalveluista, etsivä nuorisotyöstä ja nuorten työpajatoiminnasta. Hyvinvointilautakunnan perustehtävät on määritelty kaupunginvaltuuston hyväksymässä hallintosäännössä. Hallintopalvelu huolehtii hyvinvointilautakunnan asiakirjahallinnosta ja arkistoinnista, asioiden valmistelusta, ennakkovaikutusten arvioinnista, esittelystä ja täytäntöönpanosta sekä tukee, ohjeistaa ja valvoo muiden hyvinvointilautakunnan alaisten tehtävälajeiden toimintaa. Toimistosihteerit hoitaa hyvinvoinnin tehtävien lisäksi myös kaupungin neuvonta- ja yhteispalvelupistettä.

Järjestöavustuksista varataan kumppanuussopimukseen pohjautuen 4H-yhdistykselle 12.500 euroa, Nivala Seura ry:lle 10.000 euroa ja Pohjois-Pohjanmaan MLL:n piirille 5.000 euroa. Toritapahtumien yhteistyöhön järjestöjen kanssa varataan 4.000 euroa. Lisäksi Kyösti ja Kalervo Kallion museosäätiön toimintaan varataan 6.500 euroa. Hakemusten perusteella jaetaan avustuksia järjestöille 52.000 euroa.

Markkinoinnin tehtäviä hoidetaan ja kehitetään edelleen hyvinvoinnin ja muiden toimialojen yhteistyönä.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Viestimme selkeästi ja rakentavasti.	Jatkamme asukasmarkkinointia ja otamme käyttöön uusia toimintatapoja. Määrittelemme vaikuttavuuden mittarit asukasmarkkinointiimme.	Uusien toimintatapojen määrä. Vaikuttavuuden mittarit on määritelty ja otettu käyttöön. Kyllä/ei.	Hyvinvoinnin toimiala on suunnitellut ja toteuttanut runsaasti uusia kaupunkimarkkinointikampanjoita. Näistä esimerkkeinä voisi mainita Alavin Group-musiikkiyhtyeen ja heidän tekemänsä musiikkivideon sekä Pertti Peltopyy-kaupunkimaskotin. Toimiala on myös osallistunut aktiivisesti erilaisiin messu- ja markkinointitapahtumiin omilla osastoillaan.	Toteutuu
Luomme edellytyksiä turvalliseen liikkumiselle ja monipuoliselle harrastustoiminnalle.	Kehitämme harrastamisen Nivalan mallia. Haemme hankerahoitusta, jos sitä on edelleen saatavilla. Jos valtionrahoitusta ei ole saatavilla, niin kehitämme toimintaamme omalla rahoituksellamme.	Hankerahoitus haettu ja saatu. Kyllä/ei. Mallia on kehitetty. Kyllä/ei.	Harrastamisen malli on toiminut aktiivisesti. Edelliseen hankekauteen verrattuna kerhojen sekä osallistujien määrä on lisääntynyt.	Toteutuu

	Kehitämme yhteistyössä Nivalan Liikuntakeskus Oy:n kanssa mittarit kuntalaisten liikunta-aktiivisuuden seuraamiseksi.	Mittarit luotu (kyllä/ei). Mittarit käyttöön otettu (kyllä/ei). Mittarien tuloksia esitetty päättäjille.	Tammi-maaliskuussa järjestetty kuntokampanja keräsi 2182 liikuttua tuntia ja 18100 hiihtokilometriä. Kesällä käynnissä ollut pyöräilykampanja puolestaan keräsi 20900 merkintää. Molempien kampanjoiden suoritusmäärät olivat edellisiä vuosia paremmat. Liikuntakeskuksen kävijämäärät ovat kasvaneet vuodesta 2021, mutta vuoden 2019 tasolle ei ole vielä päästy. Uusien mittaristojen kehittäminen ei toteutunut.	Toteutuu osittain
	Laajennamme seniorikortin maksuttomuuden yli 75-vuotiaille.	Käyttäjämäärä ja käyntikerrat.	Seniorikortti on ollut maksuton yli 75-vuotiaille. Seniorikortteja on myyty alle 75-vuotiaille vuoden 2022 aikana noin 300kpl.	Toteutuu
	Tarjoamme alle 10-vuotiaiden ohjatuille harrastusryhmille maksuttomat tilat Nivalan Liikuntakeskuksen hallinnoimissa liikuntatiloissa.	Ryhmien määrä ja ryhmien käyntikerrat.	Syksyn 2022 aikana oli alle 10-vuotiaiden hakemuksissa 22 joukkuetta/ryhmää, joissa liikkui yhteensä 259 alle 10-vuotiasta lasta.	Toteutuu
Varmistamme kaikissa palveluissa toimivat yhteistyöverkot ja -foorumit.	Päivitämme kumppanuussopimuksemme. Kehitämme sopimusten toiminnan seuraamista ja raportointia.	Kumppanuussopimukset on päivitetty ja niiden raportoinnit ovat käytössä.	Kumppanuussopimukset on päivitetty ja niihin on tehty kuntalaisten palveluja parantavia muutoksia mm. liikuntapalveluiden osalta.	Toteutuu

Talous

570 Hyvinvointitoimialan hallintopalvelut	Talousarvio 2022	Talousarvio-muutos 2022	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	125 000	0	125 000	110 043	-14 957
TOIMINTAKULUT	-1 303 348	-55 836	-1 359 184	-1 370 866	-11 682
TOIMINTAKATE	-1 178 348	-55 836	-1 234 184	-1 260 823	-26 639

Viranhaltijain palkoissa tuli ylitystä, johtuen eläkkeelle jääneen viranhaltijan pitämättä jääneiden lomien maksatuksesta. Lisätalousarvioita tarvittiin kattamaan Jokilatvan opiston suorittamaa lisälaskutusta vuoden 2021 ylitysten osalta. Loppuvuodesta Jokilatvan opisto suoritti vuotta 2022 koskevan 50 599 euron lisälaskutuksen. Tähän ei ennätetty enää tehdä lisätalousarviota. Tämän johdosta hallintopalveluihin vuodelle 2022 varatut määrärahat ylittyivät. Etsivä nuorisotyön toisen työntekijän palkkakuluihin tarvittiin myös lisätalousarviota.

575 Kulttuuripalvelut

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Hyvinvointilautakunta, tehtäväluejohtaja hyvinvointijohtaja

Kulttuuripalvelujen tehtävänä on väestön hyvinvoinnin ja elämänlaadun parantaminen sekä kaupungin näkyvyyden ja vetovoimaisuuden kehittäminen. Kulttuuripalveluja tuotetaan tiiviissä yhteistyössä kaupungin eri toimialojen, kaupunkikonsernin muiden toimijoiden sekä eri järjestöjen, yhdistysten, yritysten ja muiden organisaatioiden kanssa. Kulttuuripalveluilla ennaltaehkäistään terveydellisiä ja sosiaalisia ongelmia.

Nivalan kaupungin kulttuuripalvelut toteuttavat sekä yksilöä että yhteisöä vahvistavaa toimintaa. Tavoitteena on antaa kaikille kaupungin asukkaille taiteellisia elämyksiä, yhteisöllisyyden kokemuksia ja näiden kautta mahdollisuuksia terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Järjestettävillä toiminnoilla ja tapahtumilla lisätään kaupungin vetovoimaisuutta. Nivalan kaupungin kulttuuripalvelut tuottaa eri ikäryhmille tapahtumia läpi vuoden yksin sekä yhdessä hyvinvoinnin toimialan muiden toimijoiden, kaupunkikonsernin muiden toimijoiden, kolmannen sektorin ja muiden yhteistyöverkoston kanssa. Tillarigalleriassa järjestetään läpi vuoden monipuolisia näyttelyjä.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Laadukkaiden palvelujen, hyvän arjen ja asumisen kaupunki	Uusi kulttuurisuunnitelmamme on käytössä ja kehitämme sen toimivuuden arviointia.	Toiminta on kulttuurisuunnitelman mukaista ja arviointia on kehitetty.	Kulttuurisuunnitelma ja kulttuurikasvatussuunnitelma ovat käytössä ja toiminta on ollut niiden mukaista. Vuoden aikana on kehitetty eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja tapahtumatuotantoa luoden uusia tapahtumia ja toimintamalleja.	Toteutuu
	Otamme käyttöön kulttuuripassin.	Passi käytössä/ei käytössä. Lunastettujen passien lukumäärä.	Passia ei ole otettu vielä käyttöön. Sen tarpeellisuutta ja mahdollisia toteuttamistapoja pohditaan. Samalla selvitetään erilaisia toimintamalleja kulttuuripalvelujen saavutettavuuden mittaamiselle.	Toteutuu osittain
Tuotamme osaamista, hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluja asukkaiden elämänkaaren eri vaiheissa.	Palkkaamme toisen kulttuurituottajan ja kirjaamme kulttuurituottajien työnjaot ja vastuut tehtävänkuviin.	Toinen kulttuurituottaja on ottanut tehtävän vastaan ja työnjako tuottajien välillä on kirjattu.	Toisen kulttuurituottajan irtisanouduttua syksyllä täyttölupaa toimen täyttämiseksi ei saatu. Toisen kulttuurituottajan työpanosta on ostettu ostopalveluna Nivala-seuralta 1.9.-31.12.2022 60% työajalla.	Toteutuu osittain
	Kehitämme Tillarigallerian toimintaa.	Tillarigallerian kameravalvonta on toteutettu. Näyttelyyn	Kameravalvontaa ei ole toteutettu, vaan näytteilleasettajien toiveiden	Toteutuu osittain

		on taiteilijan niin halutessa videoitu/kuvattu ja näyttelyyn on mahdollisuus tutustua kaupungin nettisivujen kautta.	mukaisesti valvontaa suorittaa tillarigallerian valvoja. Näyttelyjä ei ole kokonaisuudessaan kuvattu, mutta näyttelyistä on valmistettu markkinointimateriaalia.	
Valmistaudumme pandemian jälkeiseen aikaan.	Nostamme kulttuuritapahtumien määrän vähintään vuoden 2019 tasolle.	Tapahtumien ja osallistujien määrä verrattuna vuoteen 2019.	Vuonna 2019 oli 29 erilaista tapahtumaa, joissa kävijöitä yhteensä 18678. Vuonna 2022 tapahtumia oli 52, joissa kävijöitä oli yhteensä 20249.	Toteutuu

Talous

575 Kulttuuripalvelut Selite	Talousarvio 2022	Talousarvio- muutos 2022	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	2 000	0	2 000	2 855	855
TOIMINTAKULUT	-173 604	0	-173 604	-167 942	5 662
TOIMINTAKATE	-171 604	0	-171 604	-165 087	6 517

Kulttuuripalvelujen työsopimussuhteisten henkilöiden palkkoihin varaus määrärahat alittuivat, koska toisen kulttuurituottajan työsuhde jäi suunniteltua lyhyemmäksi. Vastaavasti ylitystä tuli asiakaspalveluiden ostoihin muilta, koska kulttuurituottajan työresurssia ostettiin Nivala-Seuralta.

580 Nuorisopalvelut

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Hyvinvointilautakunta, tehtäväluejohtaja hyvinvointijohtaja

Nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat nuorisolain mukaan kaupungin tehtäviin. Kaupungin tulee luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa.

Nuorisopalvelujen tehtävänä on:

- edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa
- tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista
- tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa
- edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista
- parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Nuorisopalvelujen toiminnan lähtökohtina ovat

- yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys
- kestävä kehitys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen
- monialainen yhteistyö

Nivalan kaupungin nuorisopalvelut järjestää nuorille aktiivista toimintaa läpi vuoden yksin sekä yhdessä nuorten ja heidän perheidensä, hyvinvointitoimialan muiden toimijoiden, kaupunkikonsernin muiden toimijoiden, kolmannen sektorin ja muiden yhteistyöverkoston kanssa. Nivalassa toimii nuorisovaltuusto ja lasten parlamentti. Monialainen työryhmä toimii nuorisolain ja lastensuojelulain mukaisena paikallisena monialaisena viranomaisyhteistyöverkostonä. Nuorisovaltuustolla on käytettävissä 10 000 euron määräraha.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Tuotamme osaamista, hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluja asukkaiden elämänkaaren eri vaiheissa.	Vakinaistamme koulunuorisotyöntekijän tehtävän 1.8.2022 alkaen. Päivitämme työntekijän tehtäväkuvan.	Koulunuorisotyöntekijä on palkattu ja tehtäväkuva on päivitetty. Kyllä/ei.	Koulunuorisotyö käynnistyi 1.8.2022 kaupungin omana toimintana. Toiminta on käynnistynyt suunnitelmien mukaisesti ja käyttäjiltä saatu palaute on ollut positiivista. Koulunuorisotyöntekijän tehtäväkuvauksen päivittäminen sekä työn vaatavuuden arviointi käynnistyivät loppuvuodesta 2022.	Toteutuu

			Työ saatetaan loppuun vuoden 2023 alussa.	
	Nuoria osallistavaa budjetointia kehitetään.	Osallistavalle budjetoinnille on luotu "pelisäännöt" ja ne ovat käytössä. Kyllä/ei.	Osallistavalle budjetoinnille on laadittu pelisäännöt. Nuorten toiveita on kulttu kyselyiden kautta ja saaduista esityksistä on äänestetty. Vuonna 2022 eniten kannatusta sai moposuoran rakentaminen nuorille. Tämä toive ei mahtunut talousarvion puitteisiin, minkä vuoksi korvaavana toimintana toteutettiin eri lajien (urheilu ja kulttuuri) lajikokeiluja. Lajikokeiluista jäi osallistuvaan budjetointiin varattua rahaa käyttämättä. Käyttämättä jäänyttä rahaa tullaan esittämään siirrettäväksi lisätalousarvion kautta käytettäväksi vuodelle 2023.	Toteutuu osittain
Valmistaudumme pandemian jälkeiseen aikaan.	Lisäämme nuorille suunnattujen tapahtumien määrää vähintään vuoden 2019 tasolle.	Tapahtumien määrät ja osallistujamäärät verrattuna vuoteen 2019.	Tapahtumien määrä on vähintään vuoden 2019 tasolla. Nuorisotilan tapahtumien määrä on ylittänyt koronaa edeltävän tason. Uusina tapahtumia ovat olleet mm. Selvis-illat sekä seksuaalikasvatusilta.	Toteutuu
	Tehostamme nuorisotila Kulmauksen markkinointia ja teemme sen tueksi vuosisuunnitelman.	Vuosittainen kävijämäärä on yli 11.000.	Koko vuoden kävijämäärä oli yhteensä 15 659 kävijää. Näistä nuorisotilalla paikan päällä osallistuneita oli 8242 ja live-lähetysten seuraajia 7417. Tavoite saavutettiin.	Toteutuu
	Elvytämme Lasten parlamentin toiminnan.	Toiminta on käynnistynyt. Kyllä/ei.	Lasten parlamentin toiminta on käynnistynyt. Jokainen alakoulu on valinnut kaksi edustajaa Lasten parlamenttiin. Nuoriso-ohjaaja on käynyt	Toteutuu osittain

			esittelemässä kouluilla Lasten parlamentin toimintaa.	
Kehitämme toiminnallisesti ja taloudellisesti laadukkaita palveluja palvelurakennetta ja toimintatapoja uudistamalla.	Teemme uudelle nuorisovaltuustolle perehdytys- ja koulutussuunnitelman, jonka toteutamme kevään ja syksyn 2022 aikana.	Suunnitelma on tehty ja toteutettu. Kyllä/ei.	Suunnitelmaa ei ole tehty. Käytännön koulutusta on toteutettu mm. iltakoulujen ja koulutusten kautta. Koulutuksiin on osallistunut valtuuston puheenjohtaja sekä muita jäseniä.	Toteutuu osittain ■

Talous

580 Nuorisopalvelut	Talousarvio	Talousarvio-	Talousarvio +	Tilinpäätös	
Selite	2022	muutos 2022	muutos	2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	24 474	0	24 474	20 695	-3 779
TOIMINTAKULUT	-248 618	0	-248 618	-224 991	23 627
TOIMINTAKATE	-224 144	0	-224 144	-204 295	19 849

Nuorten osallistuvan budjetoinnin määrärahoja jäi käyttämättä, koska nuorten äänestämä moposuora ei ollut toteuttamiskelpoinen. Päätös moposuoran tekemättä jättämisestä jäi loppuvuodelle, minkä vuoksi korvaavaa toimintaa ei ehditty riittävästi järjestää.

585 Hyvinvointipalvelut

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Hyvinvointilautakunta, tehtävääaluejohtaja hyvinvointijohtaja

Hyvinvointipalvelujen tehtävänä on hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelu ja siihen liittyvän vuosittaisen raportin tekeminen. Laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021-2024 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 27.5.2021. Hyvinvointipalveluiden keskeinen tehtävä on koordinoida ja tukea uuden hyvinvointisuunnitelman käytäntöön viemistä sekä seurata väestön hyvinvoinnin kehittymistä ja raportoida siitä. Hyvinvointisuunnitelman mukaisilla toimenpiteillä pyritään myös korjaamaan koronavirusepidemiasta johtuvaa hyvinvointivajetta.

Nivalan kaupungin hyvinvointipalvelut on mukana Diakonia ammattikorkeakoulun Osallisuutta ja ihmislähtöisyyttä paikallista yhteistyötä edistämällä- hankkeessa, jonka tarkoituksena on edistää heikoimmassa asemassa olevien ihmisten osallisuutta ja hyvinvointia kehittämällä kuntien osallisuus- ja järjestöyhteistyön osaamista ja käytäntöjä. Hanke kestää 31.5.2023 saakka ja hankkeen avulla hyvinvointipalvelut toteuttaa entistä paremmin tavoitettaan edistää kuntalaisten osallisuutta.

Hyvinvointipalvelujen tehtävänä on väestön hyvinvoinnin ja elämänlaadun parantaminen sekä kaupungin näkyvyyden ja vetovoimaisuuden kehittäminen. Hyvinvointipalveluja tuotetaan tiiviissä yhteistyössä kaupungin eri toimialojen, kaupunkikonsernin muiden toimijoiden sekä eri järjestöjen, yhdistysten, yritysten ja muiden organisaatioiden kanssa. Hyvinvointipalveluilla ennaltaehkäistään terveydellisiä ja sosiaalisia ongelmia.

Tehtävääalueelle kuuluu osallistuminen kaupunkimarkkinointiin, yhteistyö kaupungin ja kolmannen sektorin kanssa, tehtävääalueen hankkeiden suunnittelu, toteutus ja koordinointi, vanhus- ja vammaisneuvoston toiminnan kehittäminen, hyvinvoinnin ja terveyden työryhmän toiminnan kehittäminen, ehkäisevä päihdetyö ja raittiuden edistäminen, yhteistyö liikunta- ja vapaa-aika palvelujen järjestämisessä. Tehtävääalueelle kuuluu myös järjestöjen ja kylien toiminnan aktivointi. Tehtävääalueen tavoitteena on kuntalaisten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen.

Keskeisenä toimintaan vaikuttavana tekijänä on tulevien hyvinvointialueiden perustamisen valmistelu. Sosiaali- ja terveystieteiden uudistus vahvistaa entisestään hyvinvointipalveluiden roolia kunnassa, sillä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen korostuu entistä enemmän kuntien tehtävissä. Hyvinvointipalvelut on vahvasti mukana maakunnallisessa hyte-yhteistyössä ja verkostoissa.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Tuotamme osaamista, hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluja asukkaiden elämänkaaren eri vaiheissa.	Toteutamme hyvinvointisuunnitelmaan kirjattuja osallisuuden edistämisen tavoitteita Osallistumme Diakonia ammattikorkeakoulun osallisuushankkeen mukaisiin toimenpiteisiin	Hyvinvointisuunnitelman mittarit Kuvaus hankkeen toiminnasta	Vuonna 2022 perustettiin kyläneuvosto ja aloitettiin kyläporinat -toiminta kesäkuussa, jossa viranhaltijat jalkautuvat kylille keskustelemaan ajankohtaisista asioista kylillä. Vuonna 2022 järjestettiin kahdet kyläporinat	Toteutuu ■

			<p>Koskenperällä ja Ahteella.</p> <p>Kunta-Akkunan palautekanava otettiin käyttöön ja sitä kautta palautteenanto on helpottunut ja muuttunut vuorovaikutteisemmaksi.</p> <p>N-studion lähetykset ovat jatkuneet hankerahoituksella ja osallistaneet kuntalaisia ajankohtaisiin aiheisiin.</p> <p>Osallistuvaa budjetointia on laajennettu ja varattu vuoden 2023 talousarvioon 20 000 € määräraha kaikkien kuntalaisten osallistuvaan budjetointiin.</p> <p>DIAK:n Yhdessä osallisuutta -hankkeessa pilotoitiin perheiden aamupalatoimintaa, joka kokoontui 8 kertaa ja toimintaan osallistui yhteensä 15 henkilöä.</p>	
Olemme vahvojen kylien kaupunki, jossa edistetään kylien elinvoimaisuutta, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.	Perustamme kyläneuvoston	Kyläneuvosto perustettu (kyllä/ei)	Kyläneuvosto perustettiin vuoden alussa ja se kokoontui v. 2022 kolme kertaa.	Toteutuu
Viestimme selkeästi ja rakentavasti.	Hyvinvointikoordinaattori toteuttaa kaupunkimarkkinointia ja on sometiimin jäsen. Kehitämme somemarkkinointia entistä suunnitelmallisemmaksi.	Toteutettujen somekampanjoiden määrä Seuraajien määrän lisääntyminen Kuvaus toiminnasta	V. 2022 toteutettiin 7 maksettua somekampanjaa. Vuoden 2022 somekanavien seuraajamäärät ovat nousseet yhteensä 14%. Julkaisuja omiin kanaviin on tehty lähes 150 000 kpl. Yhteensä näyttökertoja näille on tullut vuoden aikana yli 2 miljoonaa. Sometiimi on kokoontunut 1-2 kertaa kuussa.	Toteutuu

Talous

<i>585 Hyvinvointipalvelut</i> Selite	Talousarvio 2022	Talousarvio- muutos 2022	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	3 795	3 795
TOIMINTAKULUT	-104 767	0	-104 767	-99 107	6 458
TOIMINTAKATE	-104 767	0	-104 767	-95 312	10 252

Työsopimussuhteisten työntekijöiden palkkoihin varatut määrärahat alitettiin, koska työntekijä oli osan vuodesta virkavapaalla. Vastaavasti tilapäisten viranhaltijoiden palkoissa tuli määrärahojen ylitystä, johtuen sijaisen palkkakuluista.

590 Kirjastopalvelut

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Hyvinvointilautakunta, tehtäväluejohtaja kirjastonjohtaja

Kaupungin tehtävänä on tuottaa kaikille ikäryhmille tarkoitettua kirjastopalvelua (1492/2016 Laki yleisistä kirjastoista). Yleisen kirjaston tulee olla kaikkien käytettävissä ja saavutettavissa. Nivalassa kirjastopalvelut tuotetaan pääkirjastossa ja kirjastoautossa. Kirjaston tehtävänä on: tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin; ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa; edistää lukemista ja kirjallisuutta; tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan; edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kehitämme omatoimikirjaston käytänteitä vuoden aikana. Omatoimikirjaston käyttö lisää henkilökunnan järjestelytyötä lainausosastolla. Päivitämme kirjaston kokoushuoneen kalusteiden osalta, korjaamme näyttelyvalaistusta ja kaluston varastointitilaa. Otamme käyttöön Melindan ja RDA-kuvailun. Osallistumme Pohjois-Suomen E-kirjastoon sekä Oulun ja Joki-kirjastojen vetämiin alueellisiin kehitystyöryhmiin. Seutukuljetus uudistetaan kattamaan koko Joki-kirjaston alueen.

Haemme avustusta nuorten ja nuorten aikuisten lukuharrastuksen edistämiseen hyvinvoinnin kehittäjänä. Hankkeen arvioitu kokonaiskustannus on 21.126 € josta avustusta on 16.900 € ja kaupungin osuus on 20 %, 4.236 €.

Kuule mua! - demokratiahanke 1.11.2021-31.12.2022. Kokonaiskustannukset 18.000 €, omavastuu 5.000 €, rahoitus P-S: n Avi, rahoituspäätös saatu lokakuussa 2021.

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Haemme ja kohdennamme hanke- ja kehittämisrahoitusta aktiivisesti.	Nuorten ja nuorten aikuisten lukutaidon- ja harrastamisen kehittäminen yhteishankkeena avustusrahan turvin. Lukeminen tukee nuorten hyvinvointia. Kuule mua! - hankkeen avulla kehitetään kaupunkilaisten osallistumista päätöksen tekoon ja lisätään kaiken ikäisten kansalaisten vuoropuhelua päättäjien kanssa	Tapahtumat, vinkkaukset, kirjapiirit ja niiden kävijämäärät.	Nuorten ja nuorten aikuisten lukutaitohanke toteutettiin suunnitelman mukaisesti. Hanke jatkuu helmikuulle 2023. Kuule mua -hankkeen kautta tuotettiin N-studiolähetystä vuoden aikana 10 kpl. Hanke päättyi vuoden loppuun.	Toteutuu
Kehitämme toiminnallisesti ja taloudellisesti laadukkaita	Joki-kirjastot ottavat käyttöön Melindan eli kansallisen kuvailun yhteistyöympäristön	Palvelun käyttöönotto.	Melindan käyttöönotto aloitettiin keväällä tietokannan puhdistuksella ja	Toteutuu

<p>palveluja palvelurakennetta ja toimintatapoja uudistamalla.</p>	<p>ja metatietovarannon, joko kokoa kirjastoaineistoja kuvailevat metatiedot yhteen paikkaan. Tietojen keskittäminen säästää työtä ja kustannuksia kirjastoissa sekä mahdollistaa asiakkaiden paremman palvelemisen.</p>		<p>koulutuksella. Lopullinen Melindaan siirtyminen valmistui loppuvuodesta.</p>	
<p>Tuotamme osaamista, hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluja asukkaiden elämänkaaren eri vaiheissa.</p>	<p>Kirjasto vaikuttaa myönteisesti käyttäjiensä lukutaitoon, oppimiseen, hyvinvointiin ja kansalaisidentiteettiin perustoiminnallaan ja tapahtumatuotannollaan.</p>	<p>Tapahtumamäärät lainamäärät / asukas kävijämäärät / asukas</p>	<p>Kirjasto on tuottanut tapahtumia koronasäännösten mukaisesti esim. kirjailijavierailuja 3-4 -luokkalaisille ja 8-luokkalaisille. Muutoin olemme toteuttaneet koulujen kulttuurikasvatussuunnitelmaa. Alakouluille on tehty kirjavinkkausta ja olemme olleet kirjastoauton kanssa erilaisissa tapahtumissa.</p>	<p>Toteutuu</p>
<p>Kehitämme kuntalaisten digitaalisia palveluja.</p>	<p>Osallistumme koko Pohjois-Suomen kattavaan E-kirjastoon ja sen kehittämiseen. Kehitämme kirjaston laitteistoa ja ohjelmistoa kustannustehokkaasti asiakkaiden tarpeiden mukaisesti.</p>	<p>e-aineiston lainat Digitointipisteen hankinnat ja käyttö</p>	<p>Pohjois-Suomen ekirjasto toteutui ja olemme siinä osallisena. Digitointipistettä olemme uusineet hankkimalluutta laitteistoa.</p>	<p>Toteutuu</p>
<p>Olemme vahvojen kylien kaupunki, jossa edistetään kylien elinvoimaisuutta, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.</p>	<p>Kirjastoautopalvelut kattaa kustannustehokkaasti kaupungin alueet. Kirjastoauto vieraillee jokaisella koululla, päiväkodilla ja palvelutalolla joka toinen viikko. Reittikarttaa muovataan kysynnän mukaan.</p>	<p>Kirjastoauton pysäkkimäärä. Auton lainojen osuus kirjaston kokonaislainoista. Kirjastoauton pysäkit vaalibussina.</p>	<p>Kirjastoauto toimi vaalibussina aluevaaleissa tammikuussa. Pysäkkejä päivitetään käyttäjien mukaisesti. Kirjastoauton lainojen osuus kokonaislainausmäärästä oli 37 %.</p>	<p>Toteutuu</p>

Varmistamme kaikissa palveluissa toimivat yhteistyöverkostot ja -foorumit.	Uusi kirjastoryhmä syventää alueellista yhteistyötä ja yhdistetyt käytösäännöt yhdenmukaistavat kirjastopalveluja alueella. Seutukuljetuksen uudistaminen. Joki-kirjastojen uuden strategian luominen. Kehitetään yhteistyötä hyvinvoinnin toimialueen sisällä sekä kaupungin muiden toimijoiden kanssa. Yhteistyö paikallisten ja alueellisten toimijoiden, seurojen ja yhdistysten kanssa.	Yhteistyönä toteutettujen tapahtumien määrä.	Joki-kirjastojen käytänteiden yhdistämistä on tehty eteenpäin. Joki-strategian valmistui vuoden lopulla. Erilaisia tapahtumia on tuotettu yhdessä hyvinvoinnin toimialan ja seurojen ja yhdistysten kanssa, esim KirjaPiknikit, Ihmisiä suviyössä, Marrasvalakiat, Katvalan Joulukylä.	Toteutuu ■
Viestimme selkeästi ja rakentavasti.	Käytämme monipuolisesti eri viestintävälineitä huomioiden kohdeyleisön ja ikäryhmät.	Käytettävät some- ja markkinointi/tiedotuskanavat.	Käytämme aktiivisesti facebookia, instagramia, Joki-finna- verkkosivua ja paikallislehteä.	Toteutuu ■

Talous

590 Kirjastopalvelut Selite	Talousarvio 2022	Talousarvio- muutos 2022	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	18 000	13 000	31 000	40 495	9 495
TOIMINTAKULUT	-729 009	-13 000	-742 009	-760 825	-18 816
TOIMINTAKATE	-711 009	0	-711 009	-720 329	-9 320

Koronan vuoksi e-aineiston suurentunut kysyntä luo paineita keskittää hankintaa niihin. Asukas pohjainen maksu nousee vuodeksi 2022 1 € / asukas entisen 0,75 €:n sijasta. Menot kohdentuvat 4505 Kirjastoaineistotilille. Turvataksemme muiden aineistojen hankinnan kokonaismäärärahaa tulee korottaa 2.600 €.

60 TEKNINEN LAUTAKUNTA

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Tekninen toimi järjestää lakien ja asetusten puitteissa julkiset tekniset- ja viranomaispalvelut. Tekniset palvelut ylläpitävät kaupungin ja Peruspalvelukuntayhtymä Kallion toiminnan edellyttämiä tukipalveluita määrärahojen puitteissa. Tekninen toimiala koostuu tehtäväalueista, jotka ovat viranomaispalvelut, tekniset palvelut, tilapalvelu sekä ruoka- ja puhdistuspalvelut.

Haasteena toimintaympäristössä on mahdolliset palvelurakenteen muutoksen vaikutukset tulevien vuosien aikana. Tilapalvelujen tehtäväalueella kiinteistöstrategiaa on toteutettu myymällä tai purkamalla käytöstä poistuneita tiloja. Ellei palvelurakenteessa tapahdu suurempia muutoksi niin jatkossa painopiste on korjausvelan hallinnassa olemassa olevien tilojen saneerauksilla tai uusinvestoinneilla. Toimialalla varaudutaan vuoden 2023 alussa tapahtuvan Sote-uudistuksen aiheuttamiin muutoksiin. Tulevan vuoden alussa otetaan käyttöön sisäinen vuokra missä otetaan huomioon myös pääomavuokran osuus. Edelleen seurataan sote-uudistukseen liittyvän mahdollisesti vielä tulevan lainsäädännön tai asetusten valmistelua ja reagoidaan tarvittaessa, kun lisää yksityiskohtia uudistusten osalta selviää.

Kaikilla teknisen toimen tehtäväalueilla kiinnitetään edelleen huomiota energiatehokkuuteen.

Maankäytön kehittämistä ja toteuttamista jatketaan yleiskaavan linjausten mukaisesti.

Pyritään edelleen aktiivisesti viemään eteenpäin ELY-keskuksen tiealueisiin liittyviä hankkeita, jotka ovat tärkeitä Nivalan kaupungin kehityksen kannalta. Liikuntapuiston ja Liikuntakeskuksen alueen jatkokehittäminen mahdollistetaan varautumalla alueesta laaditun yleissuunnitelman ja kaupunkistrategian mukaisten tavoitteiden toteuttamiseen.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Varmistamme osaavan henkilöstön riittävyyden.	Henkilöstön koulutus	Suoritettut koulutukset		Toteutuu osittain
	Työhyvinvoinnin lisääminen.	Työtyytyväisyys	Toimenpiteiden toteutus on siirtynyt resurssien vähäisyyden vuoksi.	Siirtyy seuraavalle vuodelle
	Riittävä henkilöstöresurssi	Ylitöiden määrä	Henkilöstöresurssi edelleen puutteellinen.	Ei toteudu
Kehitämme yhdessä taloudellisesti vahvaa kaupunkikonsernia.	Yhteistyö konsernin yhtiöiden kanssa	Yhteistyön vaikutusten arviointi	Yhteistyötä konserniyhtiöiden kanssa on kehitetty aktiivisesti.	Toteutuu

Talous

60 TEKNINEN LAUTAKUNTA	Talousarvio	Talousarvio-	Talousarvio +	Tilinpäätös	
Selite	2022	muutos 2022	muutos	2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	11 182 053	-1 575 266	9 606 787	10 322 782	715 995
Valmistus omaan käyttöön	103 000	0	103 000	109 321	6 321
TOIMINTAKULUT	-9 833 942	-475 142	-10 309 084	-10 653 210	-344 126
TOIMINTAKATE	1 451 111	-2 050 408	-599 297	-221 107	378 190

600 Viranomaispalvelut

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Viranomaispalveluiden tehtävänä on valvoa rakennustoimintaa, ympäristön- ja luonnonsuojelua, kaavojen noudattamista sekä huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä, päättää kunnan toimivaltaan kuuluvista maa-aines- ja ympäristöluvista ja valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa.

Viranomaispalveluiden tehtäviin kuuluu myös jätevesien käsittelyn valvonta, maa-aines- ja ympäristölupien valvonta teknisen lautakunnan hyväksymän valvontasuunnitelman mukaisesti, jätelain valvonta sekä poikkeamiset rakentamisesta tai muuta toimenpidettä koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista.

Rakennusvalvonta vastaa myös rakennus- ja huoneistorekisterin ylläpidosta.

Rakennuslupien sähköisen arkistoinnin valmistelu aloitetaan

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen tehtäväalueella

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Maankäyttö- ja rakennuslain uudistus on lähdessä lausuntokierrokselle. Uuden lain tavoitteita on muun muassa rakentamisen laadun parantaminen ja vastuukysymysten kirjaaminen lakiin.

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiselle	Toteuma 31.12.	Tila
Laadukkaiden palvelujen, hyvän arjen ja asumisen kaupunki	Myönnetään suunnittelutarveratkaisuja ja rakennuslupia elinvoimaisille kylille.	Rakennuslupien ja suunnittelutarvelupien määrä.	Rakennuslupia myönnetty 76 kpl. Suunnittelutarveratkaisuja myönnetty 14 kpl.	Toteutuu

Talous

600 Viranomaispalvelut	Talousarvio	Talousarvio-	Talousarvio +	Tilinpäätös	
Selite	2022	muutos 2022	muutos	2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	113 700	0	113 700	144 381	30 681
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	7 423	7 423
TOIMINTAKULUT	-379 773	0	-379 773	-396 958	-17 185
TOIMINTAKATE	-266 073	0	-266 073	-245 154	20 919

Maankäyttöprosessi

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Mittaustoimen tehtävänä on asemakaavoituksen pohjana käytettävän pohjakartan ylläpito. Lisäksi suoritetaan kunnallistekniikan suunnittelu- ja rakennusaikainen mittausta. Isoissa suunnittelukohteissa voidaan käyttää ulkopuolista konsulttia. Mittaustoimi valmistelee kaupungin luovutettavien tonttien vuokrasopimukset ja kauppakirjat, sekä kauppakirjat, joilla ostetaan kiinteistöjä. Avustetaan myös tytäryhtiötä kiinteistöasioissa. Mittaustoimi edustaa kaupunkia maanmittaustoimituksissa, hakee lainhuudot ostetuille kiinteistöille. Lisäksi se pitää maaomaisuuskirjanpitoa. Mittaustoimi merkitsee paikalleen tärkeimmät rakennusluvan saaneet uudet rakennukset ja määrittää rakennuksen korkeusasema muuhun ympäristöön verrattuna, jos sitä ei ole suunnitelmissa määritetty. Myös osoitejärjestelmän ylläpito yhdessä rakennusvalvonnan kanssa kuuluu tärkeimpiin tehtäviin. Opaskarttaa pidetään internetsivuilla ajan tasalla ja tarvittaessa painatetaan perinteisiä opaskarttoja.

Tavoitteena on tehostaa tonttimarkkinointia, uutena kanavana on otettu käyttöön tontti-ilmoittelu Tori.fi sivustolla. Kaupungin omien kohteiden lisäksi kylille luodaan kanava tonttien markkinointiin kaupungin nettisivuilla.

Kaavoitustoimen vastuulla on asema- ja yleiskaavoitus. Kaavoituksen avulla turvataan teollisuuden ja asutuksen tarpeet luomalla viihtyisiä ja turvallisia asuinalueita ja tarvetta vastaavia teollisuuskortteleita. Yleiskaavaa toteuttamalla luodaan puitteet kunnan tulevalle kehitykselle ja se ohjaa asemakaava-alueen hallittua kasvua. Kaupunki toimii kaavoituksessa kaavoittajana, kaavojen laadinta hankitaan konsulteilta. Vuosittain tulee laatia kaavoituskatsaus kunnassa ja maakunnan liitossa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä. Kaavoitustoimi valmistelee lausunnot kaupunginhallitukselle maankäyttöön liittyviin lausuntopyyntöihin, mm. naapurikuntien tuulivoimayleiskaavoihin.

Kaupunki on aktiivinen raakamaan hankinnassa. Maanhankintaa jatketaan sopivien kohteiden tullessa tarjolle. Aktiivista maanhankintaa jatketaan asemakaavan laajentumissuunnilla asuntorakentamisen ja teollisuuden tarpeisiin. Pirttirannalla on aloitettu asuntoalueen kaavoittaminen, jossa tavoitteena on luoda viihtyisiä rakennuspaikkoja olemassa olevan asutuksen ympärille. Teollisuuskylän uusi asemakaava Kurunpuhdossa on valmis toteutukseen, jatketaan alueen markkinointia yhdessä teollisuuskylän kanssa.

Muutokset lainsäädäntöympäristössä 2022–2024, arvio vaikutuksista.

Maankäyttö- ja rakennuslain uudistus on käynnissä. Uudistuksen päätavoitteita ovat hiilineutraali yhteiskunta, luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen, rakentamisen laadun parantaminen sekä digitalisaation edistäminen. Uudistus valmistellaan parlamentaarisesti. Valmistelusta vastaa ympäristöministeriö.

Kiinteistöverouudistuksessa kiinteistöjen ja rakennusten verotusarvot päivitetään vastaamaan verojärjestelmän mukaisia arvostamisperiaatteita, jolloin uudistus lisää veron oikeudenmukaisuutta. Uudistuksen tavoitteena ei ole nostaa eikä laskea kiinteistövero, mutta yksittäisen kiinteistön vero voisi nousta tai laskea. Kun kiinteistöjen verotusarvot valtaosin nousisivat, veroprosenttien ala- ja ylärajaa on vastaavasti tarkoitus alentaa. Kunnat päättäisivät kiinteistöveroprosenteistaan lain salliman vaihteluvälin rajoissa. Uudistuksen oletuksena on, että kunnat pyrkisivät pitämään kiinteistöveron tuoton ennallaan.

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Laadukkaiden palvelujen, hyvän arjen ja asumisen kaupunki	Suoritetaan aktiivista maanhankintaa	Kaupungin kiinteistökauppojen määrä	Kahdeksalla kaupalla hankittiin 4,0224 hehtaaria maata, josta 3,79 ha on asemakaava-alueella.	Toteutuu
	Suoritetaan aktiivista maanhankintaa	Kauppoihin käytetyt eurot	Ostojen arvo yhteensä on 138 733,55 €. Myytyjen kiinteistöjen arvo on 110 765,05 €, josta myyntivoittoa kertyy 66 374,52 €. 2022 myytiin viisi omakotalotonttia, joista kaksi oli asemakaava-alueella. Lisäksi myytiin kaksi määräalaa yrityksille lisämaaksi.	Toteutuu
	Kaavoituksella varmistetaan riittävä tonttivalikoima	Tonttireservi	Pirttirannan asemakaavalla saatiin 27 uutta omakotitalotonttia ja Tiilimaan asemakaavalla 32 uutta liikeyrityspaikkaa.	Toteutuu

700 Tekniset palvelut

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Tehtäväalueen perustehtävinä on teknisen toimen hallinto, kunnallistekniikka, puistot ja yleiset alueet sekä konekeskus.

Puistojen ja yleisten alueiden hoitotyöt suoritetaan talousarvion määrärahojen puitteissa. Puistoalueiden nurmikon leikkuu tehdään kokonaan omana työnä. Leikattavien nurmialueiden laajuus on yhteensä n. 45 ha.

Leikkikenttien tarkastuksia ja kunnossapitotöitä suoritetaan omana työnä ja tarvittaessa annetaan palveluja tilapalvelulle. Tarkastuksissa otetaan käyttöön sähköinen järjestelmä, jolla tehostetaan tarkastusten suoritusta ja parannetaan dokumentointia.

Kesäaikana työllistetään koululaisia (kesäduuniseteli) kolmen viikon jaksoissa 9–10 henkilöä sekä työllisyysvaroin palkattuja henkilöitä 2–3 henkilöä, jotta saadaan perustoiminnot suoritettua. Lisäksi hoitotöihin palkataan jo aiempina kesinä puistojen ja yleisten alueiden hoitotöissä olleita, jotka pystyvät myös ohjaamaan kesäduunisetelillä palkattuja sekä työllisyysvaroin palkattuja henkilöitä. Kokonaan talousarvion varatulla rahoituksella palkataan 2–3 henkilöä eri pituisiin määräaikaisiin työtehtäviin kesäaikana.

Rakennettuihin puistoihin ja leikkikentille suoritetaan perusparannus- ja muutostöitä määrärahojen puitteissa. Leikkivälineiden käyttöastetta pyritään seuraamaan ja siten kohdistamaan uusimis- ja muutostyöt oikeisiin kohteisiin.

Kaavateiden ja kevyenliikenteenväylien talvikunnossapito hoidetaan pääasiassa ostopalveluna. Omana työnä hoidetaan yksi aurausalue. Liikenneväylien kunnossapito säilytetään vuonna 2018 määritetyllä tasolla. Kaavateiden talvikunnossapito on kilpailutettu vuonna 2022. Merkittävimpinä kadunrakentamisen investointeina on Kalliontien tielinjauksen siirron loppuunsaattaminen Liikuntakeskuksen kohdalla, Vierikankaantien rakentaminen Kurunpuhdon teollisuusalueella ja Säikkätien sekä Kyläojantien perusparannus. Lisäksi varaudutaan Pirttirannan uuden kaava-alueen infran rakentamiseen. Ei lakisääteisenä toimintana hoidetaan yksityisteiden aurauksia haja-asutusalueella.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Laadukkaiden palvelujen, hyvän arjen ja asumisen kaupunki	Kunnallistekniikan, puistojen ja yleisten alueiden rakentaminen	Toteutuneet hankkeet	Rakennushankkeet on toteutettu.	Toteutuu
	Katujen, puistojen ja yleisten alueiden hoito	Asiakaspalaute	Tavoitteet on saavutettu.	Toteutuu
Luomme edellytyksiä turvalliseen liikkumiselle ja monipuoliselle harrastustoiminnalle.	Edistetään pyöräily- ja jalankuluväylien toteutusta	Toteutuneet suunnitelmat ja hankkeet	Toteutettu kevyenliikenteen nykytilatarkastelu ja tarveselvitys.	Toteutuu

	Liikuntapaikkojen rakentaminen ja kunnossapito	Toteutuneet suunnitelmat ja hankkeet sekä asiakaspalaute	Hankkeet on toteutettu.	Toteutuu ■
Taloudeltaan tasapainoinen kaupunkikonserni	Hankkeiden toteutus kustannustehokkaasti laatua unohtamatta.	Talousarvion toteutumisen seuranta.	Talousarviossa on pysytty.	Toteutuu ■

Talous

700 Tekniset palvelut	Talousarvio	Talousarvio-	Talousarvio +	Tilinpäätös	
Selite	2022	muutos 2022	muutos	2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	248 722	0	248 722	315 474	66 752
Valmistus omaan käyttöön	83 000	0	83 000	78 037	-4 963
TOIMINTAKULUT	-1 175 930	-160 000	-1 335 930	-1 336 666	-736
TOIMINTAKATE	-844 208	-160 000	-1 004 208	-943 155	61 053

740 Tilapalvelut

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Teknisen lautakunnan alaisuudessa tilapalveluiden tehtävänä on järjestää ja ylläpitää hallintokuntien ja ulkopuolisten asiakkaiden tarvitsemat tilat ensisijaisesti olemassa olevasta rakennuskannasta asiakaskohtaisin sopimuksin, sekä luoda asiakkailleen turvalliset, terveelliset ja viihtyisät toimitilat.

Suurimpana yksittäisenä vuokratumppanina kaupungin oman toiminnan lisäksi tilapalveluilla on Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde.

Sisäisissä vuokrissa otettiin käyttöön pääomavuokran osuus kaudella 2022 joka muutti talouden tunnuslukuja merkittävästi tilapalveluiden osalta. Tämä muutos ei kuitenkaan vaikuta lopulliseen kaupunkikonsernin tulokseen, koska kysymys on vain sisäisistä eristä.

Tunnusluvut

kiinteistöt/käyttötarkoitus	kpl määrä	brutto m ²	Rm ³
Asuinrakennukset	3	295	1152
Hoitoalan rakennukset	12	14140	53 262
Toimisto- ja hallintorakennukset	1	4 690	15 800
Kokoontumisrakennukset	1	2122	8 226
Opetusrakennukset	14	28 913	13 7991
Varastorakennukset	3	639	2 426
Muut rakennukset	3	3 527	19 484

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Meillä on kaupunkikonsernin kestävä investointisuunnitelma ja ajantasainen kiinteistöstrategia.	Käynnistetään ajantasaisen kiinteistöstrategian laadinta ottaen huomioon hyvinvointialueiden valmistelun vaikutukset sen laadinnassa.	Kiinteistöstrategian laatimisen aloittaminen	Kiinteistöstrategia päivitetty 2022	Toteutuu

Talous

740 Tilapalvelut	Talousarvio	Talousarvio-	Talousarvio +	Tilinpäätös	
Selite	2022	muutos 2022	muutos	2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	5 875 877	-1 575 266	4 300 611	4 309 561	8 950
Valmistus omaan käyttöön	20 000	0	20 000	20 098	98
TOIMINTAKULUT	-3 323 234	-315 142	-3 638 376	-3 869 419	-231 043
TOIMINTAKATE	2 572 643	-1 890 408	682 235	460 240	-221 996

770 Ruoka- ja puhdistuspalvelut

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Ruokapalvelujen perustehtävänä on tuottaa asiakkaille ravitsemuksellisesti laadukkaita ja monipuolisia ateriapalveluja, jotka edistävät eri-ikäisten asiakkaiden hyvinvointia. Puhdistuspalvelut tarjoavat ylläpito- ja perussiivousta, joilla ylläpidetään tilojen viihtyvyyttä, hygieenisyyttä, edustavuutta ja turvallisuutta. Ruoka- ja puhdistuspalvelut tuottavat resurssien puitteissa Nivalan kaupungin eri hallintokuntien, peruspalvelukuntayhtymä Kallion sekä muiden kaupungin yhteistyötahojen tilaamat ruoka- ja puhdistuspalvelut. Kuntalain 9 § mukaan kunta voi tuottaa järjestämisvastuulleen kuuluvat palvelut itse tai hankkia ne sopimukseen perustuen muulta palvelutuottajalta. Tehtäväalueen toiminta perustuu Nivalan kaupungin määrittämään toimintamalliin. Ruoka- ja puhdistuspalveluiden palvelutuotanto vuodelle 2022 on suunniteltu huomioiden palvelun käyttäjien toiminta sekä tulevaisuuden suunnitelmat ja muut toimintaympäristömuutokset.

Tulevat valtakunnalliset ratkaisut (SoTe-, maakunta- ja hallitusohjelmaratkaisut) vaikuttavat tehtäväalueen toimintaan, joten tehtäväalueella seurataan niiden etenemistä ja varaudutaan niiden toteutumiseen tukipalvelujen osalta. Henkilöstön eläköityessä sekä vuosi- ja toimivapaiden yhteydessä ammattitaitoisen työvoiman turvaamiseen pyritään tarjoamalla työssäoppimis- / harjoittelupaikkoja ammattiopistojen ja aikuiskoulutusyksiköiden ravitsemus- ja siivousalan opiskelijoille sekä aktiivisella yhteistyöllä koulutuksen järjestäjien, työvoimatoimiston, eri työllistymishankkeiden ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

Nivalan kaupunkistrategian toteuttaminen

Strateginen tavoite	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittari toteutumiseksi	Toteuma 31.12.	Tila
Tutkimus ja koulutus sekä aktiivinen toimijoiden välinen yhteistyö on yritysten kilpailukyvyyn ja työvoiman saatavuuden keskeinen edistäjä.	Yhteistyö Jedun kanssa mm. työssäoppimispaikkojen tarjoamisella.	Tarjottujen työssäoppimispaikkojen määrä.	Ruokapalveluilla ollut 8 perusopintoja suorittavaa työssäoppijaa sekä 5 oppisopimusopiskelijaa. Puhdistuspalveluilla ollut 9 oppisopimusopiskelijaa.	Toteutuu
	Yhteistyö Jedun kanssa mm. näyttöjen valvonnalla.	Valvottujen näyttöjen määrä.	Valvottuja näyttöjä ruokapalveluilla 8 kpl ja puhdistuspalveluilla 12 kpl.	Toteutuu
	Yhteistyö ja toiminta Kalajokilaakson hankintarenkaan elintarviketyöryhmässä.	Yhteistyöpalaverien määrä ja järjestetyt tapahtumat.	Yhteistyöpalavereja on ollut 5 kpl. Esihenkilöille on järjestetty 1 yhteistyötilaisuus.	Toteutuu
Toimimme aktiivisesti työllisyyden edistämiseksi.	Yhteistyö PPKY Kallion sosiaalitoimen, TE-toimiston ja työpajasäätiön kanssa.	Tarjottujen työkokeilu- ja ammattiin tutustumispaikkojen määrä.	Tehtäväalueen puolelta on oltu aktiivisesti yhteydessä eri yhteistyötahoihin, mutta työkokeiluun on löytynyt vain 1 henkilö ja ammattiin tutustumiseen ei yhtään.	Toteutuu
Vahvistamme asukkaiden, asiakkaiden ja	Palautteen antomahdollisuus.	Toteutetut ruokapalvelun asiakaskyselyt.	Ruokapalveluilla toteutettiin asiakaskysely loka-	Toteutuu

kolmannen sektorin osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.			marraskuussa 2021. Saatu palaute huomioitiin vuoden 2022 ruokalistailla. Kyselyn tulokset sekä niiden johdosta tehdyt toimet julkaistiin ruoka- ja puhdistuspalveluiden nettisivuilla.	
Sitoudumme ottamaan huomioon kotimaisuuden ja paikallisuuden hankinnoissa.	Hankintalain ja kaupungin hankintaohjeiden mukaiset tarjouspyynnöt ja sopimukset ateriakuljetuksissa ja pesulapalveluissa.	Hankintalain, kaupungin hankintaohjeiden ja tarjouspyyntöjen mukaiset sopimukset.	Hankinnat toteutettu hankintalain, kaupungin hankintaohjeiden ja tarjouspyyntöjen mukaisesti.	Toteutuu
Tuotamme osaamista, hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluja asukkaiden elämänkaaren eri vaiheissa.	Tuotetaan asiakkaiden tilaamat ruokapalvelut.	657 916 ateriasuoritetta.	Tuotettu 675 271 ateriasuoritetta vuonna 2022.	Toteutuu
	Tuotetaan asiakkaiden tilaamat puhdistuspalvelut.	n. 44 000 m2 siivous	Hoidettu 44672 m2 puhtaanapito vuonna 2022.	Toteutuu

Talous

770 Ruoka- ja puhdistuspalvelut	Talousarvio	Talousarvio-	Talousarvio +	Tilinpäätös	
Selite	2022	muutos 2022	muutos	2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	4 943 754	0	4 943 754	5 553 366	609 612
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	3 764	3 764
TOIMINTAKULUT	-4 955 005	0	-4 955 005	-5 050 168	-95 163
TOIMINTAKATE	-11 251	0	-11 251	506 962	518 213

Talouden toteutumaan vaikuttaneet tapahtumat

Vuonna 2020 alkanut Covid -19 eri muunnoksineen vaikutti ruoka- ja puhdistuspalveluiden toimintaan myös vuonna 2022. Työvoimavaltainen ala on kärsinyt viime vuosina sijaispulasta, jota Covid-19 entisestään pahensi. Heikosta sijaistilanteesta johtuen töitä ja tehtäviä jouduttiin ajoittain organisoimaan uudelleen ja priorisoimaan. Tilanteen kuormittavuus lisäsi henkilöstön vaihtuvuutta. Tämä näkyy varsinkin puhdistuspalveluiden osalta henkilöstömenojen alituksen. Loppu vuonna 2022 tilanne niin vakinaisten työntekijöiden kuin sijaistenkin osalta oli jo parempi.

Ateria- ja puhtaanapitopalvelujen tarve kasvoi vuonna 2022 tilaajan toiminnan muutoksista johtuen. Tällaisia muutoksia olivat Raitalan päiväkodin lisäosan toiminta, Nokelan päiväkodin sekä Pirttirannan päiväkodin lisäosien aloittaminen ja Raivaajantie 12 asuntojen yhteistilojen siivous. Oletettua vähäisemmäksi toimintatulot jäivät päiväkeskuksen ja vuorohoidon osalta, joiden toiminta ei ole palautunut koronaa edeltäneelle tasolle. Lisätuloja tehtäväalueelle on tullut Sote-kohteiden hoivatyöstä, eristys- ja remonttisiivouksista sekä henkilöstöruokailuista ja muista lisätilausten hoitamisesta.

Yleinen kustannusten nousu vaikutti varsinkin elintarvikkeisiin. Myös pesuaineiden, pehmpaperien ja jättesäkkien kulut kasvoivat ennakoitua enemmän vuonna 2022. Lisäkustannuksia tehtäväalueelle aiheuttivat yllättävät kone- ja laiterikot sekä toimintamuutosten seurauksena tarvittavien astioiden ja muiden välineiden hankinnat.

1.1.2023 alkaen Nivalan kaupungin ruoka- ja puhtauspalvelut tuottaa alueelle perustettu In House-yhtiö PPE-Köökki Oy.

TALOUSARVION TOTEUTUMAVERTAILUT

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ

TULOSLASKELMA

RAHOITUSLASKELMA

INVESTOINTIOSAN TOTEUMA

ULKOISET KOKONAISMENOT JA -TULOT

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ

Nimi	TA 2022	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2022	POIKKEAMA
Kaupunginvaltuusto					
Kaupunginvaltuusto					
Toimintamenot	-91 203	0,00	-91 203	-106 774,07	-15 571,07
Toimintakate	-91 203	0,00	-91 203	-106 774,07	-15 571,07
Kaupunginvaltuusto					
Toimintamenot	-91 203	0,00	-91 203	-106 774,07	-15 571,07
Toimintakate	-91 203	0,00	-91 203	-106 774,07	-15 571,07
Tarkastuslautakunta					
Tarkastusltk					
Toimintamenot	-20 366	0,00	-20 366	-21 206,44	-840,44
Toimintakate	-20 366	0,00	-20 366	-21 206,44	-840,44
Tarkastuslautakunta					
Toimintamenot	-20 366	0,00	-20 366	-21 206,44	-840,44
Toimintakate	-20 366	0,00	-20 366	-21 206,44	-840,44
Kaupunginhallitus					
Kaupunginhallitus					
Toimintatulot	227 198	1 685 555,00	1 912 753	1 769 695,96	-143 057,04
Toimintamenot	-1 213 050	-69 175,00	-1 282 225	-1 376 807,39	-94 582,39
Toimintakate	-985 852	1 616 380,00	630 528	392 888,57	-237 639,43
Kaupunginhallitus					
Ppky Kallio					
Toimintamenot	-45 191 093	-830 000,00	-46 021 093	-44 427 018,74	1 594 074,26
Toimintakate	-45 191 093	-830 000,00	-46 021 093	-44 427 018,74	1 594 074,26
Kaupunginhallitus					
Jokil.pelastuslaitos					
Toimintamenot	-1 265 632	-108 551,00	-1 374 183	-1 567 697,05	-193 514,05
Toimintakate	-1 265 632	-108 551,00	-1 374 183	-1 567 697,05	-193 514,05
Kaupunginhallitus					
Liikuntakeskus					
Toimintamenot	-770 000	-172 000,00	-942 000	-942 021,33	-21,33
Toimintakate	-770 000	-172 000,00	-942 000	-942 021,33	-21,33
Kaupunginhallitus					
Työllistämistoimet					
Toimintatulot	30 000	0,00	30 000	37 053,23	7 053,23
Toimintamenot	-997 024	-58 000,00	-1 055 024	-992 629,06	62 394,94
Toimintakate	-967 024	-58 000,00	-1 025 024	-955 575,83	69 448,17

Kaupunginhallitus	TA 2022	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2022	POIKKEAMA
Keskushallinto					
Toimintatulot	248 622	0,00	248 622	296 672,70	48 050,70
Toimintamenot	-1 450 074	0,00	-1 450 074	-1 388 795,77	61 278,23
Toimintakate	-1 201 452	0,00	-1 201 452	-1 092 123,07	109 328,93
Kaupunginhallitus					
Tietohallinto					
Toimintatulot	595 658	0,00	595 658	595 852,57	194,57
Toimintamenot	-672 403	0,00	-672 403	-710 630,97	-38 227,97
Toimintakate	-76 745	0,00	-76 745	-114 778,40	-38 033,40
Kaupunginhallitus					
Henkilöstöjaos					
Toimintatulot	132 000	0,00	132 000	151 995,98	19 995,98
Toimintamenot	-512 031	0,00	-512 031	-501 274,40	10 756,60
Toimintakate	-380 031	0,00	-380 031	-349 278,42	30 752,58
Kaupunginhallitus					
Toimintatulot	1 233 478	1 685 555,00	2 919 033	2 851 270,44	-67 762,56
Toimintamenot	-52 071 307	-1 237 726,00	-53 309 033	-51 906 874,71	1 402 158,29
Toimintakate	-50 837 829	447 829,00	-50 390 000	-49 055 604,27	1 334 395,73
Maaseutupalvelut					
Maaseututoimi					
Toimintatulot	710 787	0,00	710 787	561 831,64	-148 955,36
Toimintamenot	-917 220	0,00	-917 220	-675 245,32	241 974,68
Toimintakate	-206 433	0,00	-206 433	-113 413,68	93 019,32
Maaseutupalvelut					
Lomapalvelut					
Toimintatulot	3 682 436	0,00	3 682 436	3 849 709,15	167 273,15
Toimintamenot	-3 681 973	0,00	-3 681 973	-3 852 336,34	-170 363,34
Toimintakate	463	0,00	463	-2 627,19	-3 090,19
Maaseutupalvelut					
Toimintatulot	4 393 223	0,00	4 393 223	4 411 540,79	18 317,79
Toimintamenot	-4 599 193	0,00	-4 599 193	-4 527 581,66	71 611,34
Toimintakate	-205 970	0,00	-205 970	-116 040,87	89 929,13
Opetuslautakunta					
Kasvat. ja koulutuks en hallint					
Toimintamenot	-266 925	0,00	-266 925	-250 916,96	16 008,04
Toimintakate	-266 925	0,00	-266 925	-250 916,96	16 008,04
Opetuslautakunta					
Kuraattori- ja psyko logi					
Toimintatulot	18 050	0,00	18 050	19 109,14	1 059,14
Toimintamenot	-454 317	0,00	-454 317	-411 602,71	42 714,29
Toimintakate	-436 267	0,00	-436 267	-392 493,57	43 773,43

Opetuslautakunta	TA 2022	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2022	POIKKEAMA
Peruskoulut					
Toimintatulot	341 593	131 533,00	473 126	394 173,58	-78 952,42
Toimintamenot	-16 456 572	-131 532,20	-16 588 104	-16 401 707,16	186 397,04
Toimintakate	-16 114 979	0,80	-16 114 978	-16 007 533,58	107 444,62
Opetuslautakunta					
Varhaiskasvatus					
Toimintatulot	10 000	164 467,00	174 467	272 450,53	97 983,53
Toimintamenot	-6 971 533	-186 624,44	-7 158 157	-7 412 269,20	-254 111,76
Toimintakate	-6 961 533	-22 157,44	-6 983 690	-7 139 818,67	-156 128,23
Opetuslautakunta					
Lukiopalvelut					
Toimintatulot	75 000	0,00	75 000	190 439,32	115 439,32
Toimintamenot	-1 761 830	0,00	-1 761 830	-1 696 366,65	65 463,35
Toimintakate	-1 686 830	0,00	-1 686 830	-1 505 927,33	180 902,67
Opetuslautakunta					
Toimintatulot	444 643	296 000,00	740 643	876 172,57	135 529,57
Toimintamenot	-25 911 177	-318 156,64	-26 229 334	-26 172 862,68	56 470,96
Toimintakate	-25 466 534	-22 156,64	-25 488 691	-25 296 690,11	192 000,53
Hyvinvoinnin toimial					
Hallintopalvelut					
Toimintatulot	125 000	0,00	125 000	110 042,90	-14 957,10
Toimintamenot	-1 303 348	-55 836,00	-1 359 184	-1 370 865,65	-11 681,65
Toimintakate	-1 178 348	-55 836,00	-1 234 184	-1 260 822,75	-26 638,75
Hyvinvoinnin toimial					
Kulttuuripalvelut					
Toimintatulot	2 000	0,00	2 000	2 854,89	854,89
Toimintamenot	-173 604	0,00	-173 604	-167 941,62	5 662,38
Toimintakate	-171 604	0,00	-171 604	-165 086,73	6 517,27
Hyvinvoinnin toimial					
Nuorisopalvelut					
Toimintatulot	24 474	0,00	24 474	20 695,45	-3 778,55
Toimintamenot	-248 618	0,00	-248 618	-224 990,83	23 627,17
Toimintakate	-224 144	0,00	-224 144	-204 295,38	19 848,62
Hyvinvoinnin toimial					
Hyvinvointipalvelut					
Toimintatulot	0	0,00	0	3 794,69	3 794,69
Toimintamenot	-104 767	0,00	-104 767	-99 106,92	5 660,08
Toimintakate	-104 767	0,00	-104 767	-95 312,23	9 454,77
Hyvinvoinnin toimial					
Kirjastopalvelut					
Toimintatulot	18 000	13 000,00	31 000	40 495,40	9 495,40
Toimintamenot	-729 009	-13 000,01	-742 009	-760 824,82	-18 815,81
Toimintakate	-711 009	-0,01	-711 009	-720 329,42	-9 320,41

Hyvinvoinnin toimiala					
Toimintatulot	169 474	13 000,00	182 474	177 883,33	-4 590,67
Toimintamenot	-2 559 346	-68 836,01	-2 628 182	-2 623 729,84	4 452,17
Toimintakate	-2 389 872	-55 836,01	-2 445 708	-2 445 846,51	-138,50

Tekninen lautakunta

Viranomaispalvelut	TA 2022	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2022	POIKKEAMA
Toimintatulot	113 700	0,00	113 700	151 803,90	38 103,90
Toimintamenot	-379 773	0,00	-379 773	-396 957,51	-17 184,51
Toimintakate	-266 073	0,00	-266 073	-245 153,61	20 919,39

Tekninen lautakunta

Tekniset palvelut

Toimintatulot	331 722	0,00	331 722	393 511,15	61 789,15
Toimintamenot	-1 175 930	-160 000,00	-1 335 930	-1 336 666,21	-736,21
Toimintakate	-844 208	-160 000,00	-1 004 208	-943 155,06	61 052,94

Tekninen lautakunta

Tilapalvelut

Toimintatulot	5 895 877	-1 575 266,00	4 320 611	4 329 658,45	9 047,45
Toimintamenot	-3 323 234	-315 142,00	-3 638 376	-3 869 418,95	-231 042,95
Toimintakate	2 572 643	-1 890 408,00	682 235	460 239,50	-221 995,50

Tekninen lautakunta

Ruoka- ja puhd.palv.

Toimintatulot	4 943 754	0,00	4 943 754	5 557 129,68	613 375,68
Toimintamenot	-4 955 005	0,00	-4 955 005	-5 050 167,71	-95 162,71
Toimintakate	-11 251	0,00	-11 251	506 961,97	518 212,97

Tekninen lautakunta

Toimintatulot	11 285 053	-1 575 266,00	9 709 787	10 432 103,18	722 316,18
Toimintamenot	-9 833 942	-475 142,00	-10 309 084	-10 653 210,38	-344 126,38
Toimintakate	1 451 111	-2 050 408,00	-599 297	-221 107,20	378 189,80

**KÄYTTÖTALOUS
YHTEENSÄ**

Toimintatulot	17 525 871	419 289,00	17 945 160	18 748 970,31	803 810,31
Toimintamenot	-95 086 534	-2 099 860,65	-97 186 395	-96 012 239,78	1 174 154,87
Toimintakate	-77 560 663	-1 680 571,65	-79 241 235	-77 263 269,47	1 977 965,18

YHTEISESTI JAETTAVAT MENOT JA POISTOT 2022

	Vyörytyserät	Poistot
105 Kaupunginvaltuusto	1 839	
110 Tarkastuslautakunta	236	
120 Kaupunginhallitus	7 561	250 333
125 Peruspalvelukuntayhtymä Kallio		
126 Jokilaaksojen pelastuslaitos		
127 Liikuntakeskus avustukset		
128 Työllistämistoimet	1 318	
130 Keskushallinto	14 505	4 540
145 Tietohallinto	1 586	15 033
150 Henkilöstöjaos	1 530	
160 Maaseututoimi	8 657	
165 Lomatoimi	92 929	462
400 Kasvatuksen ja koulutuksen hall.	5 890	259
402 Kuraattori- ja psykologi	8 679	
410 Peruskoulut	286 945	45 427
415 Varhaiskasvatus	122 187	4 326
420 Lukiopalvelut	31 107	8 582
570 Hallintopalvelut	6 732	98 130
575 Kulttuuripalvelut	1 881	92
580 Nuorisopalvelut	3 510	515
585 Hyvinvointipalvelut	1 832	365
590 Kirjastopalvelut	11 052	64 609
600 Viranomaispalvelut	4 527	5 821
700 Tekniset palvelut	11 308	591 322
740 Tilapalvelut	13 184	1 612 324
770 Ruoka- puhdistuspalvelut	93 403	40 435
YHTEENSÄ	732 398	2 742 575

Jaettavat vyörytyserät sisältävät talouspalvelujen, hallinnon, kirjanpidon, Hetan ostopalvelujen, henkilöstöhallinnon, yhteisen koulutuksen, työterveyshuollon ja työhyvinvoinnin nettokustannukset. Vyörytyserät on jaettu tehtäväalueiden toteutuneiden palkkojen suhteessa. Vyörytyserät ovat laskennallisia kustannuksia, ne eivät ole määrärahan alaisia menoja.

KVTEL eläkemenoperusteiset kustannukset on siirretty kirjaamaan suoraan kustannuspaikoille vuonna 2020.

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUMA

TULOSLASKELMA	TA 2022	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2022	POIKKEAMA
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	5 763 976	20 000,00	5 783 976	6 010 614,77	226 638,77
Maksutuotot	618 332	0,00	618 332	633 965,99	15 633,99
Tuet ja avustukset	772 234	309 000,00	1 081 234	1 178 140,64	96 906,64
Vuokratuotot	2 575 453	68 132,00	2 643 585	2 619 237,19	-24 347,81
Muut toimintatuotot	493 328	0,00	493 328	804 649,67	311 321,67
TOIMINTATUOTOT YHT	10 223 323	397 132,00	10 620 455	11 246 608,26	626 153,26
Valmistus omaan käyttöön	103 000	0,00	103 000	109 321,15	6 321,15
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-20 813 502	-247 217,79	-21 060 720	-20 755 863,45	304 856,34
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-4 565 109	-57 638,65	-4 622 748	-4 668 631,94	-45 884,29
Muut henkilösivu	-836 976	-5 466,31	-842 442	-765 139,51	77 302,80
Palvelujen ostot	-55 292 672	-1 493 023,49	-56 785 695	-55 671 554,32	1 114 141,17
Aineet, tarvikkeet ja	-3 376 618	3 858,00	-3 372 760	-3 783 110,39	-410 350,39
Avustukset	-1 635 200	-110 000,00	-1 745 200	-1 470 254,49	274 945,51
Muut toimintakulut	-1 366 909	-168 215,41	-1 535 124	-1 504 644,78	30 479,63
TOIMINTAKULUT	-87 886 986	-2 077 703,65	-89 964 690	-88 619 198,88	1 345 490,77
TOIMINTAKATE	-77 560 663	-1 680 571,65	-79 241 235	-77 263 269,47	1 977 965,18
Verotulot					
Verotulot	35 133 000	0,00	35 133 000	36 326 773,24	1 193 773,24
Valtionosuudet					
Valtionosuudet	43 678 783	0,00	43 678 783	43 940 075,00	261 292,00
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	150 000	0,00	150 000	66 355,09	-83 644,91
Muut rahoitustuotot	900 000	0,00	900 000	739 107,49	-160 892,51
Korkokulut	-56 000	0,00	-56 000	-229 223,28	-173 223,28
Muut rahoituskulut	-40 000	0,00	-40 000	-1 550 280,00	-1 510 280,00
VUOSIKATE	2 205 120	-1 680 571,65	524 548	2 029 538,07	1 504 989,72
Poistot ja arvonalen					
Suunn.mukaiset poist	-2 592 967	0,00	-2 592 967	-2 742 574,64	-149 607,64
Satunnaiset erät					
TILIKAUDEN TULOS	-387 847	-1 680 571,65	-2 068 419	-713 036,57	1 355 382,08
Poistoeron lis.(-)ta	2 038	0,00	2 038	2 038,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-385 809	-1 680 571,65	-2 066 381	-710 998,57	1 355 382,08

Rahastojen muutos ja poistot

Rahastoihin ei ole kirjattu muutoksia. Poistoja on kirjattu poistosuunnitelman mukaisesti 2,74 Meur / vuosi.

RAHOITUSOSAN TOTEUMA

Talousarvioon on kuntalain mukaan otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja osoitettava miten määrärahojen rahoitustarve katetaan. Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kaupungin varsinaisen toiminnan ja sen investointien nettokassavirta on yli- tai alijäämäinen.

RAHOITUSLASKELMA	TA 2022	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2022	POIKKEAMA
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	2 205 120	-1 680 571,65	524 548	2 029 538,07	1 504 989,72
Tulorahoituksen korjaukset	0	0,00	0	-244 324,01	-244 324,01
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-8 938 519	-1 050 000,00	-9 988 519	-9 572 653,50	415 865,50
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	200 000	0,00	200 000	553 088,06	353 088,06
Toiminnan ja investointien rahavirta	-6 533 399	-2 730 571,65	-9 263 971	-7 234 351,38	2 029 619,27
Rahoituksen rahavirta					
Antolainojen muutokset					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 500 000	1 642 572,00	11 142 572	9 500 000,00	-1 642 572,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 950 374	0,00	-3 950 374	-4 200 374,00	-250 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	983 773	30 000,00	1 013 773	0,00	-1 013 773,00
Muut maksuvalmiiden muutokset					
Toimeksiantojen varat ja pääoma	0	0,00	0	42 339,18	42 339,18
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0,00	0	-9,38	-9,38
Saamisten muutos	0	900 000,00	900 000	1 753 743,03	853 743,03
Korottomien velkojen muutos	0	0,00	0	545 717,32	545 717,32
Rahoituksen rahavirta	6 533 399	2 572 572,00	9 105 971	7 641 416,15	-1 464 554,85
RAHAVAROJEN MUUTOS					
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	-157 999,65	-158 000	407 064,77	565 064,42
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	0,00	0	-407 064,77	-407 064,77

Nivalan kaupungin vuosien 2022–2025 rahoituslaskelmien lainakanta⁴ talousarviossa 2022

Vuosi	TA/TS Meur	TOT Meur	TA / TS eur / as	TOT eur / as	TA/TS as luku	TOT as luku
TA 2022	73,2	63,8	7 199	6 130	10 300	10 407
TS 2023	78,9		7 791		10 250	
TS 2024	79,2		7 863		10 200	
TS 2025	78,9		8 024		9 957	

Pitkäaikaista talousarviolainaa nostettiin 9 500 000 euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 4 200 374 euroa. Lyhytaikaisen kuntatodistuslainan limiitistä oli tilinpäätöshetkellä käytössä 16 Meur. Alle vuoden korkositoumuksia lainasalkussa kokonaisuutena on 23,7 miljoonaa euroa sisältäen kuntatodistuslainat. Pitkäaikaisista lainoista 85 % on sidottu 5–10 vuoden korkoon.

Antolainojen muutos

Pitkäaikaisia lainasaamisia tytäryhtiöiltä oli tilikauden lopussa 1 574 434 euroa. Nivalan Teollisuuskylälle on myönnetty 2 kpl pitkäaikaista lainaa yhteensä 852 564,06 euroa. Lainojen takaisinmaksu alkaa vuonna 2027. Pääomalainoja on myönnetty Nivalan Vuokrakodit Oy:lle 115 044,43 euroa ja Nivalan Liikuntakeskukselle 606 825,51 euroa. Lainoja ei ole lyhennetty vuonna 2022.

Tytäryhtiöiden tilapäislainat on kirjattu vaihtuviin vastaaviin. Niiden saldo oli avaavassa taseessa 2 000 0000 euroa ja tilikauden lopussa 1 054 000 euroa.

⁴ Lainakanta on virallinen tunnusluku, joka kuvaa kunnan velkaantuneisuutta. Lainakantaan sisältyy taseen vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoiduilla, ostovelvoilla, siirtovelvoilla ja muilla velvoilla.

INVESTOINTIOSAN TOTEUMA

		TA2022	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2022	POIKKEAMA
80	Kaupunginhallitus					
801	Kiinteä omaisuus					
*	Investointihankinnat	-200 000	0,00	-200 000	-138 733,56	61 266,44
*	Myyntit yhteensä	200 000	0,00	200 000	44 390,53	-155 609,47
**	Investointien netto	0	0,00	0	-94 343,03	-94 343,03
80	Kaupunginhallitus					
810	Kh irtain omaisuus					
*	Investointihankinnat	-163 519	0,00	-163 519	-68 925,26	94 593,74
**	Investointien netto	-163 519	0,00	-163 519	-68 925,26	94 593,74
80	Kaupunginhallitus					
820	Kh Aineeton käyttöön	0				
*	Investointihankinnat	-3 600 000	-900 000,00	-4 500 000	-4 624 716,01	-124 716,01
**	Investointien netto	-3 600 000	-900 000,00	-4 500 000	-4 624 716,01	-124 716,01
80	Kaupunginhallitus					
*	Investointihankinnat	-3 963 519	-900 000,00	-4 863 519	-4 832 374,83	31 144,17
*	Myyntit yhteensä	200 000	0,00	200 000	44 390,53	-155 609,47
**	Investointien netto	-3 763 519	-900 000,00	-4 663 519	-4 787 984,30	-124 465,30
84	Opetuslautakunta					
840	Opetuslautakunta					
*	Investointihankinnat	-30 000	0,00	-30 000	-30 031,49	-31,49
**	Investointien netto	-30 000	0,00	-30 000	-30 031,49	-31,49
84	Opetuslautakunta					
*	Investointihankinnat	-30 000	0,00	-30 000	-30 031,49	-31,49
**	Investointien netto	-30 000	0,00	-30 000	-30 031,49	-31,49
86	Tekninen lautakunta					
860	Talonrakennus					
*	Investointihankinnat	-2 955 000	70 000,00	-2 885 000	-3 029 006,47	-144 006,47
**	Investointien netto	-2 955 000	70 000,00	-2 885 000	-3 029 006,47	-144 006,47
86	Tekninen lautakunta					
870	Julkinen käyttöön.					
*	Investointihankinnat	-1 765 000	-220 000,00	-1 985 000	-1 531 830,56	453 169,44
**	Investointien netto	-1 765 000	-220 000,00	-1 985 000	-1 531 830,56	453 169,44
86	Tekninen lautakunta					
880	Tekn.ltk irtain om.					
*	Investointihankinnat	-225 000	0,00	-225 000	-149 410,15	75 589,85
*	Myyntit yhteensä	0	0,00	0	71 681,02	71 681,02
**	Investointien netto	-225 000	0,00	-225 000	-77 729,13	147 270,87
86	Tekninen lautakunta					
*	Investointihankinnat	-4 945 000	-150 000,00	-5 095 000	-4 710 247,18	384 752,82
*	Myyntit yhteensä	0	0,00	0	71 681,02	71 681,02
**	Investointien netto	-4 945 000	-150 000,00	-5 095 000	-4 638 566,16	456 433,84
*	Investointihankinnat	-8 938 519	-1 050 000,00	-9 988 519	-9 572 653,50	415 865,50
*	Myyntit yhteensä	200 000	0,00	200 000	116 071,55	-83 928,45
**	Investointien netto	-8 738 519	-1 050 000,00	-9 788 519	-9 456 581,95	331 937,05

80 Kaupunginhallitus

801 Kiinteä omaisuus: Kaupunginhallituksen kiinteään omaisuuteen kirjataan maan ostot ja myynnit. Määrärahoja maan ostoon oli varattu 200 teur, josta käytettiin 139 teur. Maata ostettiin kaikkiaan 4,0224 hehtaaria, josta kaava-alueella sijaitsi 3,79 ha. Maata myytiin 26,4 hehtaaria. Myyntituloja saatiin kaikkiaan 110,8 teur, josta myyntivoittoa kirjattiin 66,4 teur.

810 Irtain omaisuus: Kaupunginhallituksen irtaimistohankintoihin kirjataan omaksi ostettavat ICT-laitteet ja ohjelmistot. Hankintoja toteutui tilikaudella 2022 yhteensä 68,9 teur, josta ohjelmistohankintojen osuus 2 teur.

820 Aineeton käyttöomaisuus: Kaupunginhallituksen aineettomaan käyttöomaisuuteen on budjetoitu määräraha 3,1 Meur monitoimihallin toteutukseen. Hallihankkeen toteutus jatkuu vuonna 2023. Vuodelle 2022 pääomasijoituksiin varattu määräraha ylittyi 124,7 tuhannella eurolla. Ruoka- ja puhdistuspalvelut yhtiöitettiin tilikaudella PPE Kökki Oy:hyn, josta kaupungin omistusosuus on 11,4 %. Perustettuun yhtiöön sijoitettu pääoma kirjattiin tilikaudelle 2022. Pääomasijoitukselle ei varattu määrärahaa talousarviossa 2022 ja sen lopullinen määrä varmistui vasta tilinpäätösvaiheessa.

Aineettomaan käyttöomaisuuteen varattu määräraha 500 teur Koy Kestin tukiasumisen ratkaisuihin päädyttiin käyttämään kaupunginvaltuuston päätöksellä koy Nivalan Vuokrakotien pääomituksen. Kaupunginvaltuusto vahvisti tarkoitukseen myös 900 teur suuruisen lisätalousarvion. Kokonaisuudessaan kaupungin lisäjoitus yhtiöön oli 1,4 Meur. Sijoitus toteutettiin vapaan oman pääoman ehtoisena rahoituksena ja siitä laadittiin kirjallinen sopimus.

84 Opetuslautakunta

840 Investointihankinnat: Opetuslautakunnan alaisella määrärahalta 30 teur hankittiin oppilastuoleja- ja pöytiä sekä säilytyskalusteita koulujen tarpeisiin. Kalusteita uusittiin Aittolan koululle 9 202 eurolla, Erkkilän koululle 1 407 eurolla, Haapalan koululle 9 030 eurolla, Karvoskylän koululle 7 489 eurolla ja Kyösti Kallion koululle 2 903 eurolla.

86 Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan investointeja toteutui kaikkiaan 4,7 Meur. Myyntejä tuloutettiin 71 681,02 euroa, minkä jälkeen investointien netto oli 4,6 Meur. Lisätalousarviot mukaan lukien investointimäärärahoja oli vuoden lopussa käyttämättä 456 teur. Investointihankkeiden toteutus jaksottuu usein monelle tilikaudelle, mikä vaikuttaa myös määrärahojen toteumaan yhdellä tilikaudella. Teknisen lautakunnan irtaimisto siirtyi apporttisijoituksena perustettuun ruoka- ja puhdistuspalveluyritys Köökkiin. Irtaimistoa alaskirjattiin siirrossa tasearvon verran 71 681,02 euroa.

860 Talonrakennus: Tilikauden 2022 suurin rakennushanke oli Haikaran koulun saneeraus. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 6 Meur, josta 150 teur suunnittelukustannus oli vuoden 2021 talousarviossa ja 2 Meur määräraha vuodelle 2022. Hanke jatkuu vuonna 2023.

870 Kunnallistekniikka: Kunnallistekniikan hankkeita toteutettiin 1,3 miljoonalla eurolla. Suurimpia yksittäisiä hankkeita olivat Kalliontien siirto ja Vierikankaantie.

875 Puistot ja yleiset alueet: Puistojen ja yleisten alueiden kunnostukseen käytettiin 52 teur.

877 Liikuntapaikat: Liikunta-alueita kunnostettiin 191 999 eurolla. Pyssymäen alueen kehittämiseen käytettiin 50 429 euroa. Tuiskulan urheilukentän aitaa kunnostettiin 20 281 eurolla ja Beach volley liikuntapuistoa 32 788 eurolla.

Investoinnit 2022 kustannuspaikoittain

		Talousarvio	Vuoden alusta	Jäljellä	%
801	Kiinteä omaisuus				
100	Maanhankinta ja -myynti				
*	Investointihankinnat yhte	-200 000,00	-138 733,56	-61 266,44	69,40
*	Myynnit yhteensä	200 000,00	44 390,53	155 609,47	22,20
**	Investointien netto	0,00	-94 343,03	94 343,03	0,00
801	Kiinteä omaisuus				
*	Investointihankinnat yhte	-200 000,00	-138 733,56	-61 266,44	69,40
*	Myynnit yhteensä	200 000,00	44 390,53	155 609,47	22,20
**	Investointien netto	0,00	-94 343,03	94 343,03	0,00
810	Kh irtain omaisuus				
109	Kaupunginhallitus ATK-ohjelmisto				
*	Investointihankinnat yhte	0,00	-12 617,79	12 617,79	0,00
**	Investointien netto	0,00	-12 617,79	12 617,79	0,00
810	Kh irtain omaisuus				
110	Kaupunginhallitus tietokonelaitteet				
*	Investointihankinnat yhte	-67 242,00	-3 233,37	-64 008,63	4,80
**	Investointien netto	-67 242,00	-3 233,37	-64 008,63	4,80
810	Kh irtain omaisuus				
115	Peruskoulu tietokonelaitteet				
*	Investointihankinnat yhte	-57 629,00	-20 136,50	-37 492,50	34,90
**	Investointien netto	-57 629,00	-20 136,50	-37 492,50	34,90
810	Kh irtain omaisuus				
116	Lukio tietokonelaitteet				
*	Investointihankinnat yhte	-13 147,00	-4 661,20	-8 485,80	35,50
**	Investointien netto	-13 147,00	-4 661,20	-8 485,80	35,50
810	Kh irtain omaisuus				
120	Varhaiskasvatus tietokonelaitteet				
*	Investointihankinnat yhte	-5 482,00	-1 448,38	-4 033,62	26,40
**	Investointien netto	-5 482,00	-1 448,38	-4 033,62	26,40
810	Kh irtain omaisuus				
122	Aittola tietokonelaitteet				
*	Investointihankinnat yhte	0,00	-3 082,73	3 082,73	0,00
**	Investointien netto	0,00	-3 082,73	3 082,73	0,00
810	Kh irtain omaisuus				
123	Haapala tietokonelaitteet				
*	Investointihankinnat yhte	0,00	-2 055,15	2 055,15	0,00
**	Investointien netto	0,00	-2 055,15	2 055,15	0,00

810	Kh irtain omaisuus				
124	Haikara tietokonelaitteet				
*	Investointihankinnat yhte	0,00	-1 465,87	1 465,87	0,00
**	Investointien netto	0,00	-1 465,87	1 465,87	0,00
810	Kh irtain omaisuus				
126	Järvikylä tietokonelaitteet				
*	Investointihankinnat yhte	0,00	-3 082,73	3 082,73	0,00
**	Investointien netto	0,00	-3 082,73	3 082,73	0,00
810	Kh irtain omaisuus				
127	Karvoskylä tietokonelaitteet				
*	Investointihankinnat yhte	0,00	-240,00	240,00	0,00
**	Investointien netto	0,00	-240,00	240,00	0,00
810	Kh irtain omaisuus				
129	Niva-Kaija tietokonelaitteet				
*	Investointihankinnat yhte	0,00	-3 232,12	3 232,12	0,00
**	Investointien netto	0,00	-3 232,12	3 232,12	0,00
810	Kh irtain omaisuus				
130	Tekninen tietokonelaitteet				
*	Investointihankinnat yhte	-3 972,00	-1 828,08	-2 143,92	46,00
**	Investointien netto	-3 972,00	-1 828,08	-2 143,92	46,00
810	Kh irtain omaisuus				
133	Ahde tietokonelaitteet				
*	Investointihankinnat yhte	0,00	-1 465,87	1 465,87	0,00
**	Investointien netto	0,00	-1 465,87	1 465,87	0,00
810	Kh irtain omaisuus				
140	Hyvinvointi tietokonelaitteet				
*	Investointihankinnat yhte	-1 846,00	-370,20	-1 475,80	20,10
**	Investointien netto	-1 846,00	-370,20	-1 475,80	20,10
810	Kh irtain omaisuus				
141	Kulttuuri tietokonelaitteet				
*	Investointihankinnat yhte	-166,00	-398,00	232,00	239,80
**	Investointien netto	-166,00	-398,00	232,00	239,80
810	Kh irtain omaisuus				
142	Nuorisopalv tietokonelait				
*	Investointihankinnat yhte	-1 888,00	-1 198,60	-689,40	63,50
**	Investointien netto	-1 888,00	-1 198,60	-689,40	63,50
810	Kh irtain omaisuus				
143	Kirjasto tietokonelaitteet				
*	Investointihankinnat yhte	-12 147,00	-6 124,94	-6 022,06	50,40
**	Investointien netto	-12 147,00	-6 124,94	-6 022,06	50,40
810	Kh irtain omaisuus				
147	Kirjasto tietokoneohjelmistot				
*	Investointihankinnat yhte	0,00	-2 283,73	2 283,73	0,00

**	Investointien netto	0,00	-2 283,73	2 283,73	0,00
----	---------------------	------	-----------	----------	------

810	Kh irtain omaisuus	Talousarvio	Vuoden alusta	Jäljellä	%
*	Investointihankinnat yhte	-163 519,00	-68 925,26	-94 593,74	42,20
**	Investointien netto	-163 519,00	-68 925,26	-94 593,74	42,20

820	Arvopaperit				
200	Osakket ja osuudet				
*	Investointihankinnat yhte	-3 100 000,00	-3 224 716,01	124 716,01	104,00
**	Investointien netto	-3 100 000,00	-3 224 716,01	124 716,01	104,00

820	Arvopaperit				
203	Koy Kesti tukiasumisen ratkaisu				
*	Investointihankinnat yhte	-1 400 000,00	-1 400 000,00	0,00	100,00
**	Investointien netto	-1 400 000,00	-1 400 000,00	0,00	100,00

820	Arvopaperit	Talousarvio	Vuoden alusta	Jäljellä	%
*	Investointihankinnat yhte	-4 500 000,00	-4 624 716,01	124 716,01	102,80
**	Investointien netto	-4 500 000,00	-4 624 716,01	124 716,01	102,80

840	Opetuslautakunta				
	Opetuslautakunnan irtain				
400	hankinnat				
*	Investointihankinnat yhte	-30 000,00	-30 031,49	31,49	100,10
**	Investointien netto	-30 000,00	-30 031,49	31,49	100,10

840	Opetuslautakunta	Talousarvio	Vuoden alusta	Jäljellä	%
*	Investointihankinnat yhte	-30 000,00	-30 031,49	31,49	100,10
**	Investointien netto	-30 000,00	-30 031,49	31,49	100,10

860	Hankekoht.rakentaminen				
600	Investointikohteiden suunnittelu				
*	Investointihankinnat yhte	-20 000,00	-19 211,00	-789,00	96,10
**	Investointien netto	-20 000,00	-19 211,00	-789,00	96,10

860	Hankekoht.rakentaminen				
	Päiväkotien pihojen				
610	kun&välineet				
*	Investointihankinnat yhte	-25 000,00	-25 699,27	699,27	102,80
**	Investointien netto	-25 000,00	-25 699,27	699,27	102,80

860	Hankekoht.rakentaminen				
	Koulujen pihojen kun&välineet				
611					
*	Investointihankinnat yhte	-25 000,00	-30 011,93	5 011,93	120,00
**	Investointien netto	-25 000,00	-30 011,93	5 011,93	120,00

860	Hankekoht.rakentaminen				
	Kaupungintalon kunnostustöitä				
620					
*	Investointihankinnat yhte	-80 000,00	-46 046,56	-33 953,44	57,60
**	Investointien netto	-80 000,00	-46 046,56	-33 953,44	57,60

860	Hankekoht.rakentaminen				
	Kiint.rakautation päivitykset				
622					

*	Investointihankinnat yhte	-20 000,00	-17 410,00	-2 590,00	87,10
**	Investointien netto	-20 000,00	-17 410,00	-2 590,00	87,10
860	Hankekoht.rakentaminen				
625	Työpajasäätiö Peltotie				
*	Investointihankinnat yhte	-50 000,00	-52 958,21	2 958,21	105,90
**	Investointien netto	-50 000,00	-52 958,21	2 958,21	105,90
860	Hankekoht.rakentaminen				
643	Tuleva Erkkilän koulun tilaratkaisu				
*	Investointihankinnat yhte	-520 000,00	-36 920,91	-483 079,09	7,10
**	Investointien netto	-520 000,00	-36 920,91	-483 079,09	7,10
860	Hankekoht.rakentaminen				
647	Tuleva Kyösti Kallion tilaratkaisut				
*	Investointihankinnat yhte	-20 000,00	-19 338,02	-661,98	96,70
**	Investointien netto	-20 000,00	-19 338,02	-661,98	96,70
860	Hankekoht.rakentaminen				
649	Tuleva Haikaran saneeraus				
*	Investointihankinnat yhte	-2 000 000,00	-2 691 743,65	691 743,65	134,60
**	Investointien netto	-2 000 000,00	-2 691 743,65	691 743,65	134,60
860	Hankekoht.rakentaminen				
664	Kirjasto/tillarigal. Esteettömyys				
*	Investointihankinnat yhte	-100 000,00	-71 574,84	-28 425,16	71,60
**	Investointien netto	-100 000,00	-71 574,84	-28 425,16	71,60
860	Hankekoht.rakentaminen				
671	TK kellarin kokoushuone B				
*	Investointihankinnat yhte	-25 000,00	-18 092,08	-6 907,92	72,40
**	Investointien netto	-25 000,00	-18 092,08	-6 907,92	72,40
860	Hanke koht.rakentaminen				
*	Investointihankinnat yhte	-2 885 000,00	-3 029 006,47	144 006,47	105,00
**	Investointien netto	-2 885 000,00	-3 029 006,47	144 006,47	105,00
870	Kunnallistekniikka				
700	Kaavatiet ja klv rakentaminen				
*	Investointihankinnat yhte	-10 000,00	-5 226,55	-4 773,45	52,30
**	Investointien netto	-10 000,00	-5 226,55	-4 773,45	52,30
870	Kunnallistekniikka				
701	Kaavatiet ja kvl päällystäminen				
*	Investointihankinnat yhte	-70 000,00	-72 505,97	2 505,97	103,60
**	Investointien netto	-70 000,00	-72 505,97	2 505,97	103,60
870	Kunnallistekniikka				
702	Säikkätie, Kyläojantie				
*	Investointihankinnat yhte	-110 000,00	-79 170,55	-30 829,45	72,00
**	Investointien netto	-110 000,00	-79 170,55	-30 829,45	72,00

870	Kunnallistekniikka				
703	Vierikankaantie				
*	Investointihankinnat yhte	-370 000,00	-483 227,54	113 227,54	130,60
**	Investointien netto	-370 000,00	-483 227,54	113 227,54	130,60
870	Kunnallistekniikka				
704	Sahantien sillan uusiminen				
*	Investointihankinnat yhte	-20 000,00	0,00	-20 000,00	0,00
**	Investointien netto	-20 000,00	0,00	-20 000,00	0,00
870	Kunnallistekniikka				
705	Pirttiranta uusi kaava-alue				
*	Investointihankinnat yhte	-160 000,00	-22 532,99	-137 467,01	14,10
**	Investointien netto	-160 000,00	-22 532,99	-137 467,01	14,10
870	Kunnallistekniikka				
710	SV-viemärit				
*	Investointihankinnat yhte	-40 000,00	-26 930,51	-13 069,49	67,30
**	Investointien netto	-40 000,00	-26 930,51	-13 069,49	67,30
870	Kunnallistekniikka				
714	Murskapintaisten katujen kunnostus				
*	Investointihankinnat yhte	-30 000,00	-11 513,58	-18 486,42	38,40
**	Investointien netto	-30 000,00	-11 513,58	-18 486,42	38,40
870	Kunnallistekniikka				
717	Kalliontien siirto Uikon kohta				
*	Investointihankinnat yhte	-450 000,00	-256 574,26	-193 425,74	57,00
**	Investointien netto	-450 000,00	-256 574,26	-193 425,74	57,00
870	Kunnallistekniikka				
721	Vanhojen valaisimien uusiminen				
*	Investointihankinnat yhte	-40 000,00	-28 884,00	-11 116,00	72,20
**	Investointien netto	-40 000,00	-28 884,00	-11 116,00	72,20
870	Kunnallistekniikka				
723	Petäjäpuhto KL valaistus				
*	Investointihankinnat yhte	-10 000,00	-5 578,21	-4 421,79	55,80
**	Investointien netto	-10 000,00	-5 578,21	-4 421,79	55,80
870	Kunnallistekniikka				
724	Kuntaos.50% liikennevalot VT27				
*	Investointihankinnat yhte	0,00	0,00	0,00	0,00
**	Investointien netto	0,00	0,00	0,00	0,00
870	Kunnallistekniikka				
725	Liikenneturvallisuus				
*	Investointihankinnat yhte	-20 000,00	-19 767,94	-232,06	98,80
**	Investointien netto	-20 000,00	-19 767,94	-232,06	98,80
870	Kunnallistekniikka				
726	VT28 KLV				

*	Investointihankinnat yhte	-400 000,00	-275 601,50	-124 398,50	68,90
**	Investointien netto	-400 000,00	-275 601,50	-124 398,50	68,90

870	Kunnallistekniikka	Talousarvio	Vuoden alusta	Jäljellä	%
*	Investointihankinnat yhte	-1 730 000,00	-1 287 513,60	-442 486,40	74,40
**	Investointien netto	-1 730 000,00	-1 287 513,60	-442 486,40	74,40

875	Yleiset alueet				
750	Puistot, leikkik. muut yleiset alueet				
*	Investointihankinnat yhte	-14 000,00	-2 035,48	-11 964,52	14,50
**	Investointien netto	-14 000,00	-2 035,48	-11 964,52	14,50

875	Yleiset alueet				
754	Kaarisiltojen väli kunnostus				
*	Investointihankinnat yhte	-20 000,00	-19 716,36	-283,64	98,60
**	Investointien netto	-20 000,00	-19 716,36	-283,64	98,60

875	Yleiset alueet				
756	Liik.kesk pys- ja piha-alue				
*	Investointihankinnat yhte	-35 000,00	-30 565,69	-4 434,31	87,30
**	Investointien netto	-35 000,00	-30 565,69	-4 434,31	87,30

875	Yleiset alueet				
*	Investointihankinnat yhte	-69 000,00	-52 317,53	-16 682,47	75,80
**	Investointien netto	-69 000,00	-52 317,53	-16 682,47	75,80

877	Liikunta-alueet				
770	Liikuntalueiden kunnossapito				
*	Investointihankinnat yhte	-35 000,00	-33 740,03	-1 259,97	96,40
**	Investointien netto	-35 000,00	-33 740,03	-1 259,97	96,40

877	Liikunta-alueet				
777	Pyssymäen alueen kehittäminen				
*	Investointihankinnat yhte	-50 000,00	-50 429,21	429,21	100,90
**	Investointien netto	-50 000,00	-50 429,21	429,21	100,90

877	Liikunta-alueet				
779	Tuiskulan urheilukentän aita				
*	Investointihankinnat yhte	-20 000,00	-20 281,12	281,12	101,40
**	Investointien netto	-20 000,00	-20 281,12	281,12	101,40

877	Liikunta-alueet				
780	Beach volley Liikuntapuisto				
*	Investointihankinnat yhte	-25 000,00	-32 787,89	7 787,89	131,20
**	Investointien netto	-25 000,00	-32 787,89	7 787,89	131,20

877	Liikunta-alueet				
781	Liikuntapuiston aluevalaistus				
*	Investointihankinnat yhte	-21 000,00	-19 800,00	-1 200,00	94,30
**	Investointien netto	-21 000,00	-19 800,00	-1 200,00	94,30

877 Liikunta-alueet

782	Viimeistelytyöt				
*	Investointihankinnat yhte	-35 000,00	-34 961,18	-38,82	99,90
**	Investointien netto	-35 000,00	-34 961,18	-38,82	99,90

877	Liikunta-alueet	Talousarvio	Vuoden alusta	Jäljellä	%
*	Investointihankinnat yhte	-186 000,00	-191 999,43	5 999,43	103,20
**	Investointien netto	-186 000,00	-191 999,43	5 999,43	103,20

880	Tekn.ltk irtain om.				
850	Sepäntien varikko portti ja				
*	Investointihankinnat yhte	-55 000,00	-89 371,32	34 371,32	162,50
**	Investointien netto	-55 000,00	-89 371,32	34 371,32	162,50

880	Tekn.ltk irtain om.				
851	Niva-Kaijan opetuskeitt liedet				
*	Investointihankinnat yhte	-15 000,00	-15 617,28	617,28	104,10
**	Investointien netto	-15 000,00	-15 617,28	617,28	104,10

880	Tekn.ltk irtain om.				
852	Siirrettävät katsomot 2 kpl				
*	Investointihankinnat yhte	-20 000,00	-19 760,00	-240,00	98,80
**	Investointien netto	-20 000,00	-19 760,00	-240,00	98,80

880	Tekn.ltk irtain om.				
853	Sähköiset tervetuloa- / mainos				
*	Investointihankinnat yhte	-50 000,00	0,00	-50 000,00	0,00
**	Investointien netto	-50 000,00	0,00	-50 000,00	0,00

880	Tekn.ltk irtain om.				
860	Ruokapalvelut laiteinv				
*	Investointihankinnat yhte	-65 000,00	-18 702,82	-46 297,18	28,80
*	Myynnit yhteensä	0,00	43 656,23	-43 656,23	0,00
**	Investointien netto	-65 000,00	24 953,41	-89 953,41	-38,40

880	Tekn.ltk irtain om.				
870	Puhdistuspalv. laite				
*	Investointihankinnat yhte	-20 000,00	-5 958,73	-14 041,27	29,80
*	Myynnit yhteensä	0,00	28 024,79	-28 024,79	0,00
**	Investointien netto	-20 000,00	22 066,06	-42 066,06	-110,30

880	Tekn.ltk irtain om.	Talousarvio	Vuoden alusta	Jäljellä	%
*	Investointihankinnat yhte	-225 000,00	-149 410,15	-75 589,85	66,40
*	Myynnit yhteensä	0,00	71 681,02	-71 681,02	0,00
**	Investointien netto	-225 000,00	-77 729,13	-147 270,87	34,50

*	Investointihankinnat yhte	-9 988 519,00	-9 572 653,50	-415 865,50	95,80
*	Myynnit yhteensä	200 000,00	116 071,55	83 928,45	58,00
**	Investointien netto	-9 788 519,00	-9 456 581,95	-331 937,05	96,60

ULKOISET KOKONAISMENOT JA -TULOT

Kokonaismenot 1000 €	TA 2022	TA-MUUTOS	TA + TA MUUT	TP 2022	POIKKEAMA
KÄYTTÖTALOUS:					
* toimintatuotot					
* toimintakulut	87 886	2 078	89 964	88 619	1 345
TULOSLASKELMAOSA:					
* verotulot					
* valtionosuudet					
* korkotuotot					
* muut rahoitustuotot					
* korkokulut	56	0	56	229	-173
* muut rahoitusmenot	40	0	40	1 550	-1 510
INVESTOINTIOSA:					
* Käyttöomaisuusinvest.	8 939	1 050	9 989	9 573	416
* Rahoitusosuudet inv.					
* Käyttöom.myyntitulot					
RAHOITUSOSA:					
Antolainauksen muutokset					
* antolainojen lisäykset					
* antolainojen vähennykset					
Lainakannan muutokset					
* Pitkäaik. lainojen lis.					
* Pitkäaik. lainojen väh.	3 950	0	3 950	4 200	-250
* Lyhytaik. lainojen muutos	0	0	0	0	0
KOKONAISMENOT	100 871	3 128	103 999	104 171	-172

Kokonaistulot 1000 €	TA 2022	TA-MUUTOS	TA + TA MUUTOS	TP 2022	POIKKEAMA
KÄYTTÖTALOUS:					
* toimintatuotot	10 223	397	10 620	11 247	-627
* toimintakulut					
TULOSLASKELMAOSA:					
* verotulot	35 133	0	35 133	36 327	-1 194
* valtionosuudet	43 679	0	43 679	43 940	-261
* korkotuotot	150	0	150	66	84
* muut rahoitustuotot	900	0	900	739	161
* korkokulut					
* muut rahoitusmenot					

INVESTOINTIOSA:					
* Käyttöomaisuusinvest.					
* Rahoitusosuudet inv.	0		0	0	0
* Käyttöom.myyntitulot	200	0	200	553	-353
RAHOITUSOSA:					
Antolainauksen muutokset					
* antolainojen lisäykset					
* antolainojen vähennykset	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
* Pitkäaik. lainojen lis.	9 500	1 643	11 143	9 500	1 643
* Pitkäaik. lainojen väh.					
* Lyhytaik. lainojen muutos	984	30	1 013	0	0
KOKONAISTUOTOT	100 769	2 070	102 838	102 372	-547

VUODEN 2022 VIRALLISET TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

TULOSLASKELMA

TASE

KONSERNITULOSLASKELMA

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

KONSERNITASE

TULOSLASKELMA

TOIMINTATUOTOT	2022	2021
Myyntituotot	6 010 614,77	5 811 613,87
Maksutuotot	633 965,99	1 078 398,97
Tuet ja avustukset	1 178 140,64	910 415,09
Vuokratuotot	2 619 237,19	2 468 356,22
Muut toimintatuotot	804 649,67	530 649,42
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	11 246 608,26	10 799 433,57
Valmistus omaan käyttöön	109 321,15	95 899,97
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-20 755 863,45	-19 461 852,38
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-4 668 631,94	-4 488 467,20
Muut henkilösivukulut	-765 139,51	-729 152,45
Palvelujen ostot	-55 671 554,32	-51 922 036,21
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 783 110,39	-3 436 946,06
Avustukset	-1 470 254,49	-1 658 248,27
Muut toimintakulut	-1 504 644,78	-1 109 302,32
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-88 619 198,88	-82 806 004,89
TOIMINTAKATE	-77 263 269,47	-71 910 671,35
Verotulot	36 326 773,24	34 934 493,27
Valtionosuudet	43 940 075,00	40 951 495,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	66 355,09	192 405,94
Muut rahoitustuotot	739 107,49	1 174 670,73
Korkokulut	-229 223,28	-72 465,40
Muut rahoituskulut	-1 550 280,00	-98 155,42
VUOSIKATE	2 029 538,07	5 171 772,77
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 742 574,64	-2 629 028,00
Arvonalentumiset	0,00	-203 152,12
Satunnaiset erät		
TILIKAUDEN TULOS	-713 036,57	2 339 592,65
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	2 038,00	2 038,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-710 998,57	2 341 630,65

RAHOITUSLASKELMA

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 029 538,07	5 171 772,77
Tulorahoituksen korjaukset	-244 324,01	-63 883,34
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-9 572 653,50	-4 550 003,57
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	553 088,06	78 020,50
Toiminnan ja invest. rahavirta	-7 234 351,38	635 906,36
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	0,00	-330 000,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 500 000,00	5 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähenn	-4 200 374,00	-4 150 374,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	-7 000 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.var.ja po:n muut.	42 339,18	-288 455,13
Vaihto-omaisuuden muutos	-9,38	468,81
Saamisten muutos	1 753 743,03	1 934 200,39
Korottomien velkojen muutos	545 717,32	216 499,04
Rahoituksen rahavirta	7 641 416,15	-4 617 660,89
RAHAVAROJEN MUUTOS	407 064,77	-3 981 754,53
RAHAVAROJEN MUUTOS	-407 064,77	3 981 754,53

TASE

	2022	2021
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	81 409,73	101 159,26
2. Muut pitkävaikutteiset meno	495 000,00	742 500,00
Aineettomat hyödykkeet yht.	576 409,73	843 659,26
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	9 223 375,01	9 129 031,98
2. Rakennukset	39 595 198,60	39 143 431,03
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	8 635 175,95	8 382 352,71
4. Koneet ja kalusto	600 732,42	753 890,68
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset	3 834 328,64	2 123 563,39
Aineelliset hyödykkeet yht.	61 888 810,62	59 532 269,79
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	33 775 636,89	29 150 920,88
3. Muut lainasaamiset	1 554 434,00	1 554 434,00
4. Muut saamiset	240 905,56	240 905,56
Sijoitukset yhteensä	35 570 976,45	30 946 260,44
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	98 036 196,80	91 322 189,49
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	299 123,99	348 253,70
3. Muut toimeksiantojen varat	5 933,06	4 398,60
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT	305 057,05	352 652,30
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
4. Muu vaihto-omaisuus	6 234,13	6 224,75
Vaihto-omaisuus yhteensä	6 234,13	6 224,75
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	733 943,84	778 555,15
2. Lainasaamiset	1 177 187,25	2 174 390,00
3. Muut saamiset	347 027,80	226 734,46
4. Siirtosaamiset	452 656,35	1 284 878,66
Lyhytaikaiset saamiset yht.	2 710 815,24	4 464 558,27
Saamiset yhteensä	2 710 815,24	4 464 558,27
III Rahoitusarvopaperit		
1. Osakkeet ja osuudet	4 042 994,72	4 942 538,76
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentit	461 531,30	1 142 243,90
3. Joukkovelkakirjalainasaamis	12 633 436,31	11 763 205,50
4. Muut arvopaperit	1 145 934,35	1 058 013,85
Rahoitusarvopaperit yht.	18 283 896,68	18 906 002,01

Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yht.	1 668 637,66	639 467,56
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	22 669 583,71	24 016 252,59
VASTAAVAA YHTEENSÄ	121 010 837,56	115 691 094,38
VASTATTAVAA	2022	2021
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	-35 757 137,18	-35 757 137,18
III Muut omat rahastot	-1 642 178,45	-1 642 178,45
IV Edellisten tilikausien yli/alijäämä	-12 238 047,76	-9 896 417,11
V Tilikauden yli/alijäämä	710 998,57	-2 341 630,65
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-48 926 364,82	-49 637 363,39
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. Poistoero	-26 509,55	-28 547,55
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.YHT	-26 509,55	-28 547,55
PAKOLLISET VARAUKSET		
2. Muut pakolliset varaukset	-192 692,50	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET YHT.	-192 692,50	0,00
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2. Lahjoitusrahastojen pääoma	-391 991,32	-398 781,85
3. Muut toimeksiantojen pääoma	-5 933,06	-4 398,60
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHT.	-397 924,38	-403 180,45
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2. Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	-43 321 882,00	-38 549 256,00
7. Muut velat	-2 345,08	-2 345,08
Pitkäaikainen vieras po. yht.	-43 324 227,08	-38 551 601,08
II Lyhytaikainen		
1. Joukkovelkakirjalainat	-16 000 000,00	-16 000 000,00
2. Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	-4 477 374,00	-3 950 374,00
5. Saadut ennakot	-9,00	-5 045,60
6. Ostovelat	-3 568 559,47	-3 044 479,69
7. Muut velat	-565 827,58	-594 642,22
8. Siirtovelat	-3 531 349,18	-3 475 860,40
Lyhytaikainen vieras po. yht.	-28 143 119,23	-27 070 401,91
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-71 467 346,31	-65 622 002,99
VASTATTAVAA	-121 010 837,56	-115 691 094,38

KONSERNITULOSLASKELMA

KONSERNIN TULOSLASKELMA	Toteuma 2021	Toteuma 2022
TOIMINTATUOTOT	74 543 368	75 811 594
	-143 921	-151 215
TOIMINTAKULUT	676	819
TOIMINTAKATE	-69 378 307	-75 404 224
VEROTULOT	34 712 634	36 049 345
VALTIONOSUUDET	45 729 633	48 703 254
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
KORKOTUOTOT	360 953	87 681
MUUT RAHOITUSTUOTOT	1 206 196	521 576
KORKOKULUT	-627 191	-878 776
MUUT RAHOITUSKULUT	74 104	-1 623 270
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	1 014 062	-1 892 789
VUOSIKATE	12 078 022	7 455 586
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
SUUNNITELMAN MUK.POISTOT	-8 370 630	-8 550 003
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-8 370 630	-8 550 003
ARVONALENTUMISET	-203 421	
SATUNNAISET ERÄT		
TILIKAUDEN TULOS	3 503 971	-1 094 417
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	-247 183	-248 679
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	3 256 788	-1 343 095
Omanpääoman muutos rahoituslaskelma	143 232	-11 309
Tulorahoituksen korjauserä	-171 509	-155 004
Pysyvien vastaavien myyntivoitto/-tappio	-58 631	-475 461

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA

	Toteuma 2021	Toteuma 2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	12 078 022	7 455 586
Satunnaiset erät	-108 051	-116 109
Tulorahoituksen korjauserä	-171 509	-155 004
TOIMINNAN RAHAVIRTA	11 798 462	7 184 473
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	15 789 486	24 586 682
Rah.osuudet investointimenoihin	205 453	-20 453
Investointien taseen luovutukset	-24 134	-200 139
Pys.vast.hyöd. luovutusmyyntivoitto/-tappio	-58 631	-475 461
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-15 912 174	-23 890 628
Toiminnan ja invest. rahavirta	-4 113 711	-16 706 154
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaam.lisäykset		
Antolainasaam.vähennykset		
Antolainauksen muutokset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaik.lainojen lisäys	-12 995 052	-24 460 325
Pitkäaik.lainojen vähennys	3 232 369	
Pitkäaikaisten lainojen väh. lyhyt aik. tili	3 175 705	8 368 497
Lyhytaik.lainojen muutos	8 559 670	-46 358
Lainakannan muutokset	-1 972 692	16 138 185
Oman pääoman muutokset	143 232	-11 309
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.var.ja po:n muut	-324 033	74 638
Toimeksiant.var ja po:n muut (vastattavaa)	94 641	44 711
Vaihto-omaisuuden muutos	119 471	143 880
Saamisten muutos	-8 826	2 061 371
Korottomien velkojen muutos	96 953	-489 878
Muut maksuvalmiuden muutokset	-21 794	1 834 721
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 851 254	17 961 597
RAHAVAROJEN MUUTOS	-5 964 965	1 255 443
Rahavarojen muutos	-5 964 965	1 255 443

KONSERNITASE

VASTAAVAA	Toteuma 2021	Toteuma 2022
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	718 137	757 384
MAA-JA VESIALUEET	10 271 356	10 445 791
RAKENNUKSET	110 025 977	115 111 630
KIINTEÄT RAK. JA LAITTEET	11 449 379	14 302 275
KONEET JA KALUSTO	9 170 516	8 034 123
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	2 841 225	3 156 802
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	10 106 884	18 184 107
AINEELLISET HYÖDYKKEET	153 865 337	169 234 728
OSAKKEET JA OSUUDET	3 348 287	3 615 179
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET		
MUUT LAINASAAMISET	573	573
MUUT SAAMISET	930 195	951 347
SIJOITUKSET	4 279 054	4 567 099
PYSYVÄT VASTAAVAT	158 862 529	174 559 210
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	203 720	164 558
LAHJOITUSRAHASTOJEN ERITYISKATTEET	353 477	304 234
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	259 121	272 887
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	816 318	741 679
VAIHTO-OMAISUUS	892 582	748 703
VAIHTO-OMAISUUS	892 582	748 703
MYYNTISAAMISET	11 190	8 333
LAINASAAMISET		
MUUT SAAMISET	51 553	8 290
SIIRTOSAAMISET		
PITKÄAIKAISET SAAMISET	62 743	16 622
MYYNTISAAMISET	5 048 681	5 435 116
LAINASAAMISET	174 390	123 187
MUUT SAAMISET	1 573 219	1 802 015
MUUT SIIRTOSAAMISET	2 366 562	1 403 963
LYHYTAIKAISET SAAMISET	9 162 852	8 764 281
SAAMISET	9 225 595	8 780 903
OSAKKEET JA OSUUDET	4 942 776	4 043 232
SIJOITUKSET RAHAMARK.INST	1 507 068	672 822
JOUKKOVELKIRJALAINASAAM	11 763 206	12 633 436
MUUT ARVOPAPERIT	2 765 845	2 519 813
RAHOITUSARVOPAPERIT	20 978 895	19 869 304
RAHAT JA PANKKISAAMISET	13 696 234	16 061 268
VAIHTUVAT VASTAAVAT	43 900 724	44 711 475
VASTAAVAA	204 472 153	220 761 067

VASTATTAVAA	Toteuma 2021	Toteuma 2022
PERUSPÄÄOMA	35 757 137	35 757 137
SÄÄTIÖIDEN PÄÄOMA	3 818	3 818
ARVONKOROTUSRAHASTO	1 676 212	34 033
MUUT OMAT RAHASTOT	391 634	2 062 873
ED.TILIK.YLI/ALIJÄÄMÄ	22 411 082	25 643 630
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	3 256 788	-1 343 095
OMA PÄÄOMA	63 496 670	62 158 396
VÄHEMMISTÖOSUJDET	122 880	157 227
VÄHEMMISTÖOSUJDET	122 880	157 227
POISTOERO		-0
VAPAAEHT.VARAUKSET	-0	
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR	-0,00	-0
ELÄKEVARAUKSET		
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	696 348	839 018
PAKOLLISET VARAUKSET	696 348	839 018
VALTION TOIMEKSIANNOT	203 720	164 558
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	404 248	397 250
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	489 567	580 437
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 097 535	1 142 246
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT		
LAINAT RAHOITUS- JA VAK.LAITOK	90 197 878	105 244 399
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ		
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA		
SAADUT ENNAKOT	2 345	2 345
OSTOVELAT		
MUUT VELAT	3 731 473	3 779 882
SIIRTYVÄT KOROT (pitkäaik.)		
PITKÄAIKAINEN	93 931 697	109 026 626
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	16 000 000	16 000 000
LAINAT RAHOITUS- JA VAK.LAITOK	8 182 871	9 319 242
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ		
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	44 706	
SAADUT ENNAKOT	220 202	205 651
OSTOVELAT	7 273 997	8 413 563
MUUT VELAT	1 615 088	1 782 766
SIIRTYVÄT KOROT (lyhyt aik.)		
SIIRTOVELAT	11 790 160	11 716 332
LYHYTAIKAINEN	45 127 023	47 437 554
VIERAS PÄÄOMA	139 058 720	156 464 181
VASTATTAVAA	204 472 153	220 761 067

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laadinnassa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien osakkeet on merkitty taseeseen hankintameno. Arvostusperusteena on hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo kunnan palveluntuotannossa, eikä osakkeista ole tehty arvonalennuksia. Arvostusperiaatteessa on huomioitu Kuntajaoston ohje.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinta -periaatteen mukaiseen hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoonsa. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Lomapalkkavaraus

Henkilöstön lomapalkkavaraus on jaksotettu vuosilomaoikeuden mukaan.

Johdannaissopimukset

Kaupungilla ei ole voimassa olevia koronvaihtosopimuksia.

Edellisen tilikauden vertailukelpoisuus

Eläkemenoperusteinen maksu on aiemmin kirjattu kokonaan kaupunginhallituksen toimialalle. Tilikaudella 2020 eläkemenoperusteinen maksu on kirjattu aiheuttamisperiaatteella tehtäväalueille. Muutoksen syynä on siirtyminen automaattiseen taloustilastointiin.

Oikaisut, jotka on tehty edelliseltä tilivuodelta esitettäviin tietoihin

Kiinteistö Oy Kuitu on korjannut tilinpäätöstään 2019 lisäämällä saatuja ennakoita 507 856,93 euroja. Korjaus vaikuttaa vertailukauden konsernitaseeseen ja konsernirahoituslaskelmaan.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Ei tarvetta liitetietoon.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laajuus

	Yhdistelty	Ei yhdistelty
Tytäryhtiöt	7	
Kuntayhtymät	5	
Osakkuusyhteisöt	3	
Yhteensä	15	

Nivalan kaupungin konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt rivi riviltä 100 %:sti, sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty, sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Kiinteistöverot on eliminoitu.

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset

Kuntajaoston yleisohje 2015 on otettu huomioon poistoeron ja vapaaehtoisten varausten käsittelyssä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymäosuuksien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnista syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhtiöiden suunnitelmapoistoja ei ollut tarvetta oikaista, koska poistot on laskettu kaupungin poistosuunnitelmaa vastaavan yhtiökohtaisen poistosuunnitelman mukaisesti.

Kuntayhtymät

Kuntayhtymien taseet ja niiden liitetiedot on yhdistelty lukuarvoiltaan omistussuuden mukaisesti.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöistä on yhdistelty konserniyhteisöjen omistussuutta vastaava määrä voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Poikkeavat arvostus ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Ei tarvetta liitetietoon.

Poikkeavat tilikaudet ja edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Ei tarvetta liitetietoon.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT**Toimintatuotot tehtäväalueittain**

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Kunta		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Yleishallinto	552 559	5 257 305		
Maaseutupalvelut	4 410 941			
Sosiaali- ja terveyspalvelut				
Opetus- ja kulttuuripalvelut	876 173	858 044		
Hyvinvoinnin toimiala	175 809	99 190		
Tekniset palvelut	4 587 667	4 584 895		
Muut palvelut				
Toimintatuotot yhteensä	10 603 149	10 799 433	75 811 594	74 543 368

Toimintatuottojen erittely esitetään ulkoisista eristä.

Verotulojen erittely

Verotulojen erittely			
Verotulot	TA 2022	TP 2022	TP 2021
Kunnan tulovero	31 136 000,00	31 490 371,94	30 275 218,28
Osuus yhteisöveron tulosta	1 530 000,00	2 306 948,01	2 139 373,30
Kiinteistövero	2 467 000,00	2 529 453,29	2 519 901,69
Muut verotulot			
Verotulot yhteensä	35 133 000,00	36 326 773,24	34 934 493,27

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet	2022	2021	2020
Kunnan peruspalveluiden valtionosuus	26 918 168	36 280 765	37 865 097
Verotulomenetyksen korvaus	6 471 534	5 639 440	5 381 243
Valtionosuuksien tarkastus		1 511	160 191

Siitä erotettu verotuloihin perustuva valtionosuuden taseus	11 478 302	11 185 384	11 169 440
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-927 929	-970 217	-1 022 375
Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotus			
Valtionosuudet yhteensä	43 940 075	40 898 935	42 345 818

Palvelujen ostot eriteltyinä asiakaspalveluiden ostoihin ja muihin ostoihin

Palvelujen ostojen erittely	2022	2021
Asiakaspalveluiden ostot	46 859 194,93	44 814 852,19
Muiden palvelujen ostot	8 812 359,39	7 107 184,02
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	55 671 554,32	51 922 036,21

Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltyinä (KuntaL19.2§)

Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetty luottamushenkilömaksut		
	2022	2021
Keskusta Nivalan kunnallisjärjestö	9 198,13	9 067
Nivalan Kokoomus ry	945	923
Nivalan Perussuomalaiset ry	3 213	2 670
Kalajokilaakson Vihreät ry	227,5	518
Suomen Kristillisdemokraatit	67,5	
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	13 583,63	13 178

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Ennen 1.1.2013 valmistuneiden hyödykkeiden poistot lasketaan kaupunginvaltuuston 1996 hyväksymän suunnitelman mukaan. Kaupunginhallitus on tarkentanut valtuuston 1996 hyväksymää poistosuunnitelmaa 16.12.2013 §225. Käyttöomaisuuskirjanpitoon aktivoidaan aineellisen ja aineettoman omaisuuden hankintameno, joka on yli 10.000 euroa. Hyödyke, joka koostuu useasta eri komponentista, joiden yhteenlaskettu hankintameno ylittää 10.000 euroa, kirjataan käyttöomaisuuskirjanpitoon. Vuosikuluksi kirjataan käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa. Poistojen aloitusaika määräytyy hyödykkeen valmistusajankohdan mukaan: 1.1.-30.6. valmistuneesta hyödykkeestä lasketaan poisto koko vuodelle. 1.7.-31.12. valmistuneesta hyödykkeestä lasketaan puolen vuoden poisto.

Poistojen laskennan perusteena on hyödykkeen taloudellinen käyttöaika. Poistosuunnitelmaa arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä, jotta valittu poistomenetelmä ja poisto-aika vastaavat hyödykkeen taloudellista käyttöaika.

Perusparannuskohteen poisto aika määritellään yhdessä kyseisen rakennuksen menojäännöksen kanssa määrittämällä perusparannetun rakennuksen arvioitu jäljellä oleva aika palvelutuotannossa. Perusparannusmeno poistetaan omalla kohtanaan, eikä sitä yhdistetä aikaisempaan menojäännökseen, mutta perusparannusmenon ja aiemman menojäännöksen jäljellä olevan poistoajan tulee olla yhdenmukainen. Uudisrakennuksen tai olemassa olevan kiinteistön peruskorjauksen yhteydessä tehty ensikertainen kalustaminen kuuluu investoinnin kokonaiskustannuksiin, ja lähtee poistolaskentaan yhtenä kohteena.

Poistosuunnitelma 1.1.2013 alkaen, Nivalan kaupunginhallitus 16.12.2013 §225

POISTOSUUNNITELMA	Poisto aika pääryhmittäin (KV 14.11.2013)	Poisto aika 1.1.2013 alkaen (KH 16.12.2013)	POISTOMENETELMÄ
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	5–10 v.		Tasapoisto
Tietokoneohjelmistot	3–5 v.		Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	3–5 v.		Tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa	Ei poistoa	
Rakennukset	20–50 v.		
Asuinrakennukset		50 v.	Tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset			
kiviset		50 v.	Tasapoisto
puiset		40 v.	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset			
kiviset		30 v.	Tasapoisto
puiset		20 v.	Tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset		30 v.	Tasapoisto
Taloussrakennukset		20 v.	Tasapoisto
Kiinteät laitteet ja rakenteet	10–40 v.		
Maa- ja vesirakenteet			
Kadut, tiet torit, puistot		20 v.	Tasapoisto
Sillat, laiturit, uimalat		25 v.	Tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet		20 v.	Tasapoisto
Johtoverkostot ja laitteet			
Sähköjohdot, ulkovalaistus		20 v.	Tasapoisto
Viemäriverkko		40 v.	Tasapoisto
Viemäri- yms. laitteiden koneet & laitteet		20 v.	Tasapoisto
Muut johtoverkostot ja laitteet		15 v.	Tasapoisto
Kiinteät koneet, laitteet rakenteet		15 v.	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	3–15 v.		
Rautaiset alukset		15 v.	Tasapoisto
Muut alukset ja uivat työkoneet		15 v.	Tasapoisto
Raskaat kuljetusvälineet		15 v.	Tasapoisto
Kevyet kuljetusvälineet		10 v.	Tasapoisto
Raskaat työkoneet		15 v.	Tasapoisto
Kevyet työkoneet		10 v.	Tasapoisto
Atk-laitteet		4 v.	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet		5 v.	Tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet	Ei poistoa	Ei poistoa	
Luonnonvarat	Ei poistoa	Ei poistoa	
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	Ei poistoa	

Muut aineelliset hyödykkeet	Ei poistoa	Ei poistoa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	Ei poistoa	
Pysyvien vastaavien sijoitukset	Ei poistoa	Ei poistoa	
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa	Ei poistoa	

Keskimääräiset poistot ja investoinnit vuosina 2022–2025

Suunnitelman mukaiset poistot	2 640 005
Poistonalaisten investointien omahankintameno	4 023 500
Poikkeama €	-1 383 495
Poikkeama %	-34

Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

Pakollisena varauksena on kirjattu 192 692,50 euroa Jokilaaksojen Pelastuslaitoksen varallaolokorvauksia. Korvaukset tulevat jäsenkuntien maksettavaksi takautuvasti. Varaus perustuu arvioon kaupungin maksuosuudesta, tarkka määrä selviää vuoden 2023 aikana.

Olennaiset muihin toimintatuottoihin sisältyvät pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

Myyntivoitot ja -tappiot	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot			48 375	63 883
Rakennusten myyntivoitot				
Muut myyntivoitot	6265,29	0	388 642	
Myyntivoitot yhteensä	6265,29	0	437 017	63 883
Muut toimintakulut				
Maa-alueiden myyntitappiot				
Kiinteistöjen ja osakkeiden myyntitappio				
Tappiot yhteensä	0	0	0	0

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

Ei tarvetta liitetietoon

Muihin rahoitustuottoihin sisältyvät olennaiset osinkotuotot ja peruspääoman korkotuotot

Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä, muista yhteisöistä ja peruspääoman korot. Ei tarvetta liitetietoon.

Poistoeron muutos

Erittely poistoeron muutoksista	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	2038	2 038
Sumupoistojen ja veruspoistojen erotus	0	0
Poistoeron muutokset yhteensä	2038	2 038

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmäärittämenetelmät

Ei tarvetta liitetietoon.

Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti**Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet**

	Aineettomat hyödykkeet			
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	101 159,26	742 500,00		843 659,26
Lisäykset tilikauden aikana	32 311,52			32 311,52
Rahoitusosuudet tilikaudella				0,00
Vähennykset tilikauden aikana				0,00
Siirrot erien välillä				0,00
Tilikauden poisto	-52 061,05	-247 500,00		-299 561,05
Arvonlennukset ja niiden palautukset				
Poistamaton hankintameno 31.12.	81 409,73	495 000,00	0,00	576 409,73
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	81 409,73	495 000,00		576 409,73
Olennaiset lisäpoistot				
Erittely olennaisista lisäpoistoista				

Aineelliset hyödykkeet						
Maa- ja vesi-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
9 129 031,98	39 143 431,03	8 382 352,71	753 890,68		2 123 563,39	59 532 269,79
138 733,55	207 882,69	972 470,61	144 094,06		3 452 445,05	4 915 625,96
		0,00				0,00
-44 390,53			-71 681,02			-116 071,55
0,01	1 741 679,80				-1 741 679,80	0,01
	-1 497 794,92	-719 647,37	-225 571,30			-2 443 013,59
						0,00
9 223 375,01	39 595 198,60	8 635 175,95	600 732,42		3 834 328,64	61 888 810,62
						0,00
9 223 375,01	39 595 198,60	8 635 175,95	600 732,42	0,00	3 834 328,64	61 888 810,62

Tarkistus: muutos aineelliset = 2 356 540,83

aineettomat= -267 249,53

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet					
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistus- yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	19 389 136,16	452 490,47	8 124 800,10	1 184 494,15	29 150 920,88
Lisäykset	4 500 000,00	76 821,48			
Vähennykset					
Siirrot erien välillä					
Hankintameno 31.12.	23 889 136,16	529 311,95	8 124 800,10	1 184 494,15	29 150 920,88
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	23 889 136,16	529 311,95	8 124 800,10	1 184 494,15	29 150 920,88

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					
	Jvk-laina- saamiset	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		1 554 434,00		240 905,56	1 795 339,56
Lisäykset					
Vähennykset					
Siirrot erien välillä					
Hankintameno 31.12.		1 554 434,00		240 905,56	1 795 339,56
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.					

Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Kotipaikka	Kaupungin omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta / tappiosta
Tytäryhteisöt						
Nivalan Kaukolämpö Oy	Nivala	100 %	100 %	1 580	10 636	407
Nivalan Liikuntakeskus Oy	Nivala	98,93 %	98,93 %	6 241	3 880	-119
Nivalan Teollisuuskylä Oy	Nivala	100 %	100 %	11 973	24 032	11
Nivalan Vesihuolto Oy	Nivala	99,27 %	99,27 %	3 530	2 104	-177
Nivalan Vuokratodit Oy	Nivala	100 %	100 %	2 678	12 161	-84
Kiinteistö Oy Kesti	Nivala	100 %	100 %	187	5 756	0
Nivalan Kuitu Oy	Nivala	99,27 %	100 %	-64	1 012	25
			Yhteensä	26 125	59 581	63
Kuntayhtymät						
Jokilaaksojen musiikkiopisto kuntayhtymä	Nivala	24,64 %	24,64 %	23	0	10
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU	Nivala	16,00 %	16 %	5 801	0	-125
Peruspalvelukuntayhtymä Kallio	Ylivieska	33,61 %	33,61 %	952	0	3
Pohjois-Pohjanmaan liitto	Oulu	2,58 %	2,58 %	51	0	2
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	Oulu	2,27 %	2,27 %	3 690	14 975	-809
			Yhteensä	10 517	14 975	-919
Osakkuusyhteisöt						
Kuntien Hetapalvelut Oy	Ylivieska	29 %	29 %	37	283	0
Nivalan Työpajasäätiö	Nivala	45,36 %	45,36 %	10	154	-2
Vesikolmio	Nivala	20,25 %	20,25 %	1 260	7 136	1
			Yhteensä	2 007	7 573	-1

Konsernin yli- alipariarvot

Konsernin yli-/alipariarvot	Hankinta-	Osuus %	Peruspää-	Nivalan	Yli-/ali-
2022	hintaa	pääomasta	oma	kaup..osuus	pariarvot
	kaup. maks		heidän tase		
Nivalan Liikuntakeskus Oy	5 479 449,83	98,93	5 538 689,92	5 479 425,94	23,89
Nivalan Kaukolämpö Oy	36 160,40	100,00	36 160,41	36 160,41	-0,01
Nivalan Teollisuuskylä Oy	11 140 571,47	100,00	11 232 402,08	11 232 402,08	-91 830,61
Nivalan Vesihuolto Oy	339 983,28	99,27	412 060,42	409 052,38	-69 069,10
Koy Nivalan Vuokrakodit	1 070 826,29	100,00	898 291,72	898 291,72	172 534,57
Koy Kesti	141 026,85	100,00	142 368,99	142 368,99	-1 342,14
Ppky Kallio	911 785,49	33,61	2 712 802,54	911 772,93	12,56
Jokil. Musiikkiopisto Ky	5 733,53	24,64	23 609,04	5 817,27	-83,74
JEDU Jokilaakson kky	3 835 840,33	16,00	16 641 031,54	2 662 565,05	1 173 275,28
Po-Po Liitto	11 264,22	2,58	436 079,09	11 250,84	13,38
Po-Po sairaanhoitopiiri	3 360 176,53	2,27	148 151 170,77	3 363 031,58	-2 855,05
Yhteensä	26 332 818,22				
Tyttäret	18 208 018,12	5 681 118	23 889 136	Tilin 1201 saldo 31.12.2022	
Kuntayht	8 124 800,10		8 124 800	Tilin 1203 saldo 31.12.2022	

Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä ja osakkuusyhteisöiltä

Saamisten erittely				
	2022		2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		360 371		157 966
Lainasaamiset	1 554 434	1 054 000	1 554 434	2 000 000
Muut saamiset			134 338	
Siirtosaamiset				
Yhteensä	1 554 434	1 414 371	1 688 772	2 157 966
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		111 504		91 254
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0	111 504	0	91 254
Saamiset osakkuusyhteisöiltä ja muilta omistusyhteisyyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		34 121		28 146
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0	34 121	0	28 146
	1 554 434	1 559 996	1 688 772	2 277 366
Saamiset yhteensä				

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Menoennakot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Tasausrahastolaskutus (PPSHP)		75 635		
Siirtyvät korot				1 290
Takausprovisiot				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	169 060	362 679		122 882
Hankeavustukset, EU-tuet, Ely korvaukset	75 170	371 924		137 806
PPKY Kallio				988 671
Lomitus ennakko				10 819
Eläkemenoperusteinen maksu				11 682
Verohallinto ALV	2637			
Työllisyysrahasto koulutuskorvaus				6 350
Kuntaosuudet	225 614			
Tapaturmavakuutus				3 542
Muut tulojäämät				
Muut saamiset	343 021	294 611		1 835
Tulojäämät yhteensä		1 104 849		1 284 878
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	815 502	1 104 849		1 284 878

Rahoitusarvopaperit

Rahoitusarvopaperien tasearvot 31.12.	2022	2021
Osakkeet ja osuudet		
Markkina-arvo	4 367 574	6 096 829
Kirjanpito	4 042 995	4 942 539
Erotus	324 579	1 154 290
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Markkina-arvo	476 325	1 653 739
Kirjanpito	461 531	1 142 243
Erotus	14 794	511 496
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Markkina-arvo	12 848 069	12 657 010
Kirjanpito	12 633 436	11 763 205
Erotus	214 633	893 805
Muut arvopaperit		
Markkina-arvo	881 973	801 679
Kirjanpito	1 145 934	1 058 014
Erotus	-263 961	-256 335
Yhteensä rahoitusarvopaperit	18 283 896	18 906 001

Tasearvot 31.12.	2 022	2 021
Osakkeet ja osuudet	4 042 995	4 942 539
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	461 531	1 142 243
Joukkovelkakirjalainat ja obligaatiot	12 633 436	11 763 205
Muut arvopaperit	1 145 934	1 058 014
Talletukset	10 039	516 182
Yhteensä	18 293 935	19 422 183
Sijoitusten hoitopalkkiot	43 719	41 970
Arvonlennukset		
Osakkeet	283 779	12 050
Muut rahamarkkinainstrumentit	4 192	
Joukkovelkakirjalainat	863 701	82 427
Muut sijoitukset	5 788	10 794
Arvonlennukset tilikaudella yhteensä	1 157 461	105 271
Ed. tk:n siirtyneen arvonalennuksen palautus	105 271	87 408
Tilinpäätökseen kirjatut arvonalennukset	1 052 190	17 863
Korkotuotot sijoituksista	23 775	85 772
Osingot		6 856
Myyntivoitot	398 260	1 117 047
Myyntitappiot	452 855	34 715
TUOTOT	422 035	1 209 675
KULUT	1 654 035	181 956
NETTO	-1 232 000	1 027 719

Lainan liikenteeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääomalennot

Ei tarvetta liitetietoon.

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	35 757 137	35 757 137	35 757 137	35 757 137
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	35 757 137	35 757 137	35 757 137	35 757 137
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	3 818	3 818		
Arvonkorotusrahaso 1.1.	34 033	34 033		
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahaso 31.12.	34 033	34 033		
Muut omat rahastot				
Investointirahaston pääoma 1.1.	1 618 283	1 618 283	1 618 283	1 618 283
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta				
Investointirahaston pääoma 31.12.	1 618 283	1 618 283	1 618 283	1 618 283
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	20 100	20 100	20 100	20 100
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta				
Vahinkorahaston pääoma 31.12.	20 100	20 100	20 100	20 100
Juhlavuoden rahasto 1.1.	2 709	2 709	2 709	2 709
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta				
Juhlavuoden rahaston pääoma 31.12.	2 709	2 709	2 709	2 709
Taidehankintarahasto 1.1.	1 087	1 087	1 087	1 087
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta				
Taidehankintarahaston pääoma 31.12.	1 087	1 087	1 087	1 087
Muut rahastot				
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	2 062 873	2 033 812	1 642 178	1 642 178
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.		17 279 152	12 238 048	9 896 417
PPSHP muut rahastot 1.1.	224 253	220 851		
Siirto rahastoon	38 096	24 680		
Siirto rahastosta	-19 381	-21 278		
PPSHP:n muut rahastot 31.12.	242 968	224 253		
PP-liitto kehittämisrahasto 1.1.	14 525	16 305		
Siirto rahastosta	-2 554	-1 780		
Siirto rahastoon	12 900	0		
PP-liitto kehittämisrahasto 31.12.	24 871	14 525		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	25 643 630	22 411 082	12 238 048	9 896 417
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 343 095	3 256 788	-710 999	2 341 631
Oma pääoma yhteensä	62 158 396	63 496 670	48 926 365	49 637 363

Erittely poistoeroista

	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	26 510	28 548
EVL-poistoihin liittyvä poistoero		
Poistoero yhteensä	26 510	28 548

Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Pakolliset varaukset				
Muut pakolliset varaukset			192 693	
Eläkevaraus				
Vahingonkorvausvaraus				
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista				
Ympäristövastuut				
Lunastuskorvaus				
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	646 325	696 348		
Ppshp ky				
Muut pakolliset varaukset yhteensä	646 325	696 348	192 692	

Vieras pääoma**Pitkäaikaiset velat, jotka eräännyvät 5 v. tai pidemmän ajan kuluessa**

	2022	2021
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 397 378	7 978 946
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	14 397 378	7 978 946

Pitkäaikaisten muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut velat		7 100 000		
Liittymismaksut	2 104 168	935 296		
Muut velat			2 345	2 345
Muut velat yhteensä	2 104 168	8 035 296	2 345	2 345

Vieraan pääoman erät konserni- ja osakkuusyhteisöille

	2022		2021	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		210 076		134 917
Muut velat			4 286	
Siirtovelat				
Yhteensä	0	210 076	0	134 917
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		1 239 161		1 487 802
Muut velat				
Siirtovelat				742
Yhteensä	0	1 239 161	0	1 488 544
Velat osakkuusyhteisöille ja muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		82 829		
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0	82 829	0	0
Velat yhteensä	0	1 532 066	0	1 623 461

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	84 861	940 323		
Menojäämät		103 946		
Palkkojen jaksotukset	1 942 728	1 836 593	2 300 797	2 520 697
Korkojaksotukset	35 834	2 671	41 784	11 238
Opetushallitus avustus tutoropettaja				
Opetushallitus avustus kerho				7 033
Opetushallitus Nord plus				3 680
OKM perusopetuksen korona-avustus				36 214
OKM Korona-avustuksen siirto v. 2023			172 000	
Vk tuen siirto v. 2023			82 920	
Jokilatvan opisto			50 599	
OPH v.2023 kerhot			9 000	
Opetushallitus vaka				
OKM 2-vuotinen esiopetus Vaka				70 300
Korona-avustus vaka				29 700
Eläkemaksut Keva/KVTEL-JA VEL maksut			438 197	394 781
Keva eläkemenoperusteinen maksu				
Palautus MELA:lle			767	14 520
Aktia			4 250	
Itsejärjestetty lomituis				12 924
Ppky Kallio tasaus			80 017	
Perusopetus tasa-arvo				21 000
Tasausrahasto PPSH		75 365		
PPSHP alijäämä	90 779		76 377	
TTH 2022			8 209	
Uusi Lukio Hanke			30 969	
UULops			4 445	
Koulunuorisotyö hanke				15 674
Kirjaston hanke Kuule mua				10 907
Hyvinvointi hanke				85 518
AVI Harrastamisen malli			65 608	
Maaseutuhallinnon palautukset				31 408
Vakuutusmaksujaksotus			113 991	96 600
Siikalatva digihanke				15 504
Agrohankkeen osatoteutt. kustann. velaksi			19 684	41 526
Agro Teknoa			26 556	
Valtionosuusennakot			4 157	16 185
Potilasvakuutusvelka	74 066			
Kuntaosuudet	388 004			
Hankejaksotukset	110 468			
Hetapalveluiden loppulasku				36 119
työterveyshuolto	7 101			
Muut menojäämät	203 729	381 631	1 025	4 332
Menojäämät yhteensä		2 296 530	3 531 349	3 475 860
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	2 937 570	3 340 799	3 531 349	3 475 860

Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista

Kuntatodistuslimiitin käyttöoikeus on enintään 35 Meur, josta tilinpäätöshetkellä käytössä oli 16 Meur.

VAKUUKSET, VASTUUSITOUMUKSET JA TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT**Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin**

Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	35 817 842	31 466 538		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	30 221 980	24 335 810		
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	30 221 980	24 335 810		

Vakuudet, jotka kunta on antanut muiden omien sitoumusten kuin velkojen vakuudeksi

Ei tarvetta liitetietoon.

Vakuudet, jotka kunta on antanut samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Vastuusitoumukset				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	68 100	143 010	64 563 244	58 246 664
Jäljellä oleva pääoma	44 617	42 643	48 438 582	44 050 590
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma			45 259 747	11 986 222
Jäljellä oleva pääoma			28 847 215	7 520 700
Takaukset konserniyhtiön velasta				
Nivalan Kaukolämpö Oy			7 636 368	9 090 912
Nivalan Teollisuuskylä Oy			22 743 863	16 286 947
Kiint. Oy Nivalan Vuokrakodit			9 746 719	10 094 009
Nivalan Liikuntakeskus Oy			2 764 508	2 894 564
Nivalan kuitu Oy			816 000	816 000
Kiinteistö Oy Kesti			4 731 124	4 868 158
Takaukset muiden velasta				
Vesikolmio Oy			5 191 512	5 629 336
Nivalan Vanhustenkotiyhd. Ry			749 681	822 492
Vestia Jätehuolto/Jokilaaksojen Jäte Oy			936 645	1 068 872

Takaukset yhteensä 31.12.2021	44 617	185 653	55 316 420	51 571 290
--------------------------------------	---------------	----------------	-------------------	-------------------

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2021	2020
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	74 237 303	70 968 712
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	48 629	44 220

Vuokra- ja leasingvastuut

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	669 835	250 596	151 487	156 342
Myöhemmin maksettavat	1 050 822	607 127	119 619	304 625
Yhteensä	1 720 657	857 723	271 106	460 967

Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt ja vastuut

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Vuokravastuut voimassa 30.11.2027	1 910 887	1 621 219		
Sopimusvastuut yhteensä	1 910 887	1 621 219		
Koronvaihtosopimukset käypä arvo		-2 736		
ALV palautusvastuu	3 569 820	3 643 764		
Hankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	0,00	466 667		

HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTUSTA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Henkilöstön lukumäärä 31.12. hallinnonaloittain

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2022	2021
Yleishallinto	9	8
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	281	261
Hyvinvoinnin toimiala	15	13
Tekninen toimiala	100	86
Alueellinen maaseutuhallinto+lomatoimi	88	85
Yhteensä	493	453

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut	2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	26 189 635	24 679 472
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	53 199	90 167
Henkilöstökulut yhteensä	26 242 834	24 769 639

Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot	2022	2021
Tarkastusyhteisö: Oy Auditor Ab/BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkio	10 810,00	8 221,11
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan kokoukset	370,15	974,80
Tarkastuslautakunnan sihteerin palkkiot, tilintarkastaja ei toimi sihteerinä vaan yksi lautakunnan jäsenistä.		
Tarkastuslautakunnan sihteerin palkkiot, av.tilintarkastajan sihteeripalvelut	2 025,11	477,10
Muut palkkiot		
konsultointi		1 051,82
Palkkiot yhteensä	13205,26	10724,83

Tilintarkastusyhteisön palkkiot esitetään tilinpäätöksessä ja liitetiedoissa suoriteperusteisesti siten, että ne sisältävät palkkiot kussakin tilinpäätöksessä esitetyn tilikauden 1.1.-31.12. aikana tapahtuneista työsuoritteista. Vastaavat luvut edelliseltä tilikaudelta tulee ilmoittaa vertailutietoina. Tieto esitetään kunnan tai kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetietona. Konsernista tätä ei tarvitse esittää.

Intressitahojen väliset liiketoimet

Kaupunginjohtajan kanssa on 1.12.2015 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 12 kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta.

Nivalan kaupunki on antanut tytäryhtiöilleen korottomia lainoja:

Nivalan Teollisuuskylä Oy

14.11.2005 52 564,06 €

16.6.2006 800 000 €

Lainoista ei peritä korkoa, eikä niillä ole turvaavaa vakuutta. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa annetuista lainoista. Kunnan arvion mukaan lainoihin ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

Lisäksi Nivalan kaupunki on antanut tytäryhtiöilleen osakeyhtiölain mukaisia pääomalainoja seuraavasti:

Kiinteistö Oy Nivalan Vuokratodit

10.10.2003 40 000 €

8.9.2004 30 000 €

1.1.2009 45 044,43 €

Nivalan Liikuntakeskus Oy

28.12.1999 201 825,51 €

2.4.2003 60 000 €

10.3.2004 15 000 €

29.10.2020 330 000 €

Lainoja ei ole tilikaudella lyhennetty

TULOSLASKELMA, ULKOISET JA SISÄISET TULOT JA MENOT

TULOSLASKELMA	Talousarvio 2022	1.1.-31.12.2022	Jäljellä	Käyttö %
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	9 587 850,00	9 944 194,45	-356 344,45	103,70
Maksutuotot	618 332,00	633 965,99	-15 633,99	102,50
Tuet ja avustukset	1 081 234,00	1 178 140,64	-96 906,64	109,00
Vuokratuotot	6 061 416,00	6 078 698,41	-17 282,41	100,30
Muut toimintatuotot	493 328,00	804 649,67	-311 321,67	163,10
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	17 842 160,00	18 639 649,16	-797 489,16	104,50
Valmistus omaan käyttöön	103 000,00	109 321,15	-6 321,15	106,10
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-21 060 719,79	-20 755 863,45	-304 856,34	98,60
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-4 622 747,65	-4 668 631,94	45 884,29	101,00
Muut henkilösivukulut	-842 442,31	-765 139,51	-77 302,80	90,80
Palvelujen ostot	-60 589 569,49	-59 603 660,06	-985 909,43	98,40
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 372 760,00	-3 784 584,33	411 824,33	112,20
Avustukset	-1 745 200,00	-1 470 254,49	-274 945,51	84,20
Vuokrat	-4 655 099,41	-4 671 016,19	15 916,78	100,30
Muut toimintakulut	-297 856,00	-293 089,81	-4 766,19	98,40
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-97 186 394,65	-96 012 239,78	-1 174 154,87	98,80
TOIMINTAKATE	-79 241 234,65	-77 263 269,47	-1 977 965,18	97,50
Verotulot	35 133 000,00	36 326 773,24	-1 193 773,24	103,40
Valtionosuudet	43 678 783,00	43 940 075,00	-261 292,00	100,60
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	150 000,00	66 355,09	83 644,91	44,20
Muut rahoitustuotot	900 000,00	739 107,49	160 892,51	82,10
Korkokulut	-56 000,00	-229 223,28	173 223,28	409,30
Muut rahoituskulut	-40 000,00	-1 550 280,00	1 510 280,00	3 875,70
VUOSIKATE	524 548,35	2 029 538,07	-1 504 989,72	386,90
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunn. mukaiset poistot	-2 592 967,00	-2 742 574,64	149 607,64	105,80
Satunnaiset erät				
TILIKAUDEN TULOS	-2 068 418,65	-713 036,57	-1 355 382,08	34,50
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	2 038,00	2 038,00	0,00	100,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-2 066 380,65	-710 998,57	-1 355 382,08	34,40

LUOTTAMUSHENKILÖT 1.1.-31.12.2022
KAUPUNGINVALTUUSTO 1.1.-
31.12.2022

Valtuutettu	Ammatti	Puolue
Ahlholm Jani	varastonhoitaja	SDP
Erkkilä Eero 2.vpj	yrittäjä	PERUS
Hannula Marika	opinto-ohjaaja	KESK
Helander Elisa	fysioterapeutti	PERUS
Hyttinen Elisa	yrittäjä	KESK
Junttila Elina	maaseutuyrittäjä	KESK
Kangas Esko	maanviljelijä/ eläkel.	KESK
Kokko Hanne	koulunkäyntiohjaaja	VIHR
Kopola Niina	sairaanhoitaja	PERUS
Korkiakoski Kimmo	myyjä/asevastaava	PERUS
Korkiakoski Urpo	yrittäjä	KESK
Koski Juha	yrittäjä	PERUS
Kukkola Elias	myyjä	KESK
Kukkurainen Ari	kaivosmies	SDP
Kumara Jukka	työnjohtaja	KOK
Kumpulainen Tuovi	talouspäällikkö	PERUS
Niinikoski Eija-Riitta	kehityspäällikkö	KESK
Nuorala Matti	eläkeläinen/rovasti	KESK
Palola Jussi	maatalouslomittaja	KESK
Peltola Matti	toimitusjohtaja	KOK
Peltosaari Leena	luokanopettaja	KESK
Pihlajaniemi Jarmo 1.vpj	maanviljelijä	KESK
Pihlajaniemi Kaisa	luokanopettaja	KESK
Pyykkönen Kaarina	lääkäri	KOK
Päkkilä Aleks	seurakuntapastori	KESK
Raudaskoski Eero	erityisopettaja	VAS
Raudaskoski Maritta	toimittaja/eläkeläinen	KESK
Suni Hilikka	osastohoitaja	KESK
Suvanto Tuomas	metsäesimies	KESK
Tölli Juho	rakennesuunnittelija	KESK
Vihtari Rauno	myyntipäällikkö	KESK
Viitala Jonna	maanviljelijä/lomittaja	PERUS
Viitala Tuomas	koneenkuljettaja	PERUS
Vuolteenaho Jarmo pj	maanviljelijä	KESK
Vähäsöyrinki Timo	yrittäjä	KESK

Varavaltuutettu	Ammatti	Puolue
Tajakka Sari	kehitysvam.ohjaaja	SDP
Holappa Marjut	sairaanhoitaja	SDP
Parttimaa Eero		SDP
Kivioja Jarmo	liikuntaneuvoja	KESK
Häyrynen Heikki	agrologi/eläkeläinen	KESK
Sarjanoja Tuomas	yrittäjä	KESK
Kallio Olli	maanviljelijä	KESK
Vierimaa Jari	sähköteknikko	KESK
Gummerus Sari	maatalousyrittäjä	KESK
Aitto-oja Olga	leipuri-kondiittori	KESK
Keskisarja Hannu	eläkeläinen	KESK
Timlin Heli	lastenhoitaja	KESK
Ruostetsaari Johanna	myymäläpäällikkö	KESK
Maijala Juha	automaation pääkäyttäjä	KESK
Jukkola Seppo	kirvesmies	KESK
Pihlajamaa Riku	ammatinohjaaja	KESK
Ojalehto Sanna	toiminnanohjaaja	KESK
Isomaa Antti	lastenhoitaja	KESK
Paavola Tapio	diplomitalomyyjä	KESK
Perkkiö Timo	eläkeläinen	KESK
Leinonen Sirpa	korjuuesimies	KESK
Niemi-Korpi Marja	yrittäjä	KESK
Oja Ritva	eläkeläinen	KESK
Rajamäki Hannu	yrittäjä omaishoitaja/taidealan yrittäjä	PERUS
Elovaara Anu		PERUS
Naukkarinen Joni		PERUS
Aksila Tomi	kirvesmies	PERUS
Pääkkö Jonna	suurtalouskokki	PERUS
Malila Hannu	hitsaaja	PERUS
Hinttala Heikki	metsuri	PERUS
Kaarlela Taina	sosionomi	VIHR
Malinen Tiia		VIHR
Myllymäki Sanna	ravintolatyöntekijä	KOK

Eroanon

Kukkola Jukka	maatalousyrittäjä	KOK
Mehtälä Tapio	yrittäjä	KOK

KAUPUNGINHALLITUS 1.1.- 31.12.2022

Varsinaiset jäsenet

	Ammatti	Puolue
Hannula Marika, 1.vpj	opinto-ohjaaja	KESK
Helander Elisa, 2. vpj	fysioterapeutti	PERUS
Korkiakoski Urpo	yrittäjä	KESK
Kukkurainen Ari	kaivosmies	SDP/VAS/VIHR
Niinikoski Eija-Riitta, pj	kehityspäällikkö	KESK
Peltosaari Leena	luokanopettaja	KESK
Pyykkönen Kaarina	lääkäri	KESK
Korkiakoski Kimmo	myyjä / asevastaava	PERUS
Vähäsöyrinki Timo	yrittäjä	KESK

Henkilökohtaiset varajäsenet

	Ammatti	Puolue
Suvanto Tuomas	metsäesimies	KESK
Kumpulainen Tuovi	taluspäällikkö	PERUS
Vihtari Rauno	myyntipäällikkö	KESK
Ahlholm Jani	varastonhoitaja	SDP/VAS/VIHR
Heikki Häyrynen	agrologi/eläkeläinen	KESK
Pihlajaniemi Kaisa	luokanopettaja	KESK
Myllymäki Sanna	ravintolatyöntekijä	KOK/KD
Viitala Tuomas	koneenkuljettaja	PERUS
Suni Hilikka	osastonhoitaja	KESK

**LAUTAKUNTIEN
PUHEENJOHTAJAT 1.1.-31.12.2022**

Lautakunta/ jaosto	Puheenjohtaja	Puolue
Alueellinen maaseutulautakunta	Autio Mika	KESK
Henkilöstöjaos	Korkiakoski Urpo	KESK
Hyvinvointilautakunta	Pihlajaniemi Kaisa	KESK
Keskusvaalilautakunta	Eskola Pasi	KESK
Lomituspalvelulautakunta	Junttila Elina	KESK
Opetuslautakunta	Päkkilä Aleksi	KESK
Tarkastuslautakunta	Kangas Esko	KESK
Tekninen lautakunta	Tölli Juho	KESK
Tekninen lupajaos	Palola Jussi	KESK

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT tilikaudella 1.1.-31.12.2021

Päivä- ja pääkirja

Myyntireskontra

Ostoreskontra

Tilierittely

Tase

Tase-erittely

ALV-laskelma

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma tilierittely

Rahoituslaskelma

Talousarvion toteutuminen

Tuloslaskelman toteumavertailu

Käyttöomaisuuskirjanpito

Irtaimistokirjanpito

ATK-palkkakirjanpito

Saldoselvitykset

Kirjanpidon aineisto säilytetään arkistosuunnitelman mukaisesti

TOSITELAJIT

01 Pankkitositteet

09 Palkkatositteet 10 KP Laskennalliset

11 KP Automaattikirjaukset

12 SL Laskennalliset

13 SL Automaattikirjaukset

15 Luottotappiot

16 Poistot ja käyttöomaisuus siirrot

20 Ostolaskujen maksut

21 Ostolaskut

30 Myyntireskontran suoritukset

31 Myyntilaskut yleishallinto

32 Myyntilaskut sivistyspalvelut

33 Myyntilaskut ruokahuolto

34 Myyntilaskut tekniset palvelut

35 Maanvuokrat

36 Myyntilaskut lomituspalvelut

37 Myyntilaskut rakennusluvut

38 Puhdistuspalvelut

39 Vuokrat

40 Aamu/- iltapäivätoiminta

41 Varhaiskasvatuspalvelut

50 Hyvinvointipalvelut

86 Hyvitysten kohdistus

89 Sisäinen laskutus

90 Muistiotositteet

96 Kirjanpidon tulos

97 Kirjanpidon tulos laskennallinen

98 Sisäisen laskennan tulos

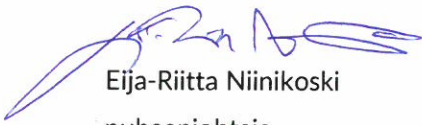
99 Sisäisen laskennan tulos laskennallinen

Nivalan kaupungin henkilöstötilinpäätös ja tietotilinpäätös julkaistaan erillisinä dokumentteina.

VUODEN 2022 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Nivalassa 29.3.2023

NIVALAN KAUPUNGINHALLITUS

Eija-Riitta Niinikoski
puheenjohtaja

Päivi Karikumpu
kaupunginjohtaja

Marika Hannula
1 varapuheenjohtaja

Tuovi Kumpulainen
varajäsen

Korkiakoski Kimmo

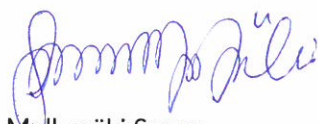
Korkiakoski Urpo

Kukkurainen Ari

Peltosaari Leena

Myllymäki Sanna
varajäsen

Timo Vähäsöyrinki

Suoritetusta tilintarkastuksesta on annettu erillinen tilintarkastuskertomus
BDO Auditor Oy tilintarkastusyhteisö
Tilintarkastusmerkintä on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoitussivu liitteenä

